

A-000 368

THE ANDHRA PRADESH

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

Oral Answers to Questions.

Short Notice Questions and Answers

Written Answers to Questions.

Subjects Under Rule 329 :

re : Deteriorating the Law and Order Situation in Tungaturthi Taluk, Nalgonda District.

re : 'Alleged Rape by Sub-Inspector of Police in 'Amaravathi' Guest House, Guntur District.

re : Police Firing in Hyderabad City.

Printed by the Director of Printing, Government of Andhra Pradesh
at Legislative Assembly Press, Hyderabad.

1986

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : .. Sri T. Satyanarayana.

Deputy Speaker : .. Sri A. Bheem Reddy.

Panel of Chairmen : .. 1. Sri N. Venkataratnam.
2. Sri V. Nageswara Rao.
3. Sri E. Vasudeva Rao.
4. Kum. T. Venkataratnam.
5. Sri D. K. Samarasimha Reddy
6. Sri P. Ramachandra Reddy.

Secretary : .. Sri B. Sadasiva Reddy.

Deputy Secretaries : 1. Sri M. Viswanadham.
2. Sri A.V.G. Krishna Murthy.

Assistant Secretaries : 1. Sri N. Pattabhirama Rao.
2. Sri C. Venkatesham.
3. Sri P. Satyanarayana Sastry
4. Sri P.V.K.L.N.V. Raghava
5. Sri K.V.N. Appa Rao.
6. Sri V.N. Subrahmanyan.
7. Sri N.V. Bhaskara Rao.

Chief Reporter : .. Sri A.V.S. Jayaraman.

CONTENTS —(Contd.)

Page

Government Bills :

The Andhra Pradesh Societies Registration Acts (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1983. —(Introduced.) ... 34

The Andhra Pradesh Tenancy Laws (Amendment) Bill, 1983. —(Introduced) 34

The Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Bill, 1983. —(Introduced.) 34

The Andhra Pradesh Appropriation (No. 2) Bill, 1983. —(Passed) 34

Message from the Council :

re : A.P. Horse Race (Abolition of Turf Agencies) 1983. (L.A. Bill No. 28 of 1983.) 100

Statutory Resolution :

re : Disapproving the Andhra Pradesh State Handloom Weavers Co-operative Society Limited (Merger of Co-operative Societies) Ordinance, 1983. 101

Government Bill :

The Andhra Pradesh State Handloom Weavers Co-operative Societies Limited (Merger of certain Co-operative Societies) Bill, 1983. —(Passed) 101

Statutory Resolution :

re : Disapproving the Andhra Pradesh Co-operative Spinning Mills (Regulation) Ordinance, 1983. 131

Government Bill :

The Andhra Pradesh Co-operative Spinning Mills (Regulation) Bill, 1983. —(Passed)

Business of the House :

Statutory Resolution :

re : Disapproving Sri Padmavathi Mahila Viswa Vidyalaya Ordinance, 1983.

Government Bill :

Sri Padmavathi Mahila Viswa Vidyalaya Bill, 1983.

Announcement :

re : Time for Receipt of Amendments to The Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1983.

C O N T E N T S —(Contd.)

PAGES

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance :	
re : Death of a Boy due to Non-availability of Doctors in Fever Hospital, Hyderabad.	.. 152
re : Failure of Repair the Manjeera Reservoir resulting in the acute scarcity of Drinking water in the Twin Cities.	.. 155
Business of the House.	.. 155
Papers laid on the Table.	.. 159
Papers placed on the Table.	.. 159
Government Bill :	
Andhra Pradesh Assigned Lands (Prohibition of Transfers) Amendment Bill, 1983. (Introduced)	.. 159
Annual Financial Statement (Budget) for 1983-84 :	
Demands for Grants.	.. 160
Civil Supplies Administration.	
Co-operation.	
Agriculture.	
Animal Husbandry.	
Dairy Development.	
Fisheries.	
Forests.	
Medical and Health Services.	
Statutory Resolution :	
re : Disapproving the A.P. Public Employment (Regulation of Conditions of Service) Ordinance, 1983	.. 178
Government Bill :	
The Andhra Pradesh Public Employment (Regulation of Age of Superannuation) Bill, 1983. (Passed).	.. 178
Statutory Resolution :	
re : Disapproving the Andhra Pradesh Horse Race (Abolition of Turf Agencies) Ordinance, 1983.	.. 233
Government Bill :	
re : Andhra Pradesh Horse Race (Abolition of Turf Agencies Bill, 1983. (Passed.)	.. 233
Announcement :	
re : Time for Receipt of Amendment to the Bills.	.. 245
Appendix-I.	.. 246
Appendix-II.	.. 249

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : .. Sri T. Satyanarayana.

Deputy Speaker : . Sri A. Bheem Reddy.

Panel of Chairmen : .. 1. Sri N. Venkataratnam.
2. Sri V Nageswara Rao.
3. Sri E. Vasudeva Rao.
4. Kum. T. Venkataratnam
5. Sri D. K. Samarasimha Reddy.
6. Sri P. Ramachandra Reddy.

Secretary : .. Sri E. Sadasiva Reddy.

Deputy Secretaries : .. 1. Sri M. Viswanadham.
2. Sri A.V.G. Krishna Murthy.

Assistant Secretaries : .. 1. Sri N. Pattabhirama Rao.
2. Sri C. Venkatesam.
3. Sri P. Satyanarayana Sastry.
4. Sri P.V.K.L.N.V. Raghava Sarma.
5. Sri K.V.N. Appa Rao.
6. Sri V.V. Subrahmanyam.
7. Sri V.V. Bhaskara Rao.

Chief Reporter : .. Smt. M.V.S. Jayalakshmi.

CONTENTS —(Contd.)

	PAGES
Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance :	
re : Construction of Railway Over-Bridge at the Railway level / crossing on Kachiguda—Manmad Metre gauge Railway line in Gandhi Ganj area of Nizamabad Town.	.. 255
Business of the House.	.. 257
Non-Official Resolution :	
re : Treating the Telugu Ganga Project as National Project.	.. 257
Business of the House.	.. 261
Non-official Resolution :	
re : Treating the Telugu Ganga Project as National Project.	.. 263

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT**

Twenty Seventh Day of the Third Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 15th September, 1983

The House met at Half-past Eight of the Clock

(MR. SPEAKER IN THE CHAIR)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

Grabing of Lands At Chintanippula
Agraharam, Sabbavaram Tq. by
Residents of Anakaplle

251—

*2845 Q— Smt. G. Madhavi (Visakhapatnam I) :— Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that enquiry report submitted by Anakapalle D. S. P. at Vizag District about the Chintanippula Agraharam, Sabbavaram Taluk lands fraudulently grabbed by Manda Rama Murthy and Chinta Rama Murthy residents of Anakapalle ;

(b) if so, whether any case has been registered against them; and

(c) if not, state reasons therefor ?

రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి, (శ్రీ) పి. మహేంద్రనాథ్) :—

(ఎ) అవును.

(బి) లేదు.

(సి) డి. ఎస్. పి. నివేదికపై ఎస్. పి. ఆదేశం వైన అవసరమగు కానకపల్లె మైన చర్యలు చేపట్టబడును.

శ్రీమతి జి. మాధవి :— డి. ఎస్. పి. గారి రిపోర్టు వచ్చిందా ?

శ్రీ పి. మహేంద్ర నాథ్ :— ఇది పోలీసుకు సంబంధించినటువంటి వ్యవహారం. ఈ ప్రశ్న పోలీసుడిచార్జ్ మెంటుకు అప్పగించి సభ్యులు ఆశించిన మేరకు అర్థవంతమైన సమాచారం తెప్పించే అన కాళం కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

*An asterick before the name indicates confirmation by the Member.

[1]

శ్రీమతి జి. మాధవి :— చింతా రామమూరి అనే వ్యక్తి అనకాపల్లి వాస్తవ్యుడు, ఆయన విశాఖపట్టణం జిల్లా సబ్బరం తాలూకాలోని చింతనిప్పుల అగ్రహారంలోని కొన్ని వందల ఎకరాలు, వేద ప్రజల భూములు అక్రమంగా స్వాధీనం చేసుకొన్నదేమే కాకుండా డైరెక్టర్ ఆఫ్ సెటిల్ మెంటుద్వారా తనకు ఫేవర్ గా రికార్డు సృష్టించుకొని కొద్దులోనే తీసుకొని వచ్చాడు. ఈ విధంగా వారి భూములన్ని అక్రమంగా అక్రమించుకున్న విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా? 9/1, 9/2, 9/3 సర్వే నెంబర్లు గల భూమి ఎవరి అధీనంలో ఉన్నాయి? చింతనిప్పుల అగ్రహారంలో భూములు పోగొట్టుకున్న వారు ప్రభుత్వం దృష్టికి ఈ విషయం తీసుకొని వచ్చారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— దీనికి పోలీసు శాసనాల ప్రకారం చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. డి. ఎస్. పి. గారు సచివరంగా విచారణచేసి ఎస్. పి. గారికి నివేదించారు. ఎస్. పి. గారి ఇన్స్పెక్షన్ కు కోసం వారు వేచి ఉన్నారు. ఎ. స్. పి. గారి ఇన్స్పెక్షన్ కు వచ్చిన వెంటనే శాసనసభరంగా చర్యలు తీసుకుంటామని అంటున్నారు. ఈ ప్రశ్నను పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు పంపిస్తే వారు సరైన సమాచారం అందజేయడానికి వీలుంటుంది. రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు తరపున సమగ్రమైన సమాచారం తెప్పించడం కాని గౌరవసభ్యులకు అందజేయడం కాని సాధ్యం కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. శీతారాం (అముదాలవలస) :— డైరెక్టర్ ఆఫ్ సెటిల్ మెంటు దగ్గర తనకు ఫేవరబుల్ గా రికార్డు సృష్టించుకున్నారని గౌరవసభ్యురాలు స్పష్టంగా సభకు చెబుతున్నారు. డైరెక్టర్ ఆఫ్ సెటిల్ మెంటునుంచి ఇన్ఫర్మేషను తీసుకొన వచ్చు కదా. అసలు ఆయన ఫేవరబుల్ గా అక్కడ సృష్టించు కున్న ధాకుమెంటు ఉన్నాయా? అలాగ జరిగితే అటువంటి అధికారుల మీద చర్య తీసుకొనడానికి అలోచిస్తున్నారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— పోలీసులో వారు మోసంతో దౌర్జన్యంగా ఈ భూమి అక్రమణ చేసుకొని ఇతరులకు అన్యాయం చేసారని అన్నారు. దాని పైన పోలీసువారు విచారణ చేసి దీనిమీద క్రిమినల్ యాక్షను తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందన్నట్లుగా ఎస్. పి. కి. నివేదిక పంపించారు. వారి ఇన్స్పెక్షన్ కు కోసం డి. ఎస్. పి. చూస్తున్నారు.

శ్రీ టి. శీతారాం :— డైరెక్టర్ ఆఫ్ సెటిల్ మెంటునుంచి ఇన్ఫర్మేషను తెప్పించడానికి మీకభ్యంతరం ఏమిటి?

(No Answer)

Sri A. Madan Mohan (Siddipet):—Hon'ble Minister for Revenue is a senior Minister in this House. Is he aware of the fact that it is the joint and several responsibility. Each Department has got its own functioning. Nothing prevents the Minister from seeking the information from various departments and also issue instructions, if necessary, to take certain action on the issue. This question was

put long back. He must explain the reasons for delay. He should also inform the House as to what are the instructions issued in this regard.

శ్రీ పి. మహేంద్ర నాథ్:—ఇది అంతా అయిపోయిన తరువాత డి. ఎన్. పి. గారు ఈ కేసు తమ దగ్గర నమోదు చేసుకొని విచారించారు. దీని మీద క్రిమినల్ యాక్షను తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందని ఎన్. పి. గారికి తెలియజేసారు.

శ్రీ పి. అప్పలనరసింహం (పెందురు) :—అసలు ఇది బంజరు భూమి, పట్టా లాండా? ఇది పోలీసువారు ఎందుకు ఎంక్వయరీ చేయాలి? అది గవర్నమెంటు లాండు అయితే గవర్నమెంటు ఇన్వెస్టిగేటర్ కావాలి. అది గవర్నమెంటు లాండు, పోలీసులు తాండా?

శ్రీ పి. మహేంద్ర నాథ్:—ఇది పోలీసులు తాండు. గవర్నమెంటు లాండుకు సంబంధం కాదు. ఇది క్రిమినల్ ప్రొసీయర్ కిందకు వస్తుంది. అందువల్ల పోలీసు డిపార్టుమెంటు చేయాలి.

శ్రీమతి జి. మాధవి:—అసలు ఈ వ్యక్తి పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించింది కాదు. అధికారులు మంత్రిగారికి జవాబు సరిగా ఇవ్వలేదు. చాలాకాలం క్రితం రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటుకు పిటిషన్లు పెట్టారు. ఈ పిటిషన్లు గత ప్రభుత్వ కాలంలో పెట్టుకున్నవి. కాని ఇప్పటివరకు ఎంక్వయరీ జరగలేదు. తరువాత ధర్మ మహామాత్రులు పెట్టుకొనడంవల్ల డి. ఎన్. పి. తెలెంలో ఎంక్వయరీ కొంత జరిగింది. ఇది రెవిన్యూకు సంబంధించిన ఇన్వెస్టిగేషన్. చింతనివ్వాలి అగ్రిహారంలో సర్వే నెంబరు 9/1 లో 21/2 ఎకరాల భూమి ఆడార్ లక్ష్మి అనుభవంలో ఉంది. అది కరణం సర్వేచేసి ఆమె అనుభవంలో ఉన్నట్లు చెప్పారు. దీనిపై నెంబరు 501/88—ఈ పాస్ బుక్ ఆమె దగ్గర ఉన్నప్పటికీ డైరెక్టర్ ఆఫ్ సెటిల్ మెంటులో ఆయన పేరు డాక్యుమెంటు సృష్టించుకొని అనకాపల్లి డిస్ట్రిక్టు మునిసిపల్ కోర్టులో ప్లే తీసుకొని వచ్చి అక్కడనుంచి ఆ భూమిని స్వాధీనం చేసుకొని ఆ వంటను అనుభవిస్తున్నారు. 11, 18, 15 సర్వే నెంబరు గల భూమిని డైరెక్టర్ ఆఫ్ సెటిల్ మెంటుద్వారా తన అనుభవంలో ఉన్నట్లు సృష్టించుకొన్నారు. డైరెక్టర్ ఆఫ్ సెటిల్ మెంటు అధికారులతో ఆయన కుమ్మక్కయి ఈ భూములన్నీ తన పేర సృష్టించుకొని చేసారు. దీనిమీద వెంటనే ఎంక్వయరీ చేయించండి. ఇప్పుడు ఇది అయినా ధర్మమహా మాత్ర చేయడంద్వారా వచ్చింది. అసలు ఈ విషయంలో ఈ ప్రభుత్వానికి కాని ఇంతకుముందు ఉన్న ప్రభుత్వానికి కాని ఏమైనా పిటిషన్లు వచ్చాయా?

శ్రీ పి. మహేంద్ర నాథ్:—ఆ సమాచారం నాకు పాస్ ఆన్ చేస్తే నేను చర్య తీసుకుంటాను.

శ్రీమతి జి. మాధవి:—డైరెక్టర్ ఆఫ్ సెటిల్ మెంటు అధికారులతో వారు కుమ్మక్కయినారా లేదా?

మిస్టరు స్పీకరు:—అది వారికి ఎలాగ తెలుస్తుంది.

శ్రీమతి జి. మాధవి:— చింతనిప్పుల అగ్గిహారంలో భూమి ఆక్రమించుకున్నారా లేదా అనే విషయం ఇది. చింతా రామమూర్తి, మండా రామమూర్తి అనే వ్యక్తులు ఆక్రమించుకున్నారనేది రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటుకు వచ్చినప్పుడు అసలు ఆక్రమించుకున్నారా, లేదా అనేది మంత్రిగారు తెలుసుకోవాలి కదా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:—సరేళ్ళలో చూడండి. దీనిని ఆక్రమించారా, ట్రెస్ పాస్ చేసారా అనేవిధంగా ఉంది. పోలీసువారు ఆ విధంగా అర్థం చేసుకొని దానిని పోలీసు వారు ఎక్స్ ట్రీ చేసారు. రెవిన్యూ క్రింద విచారణ జరుపవలసి ఉందంటే దానికి సంబంధించిన సమాచారం నాకు అందజేస్తే విచారణ చేయిస్తాను.

Mr. Speaker :— If you got any information, pass on to the Minister and he will enquire into it.

Sri A. Madan Mohan :— Once the Revenue Minister come to know that the lands have been occupied with the connivance of the settlement staff, what action the Revenue Department has taken and if the revenue department has failed to take action, what action has been taken by the Revenue Minister against the erring officials?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ఈ ప్రశ్నలో డి.ఎస్.పి. నివేదిక అడిగారు మిగిలిన విషయం అడగలేదు. డి.ఎస్.పి. నివేదిక సమర్పించిన మాట వాస్తవమా అన్నారు, వాస్తవమేనని చెప్పాను. అది రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు అధీనంలో లేదు. డి.ఎస్.పి. నివేదిక ఎస్.పి. గారికి పంపించారు. ఫర్మర్ యాక్షను తీసుకొనడానికి ఎస్.పి. గారినుంచి ఇంకా ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ రాలేదు. వారు ఇదంతా క్రిమినల్ యాక్షను క్రింద చెబుతున్నారు కనుక రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధం లేదని చెప్పాను.

శ్రీ పి. మదనమోహన్ :— డి.ఎస్.పి. నివేదిక సమర్పించారా అని అడిగారనుకోండి. సమర్పించారని చెప్పారు అది ఎస్.పి. కి పంపించారు. He is seeking instructions from the Superintendent of Police as to what action has to be taken in the matter. ట్రెస్ పాస్ చేసారనే విషయం ప్రభుత్వానికి తెలిసింది కదా? పెజిల్ మెంటు ప్లాఫ్ ఈ విషయంలో కన్నయిన్ అయినారని నభ్యురాలు చెప్పడం జరిగింది. Nothing prevented them to take action in this issue. I would like to ask the Revenue Minister whether the Revenue Minister is likely to take action against the erring officials?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ఇది క్రిమినల్ ట్రెస్ పాస్ అనుకుంటే Revenue Department has no relevance.

Sri A. Madan Mohan :— The charge is that the occupation of lands was done with the connivance of the settlement staff. The settlement staff is directly under the control of the Revenue Department. Why the Revenue Department has not taken disciplinary action against the officials of its own department?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ఈ మొత్తం పరిస్థితిని నివారించడానికి నేను చెప్పాను. ఆమె సమాచారం నాకు అందజేస్తే నేను ఎంక్వయరీ చేయస్తాను.

శ్రీమతి జి. మాధవి :— నేను సమాచారం అందజేస్తాను. డైరెక్టర్ ఆఫ్ సెటిల్ మెంటు అధికారులతో కుమ్మక్కయి చింతా రామమూర్తి అనే వ్యక్తి ఈ కాగితాలు సృష్టించాడు. ఈ కాగితాలు సృష్టించడానికి ఎవరైతే అధికారులు కారకులయ్యారో వారిమీద ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి? ఇది డి.ఎస్.పి. లెవెల్ లో ఉంది, ఇది క్రిమినల్ ట్రైన్ పాస్ క్రింద వచ్చింది, డి.ఎస్.పి. నుంచి ఎస్.పి. లెవెల్ కు వచ్చింది అనేది వాస్తవం కాదు.

మిస్టరు స్పీకరు :— మంత్రిగారు వాస్తవం అని చెబితే మీరు కాదంటే ఎలాగ.

శ్రీమతి జి. మాధవి :— క్వశ్చన్ తాలూకు వాస్తవం నాకు తెలుసు.

Sri M. Venkaiyah Naidu :— Prima facie, when the Member has put the question, our Office should have been taken note of it and transmitted to the Home Minister. Suppose, if our Office has not done it, when the Revenue Minister has received the question, he should have sent it to the Home Department. It was the practice and the question would have been transferred to the Home Department.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— నేను స్పీకరుగారికి ఆ ఉత్తరం కూడా చాసాను.

శ్రీమతి జి. మాధవి :— ఇది రెవిన్యూకు సంబంధించినది. రెవిన్యూ అధికారులు కుమ్మక్క కావడంవల్ల రెవిన్యూ ద్వారా ఎంక్వయరీ చేయించాలి. డైరెక్టర్ ఆఫ్ సెటిల్ మెంటులోనే దీనిని అణగారొక్కివేసారు. ధర్మమహా మాత్రకు వెట్టుకుంటే దానిద్వారా డి.ఎస్.పి. లెవెల్ లో ఎంక్వయరీ జరిగింది. ఇది క్రిమినల్ ట్రైన్ పాస్ క్రింద డి.ఎస్.పి., ఎస్.పి. లెవెలుకు సంబంధించింది కాదు. నేను డైరెక్టర్ ఆఫ్ సెటిల్ మెంటు మీద ఇన్ఫర్మేషను ఇస్తాను. దానిమీద వెంటనే ఎంక్వయరీ చేయించండి.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— సెపరేట్ క్వశ్చన్ వేస్తే చెబుతాను.

LEASING OUT OF LANDS IN FAVOUR OF PRIVATE COMPANY OF PULICAT AREA, NELLORE DISTRICT

252—

*2584(G)-Q.— Sri M. Venkaiyah Naidu (Udayagiri) :— Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government are contemplating to lease out thousands of acres of land in favour of a Private company of Pulicat area, Nellore District for Marine Exploration and Manufactures of salt ;

(b) whether the Government is aware that thousands of fishermen will loose their livelihood, if the same is leased out ;

(c) whether the Government have received any representation opposing such lease out of lands in favour of private people ; and

(d) if so, the action taken ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— (ఎ) కాదండీ.

(బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(సి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(డి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :—లేదని అన్నారు. అంటే ఇచ్చే ఆటోచన లేదంటారా లేకపోతే ఇచ్చినదానికి కాదంటారా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— వెలాది ఎకరాలు కంపెనీకి ఇవ్వాలనుకున్నారా అంటే లేదని అన్నాను.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు (నందిగామ):— వెల్లూరు జిల్లాలో పులికాట్ సరస్సులో వేలాది కుటుంబాల వారు చేపలు పట్టుకొని వృత్తిగా ఉన్నటువంటి మత్స్యకారుల దగ్గరనుంచి వందలాది ఎకరాలు మద్రాసులోని సవేరా హోటల్ మేనేజిమెంటువారికి ఉప్పు తయారు చేసుకొనడానికి, దానిద్వారా ఒక ఫ్యాక్టరీ పెట్టుకొనడానికి గత ప్రభుత్వం లీజుకు ఇచ్చిన మాట వాస్తవం అవునాకాదా ? ఇప్పుడు దానిని మార్చి జాలర్లకు ఇచ్చే మాట ఏమైనా ఉందా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—గత ప్రభుత్వం ఇచ్చిన మాట వాస్తవం. ఈ ప్రభుత్వం దానిని రద్దు చేయాలని నిర్ణయం తీసుకున్న మాట కూడా వాస్తవం.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—ఇందులో పెద్ద కుంభకోణం ఉంది. గత ప్రభుత్వంలోని కుంభకోణాలు మరచిపోయి ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఏదో చేయాలని శ్రీ మదనమోహన్ గారు, రాజశేఖరరెడ్డిగారు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అసలు ఈ పులికాట్ సరస్సును ఎందుకు లీజుకు ఇవ్వవలసి వచ్చింది ? అక్కడ జాలర్లను ఇబ్బంది పెట్టి ఒక ప్రైవేటు యాజమాన్యానికి ఇవ్వాలనే ఉద్దేశం ఆ ప్రభుత్వానికి ఎందుకు కలిగింది ? దీనికి బాధ్యులు ఎవరు ? దానిని ఏ పార్టీనివదిక మీద మీరు రద్దు చేయాలని అనుకుంటున్నారు. అయితే అనాడు ఇచ్చినటువంటి వారిమీద ఏరకమైన చర్య తీసుకుంటారు ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—అంతకుముందు పశుల అభివృద్ధి క్రింద సెంట్రల్ యాక్టు క్రింద దీనిని ప్రకటించడం జరిగింది. ఎప్పుడైతే పశుల అభివృద్ధి క్రింద, సెంట్రల్ యాక్టు క్రింద ప్రకటించారో అప్పుడు అక్కడ ఇతరత్రా హక్కులు సృష్టించడానికి వీలుకాదు. గత ప్రభుత్వం దీనిని అంగీకరించినప్పుడు బహుశా ఇది ప్రభుత్వం దృష్టికి రాలేదేమో, తరువాత ఇది ఈ ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చింది. కనుక దానిని రద్దు చేయడం సముచితమని భావించింది.

శ్రీ వి. నాగేశ్వర రావు :—ఎన్ని వందల ఎకరాలు, ఎన్ని సంవత్సరాలు ఇచ్చారు ?

Sri P. Mahendranath:—In G.O. Ms. No. 1811, dated: 21-4-1980, Orders were issued granting lease to M/s. Savera Mining, Salt and Chemicals Limited. It is a joint venture of the A.P.I.D.C. for a period of 99 years for the purpose of establishment of salt industry on rent at Rs. 10 per annum per acre.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు:—ప్రభుత్వం దానిని డి కేర్ చేసిన తరువాత 99 సంవత్సరాలు, రెండు వేల హెక్టార్లు, ఎకరానికి 10 రు.లు చొప్పున ఇవ్వడానికి గల కారకులు ఎవరు? ఆనాడు ప్రభుత్వంలో ఉండి ఎవరు సంతకం పెట్టారు? దీనికి వివరాలు ఉన్నాయా? దీనిలో లావాదేవీలు ఏమైనా ఉన్నాయా? ఉంటే మంత్రి గారి దృష్టికి వచ్చిందా? ఈ కుంభకోణం ఏమిటి? దీనికి బాధ్యులెవరు?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:—ఆ సమాచారం అంతా నా దగ్గర లేదు.

(ఇంట్రప్షన్లు)

మిస్టరు స్పీకరు:—ఆ భోగట్టా లేదని చెబుతున్నారు కదా?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు:—2 వేల హెక్టార్లు భూమిని 99 సంవత్సరాలకు, ఎకరానికి 10 రు.లు చొప్పున భారదత్తం చేయడంలో పెద్ద కుంభకోణం జరిగింది. ఆనాడున్నటువంటి కాంగ్రెస్ వారు కుంభకోణం చేసారని నేను చెబుతున్నాను. ఈ వేళ ఆ కుంభకోణాన్ని బైట పెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. అక్కరమాలకు అలవాలుమైన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఇది చేసింది. ఈ వేళ నేను దానిని రుజువు చేస్తాను. ఒకవేళ రుజువు చేయకపోతే నేను నా కాసిన సభ సభ్యత్వానికి రాజీనామా చేస్తాను. ప్రజల నోరు కొట్టి ఒక ప్రయివేటు వ్యాపారస్థునికి ఆ భూమిని భారదత్తం చేయడం ఏమి సబబుగా ఉంది?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:—అద్యక్షా, మీరేమి ఆడేశోస్తే అది చేస్తాను.

(ఇంట్రప్షన్లు)

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి (సంగారెడ్డి):—అద్యక్షా, సభ్యులు ఈ విధంగా ప్రవర్తిస్తే మంచిది కాదు. ఒక్కొక్క క్వశ్చన్ కు 2, 3 సెన్స్ మెంటరీస్ అడిగితేనే క్వశ్చన్ హవర్ అవుతుందని అనుకున్నాము. ఇది ప్రశ్నలు అడిగే పద్ధతి కాదు. సాబ్ కాంప్లెక్సు ఇండస్ట్రీస్ కు సంబంధించింది. ఇది కొత్త పద్ధతి ఏమీ కాదు. శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో నౌపాడలో ఎవ్వరినీ జాయింటు వెంచరుతో సత్యనారాయణరావు గారికి ఇటువంటిది ఒకటి ఇచ్చారు. దాని రేటుకు, దీని రేటుకు ఏమైనా డిఫరెన్సు ఉంటే అనుమాన పడవచ్చు కాని ఈ రకంగా ఉద్యోగాలకు పోతే లాభం లేదు. రేపు ఇండస్ట్రీస్ మినిస్టరును అడగమని చెప్పండి. ఆ విధంగా అడిగితే బాగుంటుంది. ఈ విధంగా చిన్న చిన్న వాటికి సభ్యులను పోవోక్ చేసి హాసును ఎందుకు డిస్టర్బు చేస్తారని అనుకుంటున్నాను.

(ఇంట్రప్షన్లు)

Sri A. Madan Mohan :—We never said anything when he is speaking. We kept quite. When Mr. Nageswara Rao was naming us as Madan Mohan and Rajasekhara Reddy, we kept quite. This is not the procedure to function in this House. I would like to ask whether this Government is competent to answer all that has been done by the previous Government? What is the relevant question here? It is just to give an impression about us as though we are culprits. A senior Member, once associated with the Industrial development of the State had come forward to explain as to what had happened earlier in similar cases. If you simply say that the Congress Government has collided and the previous Government has collided with others, the problems are not going to be solved.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—గుమ్మడి కాయ దొంగ అంటే మీరు భజాలు తడుముకొనడం ఎందుకు మదనమోహన్ గారు?

Sri A. Madan Mohan :—Let there not be any interruptions, Sir. The Minister is also helpless and let him shift this matter to the Industries Minister for answering further.

Sri V. Nageswara Rao :—No.

(INTERRUPTIONS)

Mr. Speaker :—Why unnecessarily all these noisy scenes here?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—దానిని చతుల అభయారణ్యంగా డిక్లేర్ చేసిన ఎరువాత దానిని గత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉల్లంఘించి ప్రయత్నించినందున దానికి 99 సంవత్సరాలకు ఎకరానికి 10 రూపాయల చొప్పున రెండు వేల ప్యాక్లార్లు లీజుకు ఇచ్చారు. దీనిమీద ఎంక్వయరీ జరిపిస్తారా?

Sri A. Madan Mohan :—Suppose the previous Government has committed any mistake according to them, let them institute an enquiry. First of all, whether this Government is competent to order an enquiry? We will not allow this sort of functioning.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—దీనిమీద ఎంక్వయరీకి మదనమోహన్ గారు అప్పుకుంటారా?

Sri A. Madan Mohan :—Who am I? He cannot address me directly. Neither he is competent to order an enquiry nor accept an enquiry.

Sri V. Nageswara Rao :—I can demand for an enquiry. I can request for an enquiry through the Chair.

Mr. Speaker :—Are you prepared for an enquiry or not?

Sri P. Mahendranath.—No.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— లైట్ ప్రొజెక్షన్ యాక్ట్ క్రింద 9-00 a.m. సరియైనది కాదని ప్రభుత్వము ఒక నిర్ణయానికి వచ్చింది. వాడకము రద్దు చేయడానికి ప్రభుత్వము నిర్ణయించుకొన్నది.

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri A. Madan Mohan :—I would like to know the procedure. Whether this Government is competent to do so?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట) :—మంత్రిగారి సమాధానములో పరస్పరవైరుధ్యం నాకు కనబడుతున్నది. గత ప్రభుత్వము యిచ్చిన కౌలును రద్దు చేస్తున్నామని అన్నారు. రద్దు చేశారా? లేక చేయబోతున్నారా? ఈ సమస్యను పోయినవారి మేము లేవనెత్తాము. ఇందులో కేంద్ర ప్రభుత్వము యొక్క బిర్డ్స్ రూల్స్ను వ్యతిరేకించి, ఫార్మెట్ డిపార్టుమెంట్, ప్రైవేట్ డైరెక్షన్స్ను కూడా ధిక్కరించింది. తేడా ఏమీ లేదు. ఫార్మెట్ డిపార్టుమెంటు వారు ఆక్షేపణ చేస్తే కౌలును రద్దు చేశారా? లేక చేయబోతున్నారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—రద్దు చేయబోతున్నాము.

శ్రీ టి. సీతారాం :—ఆ భూములను తిరిగి జాలరులకు యిచ్చే ప్రతిపాదన వుందా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—ఇదివరకే వుంది.

Giving of Printing Order In Favour of Cherismo Printers, Hyderabad by Secretary, Intermediate Board

253—

*2583-(I) Q.—Sarvasri S. Sanjeeva Rao (Chennur) and K. Lakshma Reddy (Chevella) :—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Secretary, Board of Intermediate has given printing order in favour of Cherismo Printers, Hyderabad which is a black-listed one without calling for quotations;

(b) if so, the circumstances under which the printing order was given; and

(c) whether the rules are permissible to place an order without calling for quotations?

Minister for Education (Sri P. Ananda Gajapathi Raju):—

(a) & (b) In view of the urgency of work and after calling for quotations (Open tender) the Board of Intermediate Education has given printing order in favour of M/s Cherismo Printers, Hyderabad which is an approved printer of the Board for the year 1982-83 and which is not black-listed as per the Board's records.

(c) The Competent Authority in the Board can relax the condition of calling for quotations whenever the urgency demands.

శ్రీ ఎస్. సంజీవరావు:—1981-82 సంవత్సరానికి తెండర్లు విలువ కుండా చేసి ప్రింటర్స్ కు యిచ్చిన మాట వాస్తవమేనా? జాయింట్ పెక్రిటరీతో ఒక కమిటీని వేశారు. ఆ కమిటీ రిపోర్టు మంత్రి గారికి వచ్చిందా? ఈ చరిస్ట్రీ ప్రింటర్స్ వల్ల కొన్ని అవతవకలు జరిగిన మాట వాస్తవమా?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—During 1982-83. printing order was given to M/s Cherismo Printers, Hyderabad and the total amount was Rs. 750/—.

శ్రీ కె. లక్ష్మారెడ్డి:—ముగ్గురు జాయింట్ పెక్రిటరీలతో ఈ విషయంపై ఒక కమిటీని బోర్డువారు వేశారు. ఇక చరిస్ట్రీ ప్రింటర్స్ కు వర్కు యివ్వకూడదని కమిటీవారన్నారు. తరువాత పెంచలయ్యే గారు, అవకాశాలతో కూడిన చరిస్ట్రీ ప్రింటర్స్ కు వర్కు యిచ్చిన మాట వాస్తవమా?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—In view of some urgency for the printing work, at times, it would be difficult for the Department to call for the tenders. In this case, the total amount involved was Rs. 750 and that amount also was not paid.

శ్రీ బి. గోపాల్ (పుంగవూరు):—1981-82లో చరిస్ట్రీ ప్రింటర్స్ పని సరిగ్గా చేయకుండా నానా ఇబ్బందులు పెట్టినందున, బోర్డులోని అఫీసర్లు, మరి కొంతమంది వచ్చి, ప్రింటింగు వర్కు యివ్వకూడదని నిర్ణయించారు. ముగ్గురు జాయింట్ పెక్రిటరీలతో వేసిన కమిటీ వారు చేసిన పనిని కూలంకషంగా పరిశీలన చేసిన తరువాత ఇకముందు వారికి పని యివ్వకూడదని నిర్ణయించారు. క్లాన్ మేట్ అయిన పెంచలయ్యే గారు తిరిగి వారికే తెండర్లు కాలఫార్ చేయకుండా, కాంట్రాక్ట్ టెన్డర్ వైన పని యిచ్చిన మాట వాస్తవమా? అది పరిశుభ్రత దృష్టికి వచ్చిందా? డిపార్టుమెంటులో ఈ పెంచలయ్యే గారు వచ్చిన తరువాత....

Mr. Speaker:—Put the question.

శ్రీ బి. గోపాల్:—ఒకమిటి నివేదికను సమర్పిస్తూ, వారిని బ్లాక్ లిస్టులో చేర్చిన మాట వాస్తవమా?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—I do not think it is black-listed. If the Hon'ble Member need the information, I will enquire into it.

Death of Cattle due to Eating of Food Meant for Mid-Day Meals Scheme at Kalluru Samithi Compound, Khammam Dist.

254—

*2144-Q.— Sarvasri Jalagam Prasada Rao (Sattupalli) and A.G. Krishna (Ibrahimpattam):— Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that some cattle died after eating the food meant for Mid-day Meals Scheme which was thrown away in the compound of Kalluru Samithi, Sattupalli Taluk, Khammam District in the first week of May;

- (b) if so, the reasons therefor;
- (c) who are the responsible for this; and
- (d) The action taken against them?

Minister for Education :— (Sri P. Ananda Gajapati Raju.)

(a) No, Sir.

(b),(c),&(d): Does not arise.

శ్రీ జె. ప్రసాదరావు :—ప్రశ్న ఉత్పన్నము కాదన్నారు. జరగలేదా? పశువులు చనిపోలేదా?

In this connection, the Collector and the D. D. O. gave a report. I request the Hon'ble Minister to get the report again and supply it to the House. Let this question be postponed.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—The Hon'ble Member stated that some cattle died after eating the food meant for Mid-day Meals Scheme which was thrown away in the compound of Kallur Samithi, Sattupally taluk, Khammam district in the first week of May. It is a fact that the material for mid-day meals was burnt in the premises. It is also a fact that certain cattle died. We have not received the post-mortem report. We have sent for post-mortem report on 18-5-1983. Once the report comes, we will be in a position to say whether the cattle died on account of eating poisonous food or the food meant for the Mid-day Meals Scheme as mentioned by the Hon'ble Member.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు :—ఇప్పటికే పోస్టుమార్టమ్ రిపోర్టు సబ్మిట్ 9-10 a.m. చేయడం జరిగింది. అందులో క్లియర్ గా ఆ ఆహారంలో పాయిజన్ వల్ల ఆ మరణాలు జరిగాయని అన్నారు. అది ఎంతవరకూ నిజం? What action have you taken against the concerned individuals and whether the compensation was paid to the cattle owners or not?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—Sir, as I told you, the post-mortem report is awaited. As soon as it is received it will be furnished to the House. When the Report is not received, how can I be held responsible Sir?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు :—కొంతమంది ప్రజలు అట్లా విషం ఆహారంలో కలిపినట్లు అన్నారని మంత్రీగారు అంటున్నారు కాని వెటర్నరీ డిపార్టుమెంటు వారే అక్కడ ఆహారంలో విషం కలవడం వల్ల పశువులు చనిపోయినట్లు చెప్పారు. అక్కడ పోస్టుమార్టమ్ కూడా వెంటనే జరిగింది.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—Sir, the material which was contaminated was burnt. There was some cattle grazing and the people who were there informed that the cattle grazed that material and the final report is awaited about this.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— పోస్టుమార్టమ్ రిపోర్టు రాలేదని మంత్రిగారు అంటున్నారు. వచ్చిందని సభ్యులు అంటున్నారు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఈ మిడ్ డే మీల్స్ పనులకు కూడా యిస్తారా? సమితి ఆవరణలో యీ మిడ్ డే మీల్స్ కు సంబంధించిన ఆహారం ఉండడం ఏమిటి?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు :— రెండు నెలల క్రిందట యీ ప్రశ్న చేయడం జరిగింది. ఈ క్వచ్చస్ వచ్చిన తరువాత కూడా యిప్పటికాకా యీ పోస్ట్ మార్టమ్ రిపోర్టు ఎందుకు తెప్పించుకోలేదు? మంత్రిగారు సరైన ఆన్సర్ తెప్పించుకోవాలి.

శ్రీ పి. అనందగజపతి రాజు :— నేను సరైన ఆన్సర్ తెప్పించుకున్నాను. ఆ పోస్టు మార్టమ్ రిపోర్టు కొరకు 18-5-1983వ తేదీన పంపించడం జరిగింది. ఆ రిపోర్టు యింకా రాలేదు. వచ్చిన తరువాత చెబుతాను.

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు :— మంత్రిగారు చెప్పేది కరెక్టు ఆన్సర్ కాదు, కరెక్టు ఆన్సర్ తెప్పించి యీ హవుస్ ముందు పెడతారా? తరువాత వెంకయ్య నాయుడు గారు అడిగినట్లు యీ సమితి ఆవరణలో విష ఆహారం ఎందుకు పెట్టారు? తరువాత అది ఎందుకు స్పాయిల్ అయింది?

శ్రీ పి. అనందగజపతి రాజు :— పోస్ట్ మార్టమ్ సర్టిఫికేటు తెప్పించుకొని ఇన్ ఫర్ మేషన్ యిస్తాము. తరువాత సభ్యులు సూచించిన విధంగా అంతా ఎంక్వయరీ చేస్తాము.

శ్రీ జలగం ప్రసాద రావు :— ఎస్సెబ్లీ లో క్వచ్చస్ వచ్చిన తరువాత కూడా ఎంక్వయరీ చేయలేదు, పోస్ట్ మార్టమ్ సర్టిఫికేటు రాలేదు అంటున్నారు. అలా అక్కడ డిప్లీక్ యీ విషయాన్ని గవర్నమెంటుకు రిపోర్టు చేసిన తరువాత యిది జరిగింది. అయినా యిక్కడ ఎటువంటి ఎంక్వయరీ జరగలేదు.

శ్రీ పి. అనందగజపతి రాజు :— ఆ పోస్ట్ మార్టమ్ రిపోర్టు యింకా రాలేదు. కెమికల్ ఎనాలసిస్ కొరకు మైదరాజాదు పంపడం జరిగింది.

Enquiry on Co-operative Central Bank, Cuddapah

255—

*2582-(G) Q.—Sarvasri Y. S. Rajasekhara Reddy (Pulivendla) and D.L. Ravindara Reddy :— Will the Minister for Agriculture and Co-operation be pleased to state:

(a) whether it is also fact that the Co-operative Central Bank Cuddapah is under section 51 enquiry of the Co-operative Act ;

(b) if so, whether it is a fact that the Co-operative Apex Bank is advancing further loans to the above Bank inspite of the fact that there is misappropriation ; and

(c) whether the enquiry is completed, and if so, whether the report will be placed on the table of the House?

వ్యవసాయ, సహకార శాఖల మంత్రి (శ్రీ కె. జానారెడ్డి):—
(ఎ) అవునండీ.

(బి) అట్టి అడ్వాన్సులు మంజూరు చేయటానికి నిషేధం ఏమిలేదు కనుక కడపజిల్లా సహకార కేంద్ర బ్యాంకుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకు రుణాలు, అడ్వాన్సులు ఇస్తున్నది.

(సి) విచారణ పూర్తయింది. నివేదికపై చర్య తీసుకుంటున్నారు. నివేదికపై ప్రారంభించిన చర్య పూర్తయిన తరువాత నివేదికను సభాసమక్షంలో పంచే విషయాన్ని పరిశీలించటం జరుగుతుంది.

డా. వై. ఎన్. రాజశేఖరరెడ్డి :— ఎంక్వయరీ చేసిన మాట వాస్తవమే కాని ఆ బ్యాంకులో దుర్వినియోగము జరిగినప్పటికీ యింకా వాళ్ళు అప్పుల క్రింద డబ్బు యివ్వడాన్ని కొనసాగిస్తూనే ఉన్నారు. గడచిన ఎసంబ్లీలో దీని మీద వ్యావహారికం జరిగింది. దాని మీద ఎంక్వయరీ చేయడం జరిగింది. ఈ మధ్యకాలంలో 5 లక్షల రూపాయలు సబ్ సిస్టెన్సు లోన్ను ఒక్క బడ్జెటు కాలూకాలో కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు చెర్మెన్ ఎవరికి యిచ్చారో ఏమో తెలియదు. కడపలో సెంట్రల్ స్టోరు ఉంది. అది కోర్టుద్వారా డిఫంట్టు స్టోర్లుగా డిక్లేర్ చేయబడింది. అటువంటి స్టోర్లుకు 40,000 రూపాయలు అప్పులు యిచ్చారు. ఆ సెంట్రల్ స్టోరు అధ్యక్షుడుగా ఉన్నటువంటి ఆయన భార్య మహిళా సూపర్ బజారుకు అధ్యక్షురాలుగా ఉంది. అది కూడా డిఫంట్టు అయింది. ఆ మహిళా సూపర్ బజారుకు 80,000 రూపాయలు అప్పు యిచ్చారు. ఒక ప్రక్క పెట్రూ 51 క్రింద ఎంక్వయరీ జరుగుతూ ఉండగా పెయిడ్ నెక్టరీను ఇన్వెస్టిగేటర్ అప్పాయింట్ మెంట్ను చేయడం జరిగింది. ఈ సెంట్రల్ బ్యాంకులో కనీసము ముగ్గురు జనరలు మేనేజర్లు మేము పనిచేయలేమని కష్టపడి ట్రాన్స్ఫర్ చేయించుకున్నారు. ఇప్పుడు ఉన్న జనరలు మేనేజరు కూడా బోర్డు మీటింగుకు వెడితే తను ఎటువంటి పాపాలు పంచుకోవలసి వస్తుందో అని బోర్డు మీటింగులకు కూడా ఆటెండు కావడంలేదు. కాబట్టి ఒక ప్రత్యేక రిపోర్టు వచ్చింది కాబట్టి ఆ బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్లును, చెర్మెన్ ను ఎందుకు సమపెండు చేయలేదు? దానికి సమాధానంగా మంత్రిగారు చెప్పేది నోటీసులు యిచ్చాము అంటారు. ఇంకా ప్రొసీజరు ఏమైనా ఉంటే అది పూర్తి అయ్యేవరకూ వైదరాబాదులో ఉన్న కేంద్ర బ్యాంకుద్వారా లోన్ను ఫ్రీజ్ చేయించవచ్చును. కాబట్టి కడపలో ఉన్న సెంట్రల్ బ్యాంకువారు వేరే లోన్ను డిమండ్ చేసేందుకు ఫ్రీజ్ పెట్టవచ్చును కదా? అట్లాగ ఎందుకు చేయలేదు?

(శ్రీ కె. జానారెడ్డి):— రుణాలు యివ్వడం అవుచేస్తే అక్కడ ఉన్న రైతులు, యితరులు రుణాలు అవసరం అయ్యేవారు బాధపడే పరిస్థితి వస్తుంది. దీనితో ఏమైనా అన్యాయం జరిగితే దాని మీద తగిన చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. దీని మీద నెక్టు 51 ఎంక్వయరీ జరుగుతున్నప్పుడు అది పూర్తి కాకుండానే చట్ట ప్రకారంగా, అధికార పూర్వకంగా వారు తప్పు చేసారని

నోటీసు యివ్వడం మంచిది కాదు. ఆ నోటీసు 11-8-1983 యిచ్చిన తరువాత మాక్రీమే యీ ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు పూర్తి అయి రావడం జరిగింది. దానిమీద 18 వ తేదీన షోకాజ్ నోటీసు యిస్తే అది 7వ తేదీన వారికి సర్వీస్ అయినట్లుగా వచ్చింది. సమాధానం యివ్వడానికి వారికి 15 రోజులు సమయం యిచ్చాము. కాబట్టి వారు ఎక్స్ప్లెషేషన్ గివిన తేదీ లోపల యివ్వాలి. అలా యివ్వకపోతే ఆ మేనేజింగు కమిటీని సూపర్ సీడ్ చేయడానికి ఏమీ చర్యలు తీసుకోవాలో వాటిని యినిషియేట్ చేస్తున్నాము.

9-20 a. m.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:—దొంగలు వడిన 8 నెలలకు కుక్కలు మొరిగినట్లు ఒక ప్రక్క లక్షల రూపాయలు మిస్ అప్రాప్రియేషన్ అవుతున్నది. ప్రైమా ఫేస్ కేసు ఎస్టాబ్లిష్ అయి షో కాజ్ నోటీసు యిచ్చిన తరువాత ఇంక చర్య తీసుకొనడానికి అలస్యమెందుకు? బోర్డును సూపర్ సీడ్ చేయడానికి పొలిసిజరల్ డిలే వుండవచ్చు ఇప్పుడైతే నా డబ్బు తీసుకుపోకుండా ఈ 15 రోజులలో అయినా ఫ్రీజ్ చేయలేరా? ఇట్ట ప్రకారం అవకాశము వున్నాకూడా ఎందుకు చేయడం లేదు? అపెక్స్ బ్యాంక్ చెప్పినప్పటికీ ఆ జిల్లా బ్యాంక్ పని చేయడం లేదు. అంటే డినియేస్ అపెక్స్ బ్యాంక్ కి కంట్రోల్ లేదా? వారి పార్టీకి సంబంధించిన కొంత మందికి మేలు చేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో జరుగుతోంది తప్పు వేరేమి కాదు. పొలిటికల్ మోటివేషన్ తప్ప ఏమీ లేదు. కనుక ఖచ్చితమైన చర్య తీసుకొంటారా లేదా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—కొంత నిబ్బంది మీద మేనేజిమెంటు చర్య తీసుకొన వచ్చు. ఇప్పుడు మేనేజిమెంటు మీదనే చర్య తీసుకొంటున్నాం. ఏమేమి చర్యలు తీసుకోవాలో రికమెండ్ చేస్తూ జారీ చేయడానికి సిద్ధముగా వున్నాయి. జనరలు మేనేజర్ మీద అపెక్స్ బ్యాంక్ ఎం.డి. చర్య తీసుకొనవలసివుంది కాబట్టి ఏమీ తప్పలు చేశారు, ఆ ఇర్రెగ్యులారిటీస్ ని పేర్కొంటూ వెంటనే జనరల్ మేనేజర్ మీద చర్య తీసుకోడానికి వాయిదాం జరిగింది. దొంగలు వడిన 8 నెలలకు కాదు, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన 6 నెలల్లోపలే పని అయిపోయింది. రీవ నెల గడవలేదు. సహకార సంస్థలలో ఇంత త్వరగా ఎంక్వయిరీ పూర్తి చేసి యాక్షన్ ఇనిషియేట్ చేసి, మా పార్టీ సభ్యులైనప్పటికీ, సానుభూతిపరులైనప్పటికీ చట్ట ప్రకారము చర్య తీసుకొన్న ఉదంతము యిది అని గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. పలుకుబడి వున్నప్పుడు 6 మాసాలలో ఎంక్వయిరీ పూర్తి అయ్యేదా, సభ ముందుకు వచ్చేదా అనేది ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:—ఎక్స్ప్లెషేషన్ రావడానికి టైము వుంది. ఇదంతా ఎన్ని రోజులలో పూర్తి అవుతుంది?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—22వ తేదీ వరకు ఎక్స్ప్లెషేషన్ యివ్వడానికి టైము వుంది. ఎక్స్ప్లెషేషన్ యిచ్చిన తరువాత దాని ఆధారముగా మరల తీసుకొనవలసిన చర్య వుంటుంది. సూపర్ సీడ్ చేయకపోవచ్చు. చేయవచ్చు. చట్ట ప్రకారం, పరిస్థితులను బట్టి వుంటుంది. ఇర్రెగ్యులర్ గా 7,60,000 రూపాయలు అప్పులు యిచ్చారు మిస్ అప్రాప్రియేషన్ చేయలేదు. ఎంక్వయిరీ

అప్పు యిచ్చిన మాట వాస్తవమని వారే చెప్పారు. డాక్యుమెంట్స్ వున్నాయి. బైలాన్ కి వ్యతిరేకముగా, 5 వేలకు మించి ఓవర్ డ్రాప్ యివ్వని పరిధిలో 40 వేలు యిచ్చినది తప్పు. సర్వాస్తి ఉపయోగించి రు. 7,80,000 వసూలు చేయవలసివుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :-ఎన్ని రోజులలో.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :-రెవెన్యూ రికవరీ అక్టు ఉపయోగిస్తాము. ఎక్స్ ప్లెండేషన్ వచ్చిన తరువాత తరువాతి చర్య తీసుకొనవలసివుంటుంది.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :-ఎక్స్ ప్లెండేషన్ యివ్వడానికి 22 వరకు టైము వుంది. ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకొనడానికి ఎన్ని రోజులు వడుతుంది?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :-ఏ గంటలో నిర్ణయం తీసుకుందామంటే ఎంతస్పీడ్ గా యిచ్చిన ఆరోపణలమీద ఎంక్వయరీ జరిగినదో అంతస్పీడ్ గాను డెసిషన్ తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎ.జి. కృష్ణ (ఇబ్ హింపట్నం) :-ఈ బ్యాంకునుంచి ఏరకమైన లోన్లు యిస్తారో తెలియజేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :-ఈ ప్రశ్న రిలవెంట్ కాదు.

శ్రీ ఎ.జి. కృష్ణ :-అగ్రికల్చరల్ సర్వీసెస్ కే లోన్ యిస్తారా? లేక బార్ షాప్స్ కి యిస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :-ఇన్ వెస్టిగ్యులారిటీస్ వుంటే పర్యవేక్షణ తీసుకొంటామన్నారు కాదు.

శ్రీ ఎ.జి. కృష్ణ :-బార్ షాప్ కి డబ్బు యిప్పించినమాట నిజమా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :-వ్యాపారులకు యిచ్చే విషయం వుంది. నియమ నిబంధనలు వున్నాయి. బైలాన్ లో వ్యాయజిడి వుంటాయి.

Dr. Y.S. Raja Seetha Reddy :-From this particular Bank whether loans were given to car shops or Arrack shops or not? Is it a fact or not. If the Minister does not know, let him say he does not know.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :-ఎవరు ఏ వ్యాపారం చేస్తారో నా దగ్గర ఇన్ ఫోమేషన్ లేదు.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య (వరకాల) :-దుర్వినియోగం జరిగిందని ఒప్పుకొంటున్నారు. ఎంతడబ్బు దుర్వినియోగం జరిగింది? ఆ రిపోర్టులోవున్న అంకాలేమిటి? రిపోర్టు సర్టిఫై చేయకపోయినా ఎవరిమీద బాధ్యత ఫిక్స్ అవ్ చేయబడినది?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :-గౌరవ సభ్యులు దుర్వినియోగమంటున్నారు. దుర్వినియోగం కాదు. దురుపయోగం జరిగింది. అది అన్ అప్రోప్రియేషన్ కాదు. అది మిస్ యూజ్.

Non-Filling up of Post of Lady Doctor at Rajole
Government Hospital

256—

*2584 (O)-Q.-Sarvasri Md. Rajab Ali (Shujatanagar). C. Mallesh (Asifabad), Gangineni Venkateswara Rao. (Vinukonda). B. Bhupathi Rao (Paleru) and V. Abbaiah (Burgampahad) :—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that there is no lady doctor posted at Rajole Government Hospital (East Godavari District) for the last few years;

(b) whether it is also a fact that the male doctor also was transferred to some other place from Rajole ;

(c) if so, what are the reasons for not filling these posts till today;

(d) whether the Government have received any representations in this regard ; and

(e) if so, the action taken to fill these posts ?

ఆరోగ్య, వైద్యశాల మంత్రి (శ్రీ ఎస్. రామమనిరెడ్డి) :—

(ఎ) మహిళా వైద్య అధికారి అమలాపురం ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి బదిలీ అయి వెళ్లటంవల్ల 12-8-1981 నుండి రాజోలు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో మహిళా వైద్య అధికారి ఎవరూ లేరు. 1981, అక్టోబరులో వేరొక మహిళా వైద్య అధికారిని నియమించారు కాని అవిడ్యుట్లో చేరలేదు. 1982 నవంబరులో మహిళా వైద్య అధికారిని నియమించారు, కాని ఆమెను బోధనా బాధ్యతలు స్వీకరించడానికి గాను 1-2-1983 తేదీన కాకినాడలోని రంగరాయ వైద్య కళాశాలకు బదిలీ చేశారు.

(బి) లేదండీ.

(సి) ఈ మధ్యనే ఒక మహిళా వైద్య అధికారిని నియమించారు.

(డి) అవుండీ. 1982 నవంబరులో విజ్ఞాపన అందింది.

(ఇ) వెంటనే రాజోలు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో ఒక మహిళా అసిస్టెంట్ సర్జనును నియమించారు. ఆమె అబ్సెంటిస్మిక్కు, గై నకాలజీలలో పోస్టుగ్రాడ్యుయేటు. అందువలన ఆమెను కాకినాడలోని రంగరాయ వైద్య కళాశాలలో బోధనా బాధ్యతలు స్వీకరించడానికి గాను బదిలీ చేయవలసి వచ్చింది.

9-30 a. m.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ :— మంత్రిగారు లేడీ డాక్టర్ లేదన్నారు. ఏదో మార్పులు చేసి వచ్చటానికి అసలు లేకుండానే పోయింది. మన రాష్ట్రంలో 50 శాతం లేడీస్ ఉండగా, ఎంత కాలం పోస్టులను ఖాళీగా ఉంచుతారు? డీనిక వ్యత్యాసమైన ఏర్పాటు చేయక పోవడానికి కారణమేమిటి?

శ్రీ ఎస్. రామమనిరెడ్డి :—చాలా చోట్ల లేడి డాక్టర్ల పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఇందుకోసం ప్రత్యేకంగా 800 డాక్టర్లను పిలవడం జరుగుతోంది. వారు వస్తే, ఈ పోస్టులు భర్తీ చేయబడతాయి. రాజ్ కోలులో రిసెంట్ గా ఒక లేడి డాక్టరును రిక్వెస్టు మీద వేయడం జరిగింది. ఆమె తప్పకుండా అక్కడ ఉంటారు.

శ్రీ బి.పాచ్. భూపతిరావు :—రాజ్ కోలు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి సంబంధించిన ప్రశ్న ఇది. ముగ్గురిని వేసినా, వారు జాయిన్ కాలేదు. మన రాష్ట్రంలోనే పి.ఎస్.సి, పోస్టులను భర్తీ చేయలేదు. లేడి డాక్టర్ల పోస్టును భర్తీ చేయలేదు. ఈ ఒక్క రాజ్ కోలు తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్స్ లోనే రోజుకు 800 - 1000 వరకూ రోగులు వస్తారు. లేడి డాక్టర్లు లే పోషడం వలన చాలా మంది రోగులు చనిపోవడం కూడా జరుగుతోంది. ఒక్క రాజ్ కోలులోనే కాదు, రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఈ లేడి డాక్టర్ల కొరతను తీర్చడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు ?

శ్రీ ఎస్. రామమనిరెడ్డి :—తర్వాతనే 800 డాక్టర్లను అప్పాయింట్ చేసుకోవడానికి ప్రాయడం జరిగింది. సాధ్యమైనంత త్వరగా చేస్తాము.

శ్రీ బి.పాచ్. భూపతిరావు :—ఈ ఆకడమిక్ ఇయర్ లో చేస్తారా ?

శ్రీ ఎస్. రామమనిరెడ్డి :—పిల్లలనంత త్వరగా, ఈ ఆకడమిక్ ఇయర్ లో చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ బి.పాచ్. భూపతిరావు :—మేమైనా గానీ, అధికార పక్షం సభ్యులైనా కానీ, ప్రజల సమస్యల మీద మాట్లాడాలనే వచ్చాము. తెలుగు దేశం ప్రభుత్వానికి మాట రాకుండా ఉండాలి. ఖాళీగా ఉన్న పోస్టులను ఎప్పటికీ పూర్తిగా భర్తీ చేస్తారు ?

శ్రీ ఎస్. రామమనిరెడ్డి :—తొందరలోనే చేస్తాము. దానికి ప్రాసెస్ ఉంటుంది. ఆ ప్రకారంగా కేయాలంటే కనీసం రి నెలలు పడుతుంది. అయినప్పటికీ పిల్లలనంత త్వరగా చేస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—చెప్పారు కదండీ. త్వరలోనే చేస్తామని.

శ్రీ బి.పాచ్. భూపతిరావు :—త్వరలో అంటే ఎప్పుడు ? ఏదైనా నష్టం వస్తే, వచ్చే మాట ప్రభుత్వానికే. మాకు కాదు.

Death of Sundar at the Gate of Emergency Ward of Osmania Hospital due to the Indifferent Attitude of Doctors

257—

*2621-Q.—Sri T. Sitaram :—Will the Minister for Health & Medical be pleased to state:

(a) whether it is a fact that one Sri Sunder (35) died near the gates of the emergency ward of the Osmania General Hospital;

Hyderabad on 27th March, 1983 due to the indifferent attitude of the Hospital doctors and officials ;

(b) the officials responsible for the same ; and

(c) the action taken by the Government against such persons ?

శ్రీ ఎస్. రామమూనిరెడ్డి :—(ఎ) కాదండీ. ఆ రోగిని 27-3-1983 తేదీన ఫీవరు ఆసుపత్రి నుండి ఉస్మానియా జనరల్ ఆసుపత్రికి తీసుకువచ్చారు. ఆయన 28-3-1983 తేదీన మరణించారు. అందుకు కారణం ఉస్మానియా ఆసుపత్రి వైద్యుల, అధికారుల అలక్ష్యమై ఖరీ కాదు.

(బి), (సి) ఈ ప్రశ్నలకు తావులేదు.

శ్రీ టి. సీతారాం :— ఎమర్జెన్సీ వార్డు గేటు దగ్గర చనిపోయాడన్నది స్పష్టమైన వార్త. 28 వ తేదీ పేపర్ తో కూడా వడింది. వారి ఫామిలీ మెంబర్లను కూడా అడిగితే వాస్తవమన్నారు. మంత్రిగారికి తప్పకుండా సమాచారం ఇచ్చిన అధికారుల మీద చర్య తీసుకుంటారా? లేకపోతే ఇటువంటి సంఘటనలు ఇంకా జరిగే అవకాశం ఉంది. వారి మీద కఠినమైన చర్య తీసుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా?

శ్రీ ఎస్. రామమూనిరెడ్డి :— అధికారుల అలక్ష్యం వల్ల ఆ రోగి మరణించ లేదు. పేషంట్లు కండిషన్ సీరియస్ గా ఉంది బ్లడ్ ఎక్స్కించారు. ఆక్సరేషన్ చేశారు. ఎమర్జెన్సీ వార్డులో ఆబ్జర్వేషన్ లో పెట్టారు. ట్రీట్ మెంట్లు జరిగింది. అతడి సీరియస్ నెస్ వల్లే చనిపోవడం జరిగింది.

శ్రీ టి. సీతారాం :—ఎమర్జెన్సీ వార్డు గేటు నుంచే లోపలకు పోనివ్వలేదు. ఇది వాస్తవం. గేటు దగ్గర కూడా లంచం అడిగారు. అది ఇవ్వలేదు. అందువలనే లోనికి పోనివ్వడానికి నిర్లక్ష్యంగా నిరాకరించారు. వాస్తవం. కావాలంటే ఎంక్వయరీ చేయించండి. నిజం తెలుసుకోండి. అధికారుల మీద తక్షణ చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. రామమూనిరెడ్డి :— గేటు వద్ద లోపలకు పోనివ్వలేక వార్త వాస్తవం కాదు.

శ్రీ టి. సీతారాం :—ఈ రోజు హాస్పిటల్స్ లో జరుగుతున్న అవతవకలు, అన్యాయాలు మంత్రిగారికి తెలియక పోవచ్చును. ఎవరైనా నానీ, ఎక్కడైనా సరే, ఒకటో రెండో రూపాయలు అక్కడి గేటు వద్ద ఉండే వానికి ఇవ్వకుండా, సామాన్యుడికైనా గానీ లోపలికి వెళ్లడానికి వీలుండదు. కావాలంటే ఎంక్వయరీ చేయించండి. ఈ మరణానికి కూడా కేవలం ఇదే కారణం. మంత్రిగారికి వచ్చిన సమాచారం నిజం కాదు. తిరిగి ఎంక్వయరీ చేయిస్తారా?

శ్రీ ఎస్. రామమూనిరెడ్డి :—వాళ్ళు నుండి ఎమర్జెన్సీ వార్డుకు తెస్తున్నారు. అప్పుడే అంబులెన్స్ కోసం వెయిట్ చేయడం జరిగింది. వార్డుకు తీసుకు వెళ్ళేటప్పుడే అతడు చనిపోవడం జరిగింది. అయినా ఎంక్వయరీ చేయిస్తాను.

శ్రీ టి. సీతారాం :—ఆ వ్యక్తిని గేటు దగ్గరే ఆవదం జరిగింది. చాక్లర్ల సరస్వతికి బలి అయ్యాడు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నో స్టేట్, నో ఫర్దర్ సప్లిమెంటరీస్. ఐ యామ్ సారీ.

Amendment of Presidential Order relating to Organisation of
Local Cadres

258—

*2022-Q.—Sarvasri Sultan Salahuddin Owaisi (Charminar), Mohd. Amanullah Khan (Chandrayanagutta), Baqur Agha (Carwan), Afzal Shareef (Asif Nagar) and Khaja Abu Sayeed (Yakutpura):—Will the Minister for Labour be pleased to refer to the Answer given to L.A.Q. No 4415 (Unstarred) (Serial No. 265) answered on 20-3-1980 and to state :

(a) whether the reply has been received from Government of India so as to amend the Presidential order relating to organisation of Local cadres ; 10-2 a.m.

(b) if so, the action taken by the Government in the matter ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

A.—

(a) The Government of India have been addressed on 3-10-1978 for bringing District Employment Officers in the State under local cadres. The Government of India have sought certain clarifications as to the nature of considerations for organising local cadres now and the matter is still under correspondence.

(b) and (c) Does not arise.

Improvement of Roads in Vizag and Vijayawada

259—

*1505-Q.—Sarvasri P. Ashok Gajapathi Raju, P. Appalanarasimham and J. Satyanarayana Raju :—Will the Minister for Law and Municipalities be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the population of Visakhapatnam and Vijayawada have increased and this put an additional strain in terms of increased traffic on existing roads which were not designed to take such heavy traffic ;

(b) the steps taken by Government to improve the roads so as to avoid accidents ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Vijayawada: Two National Highways Nos. 5 and 9 pass through the Vijayawada city and it will be extremely difficult and costly to widen the existing roads. Diversion roads have, however, been formed to relieve the traffic congestion to some extent.

Visakhapatnam : Widening of important roads has been taken up by the Visakhapatnam Municipal Corporation. To avoid road accidents, clear cut parking lots for cars, scooters, cycles etc. have been marked on the roads in Visakhapatnam City. Zebra crossings were also marked on the important junctions to regulate pedestrian traffic.

(c) Does not arise.

Corruption in Engineering Branch of Municipal Corporation of Hyderabad

260—

L.A.Q. No. 2613 (Starred)—Sarvasri M. Omkar, N. Raghava Reddy (Nakkrikal) and M. Yerraiah Reddy (Bhadrachalam):—Will the Minister for Law and Municipalities be pleased to state :

(a) whether it is a fact that having received Memoranda, from one Mr. Aziz Ahmed, pertaining to the total corruption in the Municipal Corporation of Hyderabad with special reference to the Engineering Branch of the Municipal Corporation of Hyderabad the State Vigilance Commissioner through his letters Nos. 2195/Comp/A2/81. 1, dated 13-5-81 and 3282/Comp/A2/81. 1, dated 21-7-81 and letter No. 5318/Comp/A2/81. 1, dated 11-12-81 had asked the complainant to furnish more details ;

(b) whether it is also a fact that the desired replies and clarifications were furnished by the complainant accordingly ;

(c) if so, the nature of charges levelled and the names of the officers, employees and the contractors alleged to be involved ;

(d) whether it is also a fact that the A.C.B. on their preliminary enquiries established prima facie case against the officers and contractors ; and

(e) if so, what are the findings of A.C.B. ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) The complainant furnished additional information to prove the allegations made in his petition only in reply to the letter reference No. 2195/Comp/A2/81. 1, dated 13-5-1981.

(c) It is alleged that there is conspiracy with the contractor M/s. Agha. Constructions, Hyderabad to cheat the Corporation for manipulating the relevant records such as Measurement Book, work slip etc., indicating that the Contractor had cut the rock on surface as well as underwater and thereby obtained pecuniary advantage for themselves by the Engineers of the Municipal Corporation of Hyderabad and thus caused loss to the Corporation. The officers alleged are Sarvasri S.K. Moynuddin, Superintending Engineer (Projects), Sri Indra Reddy, Executive Engineer (Projects), Sri Dost Ali Khan, Assistant Engineer (Projects) and Sri Khalid Hameed, Supervisor (Projects) of the Engineering branch of the Municipal Corporation of Hyderabad.

(d) Yes, Sir.

(e) The matter is still under enquiry by the Anti-Corruption Bureau

Mr. Speaker :—The Question Hour is over. I am going to Short Notice Questions. It is 9-30 a.m.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

Detection of 400 Cases in the Marks Racketing In Nagarjuna University

260-A.

S.N.Q.No. 2596-B-Sarvasri K.Yerran Naidu (Harischandrapuram) S. Prabhakara Rao, (Narasannapet), N. Gopal Rao (Kothuru):—Will the Minister for Education be pleased to state :

whether it is a fact that 400 cases have been detected in the Preliminary investigation conducted into marks racketing in the Nagarjuna University and that 20 employees were involved in this ?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—The Preliminary investigation disclosed that thirty nine students were involved in securing forged marks statements and provisional certificates. All these cases have been reported to Director General of Police in the form of seven complaints, 5 cases have been registered by the Crime Branch C.I.D. and the investigation is under progress.

In this context one L.D.C., was suspended on 22-10-81 and later his services were terminated from University on 31-3-83. The Crime Branch C.I.D. arrested 2 other University staff members on 28-6-83 and 5-8-83 and subsequently released them on bail.

Sri M. Omkar.—The persons who were arrested were subsequently suspended. Is it a fact that these suspensions were revoked and they were

re-instated by the present Senate? If so, what is the action that is going to be taken by the Government on these irregular actions?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—What the Hon. Member says is correct. They were reinstated after being suspended as they quoted some provision that they were not arrested for more than 48 hours. Under that clause their suspension was removed. Nevertheless because it is a grave matter, I will enquire into the matter and see that harsh measures are taken to see that such instances do not occur again.

Sri M. Omkar—This is a very serious nature because 42 students and 18 employees are involved, and it is a grave mistake. I think in our State such a thing never happened. By taking a technical loophole, that they were not arrested for more than 48 hours—flimsy grounds are put forth to defend and justify illegal action. Unless the Government is firm, no justice can be expected. Without surrendering to the pressures being exerted by some influential section, will the Government take stern action against these delinquents?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju—Definitely, we will take stern action against the delinquents.

Building For Womens' College, Nalgonda

260-B—

S.N.Q. No. 2608—F.—Sarvasri G. Mohan Reddy (Nalgonda), V. Lakshminarayana Rao (Kodad), E. Devaiah (Suryapet), Smt. M. Swarajyam (Thungathurthy) and Kum. K. Prasuna (Sanathnagar) :—Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the building in which the women's College functioned last year in Nalgonda town was not vacated by the owners through a court order;

(b) whether it is also a fact that the said college has not been opened even after three months of the commencement of this academic year, for want of a building, thereby causing anxiety to the parents;

(c) whether it is a fact that inspite of the requests of MLAs of that District made to the Chief Minister and Education Minister to allot the vacant building in Nalgonda formerly used for the residence of the Collector for the Women's College, no action has been taken so far; and

(d) whether early steps will be taken in this regard on account of the serious situation prevailing in Nalgonda town due to the failure to reopen the College so far?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—

(a) Yes, Sir.

(b) No Sir.

(c) Consequent on the issue of eviction orders by the Court to vacate the mission building in the Church Compound where in a portion of the college was functioning, the District Collector, Nalgonda was requested to allot a Government building to house the Women's College, Nalgonda. However the District Collector expressed his inability to provide suitable building to the college. Consequently the Principal, Government College (Women), Nalgonda secured a private building on rental basis. Necessary orders permitting the Principal to occupy the said building have been issued subject to fixation of rent by the Public Works Department authorities.

(d) Does not arise.

Sri V. Lakshminarayana Rao:—This matter was brought to the notice of the Education Minister quite some time back. The matter was also represented to the Chief Minister. As the Minister is well aware, there is only one Women's College in the entire district and unfortunately they have been asked to vacate the present building which they have been occupying. Ultimately the students have been deprived of the academic year. Already three months have passed without any facility to run the college. Again and again, we have requested the Minister concerned to acquire the old Collector's building which is lying vacant. The Government had built a new Collector's residence and the Collector had already shifted to the new residence and the old building is lying idle and vacant, for the past six months or one year. The request has been made by all the Members of the District irrespective of parties to the concerned Minister to acquire the building and hand it over to the Girls' College. Now, the Hon. Minister says that the Collector had located a building. I do not know when this building had been located. Then there will be the question of fixation of rent etc. and all these formations will take some more time. Since there is already a Government building, why not the Government handover the same to the Women's College? What is the impediment coming in the way of allocation of the Government building? I would like to know as to why the girl students have been deprived of one academic year?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—Regarding the old Collector's residence which the Hon. Member is referring to, the District Collector was not in favour of allotting this building to the Women's College. We will find out the reasons why he was not in favour.

Nevertheless a building in Ramgir area has been occupied on 18-8-1983 in anticipation of the orders of the Director of Higher Education, Nevertheless as the Hon. Members are pressing old Collector's residence should be used for the premises of the College, definitely, we will find out what objections, the Collector has got and see that something is done early in the matter.

శ్రీమతి మల్లు స్వరాజ్యం :—నల్గొండ జిల్లాలో ఈ ఒక్కచోటనే మహిళా కళాశాల వున్నది. అక్కడ చివనం లేక పిల్లలు ఇబ్బంది పడతున్నారు. కలెక్టరు గారి పాత బంగళా ఖాళీగా వుంది. అది ఇవ్వవలసిందని కోరారు. అది ఇస్తున్నారా ?

శ్రీ పి. ఆనందగజపతిరాజు :—టీల్డ్ బిల్డింగ్ కు అజ్జెక్ట్ చెప్పారు. అ అజ్జెక్ట్ ఏమిటో కనుక్కుని we will try our level best to see that something is done.

శ్రీమతి మల్లు స్వరాజ్యం :—ప్రశ్న వచ్చిన వెంటనే కనుక్కోవాలి కదా. ఇప్పుడు కనుక్కుంటామంటే తిరిగి మేము ప్రశ్న చేయాలా ?

శ్రీ పి. ఆనందగజపతిరాజు :—కోర్టు ఆర్డరు ప్రకారం ఆ భవనం ఖాళీ అయింది. Government has nothing to do with it. It is the court order to vacate the building. Alternate building has been allotted in Ramgir area and in that building the College is being housed. Their request is to house it in the Old Collector's residence. Collector has expressed some problems and we will find out what those problems are. We will try to solve the matter.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి (మునుగోడ్) :—కలెక్టరుబంగళా మహిళా కళాశాలకు ఇవ్వడానికి ఇప్పడేంటం లేదని మంత్రిగారు చెప్పారు. కాని దానిని వకాసింగ్ బోర్డు సంస్థకు అద్దెకు ఇచ్చారు. కలెక్టరుకు కొత్త బిల్డింగ్ వచ్చింది. Lot of area is there. The Minister should pursue with the Collector and see that the building is given to the College. One thing which the Minister should know is that the College authorities are having Rs. 2 lakhs donation in the Building fund. Therefore, the Government should also think of constructing the new building by taking Rs. 2 lakhs and adding some more funds in the same old Collector's premises.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—We will work out that proposal.

శ్రీ పి. లక్ష్మీనారాయణరావు :—కలెక్టరుగారు అజ్జెక్ట్ చెప్పారని మంత్రి గారు చెబుతున్నారు. కాని వారు ఏమీ అజ్జెక్ట్ చెప్పారో అర్థం కావడంలేదు. దీనిని గవర్నమెంటు దృష్టికి తీసుకువచ్చి మూడు నాలుగు నెలలు అయింది. ఆ బిల్డింగ్ ఖాళీగా ఉంది. This is a vicious circle which goes round and round. That is why we met the Chief Minister and the Minister to say that the old Collector's residence must be acquired. It is a twenty

re: Negligence of Doctors in E. S. I.

Hospital during operation of
Sri Fayasuddin.

acres land. I do not know what the objection of the Collector is and what is impeding the procedure. The Minister has not explained as to the objection raised by the Collector.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—The Collector has considered that the building is not suitable for the college. That is the information given to us. Nevertheless, the Hon. Members are pressing for the old Collector's residence and we will definitely try to see whether it is possible to house the college there.

MATTERS UNDER RULE 329.

re: Negligence of Doctors in E.S.I. Hospital During Operation of
Sri Fayasuddin.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - اسپیکر صاحب یہ بڑی افسوس کی بات ہے یہ اتنا صاف کیس ہے کہ اس آدمی کے پیٹ کے اندر سے قینچی نکلی اب کیا انکوائری کرائینگے یعنی ایسی بات ہیکہ اگر عورت کی زچگی ہوئی بچہ پیدا ہوا انکوائری کرائے ہیں ہم کہ بچہ پیدا ہوا کہ نہیں - یہ عجیب و غریب قسم کی بات ہے بس گورنمنٹ چل رہی ہے یہ میری سمجھ میں نہیں آرہا ہے آخر میں اتنے برس سے دیکھ رہا ہوں تقریباً ۲۲ سال سے میں مسلسل ایم ایل اے ہوں ایسے جوابات نہیں سنا جبکہ یہ صاف کیس ہیکہ آج ایک آدمی مر گیا میں انکوائری کراتا ہوں - اگر دوسرا ملک ہوتا اور اسکی سند ضبط ہوجاتی وہ جیل کے اندر رہتا جیسے انگلینڈ اور امریکہ میں ہوتا - اس ڈاکٹر کی سند ضبط ہونی چاہئے اس کو جیل میں ڈالنا چاہئے - جبکہ قینچی اس کے پیٹ میں سے نکلی آپ کہتے ہیں کہ انکوائری کرائینگے یہ ایسی بات ہے جیسے کہ بچہ پیدا ہوا انکوائری کرائینگے ایم ایل اے نے انکوائری کرائینگے کہ ایم ایل اے بنے یا نہیں اس قسم کے جوابات ہیں -

شری ایم - راجندر راؤ - آپ جو فرما رہے ہیں دو تاریخ کو آرڈر دے دیئے ہیں اس تعلق سے معلومات حاصل کر کے اس ڈاکٹر کو معطل کرنے کیلئے ڈاکٹر کو میں نے انسٹرکشن دے دیا ہوں - یہ صرف آپکو سمجھانے کیلئے نہیں کہہ رہا ہوں بلکہ اس پر ضرور عمل ہو جائیگا ممکن ہیکہ دو یا تین دن کے اندر عمل ہو جائیگا -

شری سلطان صلاح الدین اویسی - میں آپ سے پوچھتا ہوں کیا آپ مطمئن ہیں اسکے پیٹ میں سے قینچی نکالی گئی -

9-50 a.m.

శ్రీ ఎం. ఓంకారం :—అధ్యక్షా, ఒకేసారి చెప్పిన చానికి అదనంగా చెప్పవలసింది లేదు. ఫయాసుద్దీన్ అనే అతను సస్పెన్షన్లో ఉన్నాడని చెప్పావున్నా. ఒక

కార్మికుడు. ఆయనకు 1980 ఆక్టోబరులో ఆపరేషన్ జరిగింది. ఆపరేషన్ చేస్తున్న సమయంలో కత్తి అంటే దానిని హాస్పిటల్ కమ్ సీజర్స్ అంటారు. దానిని పొట్టలో వదలిపెట్టారు. ఇది చాలా నిర్లక్ష్యంగా జరిగిన విషయం. వైద్య వృత్తికే అపమానం. తరువాత పొట్టలో నొప్పిగా వుందని ఉస్మానియా హాస్పిటల్ కు వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ తిరిగి ఆపరేషన్ చేసినప్పుడు కడుపులో కత్తెర కనిపించింది. ఇప్పుడాయన పరిస్థితి ప్రమాదకరంగా ఉంది. ఇప్పుడు ఉత్పన్నమయ్యే మొదటి విషయం అతని భవిష్యత్తు ఏమిటి. ఆ కార్మికుని బ్రతుకు తెరువు అతని కుటుంబపోషన పరిస్థితి ఏమిటి, మామూలు రూల్ ప్రకారం కాకుండా ప్రత్యేక పరిస్థితిని బట్టి అదనంగా సహాయం చేయడం. రెండవది ఇక డాక్టర్ ఇలా ప్రవర్తించకుండా తగిన చర్యలు ఏమి తీసుకుంటారు. ఈ డాక్టర్ నిర్లక్ష్యంపై ఏమి చర్య తీసుకున్నారనేది కూడా మనవిచేయాలి.

శ్రీ ఎం. రామచంద్రరావు:— అదృష్టా, డాక్టరు పేరు గుప్తా, రోగి ఇ. ఎస్. ఐ. హాస్పిటల్ లో 80-10-80 నాడు ఎడ్మిట్ అయితే 29-11-80 నాడు ఆపరేషన్ జరిగింది. తిరిగి ఉస్మానియా హాస్పిటల్ లో జూన్ మూడవ తేదీ ఆపరేషన్ జరిగింది. ఎక్స్ రేలోనే హాస్పిటల్స్ వుందని తెలిసింది. రోగి 18-8-88 నాడు లాయరు నోటీసు ఇచ్చిన తరువాత 2-9-88 నాడు విచారణ జరిపి సస్పెండ్ చేయవలసిందని ఆర్డరు ఇవ్వడం జరిగింది. విచారణ రిపోర్టు అందిన వెంటనే సస్పెండ్ చేయటానికి ప్రభుత్వం వెనుకాడదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:— డాక్టర్ గు సస్పెండ్ చేస్తామన్నారు. రోగి సంగతి ఏమిటి? అతనికి ఏవిధమైన సహాయం అందజేస్తారు? అతనికి ఆయన ఖర్చులు ఎవరు భరిస్తారు?

శ్రీ ఎం. రామచంద్రరావు:— ప్రైవేట్ కార్మికుడు కాదు. ఒక కార్మికుని తండ్రి. ఆ తండ్రికి ఆపరేషన్ చేయబడింది. అవకాశం ఉన్నంత వరకు సహాయం చేయబడుతుంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:— ఇ.ఎస్.ఐ. హాస్పిటల్ లో కార్మికులకే కాకుండా కార్మికుల కుటుంబ సభ్యులకు కూడా వైద్యసౌకర్యం వుంటుంది. ఆ హాస్పిటల్ లో జరిగిన దానికి కార్మికాఖ బాధ్యత వహించవలసి వుంటుంది. అలాగే మెడికల్ కాళా మంత్రిగారు కూడా బాధ్యత వహించాలి. అతని ఆరోగ్య పరిస్థితి ఏమిటి, ఏవిధంగా సహాయం చేస్తారు?

శ్రీ ఎం. రామచంద్రరావు:— డిపెండెంట్స్ కు ప్రొవిజన్ వుంటే తప్పక సహాయం చేస్తాము.

شری سلطان صالح الدين اویسی - جناب اسپیکر صاحب یہ آندھرا پردیش کی تاریخ میں پہلا واقعہ ہے کہ ایک ڈاکٹر نے ایک غریب مزدور کا آپریشن کیا ہے۔ بعد میں کو اس کے پیٹ میں رکھ کر ڈاکٹر کے لئے دیا - یعنی میں سمجھتا

Munisiff Magistrates in the State.

ہوں کہ یہ دنیا کی جو رپورٹ شائع ہوئی ہے یہ اس کے اندر ہونا چاہئے تھا۔ اخیر یہ کیسا ڈاکٹر تھا یہ کیسا پاس کیا اگر حجام بھی رہے تو حجاست اچھی بناتا ٹھیک ہے اس تعلق سے گورنمنٹ واقف ہے لیکن اس کے بعد بھی اس ڈاکٹر کو معطل نہیں کیا جاتا یہ افسوس کی بات ہے کہ اگر وہ پیسے والا ہوتا یا انر والا ہوتا لیکن وہ بیچارہ مزدور ہے جو روزانہ مزدوری کر کے کھاتا ہے آپ اس کی فوٹو دیکھ سکتے ہیں اس کی حالت کیسی ہے اس کے دو لڑکے اور ایک لڑکی ہے جو روزانہ مزدوری کر کے کھاتے ہیں اس کے لئے وہ دو برس تک پریشان رہا۔ کیونکہ وہ کہا نہیں سکتا تھا وہ فاقوں کی زندگی گزار رہے ہیں میں سمجھتا ہوں کہ اگر ایسے ڈاکٹر کو معطل نہیں کریں گے تو کام نہیں چلیگا اس کو فوری معطل کریں اس کے بعد تحقیقات کی جائے جبکہ یہ صاف کس ہے اس آدمی کے بھٹ میں سے ایک ڈاکٹر آپریشن کر کے اس قینچی کو نکالا ہے۔

❶ ا.م. راموچندرا راؤ :—ఉస్మానియా హాస్పిటల్ నుండి శేవ్ పీట్ తెప్పించుకుని సస్పెండ్ చేయడం జరుగుతుంది. రెండు మూడు రోజులలో సస్పెండ్ చేయడం జరుగుతుంది.

re: Filling up the Vacant Posts of Munisiff Magistrates in the state.

❶ వై. రామకృష్ణుడు:—అధ్యక్షా, మునిసిఫ్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులలో వేకెన్సీస్ వున్నమాట నా స్తవం. 56 సంవత్సరాలు చేయడం వల్ల 49, క్యాజువల్ వేకెన్సీస్ 72, మొత్తం 121 మునిసిఫ్ మేజిస్ట్రేట్ వేకెన్సీస్ భాగంగా వున్నాయి. దీనికి రిటైర్డ్ డెప్టీ పెట్రీ పొగ్రీజర్ వున్నా అలవ్యం అవుతుందని ఓవర్ డెప్టీ పెట్రీ లిప్ట్ వల్లిష్ వల్లిష్ చేయడానికి వల్లిక్ సర్వీసు కమీషన్ కు పంపడం జరిగింది. ఆ లిప్ట్ రాగానే వెంటనే ఆ వేకెన్సీస్ ను ఫిల్ చేయడం జరుగుతుంది. తెలంగాణ్ ఎరెంట్ మెంటుగా నై బరింగ్ మునిసిఫ్ మేజిస్ట్రేట్స్ ను ఇన్ ఛార్జ్ గా పెట్టటం జరిగింది.

❶ పి. రామచంద్రారెడ్డి:—121 మంది తకుండా దేశంలో పరిపాలన జరగటం కోవనీయం, సర్వీస్ కమీషన్ కు వాగ్తామన్నారు, వారు ఆప్లికేషన్స్ కార్పర్ చేశారా, ఇంటర్వ్యూ తేదీ నిర్ణయించారా? ఒక టైమ్ ఫిక్స్ చేసి ఆ టైము లోపు నెలక్ట్ చేయాలని ఆదేశాలు ఇస్తారా?

❶ వై. రామకృష్ణుడు:—ఆగస్టు నెలలో సర్వీస్ కమీషన్ వారికి పంపడం జరిగింది. ఇంతవరకూ హోటఫిక్షేషన్ ఇచ్చినట్లు నా వద్ద ఇన్ఫర్మేషన్ లేదు. వెంటనే ఒక టైమ్ ఫిక్స్ చేసి త్వరగా చేయాలని కోరడం జరుగుతుంది.

❶ కె.ఎర్రం నాయుడు:—121 హోస్టలు భాగంగా వుండటం వల్ల అక్కడ పని స్తంభించిపోయింది. అందుకు పగ్తామ్నాయ పరన్నట్లు ఏమి చేశారు

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు:—ఇప్పుడు 121 వెకెన్సీలలో వైకోస్సువారు తెంపరరిగా చేసారు. ఈ వెకెన్సీస్ తొందరలో ఫిలవ్ చేసి ఎక్కడా వెకెన్సీస్ లేకుండా చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం(గుంటూరుII):—వర్ష మెంటు ఆఫీసుగాల్లోలాగా కోర్టులలో కూడా ఇన్ ఛార్జి పెడితే పోలీసు చాలా ఇబ్బందిగా ఉంటుంది 121 వేకెన్సీలకు అగస్టులో పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషనుకు వ్యాఖ్యలు మంత్రిగారు అన్నారు. దానిమీద వారు ఇంతవరకు ఏమీ చర్య తీసుకున్నారు? దానికి నోటిఫికేషను ఇచ్చారా అని మీరు పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను వారిని అడిగారా? అడుగకపోతే ఒక తైము బౌండు పెట్టి చేస్తారా? టైపిస్టుల దగ్గర నుంచి మినిస్ట్రీ మేజిస్ట్రేట్లుకు ప్రొమోట్ చేస్తున్నారు. అందుచేత ఏతైములోగా చేస్తారు?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు:—తైం బౌండుగా చేస్తాము. వారు నోటిఫికేషను ఇస్యూ చేయలేదు. సాధ్యమైనంత త్వరలో 121 వెకెన్సీలు ఫిలవ్ చేస్తాము. దానికి తైం బౌండు పెడతాము.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం:—తైం బౌండు ఎంత?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు:—సాధ్యమైనంత తొందరలో పూర్తి చేస్తాము.

Point of Information.

re: Appearance of candidates At Kolhapur for Intermediate Examination.

Sri M. Omkar:—With your permission I would like to draw the attention of the Minister for Education about one thing. About 3 or 4 days ago we discussed the matter relating to 500 students who were prevented from appearing for the supplementary examinations on account of their alleged malpractice committed during the recent annual examinations of Intermediate at Kolhapur, Mahabubnagar district. The Minister was pleased to assure the House that he would take all steps to make the students to appear in the ensuing examinations in October. In that connection we urge upon the Minister that the formalities in respect of these students i.e. issuing show cause notice, taking replies must be given up. This should be treated as a special case, except those students who committed grave irregularities, or offences such as beating the Principal and breaking his head and so on. The remaining students must be allowed without observing formality treating it as a special case and on humanitarian grounds so that they can appear in the ensuing examinations. I think the Minister will make a statement in this regard.

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance: 15th September, 1983. 29

re: Partisan attitude of the Authorities of the Regional Engineering College, Warangal in accepting options for M. Tech. Course.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—Definitely we are taking necessary steps so that these students could appear for the supplemental examinations.

BUSINESS OF THE HOUSE

(శ్రీ టి. కిషన్ రెడ్డి (బస్వాడ) :—బోధన్ లో చెరకు రైతులకు డబ్బులు ఇవ్వలేదని నిరాహార దీక్షలు చేస్తున్నారు. ఆ నిషయంలో 9299 వోటిను ఇచ్చాను. ఇచ్చి రోజులు అయింది. అది ఎప్పుడు వస్తుంది :

మిస్టరు స్పీకరు :—ఇప్పుడు ఆ మినిస్టరుగారు లేరు. అది తరువాత వస్తుంది.

(శ్రీ ఎమ్. కిషన్ రావు :—మునిసిపల్ కాఫీమాత్రులు ప్రైవేటైజ్డ్ సిటీ పరిస్థితి గురించి రెండు గంటలు డిస్కషనుకు అంగీకరించడం జరిగింది. అది ఎప్పుడు పెడతారు ?

మిస్టరు స్పీకరు :—అది టిజినెస్ ఎడ్యుకేషన్ కమిటీలో పెడతాము.

CALLING ATTENTION MATTERS.

re: Partisan attitude of the authorities of the Regional Engineering College, Warangal in accepting options for M. Tech. Course.

Minister for Education (Sri P. Anand Gajapathi Raju) :—

1. The Regional Engineering College, Warangal has been offering 4. M. Tech. courses in Civil Engineering upto the Academic year 1982-83. The Government of India Ministry of Education issued orders, during 1982-83, for the closure of one of the M.Tech. courses in Civil Engineering (Geo-Technical Engineering) from the academic year 1983-84 onwards .

2. Admissions to M.Tech. courses at Regional Engineering College are made on the basis of performance of candidates at an entrance examination conducted by the college. 9-30 a.m.

3. The candidates were informed, before they took the entrance examination, that the course in Geo-Technical Engineering is not likely to be offered in 1983-84. For the purpose admission to M.Tech. courses in Civil Engineering the written examination, was conducted on 30-7-1983 and the viva-voce examination was conducted from 30-7-83 to 3-8-83. It was not decided at that stage whether to run the M.Tech. course in Geo-Technical Engineering or not for the Academic year

re: Partisan attitude of the Authorities of
the Regional Engineering College,
Warangal in accepting options for
M. Tech. Course.

1983-84. Hence, the question of fixing the last date for giving option for admission to Part-time M.Tech. course Geo-Technical Engineering did not arise.

4. Subsequently, on the suggestion of the head of the Department concerned, it was decided on 11-8-83, that the M.Tech. course in Geo-Technical Engineering may be offered as a part-time course to in-service engineers working in Warangal, with effect from 1983-84 onwards.

5. After completing the admissions to the three regular M.Tech. course in Civil Engineering the rest of the applicants who were working in Warangal were offered seats in M.Tech. Geo-Technical Engineering strictly in merit order and ten candidates were then admitted, Hence, there was no irregularity whatsoever, in the admissions to the M.Tech. part-time course in Geo-Technical Engineering.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి (గద్వాల) :—అధ్యక్షా, అక్కడినుంచి అధికారులు ఏమిచేయాలి అని అడగడం మంచిది కాదు. అది మంత్రాంగం కాదు. అది మంత్రాంగం కాదు. అది మంత్రాంగం కాదు. He has not made any effort to find out as to what is the truth behind this. ఇప్పుడు ఈ సెలక్షన్ లో జరుగుతున్న అనవసరాలు ఎలాగూనా యంతే it has become an open secret in Warangal now. సెలక్షన్ జరిగేటప్పుడు It must be done according to the merit.

వారి రిటర్నింగ్ కోర్సులలో వచ్చిన మార్కులను దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయాలి. రిటర్న్ చెప్పి, టెస్ట్ ఇంటర్ వ్యూ అని చెప్పారు. రిటర్న్ చెప్పి, టెస్ట్ ఇంటర్ వ్యూ—They sound very well. Generally we are guided by the satisfaction of the authorities in selecting the candidates. It is according to their subjective satisfaction or objective satisfaction. You know the truth.

విశ్వవిద్యాలయంలో ఉన్నటువంటి టీచర్లు గురించి సభలో ఇంతకన్నా ఎక్కువ చెప్పడం మంచిది కాదు. కనుక దాని అధ్యక్షాన్ని మంత్రాంగం గ్రహించి పరిశీలన చేసి అక్కడున్న విద్యార్థులకు న్యాయం కలుగజేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి.

Sri. P. Ananda Gajapathi Raju :—Definitely if the member brings the problem to our notice where the irregularities have occurred we don't hesitate in taking action in this regard.

Sri. D.K. Samarasimha Reddy :—I am not concerned about a particular issue of a candidate. But the entire procedure is thoroughly defective and the very action of the authorities in this has been detrimental to the interests of the institution itself.

Urgent Public Importance :

re: Death of Two Temporary Workers in
Vijayawada Municipal Corporation
while repairing Drainage System.

Sri P. Ananda Gajapati Raju :—The member should make a specific reference but he cannot make a sweeping statement that every thing is wrong in admissions. If he find any specific instance he can bring it to our notice and definitely we will take action.

re: Death of two temporary workers in Vijayawada
Municipal Corporation while repairing
Drainage system

శ్రీ వై. రామకృష్ణమూర్తి :— సీతారామపురం పబ్లిక్ పారిశుధ్యశాలకు 8 అంగుళాల మురుగు పారుదల లైన్లు ఏర్పాటు చేసి వాటిని 9 అంగుళాల లైన్లతో కలిపారు. 27వ డివిజను సానిటరీ మేన్స్రీ, ఆల్ట్రెట్ల లో పారుదలకు ఏర్పడిన అటంకాన్ని గురించి సంబంధించిన మ్యాయర్ మేన్స్రీకి ఒక్క ఫిర్యాదును వంపారు. ఈ అటంకాన్ని తొలగించే నిమిత్తం 18-8-1983న మధ్యాహ్నం 12.00 గంటల ప్రాంతంలో అక్కడికి ఎస్.ఎం.ఆర్. ప్రాజెక్టర్లపై నియమించిన నలుగురు మ్యాయర్ క్లీనర్లను, ఒక పర్మినెంటు మ్యాయర్ క్లీనరును వంపారు.

2. మ్యాయ్ హోల్ మూతను తీసిన 15 నిమిషాల తరువాత ఎటువంటి విషవాయువులు బయటకు రాకపోవడం గమనించిన పిదప శ్రీ టి. కృష్ణయ్య, శ్రీ టి. పసుచాను అమ్యాయ్ హోల్ ద్వారా లోపలికి దిగారు. మిగిలిన ముగ్గురు పనిచారు అవసరమైన సామగ్రి అందించి, పూడికను బయట పారబోసే నిమిత్తం మ్యాయ్ హోల్ ప్రక్కన నిలుచున్నారు. వారు, వామినలు మస్టర్ రోల్సు పనిచారు శ్రీ టి. యాకూబ్, శ్రీ కె. సాంజీవరావు, పర్మినెంటు మ్యాయర్ క్లీనర్ శ్రీ సిహెచ్. రత్నాకర్ రావు.

3. మ్యాయ్ హోలు లోనికి దిగిన తరువాత ఆ ఇద్దరు క్లీనర్లు, పారుదలకు ఏర్పడిన అటంకాన్ని తొలగించే నిమిత్తం అక్కడి ఆరు అంగుళాల లైన్ లోనికి వెదురు బిల్లతో పోడవటానికి ప్రయత్నించారు. వారు ఆ విధంగా వెదురు బిల్లతో తోక్కిస్తున్నప్పుడు అకస్మాత్తుగా పారుదలకు ఏర్పడిన అడ్డంకి తొలగి పోయింది. ఇంత త్వరగా ఇలా జరుగుతుందని వారు అనుకొని వుండలేదు. మల మూత్రాలు గొట్టంలో నిలిచిపోయి ఉన్నందున రెండు వైపుల ఏర్పడిన విష వాయువులు ఒక్కమట్టంగా వెలువలకు వచ్చి ఆ ప్రాంతాన్నింతటినీ దట్టంగా ఆవరించాయి. చాలా అరుదుగా మాత్రమే పారుదలకు ఏర్పడిన అడ్డంకి అలా అకస్మాత్తుగా తొలగి పోవడం సంభవిస్తుంది. మ్యాయ్ హోలు 8 అడుగుల లోతు వున్నందున దానికి మెట్లు ఉన్నప్పటికీ లోపల ఉన్న పనిచారు బయటికి రావటానికి సమయం దొరకలేదు. వైన మ్యాయ్ హోలు వెలుపల నిలబడి ఉన్న పనిచారు కూడా కాళ్ళ సహాయంతో వాణివి బయటకు లాగటానికి ప్రయత్నించారు. కాని లోపలి పనిచారిద్దరూ స్వహతపైన స్థితిలో ఉన్నందున వారి

Calling Attention to Matters of
Urgent Public Importance:
re: Death of Two Temporary Workers in
Vijayawada Municipal Corporation
while repairing Drainage System.

ప్రయత్నాలు ఫలించలేదు. వివరాలు పుల నల్ల మధ్యాహ్నం 1.30 గంటలకే వారు మ్యూనుసిపల్లో మరణించినట్లు గమనించారు.

4. మధ్యాహ్నం 2 గంటల కల్లా మేయరు, కమిషనరు, మున్సిపలు ఇంజనీరు, డెప్యూటీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్లు హుటాహుటిన అక్కడికి చేరారు. అగ్నిమాపక దళం, అదితర పనివారి సహాయంతో మృత దేహాలను మ్యూనుసిపల్లో నుండి వెలుపలకు తీసారు. పోలీసు వారు అక్కడి వచ్చి పంచాయితీ జరిపి సాయంత్రం 5.30 గంటలకు పని వారి మృత దేహాలను వారి బంధువులకు అప్పగించారు. ఈ ప్రమాదంలో ప్రాణాలు కోల్పోయిన ఆ ఇద్దరు పనివారి బంధువులకు తాత్కాలిక సహాయంగా కమిషనరు ఒక్కొక్కరికి రూ. 100/-లు చెల్లించారు.

5. 24-8-83 తేదీన పరిషత్తులో ఆదేశాధిని సావధానపు నోటీసు నెం. 2217 పై వివరం ఇస్తూ సభ్యులు చేసిన సూచనల మేరకు మురుగు పారుదల లైన్లను శుభ్రం చేయడానికి కాన్స్ట్రీయ పద్ధతులను అవలంబించే విషయం పరిశీలించగలము మంత్రిగారు హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. చనిపోయిన ఆ ఇద్దరి పనివారల కుటుంబాలకు అదనపు సహాయం సమకూర్చడం జరుగుతుందని, వారి కుటుంబాల్లో అర్హులైన వ్యక్తులన్నట్లయితే మరణించిన వారి కుటుంబాల్లో వారిని నియమించడం జరుగుతుంది ని హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. దాని ప్రకారం ఈ విషయంలో అవసరమైన చర్య తీసుకొని అమలు నివేదికను ప్రభుత్వానికి పంప వలసిందని విజయవాడ మున్సిపలు కార్పొరేషను కమిషనరు కొరడం జరిగింది.

శ్రీ ఎ. జయప్రకాశ్ (విజయవాడ తూర్పు):— అధ్యక్షా! విజయవాడలో ఈ ద్రయినేజీ బ్లాకు అనడం అనేది చాలా సర్వ సాధారణం అయిపోయింది. ముఖ్యంగా ఈ ద్రయినేజీ బ్లాకు అయినప్పుడు తీయడానికి మనకు ఉపయోగించడానికిన్న ఒక మోడర్నైజ్డ్ మెషీను ఏదైనా ఉపయోగించే ప్రతిపాదన ఏదైనా ప్రభుత్వం దగ్గర ఉందా? అంతేకాకుండా విధి నిర్వహణ విషయంలో చచ్చిపోయిన వారి కుటుంబాలకు కేవలం వెయ్యి రూపాయలు చెల్లించడం అనేది న్యాయం కాదు. మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ నారు ఇచ్చారు. ప్రభుత్వం కూడా ఏదైనా సప్తపరిహారం చెల్లిస్తుందా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు:— ఆ సెంటిఫిక్ మెషిన్ గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది. సెంటిఫిక్ మెషిన్ చేయాలని, రెండవది, కాంపెన్సేషన్ గురించి కూడా ఆల్ రెడ్ ఇన్స్ట్రక్షన్లు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. ఎక్కువ కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వాలని, అంతేకాకుండా ఆవెక్స్సిను చనిపోయిన వారి కుటుంబం వారికే ఇవ్వాలని ఆదేశాలు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ ఏకను తీసుకున్నాము కార్పొరేషను ఏదైతే ఏకను తీసుకున్నదో దానిని గవర్నమెంటుకి ఇన్ ఫార్మ్ చేయమని కూడా ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగిందని శారవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా. విధి నిర్వహణలో ఈ వేళటికి కూడా ఇంత సైంటిఫిక్ యుగము వచ్చిన తరువాత కూడా వారు ఆ డ్రయినేజి సిస్టమ్ పని చేయడం కోసం మేన్ ఫోల్సు నుంచి వారే లోవలికి దిగడం అక్కడ వాయువులు పల్ల కనీం వా ముక్కులకు గాని లేకపోతే వారి భద్రతకు గాని ఈ పద్ధతి కాకుండా ఏదైనా మోడరన్ ఎక్స్ప్లొమెంటు ఇవ్వకుండా అలోచించకుండా ఇటువంటి పాశవిక అనాగరిక పద్ధతిలో కాకుండా లేతపై ఎక్స్ప్లొమెంటు ఇవ్వాలి. ఇప్పుడు వచ్చిపోయినవారి మున్సిపల్ కార్పొరేషను ఇచ్చింది గాని ప్రభుత్వం ఏమీ ఇవ్వలేదు. కనుక ప్రభుత్వం ఏదైనా ఇస్తుందా? అదే రకంగా అట్లాంటి వారికి పెర్మనెంటు ఉద్యోగం ఇచ్చి వారి భద్రత కోసం ఏ రకమైనటువంటి చర్య కట్టుదిట్టమైన చర్య తీసుకోవలసి ప్రభుత్వం భావిస్తున్నదో మంత్రి గారు వివరిస్తారా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— వసంత నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పిన దానికి నేను ఇదివరకే చెప్పి ఉన్నాను. సైంటిఫిక్ మెతడ్ను ప్రవేశ పెట్టాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నది. వేతెన్సిలు వారి కుటుంబ సభ్యులకే ఇవ్వవని చెప్పడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఇచ్చే కాంపెన్ సేషన్ కూడా అలోచిస్తామని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ (మహబూబ్ నగర్) :— వారు ఎన్. ఎమ్. ఆర్ పోస్టులో చరిపోయారు. మల్టీ ఎన్. ఎమ్. ఆర్ లో ఇవ్వడం లాభం లేదు పని అయిన తరువాత తీసివేస్తారు. కనుక వీరికి పెర్మనెంటు ఉద్యోగం కల్పించాలి. వారికి ఆక్సిజన్ సిలిండర్లు వాడడానికి అవకాశం కల్పించండి. అట్లా చేయడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— ముందు ఎన్. ఎమ్. ఆర్ గానే ఎప్పాయింట్ చేయడం జరిగింది. తరువాత పెర్మనెంటు కూడా చేయడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

PAPERS LAID ON THE TABLE

re : Sixth Annual Report of the A.P. State Seeds Development Corporation Limited for 1981-82.

Sri K. Jana Reddy :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Sixth Annual Report of the Andhra Pradesh State Seeds Development Corporation Limited, for the year 1981-82 together with the Audit Report and the comments of the Comptroller and Auditor General of India there, in compliance with the provisions of section 619 A (3) of the Indian Companies Act, 1956.

Mr. Speaker :—Paper laid.

GOVERNMENT BILLS

THE ANDHRA PRADESH SOCIETIES REGISTRATION ACTS (ANDHRA PRADESH AMENDMENT) BILL, 1983.

Sri P. Mahendranath :—Sir, I beg to move :

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Societies Registration Acts (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1983.

Mr. Speaker :—Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker :—The question is :

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Societies Registration Acts (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1983”.

The motion was adopted and the Bill was introduced.

THE ANDHRA PRADESH TENANCY LAWS (AMENDMENT) BILL, 1983.

Sri P. Mahendranath :—Sir, I beg to move :

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Tenancy Laws (Amendment) Bill, 1983”.

Mr. Speaker :—Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker :—The question is :

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Tenancy Laws (Amendment) Bill, 1983 ”

The motion was adopted and the Bill was introduced.

THE HYDERABAD MUNICIPAL CORPORATIONS (AMENDMENT) BILL, 1983.

Sri Y. Ramakrishnudu :—Sir, I beg to move :

“That leave be granted to introduce the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1983.”

Mr. Speaker :—Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker :—The question is :

“That leave be granted to introduce the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1983”.

The motion was adopted and the Bill was introduced

THE ANDHRA PRADESH APPROPRIATION (No. 2) BILL, 1983.

Sri N. Bhaskara Rao :—Sir, I beg to move :

“That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 2) Bill, 1983.”.

Sri A. Madan Mohan:—Sir, Article 114 of the Constitution of India lays down “As soon as may be after the grants under Article 113 have been made by the House of the People, there shall be introduced a Bill to provide for the appropriation out of the Consolidated Fund of India of all moneys required to meet.” That is the Constitution which makes it obligatory on the part of the Government to introduce the Appropriation Bill. Rule 158 of the Assembly Rules states “subject to the provisions of the Constitution, procedure in regard to an Appropriation Bill shall be the same as for Bills generally.” As such it is constitutionally binding on the part of the Finance Minister to move a motion for leave to introduce. He cannot straightaway move the Bill for consideration.

Sri N. Bhaskara Rao:—In the rule of procedure and conduct of business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly kindly see Rule (1) ‘Any member or member in charge of the Bill desiring to move for leave to introduce a Bill shall give notice of his intention, and shall, together with the notice, submit a copy of the Bill and an explanatory Statement of Objects and Reasons shall not contain argument’ :

Sri M. Venkaiah Naidu:—When was the notice given for moving the Bill. I am not objecting the Minister. He has to give notice to the Speaker. When the notice was given to the Speaker, for permission to move the Bill.

Sri N. Bhaskara Rao:—Rule 97 reads “As soon as may be after leave to introduce a Bill has been granted the Bill with the Statement of Objects and Reasons shall be published in Gazette.’ Here, kindly see the proviso. ‘Provided that the Speaker may order the publication of any Bill with the Statement of Objects and Reasons in the Gazette although no motion has been made for leave to introduce the Bill and in such case it shall not be necessary to move for leave to introduce the Bill and, if the Bill if afterwards introduced, it shall not be necessary to publish it again.’ That is the pertinent clause under which the Finance Minister has the authority to introduce because the Speaker can authorise even without leave to introduce it. See 97 proviso.

Sri A. Madan Mohan:—I object to the very statement made by the Finance Minister to say that he has the authority to introduce is not correct.

Sri N. Bhaskara Rao:—I was permitted to say, it is the Speaker even according to the Rule, has to permit. His permission has to be

taken by the concerned Minister. I will come to that later. The relevant provisions which I have quoted both from the Constitution of India and also the provisions that are laid down, they are no conformity. Both these provisions which insist upon taking leave to introduce and again introduce for consideration. Now another rule has been quoted by my friend. Since you have permitted to do that I would not like to go into that controversy. Here there is another provision that is quoted which is not in conformity with the provisions of the Constitution. Whenever the rules comes into conflict with the Constitution it is the Constitution that prevails. It has been laid down and rules give ample discretion for the Speaker to give permission. Whereas under Article of the constitution it is mandatory and it becomes necessary. Now we have reached a stage where we visualised the situation whether this particular rule made by this House is coming into conflict with the provisions of the Constitution. I would like to say that whenever there is a conflict between the rule and the constitutional provisions, it is the constitution that precedes the rule. If this is conceded I would like to advance further argument on this.

Sri N. Bhaskara Rao:—May I request the Speaker to turn to Rule 158 (3) "After the completion of the voting of demands the Appropriation Bill shall not with standing contained in sub-rule (4) of rule 90 be introduced on the next day and disposed of on the same day."

Sri M. Venkaiah Naidu:—You may see the period of notice.

Sri N. Bhaskara Rao:—I come under 158 (3). After the completion of the voting of demands the Appropriation Bill shall not withstanding anything contained in sub-rule (4) of rule 90 be introduced on the next day and disposed of on the same day.

Sri M. Venkaiah Naidu:—I am saying that the Minister must given seven days notice. He knows that he is going to introduce the Bill today, ముందు చూపుగా నోటీసు యివ్వాలి.

I also know the rule that the Speaker can waive the rule. The objection raised by the opposition leader is different. I wanted to know whether the Speaker has given permission or not.

Mr. Speaker—I have given permission.

Sri A. Madan Mohan —Before going to the relevant point I would like to request you to enlighten me whether you have waived that and given permission suo moto or on the request made by the

finance Minister. So far there is nothing on record to say that the Finance Minister had made such a request to the Speaker, requesting the Speaker to waive off seven days notice. Since you said you have waived it first of all my question is whether you have done it suo moto without the Minister asking for it. If so, whether you can do it suo moto even without somebody asking for it.

Mr. Speaker:—It is done only on the request of the Finance Minister.

Sri M. Venkaiah Naidu:—158 (3) కవర్ గా పెట్టారు. Not with standing anything అవి అన్నారు అందువల్ల మనము చేయగలిగిందేమీ లేదు.

Sri A. Madan Mohan:—I am giving the Constitutional provision. Whenever there is a rule made by this House or any House for that matter is prevailed by the Constitution. This rule has come into conflict with the clear provision and article of the constitution. It is an obligatory aspect. It is not as though it can be done suo moto. It is obligatory the part of the Finance Minister to take leave to introduce. It does not dispense with the situation. It is constitution that prevails and naturally this rule will have no sanctity whatsoever.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:—మంత్రిగారు కోరిన ప్రకారంగా కూడా Rule 96 (1) says 'Any Member in-charge of a Bill desiring to introduce a Bill shall obtain the leave of the House to introduce a Bill.'

Mr. Speaker:—Rule 97 is clear. 'As soon as may be after leave to introduce a Bill has been granted the Bill with the Statement of objects and Reasons shall be published in Gazette.

Provided that the Speaker may order the publication of any Bill with the Statement of objects and reasons in the Gazette although no motion has been made for leave to introduce the Bill, and in such a case it shall not be necessary to move for leave to introduce the Bill and if the bill is afterwards introduced, it shall not be necessary to publish it again.

Sri. M. Venkaiah Naidu :—Rule 97 proviso applies for gazette publication.

Sri N. Bhaskara Rao:—Reading together all these clauses it clearly shows there is no conflict between the rules and the constitutions.

Mr. Speaker :—What is your objection ?

Sri A. Madan Mohan :—When I was persuading the presiding officer, it was not with an intention to stall it, or to take prides in

saying that we have been able to push it back. I was only persuading the Presiding Officer and the Finance Minister to co-operate with us in establishing certain good norms and conventions. what happened in the Council yesterday ? They have pushed it back. when they formed such convention certainly my fear is it does not speak good of the collective wisdom of the House. Even here also I am not standing on false prestige. I am only trying to bring to the notice of the Presiding Officer there is a clear constitutional provisions of the rule.

10.30 a.m. Mr. Speaker :—We will make note of it. We will make note of your suggestion.

Sri A. Madan Mohan:—Sir, It is a valid objection. I leave it to the Presiding Officer.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు:—శిరి వరకు వెంటనే విల్లు పాస్ అవుతూనే హోప్రియేస్ విల్లు పెడతాము. సాంప్రదాయాన్ని ఎక్కడా ఉల్లంఘించలేదు. ఏడు రోజులు నోటిసు అన్నది ఎప్పడయినా కూర్చోన్నప్పుడు అలోచన చేదాము.

Sri A. Madan Mohan:—Sir, Law is a continuous process. Democracy is also a continuous process. Because we committed a mistake earlier, you cannot repeat it and it cannot be a precedent to be followed and to be perpetuated. Whenever a new thing comes to our notice, the wisdom lies in taking cognisance of it and trying to improve the procedure pertaining to the subject matter.

Sri N. Bhaskar Rao:—I entirely agree with him and I may kindly be permitted to move the Appropriation Bill.

Mr. Speaker:—Yes please.

Sri N. Bhaskar Rao:—Sir, I beg to move that the Andhra Pradesh Appropriation Bill for 1983 be taken into consideration.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri A. Madan Mohan:—Sir, in a couple of hours from now we are going to pass this Demand, of course a very huge demand of about Rs. 3,096 crores, which is not a small amount. Now, my problem is whether this Government is in a position to effectively spend this amount. With the performance of this Government which we have been seeing and observing for the past eight months, it gives a sense of doubt in the minds of not only those who are close to the administration or to the public life but, even to the common man who is watching all of us and also the performances of this Government-

to him also it is a matter of suspicion in his mind-as to whether this Government with this inefficiency would be able to spend so much of a huge amount. When the Appropriation Bill has been introduced the Finance Minister would insist for passing and we are sitting here and would ultimately pass the Demand, but to what extent they would be in a position to effectively spend this amount, is a matter of concern to all of us.

Sir, administration is a very delicate instrument, It has to be tackled in a very delicate manner. You cannot rough-ride with them. It is a very sensitive clause too. Sometimes in our over anxiety or may be in our fist of anger and may be with our own prejudicial approach against a particular individual officer, start blaming the entire officialdom as a whole. It is not a correct approach. After all, we should be in a position to distinguish about an individual and the officialdom as a whole. Unfortunately, the treatment meted out to the administrative apparatus in this State after the advent of this Government has really been very sad. They have not been treated well. I can understand an erring individual officer is being meted out with the punishment required,—but the whole administrative machinery and the bureaucracy cannot be taken into task. This was my sad observation on the very first day, when the Council of Ministers were sworn in and the Chief Minister had to given his message on the Television, I was watching very keenly, as one, who is interested in the political growth of the State, as one, who is interested in the development of the State and as one who is interested in the changes of political processes not only in our State but in various parts of our country, for the developmental democracy, as to how the new Government would function and how the Chief Minister would style himself.

I am sorry to say this was my Gyptic remarks spontaneously by such of those who were sitting by my side in my house when we were watching T.V.-when he said that he is going to witch-hunt the officers, he is Yama as against them. well, it was not in a good taste. Even experienced politicians who were closely associated with the administration, knowing officers and their tempraments and their approach, knowing plus and minus of the administrative apparatus, it is customary, convention and tradition that when he once again comes and assumes officer eventhough he might have been the Chief Minister on earliear occasion or on earlier occasions, it is customary and convention, not of course speaking and giving a message through T.V.-but calling for all the senior officers appealing them, seeking their co-operation and asking them to co-operate. When this could be the conevention and a healthy convention of a person who had earlier experienc with the administrative

apparatus—now Sir, you visualise a person who has never had any administrative experience, who is new to public life, new to political field and administration—it becomes all the more necessary for him to really appeal to the administrative apparatus and to seek their co-operation. But it was just the contrast. It is more a populous theory—it was more for the consumption of the gallery—the public gallery that for one who really realises the responsibility of being the head of the State to carry the administration and the officialdom along with him for the implementation of the programmes which probably his own party might have envisaged. It is really unfortunate that it was not there. Unfortunately that was the starting point of a friction between the officialdom and the political authorities, then followed by N.G.Os' strike, what have you done with the N.G.Os' strike ?

Really on a point which certainly touches the core of your heart, you have without even caring for their sentiments, caring for their projection, you have really launched—I would say it is not the NGOs who have launched an agitation against you—it was this Government which has launched the agitation against the N.G.Os. This is my interpretation of the situation. Well—you have provoked your entire party personnel and your M.L.As and you have asked them to go and act in a most violent way and making a people conscious of what these people were asking for - trying to segregate them, trying to create a distinguished feeling between various segments of the society and trying to create confrontation between the people and the services. After all, the services are an integral part of the society, are an integral part of the people and an integral part of our State. Sir, tell me, which civilised Government would launch upon such a neck-tie decisions ? I do not think, any civilised Government, not only in our State or in our country, but any where in the world—no civilised Government would launch upon, to create a sense of confrontation between various segments of society and to make them fight. I do not know if it was done in the Hitler's era—I do not know if Mussaoli had done it—but barring these two, no democratic peace loving country, or a State or a Government or any civilised Government would be able to launch upon such an expedition. It was really unfortunate.

You have spent lakhs and lakhs of rupees in the form of video—I do not know cassette, the various publicity materials that you have had at your disposal and the techniques that you have learnt out of your film career and you have tried to use them. I can understand during the election times, if you have used them.

Of course, my party was really incapable of reaching your targets of cassettes propaganda and this cassette propaganda, when we look back to the whole history and analysis—we remind—there was only one parallel to what you did during election times. It was “Quomeni” who did this cassette propaganda. After “Quomeni” it was Mr. N.T. Rama Rao and the Telugu Desam Government which has launched upon this cassette propaganda in publicity. It was alright. We have understood your technique—probably we have learnt out of experience. Normally the clues of any political party which were open—was only to speak to their workers go and deliver lectures and then try to make them understand about the plans that you have envisaged for various sections of people and more particularly to the weaker sections. It is alright. You are successful. But once you have assumed the responsibility, this technique was un-called for as against the poor and innocent NGOs. It was you, who made them more strong. Anyway, I am happy that they became strong, but you should have really looked into what they were asking for. Alright, you have done that. I do not know that your philosophy or political thinking may be entirely different from what exactly is prevalent in the State and in the rest of the country. Well, we thought, probably we would be able to learn a lesson out of your political theorization. But soon you have to go back to your original form and you have to surrender with your bending knees before the N.G.Os. I do not know what the wisdom lies and where the wisdom lies. First of all to take steps against them and then again to go with bending knees and make a total surrender ! Well, this also should not speak. I am speaking as one who is in public life, one who was part of the Government and one who belongs to the National Party. This is also not wise on the part of the Chief Minister. These two things were really very unproductive and if I may say so this is a counter productivity—in the terms of administrative function. Sir, with so much of demoralisation among the officials, both with the top officers and the N.G.Os.—how do you expect that your developmental plans to really bear fruits ? How do you expect your housing programme to go about for weaker sections ? How do you expect that the various other things which probably the need of the hour, will be able to be taken up by these officers with so much of demoralisation ? I do not know. Who is responsible for such a demoralisation ?

Sir, in the manifesto and the speeches before he came into power, he spoke very sympathetically about the weaker sections, he spoke about harijans, saying “during the last 35 years rule of the Congress, nothing has happened to the harijans. Are they to live only in small huts, while these people are living in air-condition”. It certain-

nly creates emotion. I know. Sir, you know what is leucorrhoea—what is tidal wave and what is curiosity. Anyway, it is strange that sometimes people also fall into this type of trap. After all error is human. I do not find anything wrong with the people. They must have been attracted by your slogans.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair.)

Now you said you had your photographs with one of the toddy tappers in Vijayawada which actually covered the headlines of “FENADU”—the so-called “Benodu”, wherein you said “He is the brother, father and what not of these poor teeming toddy tappers”. You spoke something about handloom workers. You spoke something about the Backward Classes. You spoke something about minorities. Whatever came to your mouth you were speaking, least, realising the responsibility that when people kick you up into power, you would not be able to do even one tenth of what Congress had done, with all its experience and maturity, and this has proved beyond reasonable doubt within these eight months’ period. Sir, there are fifty thousand handloom workers. They are still crying. What have you done to mitigate their problems after you came into power? What have you done about harijans?...to the poor Harijans for whom you have been shedding your crocodile tears? Nothing. You are on record. Yesterday you were saying “I do not want to disturb the Chief Minister because I could see that he has been pulled down under terrible stresses and strains”. I know all the strains, but are they political strains?—Whether they are family strains or personal strains—I am not there to go into these things, but certainly I could look at him as a human being that he was under terrible stresses and strains. So, I did not want to disturb him. I did not want to say anything when he was speaking about. I wanted him to go on record and let the Press take care about it. Because I thought, on the Appropriation Bill I would get ample opportunity to speak as to whether it was really crocodile tears or genuine tears. Now, why I am saying this is—particularly, why have you given this handle to me i.e. to the Opposition to say and to make a frontal attack on you—because you have miserably failed. The moment you adorned the position as the Chief Minister, the moment the Telugu Desam Party has come into power, you have absolutely failed. There is such a wide gap between your promises and performances. Atleast if you had said one, two or three, which can be symbolised as an approach in the right direction, one can certainly have some sense of credibility. But here, it was total negativity and you have really failed in all these directions.

You were speaking about farmers. What have you done to the farmers? Within two months after you assumed office, you have allowed to firing on the tobacco growers in Ongole district and still you have the cheek to say "you are there for the farmers"? Agreed. May be sometimes any incidence that takes place, for which, probably the C.M., or the party or the Government or the entire political machinery is not responsible. It could be a sporadic thing and spontaneous thing. I do on conceding to that extent. But what have you done subsequently, when the Minister for Agriculture who had gone there to Delhi to negotiate and had come back? This was being repeatedly asked by the Hon'ble Members of the Opposition and also by the Treasury Benches for that matter? Your greatest spokesman Mr. Vasantha Nageswara Rao also is very critical about that, i.e., as to what have you done to the tobacco growers.

Sir, whatever comes from the Opposition, you have not taken it with a pinch of salt—you should take it of course. But if you have to just think about and try to sleep in your slumbers saying that "after all, the Opposition—and Opposition alone will criticise"...it is wrong. We have made it very clear on the very first day that "Ours is a very constructive Opposition". Because we have a long history, Our Party has a long history of 100 years of sacrifice. It is not only said by me but even a Marxist friend, the other day, was saying this—that the Congress men have 100 years of History and sacrifice.

వంద సంవత్సరాలు పరిపాలించి చరిత్ర సృష్టించుకొన్న పుణ్యం వుంది గాని తెలుగు దేశం పార్టీకి ఆ పుణ్యం లేదు గానీ 'పాపం' మాత్రం వుందని ఇక్కడ ఒక ప్రతిపక్ష సభ్యుడు చెప్పారు.

This is said by a Marxist friend in this House. I am not saying this. (Well, I can understand when Mr. M. Venkaiah Naidu is trying to raise his eyebrows, if I am only saying that) with all my humility at my command, Sir, this is a fact and a fact remains as a fact in the history. Nobody can deny that,

(INTERRUPTIONS)

(Bell)

Mr Deputy Speaker:—You please resume your seat. Let Mr. Madan Mohan finish his speech.

Sri A. Madan Mohan:—Sir, yesterday, a friend of mine also said in this House that "the Congress had committed about thousands of mistakes" and he said "my good friend Mr. Madan Mohan would not accept and concede to it". Then, I immediately got up from my seat and said "why should you think that I will not concede? I had a chivalry to concede. Yes—we have committed thousands of

mistakes—but for what? we have committed these thousands of mistakes for the millions of responsibilities that we have adopted and we have owned on our shoulders for continuous 35 years of rule in the State and in the country”.

10.50 a.m. So, a person who owns responsibility, he is likely to commit mistakes. We also give that allowance to this new baby, i. e. Telugu Desam to crawl and grow. In the process of crawling and growing, if it commits certain mistakes, they are pardonable and excusable and they are to be overlooked, and sometimes to be taken sympathetically. We have been doing it. Either in the conduct of the business in the Assembly, when we look, to the performance of the Chief Minister or the Council of Ministers or the youngsters who are the members of the Treasury Benches, we have been certainly conceding to this. Not only this, even your administrative inexperience has been taken into account. While criticising, we have been very responsible in our comments. We have never been so caustic as you have been saying. Even to-day, Sir, they forget that they are in the treasury benches. It looks as if they came with a sense of getting into the Opposition benches to make effective opposition. Little do they realise and remember that they are government themselves. Even to-day when you listen to the speeches from the treasury side, it gives an impression even to an outsider, whether they are in the treasury benches or opposition. “35 years of congress rule has been responsible.” Without saying that, they won't get a word. They are so much enahanooured of our government and functioning. They are not in a position to say anything and probably they remember us thousand times.

Sir, I would like to tell you one thing. After 1977 when Janata came into power, what happened? For everything they had to take the name of Indira Gandhi and went on appointing commission after commission. They forgot about the entire government and developmental aspect, welfare of the people, sugarcane growers, farmers, workers. They have spent all the time only to foist cases against Mrs. Indira Gandhi and seek sadistic pleasure. You know the reaction by the same teeming millions who were said to be uneducated, illiterate and ignorant? I have said on that day and I am saying to-day Do not forget that they are having their own native intelligence to understand things. When you came into power, we also did not expect that our party will fair so badly. So much so, you were also really not prepared to take the reigns of the administration and it was just the same as it happened in 1977.- when the Janata was pushed up to administration. They only thought that they will be an effective

opposition and to their dismay and to our misfortune, we were there in the opposition and they were given the reigns of administration. How it has collapsed like nine pins is part of the history. I would like to warn and fore-warn the Chief Minister that he may have to meet with the same fate. Let not the Chief Minister be carried away by the provocative speeches of some of these youngsters from the treasury side which may be for various considerations. May be sometimes they may be objective. If they have to make use of the entire tool of administration for political purposes and fritter away their energies in the process of enquiries after enquiries, probably they may have to meet the same fate. We are not bothered about it. I am an record to say, even this morning I have said : You may hold thousands of enquiries against the past government." Well, by doing so, you should also know to what extent this government can answer as successor government. I can understand your re-opening of the issue where actually it smacks something of corruption, favouritism or nepotism. I am not your mentor to say anything beyond this. Since we are mainly concerned with the welfare of the people, we expect a responsible government to function in a fashion in which it should function. We are least bothered as to whether Telugu Desam continues in the government or not. It is none of our concern. But it is certainly our concern whether this government is in a position to deliver the goods and ultimately to see that the common man of the State gets benefitted. That is our approach.

What has been your policy with regard to agriculture. Did you forget that ours is a predominantly agricultural state? What have you done to improve the agricultural economy. To-day the former is groaning under uneconomical agricultural occupation. Mr. Deputy Speaker, Sir, you come from a family of agriculturists. Many of the Members come from the families of agriculturists. I come from the family of agriculturists. We have all lands. What is the plight of the farmers especially the marginal and small farmers? Big farmers may have other avocations like holding shares or their sons may be lawyers, Doctors, Engineers or I.A.S. officers. Why, in these days it pays dividends if one is Motor vehicles Inspector more than an I.A.S. officer. It is a very unfortunate situation. We are living in a paradox and strange value system of society. Probably, the entire society has got engulfed into this. I would not like to go into that. We will have a bigger and detailed discussion on that.

Confining myself to the Appropriation Bill, strange things are happening. This government has failed to protect the interests of the tobacco growers. It has failed to protect the interests of the farmers. Our government had atleast some price policy and we have given

subsidy to the Khandasari and sugarcane factories to see that the sugar cane growers get a better price. What have you done with that policy? You have done away with that policy. What is the new element that you have been able to introduce? Nothing. Why do you look upon to the Government of India for everything? Is it only to make the Government of India a scape-goat or sacrificial goat before the eyes of the people of Andhra Pradesh? If you think like that, you are sadly mistaken. People are not that fools. They are enlightened and they also knowed there are people who can also preach them to say what is the Government of India's duty and what is the responsibility of the State Government. Before you came into power you were crying hoarse from the house tops why should the Naga junasagar be with the State Government and why should Singareni collieries be with the Government of India. Here again, you are diabolical. Your approach is hypocritical and unscrupulous. In one breadth you say that these things have to be taken by the Government of India and in the same breadth you say, no, no, all the projects should come to the State and State should have greater autonomy. How do you reconcile with greater autonomy and shirking the responsibility and passing on the buck to the Government of India. It is something which is irreconcilable.

I have been trying persuade myself to appreciate the principle lying behind this political philosophy of the Telugu Desam and the Chief Minister. I have not been able to find an answer to this. If the Chief Minister or his aides are in a position to enlighten us about this, we will be grateful to them. My charge against this government is you have miserably failed the working class and their expectations. You have given high hopes to the small farmers, medium and rich farmers. The farmer community as a whole has been let down. Not only that, you have also let the handloom workers down because you have not been able to do anything for them. This escapism does not hold good. It does not stand in good stead either to the Government or the Chief Minister,

What is the agricultural activity that you have been able to take up? I said earlier that ours is a predominantly agricultural state. Even if you generate employment, you have to improve agricultural production. In the pursuit of producing more food-grains, what is the policy of the present government? Absolutely nil. If you think that you have been able to rope in 30,000 employees without giving them notice and then assured the youth to say that you are going to employ the youngsters is, as I said nothing but trying to kill the father and condole the son. Do you think that with these 30,000

subsidy to the Khandasari and sugarcane factories to see that the sugar cane growers get a better price. What have you done with that policy? You have done away with that policy. What is the new element that you have been able to introduce? Nothing. Why do you look upon to the Government of India for everything? Is it only to make the Government of India a scape-goat or sacrificial goat before the eyes of the people of Andhra Pradesh? If you think like that, you are sadly mistaken. People are not that fools. They are enlightened and they also knowed there are people who can also preach them to say what is the Government of India's duty and what is the responsibility of the State Government. Before you came into power you were crying hoarse from the house tops why should the Nagarjunasagar be with the State Government and why should Singareni collieries be with the Government of India. Here again, you are diabolical. Your approach is hypocritical and unscrupulous. In one breadth you say that these things have to be taken by the Government of India and in the same breadth you say, no, no, all the projects should come to the State and State should have greater autonomy. How do you reconcile with greater autonomy and shirking the responsibility and passing on the buck to the Government of India. It is something which is irreconcilable.

I have been trying persuade myself to appreciate the principle lying behind this political philosophy of the Telugu Desam and the Chief Minister. I have not been able to find an answer to this. If the Chief Minister or his aides are in a position to enlighten us about this, we will be grateful to them. My charge against this government is you have miserably failed the working class and their expectations. You have given high hopes to the small farmers, medium and rich farmers. The farmer community as a whole has been let down. Not only that, you have also let the handloom workers down because you have not been able to do anything for them. This escapism does not hold good. It does not stand in good stead either to the Government or the Chief Minister,

What is the agricultural activity that you have been able to take up? I said earlier that ours is a predominantly agricultural state. Even if you generate employment, you have to improve agricultural production. In the pursuit of producing more food-grains, what is the policy of the present government? Absolutely nil. If you think that you have been able to rope in 30,000 employees without giving them notice and then assured the youth to say that you are going to employ the youngsters is, as I said nothing but trying to kill the father and condole the son. Do you think that with these 30,000

The Andhra Pradesh Appropriation
(No. 2) Bill, 1983. (Passed)

vacancies you have created employment? Even assuming that you are able to do it, as the Finance Minister was saying the other day, do you think that you are able to solve unemployment? I said on that day, and I am saying today again that you will have to generate employment for which you will have to find the resources. If you have to find resources, you will have to mobilise additional resources. You will have to exploit the mineral wealth, and locate agro-based industries and improve agriculture. You have failed in all these directions.

You have no imagination and without experience. I do not know how you are going to run the administration. As I said earlier, it looks as if this Government is a goods train. If you consider otherwise, it is a passenger train since it is dealing with human lives. It is a passenger train running very fast down the hill without brakes. I do not know what is going to happen and where it is going to collapse and how it is going to meet with the accident. It is really unfortunate. I am least bothered as to what happens to the Telugu Desam. But myself and my party are certainly concerned about the people of Andhra Pradesh and what would happen in the next five years. As it is, with your wrong approaches and policies you have taken the development of the State ten years back. If I may be permitted to say—even 20 years back by wounding the feelings of the officers and by hurting them and by taking retrograde measures.

When it comes to the self-respect of the Telugu Speaking people 11-00 a.m.
would like to say one thing. Well, you have been saying that these congress people have sold in the streets and lanes of Delhi the self-respect of the Telugu speaking people. I will come to it later, as to whether we have sold or they have sold.

I would like to ask a very pertinent question. You have hurt the self respect of employees, self respect of the top officers of the State who are also an integral part of the State. What right have you got by transferring them frequently and humiliating them and putting them like square peg in the round whole. Officers with experience and emicence are posted to innocuous positions and bringing in not so well experienced officers to more responsible positions. Does this speak of political sagacity?

Coming to the self-respect, where have we sold. In fact, you are selling the respect of the people. You are regimenting your Ministers not to go to Delhi because you are morally afraid that they may go out of your grip. I have never seen such a type of regimentation as I am seeing these days. Every Minister is afraid of going to Delhi even for a rightful cause—even for pursuing certain development activity of

the State. Sir, shall I say that the State has lost Rs. 8 crores which we would otherwise have got from the Government of India. What have you done for the agricultural improvement especially dry farming which has been fully taken advantage of by Tamilnadu, Gujarat and Karnataka. Why I am saying this is, even now it is not too late for Government to go and persuade the Government of India to see that whatever is left over is given so that you are in a position to develop the State agriculturally. What have you done with regard to Horticulture? I do not know whether that Department is functioning or not. It is without a Director and probably the employees are enjoying a holiday at their homes. This department would have certainly supplemented the noon meal and saved Rs. 30 crores, if only you make the students realise about horticulture. You could have also tried planting fruitbearing trees in the playgrounds which you have failed to do. You have no imagination and allowed the officers to work without imagination.

This Government and the party and the Chief Minister, have not only totally failed in up-keeping the respect of the Telugu people but injured beyond repair. Coming to congressmen having sold in the lanes of Delhi the self respect, I would like to remind this august House and the people of the State of the 7 Presidents of Indian Republic. Four were from Andhra Pradesh—Dr. Zakir Hussain, Dr. Radhakrishnan, Mr. N. Sanjeeva Reddy and Mr. V. V. Giri. Do you deny this aspect? How many Governors have been appointed. I can count on the tips of my fingers. Dr. Ramakrishna Rao, Padmaja Naidu, Sarojini Naidu. To-day Latif, Governor of Maharashtra, Dr. Chenna Reddy, Mir Akber Ali Khan. Mr. V. V. Giri, Mehdi Nawar Jung, Ali Yawar Jung, Genl. Srinagesh. What are you trying to talk. We were holding our feet because people were not in a mood to listen. Now the situation is different. I can also give a list of Ambassadors, First Secretaries and Plenipotentiaries appointed to other countries from the State. Have we sold the self-respect or have they sold. Ours is a National party and its headquarters is at Delhi and our leader is in Delhi and so we will go there not once, twice but as many times as is necessary. Well, your mentor is behind the Sagar talkies. I have, not seen his house. Your distance is smaller. When you speak you have to speak with a sense of responsibility. Before raising one finger, there are other four fingers to point out against every commission and omission. No responsible person would indulge in such loose talk. Even when I started the Telangana agitation during my student career, I used to visualise what would be my responsibility to-morrow—if I adorn my position in the treasury benches by any chance. With that

sense of responsibility I have always kept the level of debate high. I have never indulged in such loose talk. Records are there to show. So much so, it requires every Member to understand things with a sense of responsibility and one should try to contribute to the level of the debate so that the future generation would be able to appreciate what we are doing. It is not just playing gimmicks or trying to please the Chief Minister, when he is in the House. There again, I may be permitted to say that there is a vast difference between psychopancy and admiration. There's think difference—hair-breadth. If a person jumps on this side, it would be psychopancy. If he sticks on where he is, it is called admiration. It is for the Chief Minister also to understand what is psychopancy and what is admiration. There is also difference between loyalty and chamchagiri. Why I am saying this is during certain period, there were Members of Parliament who used to shout about when she was in the House and they used to look at her. She is our leader. Madam understood these things. The same persons ran away from us when the party was in distress. I would like to warn the Chief Minister to understand what is admiration and Psychopancy and what is loyalty and what is chamchangiri. Of-course it is your internal affair and I have nothing to do with it. But, these are the people who would like to be more exuberant. A person who speaks right on your face are the genuine persons genuinely concerned about you. Unfortunately when you adorn the position beyond your imagination, you are not in a position to settle down. There is no comparison between my leader and the Chief Minister—nor would I like to draw a comparison.

Now, Sir, my charge against this Government is that it has forgotten the working class, Services, weaker sections, harijans, Backward classes and toddy tappers. I am saying again about toddy tappers. When I made it very clear that if 90% of the toddy tappers right from Srikakulam to Anantapur, Adilabad if they come and ask with one voice that your present policy is detrimental to the interests of the toddy tappers, are you going to change. The Chief Minister or the Excise Minister who were sitting in the House had no guts to say, 'Yes, we will accept this.'

It is not the way of functioning. I know the feelings and 11-10 a.m. senses. I am trying to remind the Government that it should not stand on false prestige and false ego. In spite of our repeated appeals to look into the problems of the poor and weaker sections, it is not doing so. I charge this Government a pro-landlord Government. This Government is for Millers, Contractors, Middlemen and for anti-social elements.

The Andhra Pradesh Appropriation
(No. 2) Bill, 1983. (Passed)

About Minor irrigation, you are not able to do anything. After all you have got to increase the production of agriculture. If you embark upon bigger and major projects, along with that, you must also look into the minor irrigation projects. They are about 35,000 in our State. If you restore them, it would be able to further irrigate 47 lakhs acres of land. What is that you have spent on this—it is merely Rs. 1 crore. With this approach, how are you going to improve the agricultural production in the State.

You have said several things in the election manifesto. The Panchayat Raj Institutions are still lingering. There is commercial approach in running the State Administration. Stage craft is different in running the administration. It is the responsibility of the Government to look into the welfare to the people. There cannot be a limited concept or commercial approach. The Commercial approach is limited to either an individual or to a group of individuals. But, here, you require a bigger heart, larger vision better perspective in running the State administration. The Chief Minister has failed very miserably in trying to appreciate as to how one has to run the State administration. You have promised more powers to the Panchayat Raj institutions, village development, rapid industrialisation, rural electrification, curb on Governmental expenditure, encouragement to youth, women's welfare, basic changes in education, medical and health, development of Backward classes, etc., etc. What is that you have done? Show me one or two points among them which you have been able to do. Even today we need constructive approach. Emotional speeches, speeches with excitement will not serve any purpose. We are saying this out of our experience. In spite of so many sacrifices of our Party, our Leaders and so much of responsibilities having owned by us for so many number of years, the people of this State could forge us. So, what about emotional speeches? Will they live long? Even for a mistake, which they have realised in 1977 and the same thing happened for the first time here and the people have realised it. The people common men are still under misery and suffering. It is a fact that you have brute majority, in the House. You should be able to push through anything. But you really try to make introspection that to what extent you have been really able to do your duty very sincerely and consciously.

Yesterday, I was saying some thing about officials and bureaucracy. I would like to go on record once again that a person like Mr. V. Sundaresan who is above board, whom we have known for a long has unfortunately been denied of his due. Why, Sir? You owe an explanation. Mr. Sundaresan, unfortunately, happens to be an honest and good officer. You owe an explanation to this House and

to your conscience. Why you have over-thrown and over looked such a decent officer ? Is he incapable to adorn the position of the Chief Secretary ? Why you have forced Mr. B.N. Raman to go on leave ? Why Mr. Anandaram was asked to forcibly go on leave You owe an explanation to the House and the people. What prompted you to change 3 Chief Secretaries in a short spell of 9 months? Within 5 years when 3 Chief Ministers were changed, you made a hue and cry. If your party also changes Chief Ministers, certainly it is an internal affair; Let Mr. Rama Rao be the Chief Minister or anybody, we do not question it because it is your internal affair. But, here, you tried to shed crocodile tears to win sympathies. Now you owe an explanation to the House and the people as to what promoted you to change 3 Chief Secretaries and an honest and good officer, i.e. the Director General of Police. Unfortunately, Mr. E.V. Ram Reddy was referred, here. I feel very sorry for it. I know him from my childhood. Not because I have any admiration or no, because of any thing. He is not a relative to me. But you have to judge the people very objectively and impartially. Show me one person who says that he is corrupt. He is a man of honesty and integrity. There was a reference about his building. Then I personally enquired about it. I am told that he has offered to M.C.H that building. There was no controversy or any thing. Unnecessarily things are being brought here, on one pretext or the other. You are playing with fire. You are unnecessarily creating the Institutions, bringing officers and asking them to do some thing which is probably not good and making them fools. Then, somebody is trying to pull the individuals and institutions. This is how the Institutions and individuals are becoming weak. That is why, no individual is trying to take up the responsibility in this country.

It is really unfortunate and probably it has to be thought off very carefully by such of those who are in public life and such of those who are in administration.

What is the name selected, i.e., "Dharina Mahamatra"? It is a typical name. It is a retrograde name. No progressive man would be able to appreciate such type of names.

You said about Telugu Ganga project out of Rs. 64 crores asked for, Rs. 60 crores were given by Tamil Nadu. Are you in a position to spend all these Rs. 64 crores in this year? I am afraid; it cannot be. You will not be able to spend even Rs. 10 crores over this Project. This, I am telling out of my own experience. Why do you try to fool the people?

In regard to Professional Colleges, you have stated some thing before the elections and after you came into power, you have watered down the whole system. Are you not answerable to the people? You have made several promises to the people. What about them? Because you are not in the public life, you do not know. Because you lived 30 years in a celluloid world. You cannot change every thing by speeches within 3 hours just like Allauddin Lamp. We sympathise with you. You should stick up to your promises. There should not be gap between your deeds and promises, I painfully say this and I am forced to say this. One more observation that I never do in my life time and I never criticize anybody unnecessarily. I would never question the personal life as to how many son-in-laws are there and what are the properties, how many acres you are having, e.c. I can ask as to what is his public life for 60 years and what are the sacrifices he has made to the Telugu people. I do not want to ask his personal affairs. But certainly we can ask about certain things. For example, his son-in-law Dr. Venkateswara Rao who is an outsider asked the Legislators to give out their name as Members of the Committees. It was also raised in the Council. What is the extra Constitutional authority this gentlemen is having to ask the Telugu Desam Legislators to ask for giving them names in the Food committees. In what way he is related in the administration. He may be the son-in-law of the Chief Minister and he may be given home work. My leader was blamed. They made sacrifices. It is a family of sacrifices for generations. Would you be able to deny the facts? You were for all these years in a celluloid world. You thought that it would be another world to play a role. Here, you do not have to play a role. You have got to accept the responsibility. More responsibilities for the Ministers and much more for the Chief Minister. This aspect should not be lost sight of. I would like to say one thing about the General Secretary Mr. Upendra. I would like to recall the unfortunate incident in the Assembly. He may be the party General Secretary and I do not want to question the internal affairs. But, he tried to make some of his party men to enter into the House. There was tress-pass into the House and Mr. Gopal and Mr. A. G. Krishna were man-handled. This is not the good political approach. When you err in discharging your duties, you will be undone. I would not like to say thing about Ramakrishna Studios or Nacharam land, except saying a word about the reference made against the two ministers yesterday. There were serious allegations against the 2 ministers. We wanted Judicial Enquiry by a judge of a High Court. It was not done. On earlier occasions, when allegations were made against my colleague Mr. Rajasekhara Reddy and when Mangampet Mines issue was raised, I took the responsibility and asked

for a Judicial Enquiry, but nothing was done. You know about the consequences. You just wanted to blame me, my party and my colleague and to create bad atmosphere outside before the people. Why this Government is shirking from its responsibility? Why not they accept the judicial enquiry? Let the people draw inference. Let there be a judicial Enquiry. We submit ourselves to the summary judicial enquiry. Why this Government had failed and what is the motive behind it? What is the intention behind it? We have also made many allegations and you have got every right to refute at the same time. Any amount of your speeches, some times in a very pathetic way and some times with loud voice may pay rich dividends in a different world. I would not unnecessarily say about the celluloid world. But in the political world, one has to withstand to odds you know little about public life and have little experience. One has to raise up to the occasion and conduct himself in a dignified fashion. Some times when we pin point certain defects, technical defects, you must be in a position to appreciate. For example, when we referred to certain defects under the Constitution, when the introduction of Public Employment Bill was made in this House, nothing was taken into consideration. In the other House, when it went for consideration, it has returned it. If the Minister has accepted our view point, he would have avoided the embarrassment. The people would not look through it whether Mr. Madan Mohan has objected or Mr. Venkaiah Naidu has objected to it or Mr. Jaipal Reddy has objected it. They will only look into the collective wisdom. Such a thing should not be repeated here. We are here to cooperate with you as long as you as you take measures for public welfare. I would like to once again say that I cannot go into the personal life. But some times you behave and conduct in a manner, which shall not give any impression that you are not an ordinary person; but you are an extraordinary person. There are two categories of an extraordinary person. One is when you are a super among all the human beings. Or there is some thing wrong, some dis-order in the body; in the anatomy and thus called extraordinary person. I am not saying particularly to the Chief Minister. Some of the politicians are suffering from Astro-palmistritis. There may be psychological dis-order. It is my concern about personal life. I know him for a long time. I do not want to denigrate anybody here. Everybody expects certain behaviour of a Chief Minister. Probably there, we feel hurt what all is being done. If some thing is not sound where probably it requires scrutiny, I hope my colleague take care of it, if there is any nervous dis-order.

11-30 a.m.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, రాష్ట్ర అధిక శాఖామంత్రిలు ఈవేళ మూడు వేల కోట్ల రూపాయల ఎప్రోప్రియేషను బిల్లు ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. నేను దానిని బలపరుస్తూ కొన్ని ముఖ్య విషయాలు ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొని వస్తాను. ప్రతిపక్ష నాయకులు శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ గారు కానీ కాంగ్రెస్ సభ్యులు కానీ గత రీతిలో జరిగినవి మాట్లాడుతున్నది మామూలు ఉంటే డెయ్యాల వేదాలు వల్లించినట్లు ఉంది. అంతేకాదు వెయ్యి బర్రెలను తిన్న రాబందు 10 గ్రారెలను తిన్నట్లువంటిదానిని చెక్కిరించినట్లు ఉంది. వారు గత చరిత్ర మరచిపోయి మాట్లాడుతున్నారు. ఏమీ ఉంచి గర్వకారణం, ఎందెందు వెతికినా అపసీతి రాజ్యాం గతంలో. దానిని మరచిపోయి శ్రీ మదనమోహన్ గారు ఎన్నో విషయాలు మాట్లాడారు. చెంచాగిరిని గురించి, లాయల్ గురించి మాట్లాడారు.

Sri A. Madan Mohan :— I do not believe in unnecessarily making any allegation against anybody. I said about the general concept. I had not made any mention of the T.D.P. I just said that unfortunately the system is decending; and we must take necessary steps.

(ఇంటరప్షన్సు)

శ్రీ వనంత నాగేశ్వరరావు :— అయితే ఈ లాయల్ చెంచాగిరి కూడా ఆ కాంగ్రెస్ వారు చేసిన చంచాగిరికన్న ఇంకా ఎవరూ చేయలేదు.

Sri A. Madan Mohan :— I protest against this kind of attitude. Let him not speak big things from that side. Let us not create any quarrel here.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి (నంగారెడ్డి) :— చంచా కల్పరు అన్నారు వారు. వారిని దయచేసి సజ్జటు మీద మాట్లాడమనండి.

11-40 a.m. శ్రీ వనంత నాగేశ్వరరావు :— తెలుగు దేశంలో చంచాగిరి లేదు, చంచాగిరి ఉన్న పార్టీలు ఏమిటో దేశానికి తెలుసు. చెంచాగిరి ఎవరికి చేస్తారో తెలుసు. చెంచాగిరి కోసము నేతనే కాకుండా ఆ నేత కుమారులను దేశాలు అన్ని త్రిప్పి చెంచాగిరి చేసి ఏ రాకుమారుల కోసం ఢిల్లీ చుట్టు ప్రదేశ్యనలు చేశారో ఆ చెంచాగిరి మనందరికీ తెలుసు.

Sri A. Madan Mohan :— I take serious objection, Sr. It is most unwarranted. I have been making repeated requests. If he speaks like that, our Members would not keep quite.

శ్రీ వనంత నాగేశ్వరరావు :— కాజీవ గాంధీనీ సంజయ గాంధీని పొగిడే కర్మచాకు ఏమి చెబుతేను నేను ఆ పార్టీలో ఉన్నప్పుడు కూడా.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :— సజ్జటు మీద మాట్లాడమనండి. దయచేసి కృష్ణానదిపై న విజయవాడ బ్రాటు పై న చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎ. జి. కృష్ణ :- బహుళ: వసంత నాగేశ్వరరావుగారు మరచి పోయారనుకుంటాను. మొన్న మొన్నటి వరకు, ఎన్.టి. రామారావుగారు పార్టీ పెట్టినతరువాత కూడా వారు మా అంజయ్యగారి దగ్గరికి తిరిగి తిరిగి చెప్పులు రాసుకుపోయాయి. ఆ విషయాన్ని వారు మరిచిపోయారు. ఈ రోజు వారు మా పార్టీని దూషించడం అంటే గతాన్ని కాస్త వారు దృష్టిలో పెట్టుకుని మాట్లాడితే చాల బాగుంటుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- అంజయ్యగారు చీఫ్ మినిస్టర్ గా ఉన్నప్పుడు ఎవరైనా కలవవచ్చు. దానికి ఏమీ తప్పు లేదు.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :- అధ్యక్షా. ఈ విషయాలలో ఇందాక గాని నిన్న గాని కాంగ్రెస్ సభ్యులు మాట్లాడిన దాంట్లో లా అండ్ అదరు గురించి అదే రకంగా ఎంక్వయిరీలను గురించి హవుస్ కమిటీలను గురించి మాట్లాడారు. సంతోషం. గత ఐదు సంవత్సరాలుగా ప్రతిపక్షంలో ఉన్నటువంటి అంజయ్య నాయకుల గాని కైపోల్ రెడ్డి గారు గాని పి.వి.ఐ. సి.పి.ఐ. సభ్యులుగాని హవుసు కమిటీలు అనేకము అడిగారు. పోలీసు స్టేషనులో రమిజానీ మాన బంగం చేసిందే కాకుండా ఇంకా 24 మందిని పోలీసు స్టేషనులో మాన భంగం చేస్తే హవుసు కమిటీ, జూడిషియల్ కమిటీ వేయమని అడిగితే ఒక్క హవుసును కమిటీ వేయడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చిందా అని నేను అడుగుతున్నాను. 43 పోలీసు కాల్పులు గత ఐదు సంవత్సరాలలో జరిగితే ఒక హవుసు కమిటీ గాని జూడిషియల్ ఎంక్వయిరీ గాని వేయమంటే వేయలేదు. మరి ఈ ముఖ్య మంత్రిగారు వెంటనే హవుసు కమిటీ వేయడానికి ఇష్టపడ్డారు. మానభంగాల పైన లేకపోతే పోలీసు కాల్పుల పైన ఇంగ్లీషులో 30 మంది చనిపోయిన దానిపైన హవుసు కమిటీ కాదు ఏదా, జూడిషియల్ ఎంక్వయిరీ కాదు కదా ఏ రకమైన ఎంక్వయిరీ కూడా వేయడానికి గత ప్రభుత్వం అలోచించలేదు. నిన్న అమరావతిలో ఒక ఎన్.ఐ. తప్పు చేసినాడు అంటే, మొన్న గోదావరి లునిలో ఒక ఎన్.ఐ. తప్పు చేసినాడు అంటే నన్నెందు చేసి వెంటనే దానిపైన ఎంక్వయిరీ జరిపించడానికి ఈ ప్రభుత్వం సిగ్గుముగా ఉంది. ఈ నన్ను విషయాలను మున్ మోహన్ గారు ఎట్లా మరచిపోయారు? వారు పోలీసు స్టేషనులో పోలీసులు మానభంగాలు చేస్తే హవుసు కమిటీ వేయలేదు. ఇంగ్లీషులో పోలీసు కాల్పులపైన వారు హవుసు కమిటీ వేయలేదు. అంతేకాదు రాష్ట్రంలో జరిగినటువంటి ఘోరాతి ఘోరమైనటువంటి 43 పోలీసు కాల్పుల పైన వారు హవుసు కమిటీ వేయలేదు. ఏ రకమైనటువంటి దానికైనా హవుసు కమిటీలే కాదు, టంగుటూరు పైన జూడిషియల్ ఎంక్వయిరీ వేసినాము, సదిరికుత్తం పైన జూడిషియల్ ఎంక్వయిరీ వేసినాము. ఈ వేళ అనేకమైన హవుసు కమిటీలు వేసినాము. నిన్న జరిగినటువంటి మ గంపేట దానికి గాని లేకపోతే కార్పొరేషన్ లో జరిగిన దాంట్లో గాని హవుసు కమిటీ వేయడానికి ఈ వేళ మనం అంటే ఆనాడు ప్రతిపక్ష నాయకులు అడిగితే ప్రభుత్వంలో ఉన్నవారు ఎందుకు ఒప్పుకోలేదు? దీంట్లో ఉన్నటువంటి చిదంబర రహస్యము ఏమిటి? నిన్న

గౌరవ మంత్రి చెప్పినట్లుగా సీనియర్ మేజర్లుగా ఉన్న వారైనా వస్తే ఈ నాడు హుందా తనముగా రాష్ట్ర ముగ్గురుగా ఎన్.టి. రామారావుగారు హుందా కమిటీకి జప్తుకున్నాడు. అది వారలను సానలో రాష్ట్ర లో ఏదైనా అనివీతి అరిగితే ఆ మంత్రి మండలలో అనివీతి ఎక్కడ కీ చేశానో సిద్ధముగా ఎక్కడి కక్కడికి తన యొక్క సీని జూనియర్లు బుజువు చేయడం లేదా అని అడుగుతూ ఉన్నాను. అంతేకాదు ఈవేళ ఉన్నవంటి రిక్తులలో కొన్ని ప్రధానమైన విషయాలు అడుగుతూ ఉన్నాను. లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలు రద్దు చేయాలని ఈ కానకం కేంద్ర ప్రభుత్వాని వద్దనే వేళటి రకులో కొనసాగి పెట్టడంగాని దానిని గురించి ఆలోచించడం గాని ఎదురు చేయలేదు అని నేను అడుగుతూ ఉన్నాను. అంతేకాదు ఉదాహరణగా ఉన్న ఎమెనా ఎంక్లయర్ ఎరవడానికి ఏడుగురు తీసుకొవడానికి కావలసినటువంటి లోకాయుక్త బిల్లు ఈ కానకం సభ ముఖ్యమంత్రిని కూడా చేర్చి పంపినే ఈ వేళటివారి ఎందుకు తిరిగి పంపలేదు అని అడుగుతున్నాను. ఇంకా ముందు ఈ కాయుక్త బిల్లు పెంకే సుంత్రులను, ముఖ్యమంత్రిని తదితర పెద్దలను వదిలి పెడితే ఈ నాడు ముఖ్యమంత్రి సహితం లోకాయుక్త బిల్లు హామితికి లోబడి ఉండాలి అని చెప్పి మేము బిల్లు పంపినే ఎందుకు తీసుకు రాలేదు అని నేను కూడా ప్రశ్న వేస్తూ ఉన్నాను. ఈ ప్రభుత్వం యొక్క చిత్త శుద్ధిని సేసే సమర్థించడం కోసం గానిని గౌరవం చేయడం కోసం నేను ఈ విషయాలను చెబుతూ ఉన్నాను ఈ వేళ మంత్రిగా ఉన్న హుందా కమిటీ చేయడమే కాదు, ఈవేళ రిగి సువర్ణరాలై నిర్వహణం వచ్చి కూడా స్త్రీలకు సమాన హక్కులు కావాలని చెప్పి వాళ్ళు గురించి (లో) సకలవేళ ఈ కానకం సభ డైరెక్ట్ ముఖ్యమంత్రి యొక్క అధ్వర్యంలో జూనియర్ సెలెక్ట్ కమిటీ చేపట్టుకున్నాము. మన స్త్రీలకు సమాన హక్కులు కావాలని ఎయిగెటి చాటుతున్నటువంటి తొలి ప్రభుత్వం ఇది కాదా? అంతేకాదు ఇందాకా మదన్ మోహన్ గారు మేము అధికారంలోకి కిక్ అప్ అయ్యి అన్నారు కాని మేము నెక్ట్ అప్ లు కాలేదు. దానిలో యెమి లేను. కాని ఊకే అప్ చర్చించరణం వెసి వారికి ఆ గరి వట్టుకుండా చూడని చెప్పడం తప్ప వేరే తీరుగా చెప్పడం లేదు.

11-0 am

(శ్రీ) పి నాగేశ్వరరావు :— గౌరవనీయులైన ప్రతిపక్ష ముఖ్యులు దివ్యసంఖ్యగా యీ ప్రభుత్వానికి ఉత్త సాధించు చర్య లేదు. జనతా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఇందిరాగా ధీ మీద అనేక ప్రతిపక్షాలు వెసింది కాని ఎంతో అసంతోషం, లంచగొండితనం కార్యక్రమాలకు ఎప్పుడైనా కాని యీ ప్రభుత్వం తొలి ప్రభుత్వం ఒక ప్రతిపక్షం కూడా చేయలేదు ఈ నాడు రాష్ట్రాభివృద్ధి యీ ప్రభుత్వానికి అవసరం. ఈ నాడు యీ రాష్ట్రంలో ఆరున్నర కోట్ల ప్రజల కొరకు శాంతిభద్రతను యీ ప్రభుత్వం కోరుతోంది. ఇంకా రామన్ గారిని సెలవు మీద పంపించినానున్నారు. ఎ. ఆర్. రామారావుగారిని పంపించిన వారికి ఏ ముగ్గురు గురించి చింతిస్తూ ఉన్నారో అర్థం కలగడం ఎంతో

ప్రతిభ కలిగిన అధికారులను ఎక్కడికో మారుములకు పంపి చివరకు ఆ విధంగా మాట్లాడితే ఎట్లా? ఎక్కువగా మాట్లాడవద్దు. వారిని గురించి వారు చేసిన కుంభకోణాలు గురించి యింకా ప్రజలు మనచిహ్నలేగు. ఈ నాడు ఎడో చేద్దామనే ఆలోచన, ఉద్దేశ్యం ఉంది. ఈ రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి చెడగొడతే బాగు చేయాలని ఉంది. కిలో బియ్యం రూ. 2 ల: యిచ్చే పథకం యీ అప్రోప్రియేషన్ బిల్లో మాట్లాడుతున్నాను. ఈ నాడు కాంగ్రెస్ వారు కేంద్ర ప పాలనలో ఉన్నారు. వారు ఉన్నటువంటి అనేక రాష్ట్రాలలో యెక్కడయినా కిలో బియ్యం రూ. 2 లకు యిచ్చినారా? ఆ నాడు 1975 లో 10 లక్షలు కుటుంబాలకు ఆంధ్రదేశంలో కిలో బియ్యం రూ. 2 లకు యిస్తామను కున్నామే, దీని క్రింద రూ. 120 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నామే, మధ్యాహ్న భోజనం క్రింద రూ. 100 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నామే, అట్లాగే అనేక రికార్డులైన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు పెట్టి భారతదేశంలో యే రాష్ట్రంలో లేనటువంటి బిస్కూట్ మెన్ బలహీన వర్గాల సంక్షేమం కోసం రూ. 6,000 ఆదాయం తక్కువగా ఉన్నటువంటి కుటుంబాలకు వేద విశ్రాంతికి యెక్కడో సమాజంలో అట్టడుగున ఉండి అన్నమో రామన్నగ్లా అని అపగూతూ ఉంటే వారికి సరసమైన రేట్లకు సరఫరా చేసే తొలి ప్రయత్నాన్ని కాదనగలరా? అంతే కాదు, ఈనాడు రూ. 6,000 గృహనిర్మాణ పథకం ఉంది. ఇది లీడ్ సంకల్ప రాలుగా కాంగ్రెసువారు పరిపాలించే రాష్ట్రాలలో రూ. 6,000 చొప్పు యిళ్ళు కట్టించినారా?

(శ్రీ వి. సమ్యయ్య (పరకాల) :—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. నాగేశ్వర రావుగారు మాట్లాడుతూ యీ దేశంలో ఉన్నటువంటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వలు యే రాష్ట్రంలో అయినా కిలో బియ్యం రూ. 2 లకు యిచ్చినారా అని, ఒక తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మాత్రమే యిస్తున్నదని ఘనత చెప్పినారు. నేను చెబుతున్నదేమిటంటే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రాకముందే కాంగ్రెసు-ఐ ప్రభుత్వం కిలో బియ్యం 195 పైసలకు యిచ్చిందన్న మాట నేను జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—దీనికి పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ యేమిటి?

(శ్రీ వి. సమ్యయ్య :—వారు హౌస్ లో మిషన్ చేస్తున్నట్లే కదా.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— దీనిలో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు లేదు. మీరేమైనా మాట్లాడాలనుకుంటే మరల వైండింగ్ లో మాట్లాడవచ్చును: కదా.

(శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :— గౌరవ సభ్యులు యెన్నికల ముందు కిలో బియ్యం 190 పైసలకు యిస్తామన్నారు. అదే వారి ఉద్దేశ్యం అయితే బడ్జెట్ లో యెందుకు చూపించలేదు. అదేకాదు. ఆ పార్టీ యితర రాష్ట్రాలలో పరిపాలిస్తున్నప్పుడు యే రాష్ట్రంలో కూడా దీనిని యెందుకు అమలు శరవల్లేదు.

ఎన్నికల వాగ్దానంగా 15 రోజులకు ముందు తప్పక బడ్జెటులో యెందుకు చూపించలేదు అందువల్ల నే అధికారంలో నుండి వెక్ అవుట్ మీరు మాట్లాడడానికి లేదు. మేము ధైర్యంగా కేపిటేషన్ ఖజానాలో చేయడానికి యీనాడు ఇంజనీరింగ్ పాలిటెక్నిక్ లో, ఐ.టి.ఐ.లో సర్వీసి అమ్ముకొనే కర్మి పట్టుకుండా ప్రతిబంధ ఆధారం చేసుకొని యీ నాడు మెరీట్ ప్రకారంగా పేదలకు సంబంధించిన వారు చదవడానికి అవకాశం తెలుగ దేశం ప్రభుత్వం యివ్వగలుగుతోంది. ఈనాడు రూ. 8,000 చొప్పున గృహ నిర్మాణం యీనాడు 28 జిల్లాలో జిల్లాకు 8 వేల నుంచి 10 వేల కంటంబాలకు యిట్లు కట్టించడానికి కార్యక్రమం తీసుకున్నది. తెలుగ దేశం ప్రభుత్వం-యీనాడు మేము చేస్తున్నది చెబుతున్నాము. ఈనాడు యెదైతే గృహ నిర్మాణం చురుకుగా పొగుతున్నదో ఆ విషయం చెబుతున్నాను క్రుశ్చి, కృశించి, నళిగి నళి చిన రాష్ట్రాన్ని బాగుచేయడం ఎన్నాళ్లు పడుతుందో అలోచించండి. అది చూడాలి యిటువంటి డ్రెస్ మిక్ లీడర్ ఉండడం వల్లనే ఇంత స్వరతగతిని రాష్ట్రాన్నివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతోంది. ఈనాడు మా లక్ష్యం నిరుపేదలైన వారందరికీ నివాస స్థలాలు యివ్వాలనే టటువంటిది, యీనాడు గృహ నిర్మాణం యిత చురుకుగా కుల, మత భేదాలు లేకుండా 8 వేల రూపాయలకు గృహ నిర్మాణ పథకం స్వీకరించాలనే ఉద్దేశ్యం ఉంది. అంతే కాదు. యీనాడు ఒక విషయం చెప్పాలి. ఈ 8 నెలల కాలంలో పంటీకరప్వన్ బ్యూరో విషయం చూస్తే రూ. 5 కోట్లు విలువైనది 28 మంది అధికారుల నుంచి లాగితే అందులో ఆ అధికారుల యొక్క చరిత్ర, వారు డెయిలీలో వ్రాసుకున్నది, వారి దగ్గర లభ్యమయిన పత్రాల ద్వారా తెలుసుకుంటే ఆ నాడు మంత్రికి యిచ్చినటువంటిది యెంత? ఆనాడు కానన సభ్యులకు యిచ్చినది యెంత? దీనిని గురించి సిగ్గుపడడానికి యే మాత్రం అలోచన లేదా? ఇంకొక అసినరు తన ప్రియమైన 22, 28 సంవత్సరముల పిల్లలకు ఉత్తరం వ్రాసినట్లుగా ప్రియమైన సో అండ్ సో మిమ్ములను విడిచిపెట్టి నేను ఉండలేను, యీ విధంగా వారు వ్రాసే ఉత్తరాలు వ్యవహారాలు యివన్నీ కనుక్కుని యీ నాడు ఎ.సి.బి. నుంచి తెప్పించుకున్న డాక్యుమెంట్ బట్టి చెబుతున్నాను. ఈ కథ యెందుకు? తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత ఎవరు అవినీతిపరుడు, ఎవరు లంచగొండిపరుడు, వారిని బయటకులాగడానికి ఎ.సి.బి. కి 28 సంవత్సరములుగా సంకెళ్లు వేసి ఉంచితే యీ నాడు 8 మాసాల కాలంగా వారికి పూర్తి స్వేచ్ఛను యిచ్చి అవినీతి, లంచగొండితనం యెవరయినా, యెక్కడున్నా బయటకు లాగడానికి ఆ విధంగా యిచ్చిన స్వేచ్ఛ యే రాజ అయితే, యే పరిపాలకుడయితే యే ముఖ్యమంత్రి అయితే నీతి నిజాయితీతో ఉంటాడో అప్పుడే పరిపాలన సక్రమంగా ఉంటుంది. ఈ పరిస్థితిలో తెలుగుదేశం చైతులకు యేమి చేసినది అంటే నిన్ను మా వ్యవసాయ మంత్రి ఒక క్వింటాల్ కు రూ. 10 లు దాన్యానికి రేటు పెంచిన ప్రకటనను మరచిపోయినారా? ఈ రాష్ట్రాన్నివృద్ధి కావడానికి యీ ప్రాజెక్టులన్నీ జాతీయ ప్రాజెక్టుల క్రింద టేకెన్ వర్ చేయాలి. గోదావరి నది మీద

పోచంపల్లి ప్రాజెక్టు కాకుండా యిచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు కాకుండా అనేక రకాలయిన ప్రాజెక్టులను చేపట్టాలి. ఈ వరిస్థితిలో ఫైనాన్స్ మంత్రిగారికి చెప్పేదేమిటంటే మన పీడబ్ల్యుడి. లో అవినీతి కిట్ సంవత్సరములుగా పేరుకుపోయింది. రాజాజీ గారు పీడబ్ల్యుడి ఫస్ట్ ఎనిమిటు ది గవర్నమెంటు అని చెప్పినారు. దీనిలో అవినీతిని తొలగించాలి. అదే రకంగా వారే ఎలక్టివిటీ మంత్రిగా ఉన్నారు. ఈనాడు కేంద్ర విద్యుత్ కు ఉన్నటువంటి వాటాలో కేంద్రగిడ్ ఉత్తరాది రాష్ట్రాలలో యూనిట్ కు కిరె ప్రైవటు వసూలు చెప్పే దక్షిణాది రాష్ట్రాలు అయిన ఆంధ్రప్రదేశ్, యితర రాష్ట్రాలలో 15 ప్రైవటు వసూలు చేస్తోంది. ఈ తేడాను తొలగించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. తర్వాత కాన్సిల్ రద్దు గురించి యీ శాసన సభలో పాస్ చేసి కేంద్రానికి పంపిస్తే దానిని గురించి యేమిచేస్తోంది, అట్లాగే లోకాయుక్త బిల్లుగురించి కేంద్రం యేమిచేస్తోంది. సుప్రీం కోర్టు తెంచి యిక్కడ కావాలని అడిగితే యేమిచేస్తోంది? మన దక్షిణాది రాష్ట్రాలలో పార్లమెంటు సమావేశాలు పెట్టుకోవాలని అనుకుంటున్నాము. అది యేమి అయింది? రాష్ట్రాభివృద్ధి చేయాలనే కాని కక్షపాధింపు చేయాలని లేదు. కాని నీతి నిజాయితీతో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేయాలనే, ఉద్దేశ్యం ఉంది. ఈ అపొస్టియేషన్ బిల్లులో కేటాయించిన నిధులు యీ తెలుగుదేశం పోఖత్వం పద్వినియోగం చేస్తుందని ఆశిస్తూ యీ రిమాసాల కాలంలో పోఖత్వం తీసుకున్న చర్యలు సమర్థిస్తూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

Sri P. Ramachandra Reddy:—Mr. Deputy Speaker Sir, while participating in this Appropriation Bill, my learned friend and colleague, the Leader of the Opposition has already covered many subjects. Many are relevant and a few are irrelevant. Therefore, the missing points and what other speakers have not mentioned, will be mentioned by me to draw the attention of the Finance Minister.

About nine months back, the Telugu Desam Government came into power. To-day, it is not the occasion to describe the bride and the bride-groom for marriage. This is not the occasion to discuss the arrangements made in the marriage. This is a day to know as to what they delivered, whether a male or female child or an abortion. That we have to analyse and come to a conclusion. So, let us analyse. Telugu Desam Party has come into power with the thumping support of the people. Due to misbehaviour or arrogance or loosing sympathy they are sitting this side sometimes, including myself—all are sitting this side. Otherwise there was no occasion for us to sit here, side by side. What all mistakes they have committed and if they are arrogant, do not be arrogant. If they were not effective, do not be ineffective. If they were not sensing the views of the people, this government also does not do that mistake, out of lessons from the people who came out of power after 35 years. This is not the occasion to charge and to counter-charge. Sir, you are aware that the

capital punishment in general Law is hanging a man to death. But in a public life, unseating a man himself is the biggest punishment, i.e., losing M.L.A.'s status and losing the Government etc. There cannot be any punishment than that. They have sufficiently suffered. Sir, I appeal through you to my young friends who are sitting on the other side and to our erstwhile colleagues, sitting this side to come to the facts, come to work, take interest etc., in the developmental activities to improve the State. Do not give any chance to all of us who are sitting this side to criticise you. Are you satisfied after taking over the helm of affairs of the State that you would streamline the administration? I do not think that the Chief Minister, as he claims, has got the grip of the administration to-day. He might have made some efforts. They are incomplete and unsatisfactory. Sometimes the Members sitting on either side also point out so many lapses on part of the Officers and the administration. That means there is scope to improve it. Please improve it. If the administration is not in their grip at the district as well as the State level, I, as a member of the Opposition tell them that they will not fulfil their promises made to the people during their election manifesto and speeches. Keep the administration in their grip and do the things in an appropriate way. After any Government comes into power, or any manager of any family takes charge of the affairs in his hands, he will fix the priorities. First of all, they should have done this. Let me humbly tell them and submit that they have failed in fixing the priorities.

12-00 noon.

Abolition of the Council is not a priority. Removing pension to Ex-M.L.A.'s is not a priority. Stopping amenities given to certain people is not a priority. Reducing the age limit was also not a priority. The Priority was as to how best to improve the conditions of a poor man, who has elected them and made them to be in power. Priority was to see that the prices are under control within the reach of a common man, especially the middle class. Sir, have you done this? Instead of that, they have introduced Rs. 21 kg. rice, which the earlier Government promised to start a kg. for Rs. 1.95 paise and when they were preparing the distribution and sales, at that time they came out of power. It is a fact. Let us not quarrel on that, as to who has done. I appreciate if they have done that but man cannot live on bread alone. Rice is only not the commodity which a human being is required. Other items are also required. Create an atmosphere, where all the prices will stabilise. Try to keep the tamarind, onions, chillies and rice within the reach including wheat and Jawar. Sir, you know there are more people in Adilabad and Medak districts who use more Jawar. When those people promised for the supply of rice for entire section, they are giving the two rupees Kg. rice to

corridor sections only. I am saying this not to quarrel but the prices should be stabilised, and then only it will be possible. It is possible. Let us sit together—both from Opposition and Treasury benches and let us invite merchants also and think as to how best we can provide things at cheaper rates to a common man. Let us think about it and do it.

Secondly, the district administration is not improved. I agree that during the last days of the Congress, for various reasons, may be, we have no time to go into that. Administration in the districts is deteriorating. Now, improve it. It is a big scope for them to show their talent. Let each Minister be made incharge of a district. See that the faculties are working.

Do you know that the moment they came into power, there is nothing wrong in restricting the expenditure by freezing the expenditure. But this should not be for a long period. The moment they came into power and took over the control of everything, they should have known their assets and liabilities and immediately they could have started the works. In every Demand, especially in the Demand for Industries, the debate which, was initiated by me, it is mentioned—“Due to freezing we could not spend this money”. The moment the change of Government comes, it is better to assess all the things, but that freezing has damaged us. Now there is scope for you to create a tempo to take up the works that is left over, to further progress. This is a big scope for them to do. Please do it. In future you see that freezing should not come in the way of developmental works, i.e., public credibility, activities which are productive purposes and which are developmental activities of the State. Freezing must be in recruitment, in unnecessary and miscellaneous expenditure or in the expenditure which you think that can be avoided till a future date. But it should not be a blanket order. I say, (as a legislator for quite some time and earlier to that as a public man)—there is no administration in districts, by Law and Order, education and developmental activities point of view, especially on this point of view of Panchayati Raj and Community Development. You created P.R. Institutions and Mr. T. Anjaiah can take the credit of holding elections for P.Rs. but for vesting powers he cannot claim the credit. Take away what all rest with the Collectors and vest them in the Committee system. The Committee system is only the best system for rightful things to be done. By that, corruption can be avoided and whims and fancies of a person do not work. If the Congress Government had conducted elections, you see that these Panchayati Raj institutions are vested with powers and effectively implement the programmes in Panchayati Raj institutions and Community Development works.

12-10 p.m.

They have got a scope to do it. Let the Panchayatiraj Minister, Government, every Ministry and every officer vest the powers with Zilla Parishads and Panchayat Samithis and see that all programmes are implemented. The previous government failed in conducting Municipal Corporation Elections and here you have got a chance to conduct those elections. Every citizen of Hyderabad city is waiting for the day to have his own representative to voice his tragedy in the locality of the Corporation and get things done. Why is it that you are also following the same system of Special Officers? No individual can solve the problem of the entire city. People's representative is a must. In Panchayatiraj institutions since the Congress time there is no party system, in the elections. Party label will not be given. Supposing to-morrow some party wins in the elections, in the Municipal Corporation, what will it do except serving the people. Why do you hesitate? Why have you fixed June, 1984? Is it an auspicious period for you or do you require so much time to prepare the electoral rolls? I went to some Municipal Corporation office on some work where the printed electoral rolls printed six times are lying as waste paper. Even if you announce, after one week they are ready to conduct the elections. This is a must for a capital city. Banaglore, where there is Janata Government, they have done it and I think in Ahmedabad, where there is congress government, or somewhere it is done. Why should you worry about the elections of Municipal Corporation. The municipal corporation is not centre of power to change the government. I will contribute to creation of leadership among the city people. May I remind you, Sir, that these Panchayatiraj institutions were created to train leadership! The old people who went to jail, one by one expired. The post independent generation has no need to go jail unless they are involved in moral turpitude or violence. This is a training centre for people to be at helm of affairs as Chief Minister, Minister—to do responsible job. Right from Panchayat Samithi President, Zilla Parishad President—he will have knowledge of things which will be useful to run the government. Why are you not thinking on those lines? why don't you train your people on those lines so that good things can come out? why are you afraid of investing powers with them? Such things are many to say, but I want to draw your attention only to such things which they have not done. Please, you do it

As regards your Budget speech, I remember much depends on savings. I suggest certain things. For example, you will notify for a project. Srisailem project was notified some twenty five years back and the lands were acquired and award amounts paid by the same time. Do you know that till to-day, the matters are not referred to

court? After 25 years when the Court enhances you will have to pay interest. The rate of interest fixed during British period ranges from 4 to 6% and even with that interest, the compensation per acre would mount up to Rs. 3,000 to 4,000 per acre when the Land Acquisition Officers fixed it at Rs. 300 or 400 per acre. Thus, there is scope to save money by passing the awards immediately and referring to court immediately and making payments immediately. If you collect this data and present in the next session, it will be really shocking and surprising. The Special Officer and cell appointed for the purpose, as soon as the term is over they will dump the papers in the office of the regular Deputy Collector and they will be lying idle for years together. Either way, you are losing. On one side you are losing the sympathy of the owners saying that justice is not done to him and on the other the interest amount is more than the actual award amount. This is one sector where you can save.

I have no much knowledge about the Contractors and Engineers and I have never associated myself with them and so I have no personal knowledge. But, I know there is good scope to save money. There must be a Vigilance Cell in the Department itself and not the A. C. B. Outside agency need not be there. An agency might be created in the project or department itself where a better officer must be in charge of it to look after where malpractices are going on and where savings could be effected. It is an admitted fact and it is true also that when a project is under construction, in the surrounding areas many cement constructions will come into being. If you enquire, you will find that those constructions are from the project cement sold some five or six rupees less than the market rate. Will it not be a loss to the government? If the requisite quantity of cement is not used on the project work, we know the consequences and what will be the cost of this lapse. Do you think there is no scope to save money like this? This is another aspect.

Some contractors would follow the Engineers when they are transferred to another place. There must be an intelligence cell within the department to see which contractor is following which Engineer and what is the reason. If there is collusion between the two, it should be checked and here also there is scope for saving money.

There is scope for improving the finances from the Commercial Taxes department. When Sri P. Ranga Reddy was in charge of Commercial Taxes, he called a meeting of all the people interested in improving the finances. At that time the revenue reached Rs. 300 crores from Rs. 125 crores. During the time of Sri N. Ramachandra Reddy

as Minister incharge of Commercial Taxes the revenues from 80 crores of rupees to Rs. 125 crores. Therefore, there is scope to improve the resources without resorting to additional taxation and loopholes must be plugged. This can be done by inviting merchants, intelligent officers who have better reputation, Legislators and taking their opinion. We are all here to co-operate.

Coming to Corporations. Thank God, you have realised that non-officials are also necessary for various Statutory Corporations. I am not one among those who say that expenditure on non-officials is more than on the officials. I can give figures and argue at length and convince that it is on the officials that the expenditure is more. Take the expenditure statement of any Corporation and look at the expenditure on a Managing Director, who is an official and Chairman, who is non-official. The expenditure on a Managing Director would at least be 50 times more than on the Chairman and in some cases it might be 100 times. There should be a system of checks and counter checks mixing officials and non-officials in the Corporations. That is a good system which worked well during Mr. Vengal Rao's time and every Corporation did good work. Associate Legislators irrespective of party affiliations—those who have got some talent do contribute to the Corporation. Such scheme will be very useful. I am told there is restriction for them to meet outside. I am one of those to say that membership of a Corporation is not for a picnic's sake. But at the same time visits to various places is very useful. An institution like Small Scale Industries Development Corporation, a visit to Punjab or Gujarat is necessary to learn how small scale industries thrive, growing and surviving. We have got lot of sick units. Similarly Forests and other Corporations. I respectfully submit that restriction should be removed which was imposed by the Government.

Coming to the Secretariat administration, I feel you are running a parallel government. It is not between a Minister and Minister or the Ministers on one side and the Chief Minister on the other. It is between Dharma Maha Matra and the Government. Each Secretary is running one government and your Dharma Maha Matra is adopting another. I respect him as an officer and I have nothing personal against the person. This system needs abolition and there should be Vigilance system which is very good. But try to have a non-I. A. S. officer since I. A. S. cadre is Subject matter of enquiry for them. Better to have a Judicial officer and a sitting judge of a High Court would be the best instead of going in for a retired person so that he may not prolong the case for his survival.

I shall give an example as to what is happening. Anybody can give a petition to Dharma Maha Matra and he can send for a report and he can call for any file and it is for the Chief Minister or the Government to accept or not. On one side the Secretary is also calling and on the other Dharma Maha Matra also is calling. I don't know whether it is channelised through the Chief Secretary or not. What is the Central agency to channelise? I am one who call for hanging of corrupt officers. But let me tell you that neither total officers are corrupt nor total non-officials. I know of officers who retired and after retirement do not have the wherewithal to perform the marriages of their daughters. There are no cars for them and like ordinary citizens getting pensions. Let us respect them also.

To-day you have suspended many officers. Some are corrupt and some are not so much corrupt. People who are cent per cent corrupt have not been touched. Ten per cent technical mistakes or corruption—you have suspended them and one of them you have realised and reinstated. We too know them not in dealing but in performance. Many of those who are suspended are likely to be reinstated. What is the public money that is involved in this. Because there is no time I am not going into details. I suggest that officers may be transferred instead of suspending them immediately and see that investigation is completed in a given time. If charges are proved involving moral turpitude, dismiss him and there will be no financial complications. Suppose you suspend and after enquiry which drags on for two years and have to reinstate him you will have to give him his original position and pay all the back salary, increments etc., This is a burden on the exchequer. Instead of insisting on suspensions, expedite enquiry and dismiss them for charges which are proved. I am not pleading on behalf of the suspended officers. I will suggest hanging if they are corrupt. In this process money can be saved. The man will sit for two years without doing any work and get lumpsum later. I would like to remind Mr. Bhaskara Rao that during emergency we removed lot of people. One Registrar whose record as corrupt he got Rs. 2 lakhs on re-instatement and was given promotion also. Likewise in the case of Engineers and I. A. S. officers lot of money would go waste. A lesson should be derived from the above experience. You need not be lenient. But change the procedure and instead of Dharma Maha Matra, create Vigilance Cell. See that your officers are alert.

One thing I will say about the services. Somehow a feeling has crept in among the services that you are anti-employees. This may be because of your hasty decisions. We see that some selected officers are ruling the State.

Among them some are cracks or semi-cracks or cantankerous without human sympathy and no wisdom to look into depth. They are hasty also. They will ruin you, if you confine to their opinions. The officers who are advising you are not those officers of ICS or first batch of IAS or second batch. Just as educational standards are going down, their standards are also deteriorating. Do not be a tool in their hands. I would have been happy if the Chief Minister was here. The Chief Minister might consult his colleagues or senior Members of his party or consult the Hon. Members and take a decision. But do not become a prisoner in their hands. This is a very unfortunate situation. Do not go further.

The unity of the State depends on two things—over-all development and service problems. One region should not be neglected and another region should not be too much advanced. There should not be regional imbalances in expenditure and development. Services problems should be carefully looked into. I am one of those who is not for disintegration of the State at this stage. If these two things are allowed, we will be doing a great mistake. I am cautioning the Government that there will be no purpose in quarrelling on the same issue after ten years. In the matter of recruitment into services think twice before taking a decision. Services were the root cause for ousting Mr. Brahmananda Reddy. Although the entire House unanimously passed for his continuance, some of us took the cause of employees and compelled to do that. Do not give that chance, I am cautioning you.

Lastly, the expenditure on Social Welfare has improved a lot. You have to improve more on Education. You are not spending on buildings. If you take the Capital city, no buildings are constructed for schools but you have increased the number of classes. In Districts also the age-old buildings are there to house the Collectorates. We have not insured our lives. I am a practising lawyer at Sangareddy, which is the district headquarters of Medak. About 40 years back some buildings were constructed in the black cotton soil. Daily we work in fear that we may die. For the last five years we have been trying for the building and because of lack of funds we have to wait for some good day. In 1962, I wrote as M.L.A., again in 1967 and 1972. Even recently I wrote and got the same reply. If you do not have intention of doing something remove the Court to tress. Like that in many places there is need for buildings in Education, Judiciary and District Administration. It is a must. Please see that sufficient funds are provided at least in a phased manner.

As regards Electricity, we are very happy that the State is surplus in power. But my Villager is not happy. The reason is there are no funds to give agricultural connections. They say that there are no funds to purchase material. You are depending only on S.P.A. Scheme or Rural Electrification Corporation. I expect a reply from the Minister in this regard. Atleast right from now funds must be created so that needy agriculturists can take connections to their wells. Last summer when drought was there, if power was available sufferings could have been minimised. Atleast in future provide more funds. Do not be happy on the plea that we are surplus in power.

You are visualising Mandals. I have nothing to say because I have not read much about the concept of Mandals. But I will caution you that before taking a final decision involve everybody who believes in Panchayatiraj, democratic decentralisation. Take their views. Do not be hasty in taking a decision because it involves the entire system being substituted. Be careful in introducing Mandals. Involve everybody.

I appeal to the Hon. Members on this side and that side and to my erstwhile colleagues that we have damaged the reputation of a public leader sufficiently. If we go to a village and ask somebody's name and if three or four persons are with the same name and if he happens to be a political worker, the village old man innocently would say : "Vada, Leader Pochayyanna, pilushtanu". In his view, Leader means an unwanted element in the village. By criticising each other and making baseless charges against each other, we are reducing ourselves.

(శ్రీ ఎం. కిషన్ రావు (సికింద్రాబాదు) :— అధ్యక్షా, పెద్దలు, గౌరవ 12-30 p.m.
నీయులు, అనుభవజ్ఞులు అయిన శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు అనేక సలహాలను
యిచ్చారు. ప్రతిపక్షనాయకులు ఇంతకుముందు ఎప్పుడూ విమర్శలను చేసి
చూశారే కాని విమర్శించడమనేది తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చినతరువాతనే
చేయడం మొదలుపెట్టారు. ఇంతకుముందు వారు చేసినదంతా మంచిది, ఇతరులు
చేసినదంతా మంచిది కాదనే ధోరణిలో మాట్లాడుట జరిగింది. పరిస్థితులను
అవగాహన చేసుకొని, ఎక్కువ శ్రమ చేసి అప్రాప్రియేషన్ బిల్లును ప్రవేశపెట్టిన
అధికమంత్రిగారికి కృతజ్ఞతలు తెల్పుతున్నాను. ఈ బిల్లును సమర్థిస్తున్నాను.
ఈ సెలంముందు మా పార్టీని పెట్టినపుడు ఎమయ్యా, నినిమాతో అడేవారు ఏమి
చేస్తారు, అతనికి రాజకీయాలు తెలుసునా? సర్కస్ ఫీట్స్ చేసేవాడు అని
విమర్శించిన నాయకులు గజ్జె ఫులుమంటూ అధికారములోకి వచ్చి పరిపాలన
చేస్తూండేటప్పటికి పొరపాటు పడ్డామా అని విచారించే పరిస్థితికి వచ్చారు.
ప్రభుత్వంలోకి వచ్చి ఈ ఫెలయినది. మేము ప్రజలకు ఏవైతే వాగ్దానాలు

చేకామో చాటిని అమలుచేసే శక్తి సామర్థ్యాలు గలవారు తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకులు అని నిరూపించే శక్తి మాకు నందని మనవి చేస్తున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీలో గెలిచిన నాయకులలో 90 శాతం మందికి రాజకీయానుభవం లేదని అంటున్నారు. వారికి పున్న అచుభవమే కాకుండా సా జమాక లనుభవము పున్న వారు, విజ్ఞానవంతులూ ఉన్నారనేది గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. చక్కని విధాన నిర్ణయాలు చేసే శక్తి సామర్థ్యాలు గల యువనాయకులు, విజ్ఞానవంతులు సభకు వచ్చిన సంగతి గుర్తు చేస్తున్నాను. ఇంతకముందు ఎన్నడూ కూడ తెగ్రిజరి బెంచెస్ నుంచి ఎంతమంది సభ్యులు చర్చలలో పాల్గొనేదరు. సద్విమర్శలు చేయలేదు. ఈనాడు తెలుగుదేశం సభ్యులు సద్విమర్శలు చేస్తూ చర్చలలో పాల్గొంటున్న విషయాన్ని రికార్డులు చూస్తే స్పష్టముగా తెలుస్తుంది. మేము గత 9 నెలలుగా తీసుకొన్న కార్యక్రమాలలో కొన్ని పొరపాట్లు జరగవచ్చు కాని ఒక్కటి మాత్రము ఎలోచించాలి. 1 త 31 సంవత్సరాలనుంచి ఒకే పార్టీ నిరాటంకముగా, ఏ చ్యక్తాధిపత్యము లేదా దేశాన్ని పాలించారు. కుళ్లుకంపుతో పున్న కళేబరాన్ని మాకు అప్పగించారు ఈనాడు. దీనిని శుభ్రము చెసుకొంటూ ఓపము పోయాలి. ఒక భాగము వుంటే ఇంకొక భాగము తెదు నెమ్మదిగా సకల్మంద్యంతిలోకి తీసుకురావలసిన బాధ్యత మా పైన వుంది. మాటికి 90 మంది చదువుకొన్న వ్యవస్థను తయారుచేసి పెట్టారు. గరిబీ హటావో అనే సిపాదాన్ని యిచ్చి హరిజనులకు, గిరిజనులకు వారి పరిభ్రత్యము పుంసని అమ్మ చెప్పిన మాటలలో ఎంత సత్యము వుందని ఆలోచిస్తే ఈనాడు యింకా గుడిపెలలోనే వారు ఎందుకు వుండవలసిన పరిస్థితి వూరి అని అడుగుతున్నాను. దేశములో పేదవర్గాలను బాగు చేయడానికి 31 సంవత్సరాలు సరిపోలేదా? అన్ని స్థాయిలలో పున్న అవినీతిని నిర్మూలించలేకపోయారు. గరిబీ హటావో సిపాదాన్ని చేసి గరిబీతనాన్ని మొత్తము రాష్ట్రమంతా వ్యాప్తి చేసిన సునత, కీర్తి గత ప్రభుత్వాలకు దక్కినది. ఆ నాశావరణాన్ని మార్పు చేయవలసిన అవసరం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి వచ్చింది. మా ప్రభుత్వం ఓవర్ డ్రాఫ్టులో ప్రారంభమైనది. ఇళ్లు లేని పేద ప్రజలు ఎందరో వున్నారు. 18 లక్షల నిరుద్యోగులను మా నెత్తిన పెట్టిపోయారు. కాని నిరుద్యోగనిర్మూలనకు ఏమీ చేస్తున్నారని ఈ రోజున అడుగుతున్నారు. 31 సంవత్సరాలు నిరుద్యోగ నిర్మూలనకు కృషి చేస్తే ఈ రోజున ఇంకా యంతమంది ఎందుకు వున్నారు" దానికి సమాధానము వుండదు. "మేము పొరపాటు చేశాము కాబట్టై మీరు వచ్చారు అంటారు. నిరుద్యోగనమస్య. అవిద్య, లంచగొండితనము. లంచగొండితనాన్ని రూపుమాపడానికి చర్చలు తీసుకుంటూ రాష్ట్రములో చక్కని పాలనను యిచ్చేవైపు వయనిస్తున్నామా లేదా అనేది ప్రతిపక్షనాయకులు గమనించాలి. నాయకులనేవారు యంతకుముందు పేదవారి రక్షాన్ని పిండి పిప్పి చేశారు. ఆ విధానాలకు స్వస్తి చెపాలనేదానితో మొదలుపెట్టాము. కాన్సిల్ అవసరం, 31 సంవత్సరాల క్రితము అంగోటి మాస్టర్స్, చదువురాని వారు అపెంట్లకి వస్తే చదువుకొన్నవారిని కాన్సిల్

ఏర్పాటు చేసి అక్కడ పెడితే చక్కని పరిపాలనకు సలహాలు ఇస్తారు అని రాజ్యాంగాన్ని తయారు చేసిన పెద్దలు అలోచించి చేసిన భావిదృష్ట్యా కాన్సిల్ ఏర్పాటుచేయబడింది. ఈవాడు చదువు కొన్న వ్యక్తులతో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చింది. మాకంటే చదువుకొన్నవారు అక్కడ కాన్సిల్ లో అవసరం లేదని కాన్సిల్ ని రద్దు చేస్తూ తీర్మానము చేయడం జరిగింది. ఎగువ నుంచి వారు మాకు డైరెక్షన్ ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు అని నిర్ణయించడం జరిగింది. అమ్మ పేరు చెప్పకొని చదువురానివారు యిక్కడకు గతంలో వచ్చారు కాబట్టి ఆ సబ్ ఫుంటే బాగుంటుందనే వారు అనుకోవచ్చు. ఈ సభకు యిప్పుడు పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్స్ వచ్చారు. దానిని రద్దు చేసి కోట్ల రూపాయలు సేవ్ చేద్దామంటే తప్పా అని అడుగుతున్నాను. అనేక సంస్థలు, కార్పొరేషన్స్ ఏర్పాటు చేశారు. తప్పుడుకు ఒక కార్పొరేషన్, చిట్టుకు ఒక కార్పొరేషన్. వీటిని రద్దు చేసి ఒక సరియైన విధానముతో కార్పొరేషన్స్ ని ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పడం తప్పా? ఎయిర్ బస్ లాంటి అంజయ్య గారి మంత్రివర్గములా కాకుండా చిన్న మంత్రివర్గాన్ని ఏర్పాటు చేయడం తప్పా? ఇవన్నీ రాష్ట్ర అర్థిక పరిస్థితిని మెరుగుపరచడానికి చేసుకొన్న నిధానాలు కావా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఇక రాజకీయంగా ప్రాబల్యం పెంచుకోవాలనుకుంటే, మా ఆంగరకూ పదవులు కావాలనుకుంటే అనేకవిధాలుగా పోటీలు సంచుకునే అవకాశం వుంది. కానీ మాకు అది అవసరం లేదు. ప్రజాసేవే మా ధ్యేయం. ఎకనమిక్ గా ఏవిధంగా సేవ్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే అటువంటి విధానం ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. ఇక, డాక్టర్లు ఎలా ప్రవర్తిస్తున్నారో అనుభవించిన ప్రతివారికీ తెలుసు. డబ్బు ఇస్తే కానీ టీబీ మెంట్ దొరకదు. అందువల్లనే ప్రైవేటు పార్టీకి వుండుటం సరైన విధానం కాదని ప్రైవేటు ప్రాక్టీసును రద్దు చేయటానికి పూనుకున్నాము. అలాగే ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారులు కాని, ఇతర అధికారులులు కాని ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని తమ గుప్పెట్లో పెట్టుకుని తమ స్వార్థం కోసం అవినీతికి పాల్పడుతుంటే వారిపై ఎ.సి.బి. సి.ఐ.డి. ఎంక్వయిరి జరిపించి విచారణలో వారు దోషులని నిర్ణయమైతే వారిపై చర్య తీసుకోవడం తప్పకాదని మనవిచేస్తున్నాను. అవినీతిని ఏ విధంగా ప్రజాశాసనం చేయాలి, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను ఏ విధంగా చేపట్టాలి అనే రెండు విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు పోతున్నది. 9 నెలలలో ఏ ప్రభుత్వమూ, ఘనమైన కీర్తితో, ఘనమైన ఆశయాలతో ముందుకు పోలేదు. ఒక్క తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వమే అలా ముందుకు పోతున్నది. పేద ప్రజలకు ఏమి చేశారు. కాగ్నీకులకు ఏమి చేశారు అని అడిగారు, హరిజన, గిరిజన, బడుగువర్గాలకు కావలసిన కార్యక్రమాలకు బడ్జెటులో ఎంత కేటాయించబడిందో చూస్తే అర్థమవుతుంది. వారికి మామూలు గుడిసెలు గాక చక్కని, నివాస యోగ్యమైన ఇండ్లు కట్టే విధానం ఏర్పాటు చేశాము. స్వానుభవంతో చెబుతున్నాను. నా నియోజక వర్గం పికింద్రాబాదులో గత 80 సంవత్సరాలలో

12-40p.m.

75 బోరింగులు వేస్తే ఈ ఆరు నెలలతో 93 బోరింగులు వేయడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి ఎమ్. స్వరాజ్యం (తుంగతుర్తి) :—మీకు సెషన్ గా ఇచ్చారా?

శ్రీ ఎమ్. కిషన్ రావు :—ఇక, ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ గు సంబంధించి చెంచాగిరికి ఈ ప్రభుత్వంలో కాపు లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారి అల్లుడు ఆర్డర్స్ ఇస్తున్నారనడం, వారు ఎసంబ్లికి వచ్చి ఇంటర్ ఫియర్ అవుతున్నారనడం విచారకరమైన విషయం, వారు మా పార్టీ జనరల్ సెక్రటరీ, వారు మొదటి నుండి తెలుగుదేశం పార్టీకి సేవ చేస్తున్నారు. అల్లుడు అయినంత మాత్రాన పదవిలో వుండకూడదటం సరైనది కాదు. మా పార్టీ జనరల్ సెక్రటరీ కనుక మాకు కావలసిన డైర్యం ఇచ్చే అధికారం వారికి వుంది. వారు పార్టీకి సంబంధించిన విషయాలలో మాత్రమే సక్రమంగా పని చేస్తున్నారని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—వైండింగ్ స్పీచ్ శ్రీ గోవర్ధనరెడ్డి గారు చేస్తారు. వారికి అరగంట సమయం ఇస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్ జంగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, మేమంతా మాట్లాడాలి. కావాంతు సమయం పొడిగించండి, లేదా సాయంత్రం పెట్టండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—ఇది ఒకటిన్నరకు క్లోజ్ చేయాలి. సభ్యులంతా మాట్లాడతామంటే సమయం లేదు.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—ఎప్రొప్రియేషన్ బిల్లుపై చాలామంది మాట్లాడాలనుకుంటారు. అందరకూ అవకాశం ఇవ్వాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—సభ్యులు అయిదయిదు నిమిషాలు మాట్లాడండి.

శ్రీ సిహెచ్. జంగారెడ్డి (కాంపేట) :—అధ్యక్షా, డిమాండ్స్ అన్నీ పాస్ చేసుకుని ఈ రోజు ఎప్రొప్రియేషన్ బిల్ పాస్ చేసుకుంటున్నాము. డిమాండ్సుపై చర్చ సంపూర్ణంగా జరగలేదు. కొందరి మంత్రుల సమాధానమే వినలేదు. ఈ రోజు ఆర్థిక మంత్రి గారు వివరంగా సమాధానం ఇస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

(Mr. Speaker in the Chair)

12-50 p.m.

ఇవాళ యీ మూడు వేల కోట్ల రూపాయలను ఆర్థిక మంత్రిగారికి అప్పజెప్పుతున్నాము ఏమని, మార్చి 81లోగా ఏ విధంగా ఖర్చుపెడుతారో ఎట్లా ఖర్చుపెడుతారోనని తర్జన భర్జన చేసిన తరువాత ఆ డబ్బును వారు నద్దీనియోగవరచడానికి మనం అవకాశాన్ని కలిగిస్తున్నాము. మీకు తెలుసు. మళ్ళీ మార్చి వరకు మనము కలుస్తామో లేదో, యీ డబ్బును ప్రభుత్వం ఏ విధంగా దుర్వినియోగం

చేసిందో మీరు ఏ విధంగా దుర్వినియోగం చేయబోతున్నారో, డబ్బు జాగ్రత్తగా చూడమని మనవి చేస్తున్నాను. మిత్రులు చెప్పారు. వానియోజక వక్రములో 70 బోర్ వెల్స్ వేశారని, వా ప్రక్రియను గూర్చున్న కుమారి ప్రగతిని గూర్చి చెప్పారు 130 వేశారని. బోర్ వెల్స్ పేయడం వల్ల నీ ఏ లేకపోతే అది దుర్వినియోగం అవుతుంది. నీటిలో ఒక నియోజక వక్రములో 90 బోర్ వెల్స్ వేశారంటే అభివృద్ధి సాధించామని కాదు. ఎంత వాటాని వచ్చింది ఎంతవరకు పునయోగ పడినవి అనేది ఆలోచన చేసికొన్నప్పుడు తెలుస్తుంది. ప్రొటెక్టెడ్ వాటరు సప్లయ్ గాని మంచి నీటి కొరకు గాని వినియోగిస్తున్న డబ్బుతో సూటికి 50 పర్సంటు దుర్వినియోగం అవుతున్నది. దాని గురించి జాగ్రత్త పడాలని చెబుతున్నాను. గత 5 సంవత్సరాలలో యిండస్ట్రియల్ డిపార్టుమెంటు ద్వారా బోర్ వెల్స్ కార్యక్రమము తీసుకున్న కాంట్రాక్టర్లు లక్షలు గడించారు. 5 ఏండ్ల క్రితం ఏమీ లేదు, ఈవాళ 10, 20 లక్షలు సంపాదించారు. ఎక్స్ యం. పి. కోటిళ్ళరుడు అయినారు యీ బోల్ వెల్స్ తో. ఎంత దుర్వినియోగం జరుగు తున్నదోనేది చెప్పడానికి సాహసిస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత అలాంటివి జరుగకుండా పంజాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సందర్భముగా మీ మంత్రులకు వ్యాసినప్పుడు ఎల్ ఈజ్ ఫర్ నెస్సరీ యాక్షన్ అని సెక్రటరీకి వ్రాసి పంపితే కాదు అని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక ఎం.ఎల్.ఏ. వుత్తరం వ్రాసినప్పుడు దానిని తుజ్జంగా పరిశీలించాలి. మంత్రిగారికి ఓపిక లేదు. సంగతి పెట్టే తీరిక లేదు. స్పెషల్ అసిస్టెంట్స్ ఎక్సలెంట్ మెంటు పంపుతున్నారు. ఒక లేటరు గురించి మనవి చేస్తాను. ఇటీవ్ ఎ సైక్లోప్యూలు పేపర్, యిటీజ్ నాట్ ఎ ట్రైపు వన్. సెక్రటరీకి ఎడగిస్ చేసిన లేటరు కానీ నాకు పంపుతారు. ఇది కాంగ్రెస్ కంటే అధ్వాన్న మైనటువంటి పరిస్థితి అంటే ఎవరు బాధపడవలసిన అవసరం లేదు. స్పెషల్ అసిస్టెంట్స్ అన్నగారు, మీకు అనుభవం తక్కువ వుంది అని మిమ్ములను గైడ్ చేయమని యిచ్చారు గాని మాకు ఎక్సలెంట్ మెంటు యివ్వవలసిన బాధ్యత తీసుకోవాలని కాదు. సెక్రటరీగారికి వ్యాసిన ఏమి యాక్షన్ తీసుకున్నారో యిన్ ఫార్మ్ చేస్తారట. నాకు వ్యాసినటుంటివారు. Sri Sarma, Joint Secretary, Finance and Special Assistant to Minister for Finance. It is addressed to the Secretary. He said in his letter 'I am directed to forward the enclosed representation of Sri C. Janga Reddy, M.L.A. for necessary action. This office may kindly be informed of the action taken by your department in regard to the contents of the representation.' This is the way of functioning of the Council of Ministers.

Sri N. Bhaskara Rao:—I am not aware of that. In fact I directed my Secretary not to sign but to keep everything and that I will sign. I don't know how it happened there, I regret for it, ఇలాంటివి రెండు మూడు ఇన్ స్టాన్సెస్ జరిగినట్లు విన్నాను. యం.పి.లు. యం.ఎల్.ఏ.లు ఎవరైన పబ్లిక్ తో వున్న యింపార్టెంటు పర్సన్స్ లేటర్లు వ్రాసి

నచ్చుడు నేను సంతకం చేయాలి గాని మీరు వంశకూడదా అని క్రియార్థం
యనవ్వడంపై యిచ్చాను పొరపాటు పెరిగింది, దానికి రిగిల్ చెబుతున్నాను

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :—వారికి పంపిన పుత్రులాలకే గాదు, అంద
మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రులు అదే పని చేస్తున్నారు. ప్లెజర్ అనిస్టేటు
సంతకం చేసి పంపుతున్నారు. నా డిపార్టుమెంటువరకు నేను చూస్తున్న కాల
గురించి చెబుతున్నాను. ఈ సంగతి మీ ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పండి.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—ఇక్కడ వున్నవి అన్నీ వర్జులు పంపించి
కాగితాలు. మేము కూడా ఐ యామ్ ఎంక్లోజింగ్ యియర్ విత్ డి పిటిషన్
అని వ్రాసి వారికి ఎక్స్ లెడ్జ్ మెంటు యిస్తే జాగుండదు. మేము వ్రాసిన లెటర్లు
చదవండి, ఎం.ఎల్.ఎ. వ్రాసిన పుత్రం ఏమిటి? వాస్తవంగా ప్రజలు ఎవో
బాదలు పడిన తరువాత ఎం.ఎల్.ఎ. వద్దకు వస్తారు. మీ అధికారవద్ద
ముందుగా వెళ్లి మీ మంత్రులకు వ్రాసినా జవాబు రాక చావుల పరిస్థితి
మా వద్దక, వచ్చినప్పుడు మేము లెటర్లు వ్రాస్తాను. వాటిని కాస్త పరిశీలించండి
దానిలో ఎమి కంటెంట్స్ వున్నవో చూడండి, యీ యం.ఎల్.ఎ. వెర్క్
హిజ్ సాటిస్ ఫైడ్ అనే అలోచన వుండాలి తప్ప సింపుల్ గా ఎక్స్ లెడ్జ్ చేస్తే
లాభం లేదు. మళ్ళీ వారు పంపినదాని రెఫరెన్సు తీసుకొని అడిగితే, ఏ డిపార్టు
మెంటుకు పోయిందో తెలియదు, ఎన్-2, లేక వై-2 లేక ఎవరిని యిది యి
నల్లెక్ట్ ఎవరిది. మీరు వ్రాసిన ఎక్స్ లెడ్జ్ మెంటు వుండా అనే పరిస్థితికి దిగజా
వద్దని మనవి చేస్తున్నాను. రామమునిరెడ్డిగారు, పంచాయితీరాజ్ మినిస్టరుగారు
యిద్దరు పంపిన ఎక్స్ లెడ్జ్ మెంటులో తేడా ఏమీ లేదు. ఈ పరిస్థితి మారాలి
వి వాంట్ సం ఛేంజ్. అయితే మంత్రుల ఫంక్షనింగు గురించి అనుభవం లే
వారు అంటే ఒకటి చెబుతున్నాను. మంత్రిగారి ఎండాంస్ మెంటు ఎట్ల
వుంటున్నది, డిస్ మే బి ఫుటర్ వితిన్ 15 డేస్ అని వుంటుంది. 15 రోజుల్లో
ఒరిజినల్ అధికారికే రిపోర్టు పోదు. సెక్రటేరియట్ నుండి 15 రోజులు అయిన
కదలదు, ఒక లెట్టు తీసుకొని చెబుతున్నాను, మినిస్టరుగారికి రిపోజిటు చేసి
యివ్వమంటే రిపోర్టు తెప్పించిన తరువాత యిస్తానన్నారు. 25 వ తేదీలోనూ
రిపోర్టు తెప్పిస్తామన్నారు. నేను ఆమెగారికి చెప్పాను, 25వ తేదీలోపల పి
సెక్రటేరియట్ నుండి కలెక్టరుకు రిపోర్టు పంపాలని పోతే ఐ విత్ థ్యాంక్స్
అని. ఇది పరిస్థితి ఆ ప్రభుత్వం చేసింది, యీ ప్రభుత్వం చేసింది అని బేరీజ్
వేసుకుంటే లాభం లేదు. మీరు తప్పులు చేస్తే మీకూ అదే గతి పడుతుంద
ముఖ్యమంత్రిగారికి చెబుతున్నాను. వారి కాలములో పది ఫైరింగులు జరిగినవి
మా కాలంలో రేండు ఫైరింగులు జరిగినవి అంటే అది కూడ తప్పే. పది
ఫైరింగులు ఎంత తప్పు, రేండు ఫైరింగులు కూడ అంత తప్పు. ఫైనాన్స్,
మినిస్టరుగారు యివాళ పునర్వాసం యిస్తూ చెప్పారు. We are giving a holiday
day for electricity. అని ఒక అర్థిక కాన్స్ట్రైన్డ్ చెప్పాడు, Electricity is an
important programme, అని. ఒక సంవత్సరము వెనక్కుపోతే ఓది సంవత్సరాల

The Andhra Pradesh Appropriation
(No. 2) Bill, 1983. (Passed)

శ్వరాలు వెనక్కుపోయినట్లే. ఒక అడుగు ముందుకు వేసి పది అడుగులు వెనక్కు వెనక్లే. ఎక్స్‌జిసిటి మంత్రిగారు చెప్పారు, ఎక్స్‌జిసిటికి హాళి డే యివ్వడం కున్నానని. This is not the way of functioning of the Government. వ్యవసాయాభివృద్ధికి, పరిశ్రమల అభివృద్ధికి, ఏ అభివృద్ధికి అయినా ఎక్స్‌జిసిటి తప్ప వేరే లేదు. గత ప్రభుత్వం యిచ్చిన 183 కోట్లకు బదులు 115 కోట్లు యిచ్చారు. ఎందుకు అంటే హాళిడే అన్నారు. డబ్బు లేకుండా హాళి డే చేయాలా? వారానికి ఏడు రోజులు భోజనం చేసినవాడికి ఒక పూట భోజనం లేదంటే అర్థం వుంది. ఉపవాసం వున్నానంటే అర్థం వుంది గాని అసలు మూడు రోజులు కూడా భోజనం లేకుండా నాలుగవ రోజున ఎందుకు వున్నావంటే, ఉపవాసం వుండదలచుకున్నానని మీ ఆరోగ్య మంత్రిగారు చెబితే అది ఆత్మవంచన అవుతుంది, కాబట్టి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ఎక్కువ డబ్బును పెట్టాలి. ఏ ప్రభుత్వం యొక్క తీరుతెన్నులు అయినా దాని అభివృద్ధి మీద పుతృత్తి మీద ఆధారపడి వుంటుంది. ఎన్ని యిండ్లు కట్టిస్తున్నామో చూడండి అని మీరు అంటున్నారు. పార్లమెంటు ఎలక్షన్లు ముందు మీ ప్రోగ్రాములో దాని కొరకు ప్రయోగిటి నిర్ణయించారు ఓట్లు పొందడం కొరకు. నిన్న గాక మొన్న బాండెడ్ లేబరుకు కట్టించిన యిండ్లు కూలిపోతున్నవి. యు ఆర్ నాట్ యిన్ వాల్యుంగ్ అత్. కలక్టరు గియాదాక్షిణ్యాల మీద మమ్ములను ఆధారపడేట్లు చేశారు; వారిని చైర్మన్ చేసి, సమితి అధ్యక్షులకు ఏమీ అధికారాలు లేకుండా పోతున్నవి. మీరు దానిని రెక్టిఫై చేసుకోవాలి. మీరు యిచ్చే డబ్బు సద్వినియోగం జరిగేట్లు చేయాలి. సమితి ప్రెసిడెంట్లకు అధికారం లేకుండా విడి ఓలు పెత్తనం చలాయిస్తున్నారు. మా పర్యాల సమితి అధ్యక్షుడు అక్కడ మిన్ యూజ్ జరుగుతున్నదని ముఖ్యమంత్రి గారికి లేటరు వ్రాశారు. దాని మీద మా జాభ్యంత లేదు, నా యిష్టం పొమ్మన్నాడు విడి ఓ. ఇదే పరిస్థితి గనుక కొనసాగితే ఆఫీసర్లు రాజ్యం ఏలుతారు, మీరు యిచ్చిన బడ్జెటు : రిగా వినియోగపడదు, కాబట్టి దానిని వినియోగించడానికి సరైన పుతృత్తులు జారీ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. డెవలప్ మెంటు కొరకు జీవులు యివ్వలేదు. ఎందుకు? మండలాలు చేయబోతున్నామని కొత్త జీవులు ఎందుకు అంటారు. విడి ఓ నడిచిపోతాడా తనిఖీ ఎట్లా చేస్తారు సమితి ప్రెసిడెంట్లు. అధికారాలు తగ్గిస్తాం గాబట్టి సమితి ప్రెసిడెంట్లకు జీవులు పుండకకొర లేదంటే తప్ప. అర్థం లేని విషయము. మీరు ప్రతి సమితికి జీవులు యివ్వాలి, వారు టూరు చేయవలసిన అవసరం వుంది. నీటి పారుదల ఒక 1-00 p. m. పెద్ద కుంభకోణం. గత ప్రభుత్వాలలో పెండరు లేకుండాను డబ్బో పేమెంట్లు జరగడం జరిగింది. అదే విధంగా జిల్లా పరిషత్తులలో జరుగుతున్నది. ఎంత ఎస్టిమేటు ఏ రోడ్డుకి వేస్తున్నారు అనేది స్టాడింగు కమిటీ ముందుకి గాని, జనరల్ బాడీ ముందుకి గాని రాదు. ఎస్టిమేటు లేకుండానే బడ్జెట్ శాన్క్షను చేస్తున్నారు. అది న్యాయమా? అది సద్వినియోగం జరుగుతుందా? ఒక రోడ్డు మీద ఎన్. ఆర్. ఇ. పి. చెడతాము, అదే రోడ్డు మీద ఆర్. ఆర్. ఎం.

ఎన్. బి. అన్నీ పెడకాము. ఏ రోడ్డు ఎప్పుడు పోసింది, రిపేరు ఎప్పుడు జరిగింది, ఏ బిల్డింగు ఎప్పుడు కట్టబడింది, ఏ చెరువు ఎప్పుడు కట్టబడింది తెలియదు, దానికి డాకట్రీ సిస్టమ్ పెట్టాలి. నిరుడు కట్టిన బిల్డింగు ఈ ఏడు పడిపోతుంది. పనిలో స్టాండర్డు లేకుండా పోతున్నది. ఈ డాకట్రీ సిస్టమ్ ఉండిగాని పంచాయతీ రాజ్ లో ఇంప్లెమెంటు కావడంలేదు. ఏదో ఒకటే యూజ్ అవుతుంది. రెండవది, మిన్ యూజ్ అవుతుంది. 50 శాతం ఎమెంటు మిన్ యూజ్ అవుతున్నది. మిన్ యూజ్ కాకుండా చర్యలు తీసుకోవాలి. నిన్ననే ఒక సైక్లటర్గారితో మాట్లాడితే నిజమేనండి మీరు చెప్పేది మేము ఏమీ చేయాలి అన్నారు. మీరు కోట్ల రూపాయలు ఇస్తున్నారు, ఫ్లడ్ కి ఇస్తున్నారు. తుఫానులు వచ్చినప్పుడు మంత్రిలు జేబులు కూడా తుఫాను లాగ డబ్బులు నిండి పోతున్నాయి అని ఒక వదంతి. అది మంచి వద్దతి కాదు. డబ్బులు చాల దుర్వినియోగం జరుగుతున్నాయి. ఇవి అన్నీ వారు ఓపికగా చూసుకోవాలి. వారు తొందరపడితే వారు దిగిపోతే మళ్ళీ వీరు వస్తారు. వారు 5 ఏళ్ల కాలంపాటు ఉండాలని మా కోరిక. తేకపోతే మళ్ళీ ప్రజలు పెర్మనెంటుగా వారివైపు ఉండిపోయే ప్రమాదం ఉంటుంది. జనతా పార్టీ 2 1/2 సంవత్సరాలలో వెల్ డన్, వెల్ డన్ అన్నారు ప్రజలు. కాని కొట్లాడుకున్నారు కాబట్టి మీ ప్రభుత్వం అవుట్ పొమ్మన్నారు. కాబట్టి వారి ప్రభుత్వం అట్లా కాకూడదని చెబుతున్నాను. వారు కొట్లాడుకోవద్దు. ఇప్పుడు ఇప్పుడే పార్టీ పద్ధతులలో ఉన్నవారు మంత్రిలు మా దగ్గర శిగపట్టు పడుతున్నారు. వరంగల్లు జిల్లాలో కలెక్టరు గారిని మంత్రి ట్రాన్స్ ఫరు చేయిస్తే జాయింట్లు కలెక్టరును తెలుగుదేశం ప్రెసిడెంటు చేయిస్తారు. వారు శిగపట్టు పడుతున్నారు. ఇదా గవర్నమెంటు పద్ధతి? ఐ. ఎ. ఎస్. వారి ట్రాన్స్ ఫరు కమక కేన్సిల్ చేయిస్తే అక్కడ ఉన్న మిగతా ఆఫీసర్లు ఏమి అనుకుంటారు? ఓహో ఈయన చాల పవర్ ఫుల్ మనం ఈయన దగ్గరకే వెళ్లాలి అనుకుంటారు. ముఖ్యమంత్రిగారు మా వరంగల్లు జిల్లాకి వచ్చారు. వచ్చి వారు వరంగల్లులో దిగకుండా పటూరి నాగారంలో గోవిందరావుపేట అనే ఊరులో శివాజీగారి ఊరిలో తెలుగు చేశం పార్టీ ప్రెసిడెంటు వారి ఇంటికి పోయారు. పాలికాస్తరు ఆ ఊరికి పోయింది. తెలుగు చేశం పార్టీ ప్రెసిడెంటుకి ప్రాముఖ్యత ఇవ్వవద్దని నేను అనడం లేదు. కేవలం శివాజీ గారి ఇంటికి టిఫినుకి పోయారు అనే వదంతి వచ్చింది. అక్కడికి ఆప్రక్కనే ఉన్న రంగాపూర్ ప్రోజెక్టు చూసే దానికి వారికి తీరిక లేదు. 700 మంది ప్రైవేట్లని కేవలం అక్కడనుంచి ఏరుకు వచ్చి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వము వారు అక్కడ ఒక 200 ఇళ్లు కట్టించి ఒక ప్రోజెక్టు కట్టినారు అక్కడ వారిని బలవంతంగా ఉంచినారు. ప్రోజెక్టు కట్టినా కాలువలు లేవు. అది చూసే తీరికలేదు. శివాజీ గారి ఇంటికి వెళ్లినారు. ఆ మరునాటినుండి ఆసీనర్లందరు ఆయన ఇంటికి వెళ్లడం మొదలు పెట్టారు. ఆయన ఇంటి దగ్గర పెద్ద కూర్చులు ఏర్పడు తున్నాయి. అట్లా పాత ప్రభుత్వంలోని వారు చేసినట్లే వీరు కూడా చేసినట్లయితే దాని ప్రతిఫలము వారు అనుభవించి నట్లే వీరు కూడా అనుభవించవలసి వస్తుంది. శి మాసాలలో వీరంతా పడిపోతే

వారికి బాగుంటుంది, మేము ఎవరినీ తిట్టడం కాదు పోగడడంకాదు. మేము ఉన్నది ఉన్నట్లు చెబుతాము. కాంగ్రెస్ చరిత్ర మాకు తెలుసు. కాంగ్రెస్ చరిత్ర అంటే దాంట్లో నెహ్రూ ఉన్నారు ; గోవింద వల్లభ పంత్ ఉన్నారు. టాండన్ గారు, దేబర్ గారు ఉన్నారు. వారు ఉన్న కాంగ్రెస్ చరిత్ర ఉంది గాని ఇప్పుడు ఈ కాంగ్రెస్ కి కాదు. ఇందిరా కాంగ్రెస్ కి చరిత్ర ఉందని మేము ఆనడంలేదు. ఇప్పుడు చాలమంది మన ఎం.ఎం.ఎల్.లకు చెబుతున్నారు. కాపిలు ఎందుకు రద్దు చేశారు అంటే మద్యర వచ్చిన ఎం.ఎల్.లతో గ్రాడ్యుయేట్లు ఉన్నాము, పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్లు ఉన్నాము కాబట్టి కాపిలు అవసరము లేదు అని. అది సరికాదు. పెద్దలు ఎందుకు చెప్పారు ? మేమంతా గ్రాడ్యుయేట్లు కాదు. మరి మేము సరిగా మాట్లాడడంలేదా ? వారు విషయాలను అర్థము చేసుకోవాలి. ఎవరైనా ఏదైనా అంటే వారి పార్టీ వారికి ఎల్లీ వస్తోంది. వారు కోపానికి వస్తున్నారు. అట్లా ఉండకూడదు. నేను ఒక సారి పార్లమెంటుకి వెళ్ళాను. అక్కడ మొరార్జీ దేశాయ్ గురించి చర్చ వచ్చింది. అప్పుడు రామ భూపాలరెడ్డి ఈ చర్చను ఆపుచేయండి మన బీడర్లుని మనమే కించపరచకూడదు అని ఆపుచేయించారు. మన వాడిమీద ఈగ వాలిందని దానిని కొట్టడానికి ప్రయత్నిస్తే అతనికే దెబ్బ తగలినట్లు ఉంటుంది. ఇది వరకు మంత్రి పదవులు రావాలని ఊరికే పోగిడే వారు. ఈ సభలో భట్రాజులు కూడా ఉన్నారు అని నేను ఒక సారి అన్నాను. చెన్నారెడ్డిగారిని ఎంతో మంది విమర్శించే వారు. అయినా ఆయన మంచిగా మూడేళ్లు రాజ్యం చేసుకున్నారు. అందుచేత వారు కూడా ఓపికగా ఉండి పరిస్థితి ప్రెసిపిటేట్ చేయకుండా ఉండాలని మనవి చేస్తున్నాను. బియ్యానికి సబ్సిడీ ఇస్తున్నారు. మరి ఓపెన్ మార్కెట్ లో రైతు దగ్గర కొని సబ్సిడీజు చేయండి. సబ్సిడీ మాత్రము బాగానే ఉంది. కాని వినియోగదారుకి నష్టము కాకుండా ఉత్పత్తి దారుకు నష్టము కాకుండా చేయండి. కాని వారికి లాభము రావడం లేదు. ఈవేళ నేను నాభార్య, కొడుకు అంతా కష్టపడి 20 ఎకరాలు పండించినా కూడా ఒక ఇంజనీరింగు కాలేజీలో ఏ మైసూరుకో పోయి సీటు కావాలి అంటే 20 వేలు డోనేషను కట్టి మా పిల్లవాడిని చదివించుకునే పరిస్థితిలో లేము. కారణం ఏమిటంటే ప్రభుత్వ పోలీస్ వల్ల. కాబట్టి ఉన్నతి దారునికి నష్టము కాకుండా వినియోగదారుకి నష్టముకాకుండా ఏదైతే సబ్సిడీ పెడుతున్నారో అది ఓపెన్ మార్కెట్ లో కొని రైతుకి లాభం చేయాలి తప్ప లేకపోతే లేదు. చిన్న ఉదాహరణ చెబుతాను. నిన్ను కాక మొన్న రూలు రి29 క్రింద ఒక నోటీసు కూడా ఇచ్చాను. మీరు ఎడ్మిట్ చేశారోలేదో తెలియదు. మొలకలుకులు నెల్లూరులో రు. 1400 అమ్ముతుంటే ప్రక్కనే రామచంద్రాస్ రాజ్యంలో అవి రు. 2500 వస్తూ ఉంటే ఈ లాభము ఎవరు తింటున్నారు. మిల్లర్లు తింటున్నారు. కాబట్టి కావలసిన వస్తే బయట రాష్ట్రాలకు అమ్మండి. ఒక మిల్లరు చెప్పాడు. ఈ సంవత్సరం రు. 18 లక్షలు లాభం వచ్చింది అని. ఏమిటది ? మేము పార్లమెంటు విశేషాలకు వ్యతిరేకము. మేము ఇంటిగ్రేషన్లు. అంధ్రప్రదేశ్ ఒకటిగా ఉండాలి అనేటటువంటి

వారము. అనాడు రాజకీయాల కొరకు అటు బిల్డింగ్ నుండ రెడ్డిని దించడానికి గాని ఇటు పి.వి. నరసింహారావుని దించడానికి గాని వచ్చినట్లు వంటి ఉద్యమాలలో కూడా మేము ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉండాలి అని చేసిన వారము మేమే. కాని వారు ఆ బేధాలు కనిపించేటట్లు చేస్తున్నారు. వారు చేస్తున్నారని మేము అనడంలేదు. అలా చేస్తున్నట్లుగా కనబడుతున్నది. వారు చెప్పినారు. సినియర్ సభ్యులు రామచంద్రారెడ్డిగారు ఫండ్స్ పోలింగ్ గురించి చెప్పారు. కాకతీయ కేనాలు తెలుగు గంగ లింకు చేశారు. నధింగు దూయింగు. ఒకవేళ లింకు చేయాలని అనుకుంటే నాగార్జున సాగర్ కాకతీయ కేనాలుకి లింకు పెట్టండి. కాని వారు ఏమంటారు అంటే దీనికి 5 కోట్లు ఇచ్చాము కాబట్టి తెలుగు గంగకి 5 కోట్లు ఇచ్చాము అన్నారు. అది సరి అయినది కాదు రిపోర్టులో వారు షెడ్యూల్ చేశారు. 50 కిలో మీటర్లు యొక్క కాకతీయ మొదటి దశ తీసుకున్నప్పుడు దానికి సరిపోయిన ఫండ్స్ ఇవ్వలేని చెప్పి మిశ్రులు చెప్పారు. రు. 60 కోట్లు ఖర్చు పెట్టలేకపోతే ఇవ్వండి మీరు. వారు ఈ విధంగా పొంకాయ విబేధాలు దారి తీసే విధంగా ప్రవర్తిస్తే ఈ అవకాశాన్ని కూడా అదునుగా తీసుకొని దనుత్రోక్కి వారి పైన యుద్ధం ప్రకటించాలి, ఏమి చేయకపోయినా ఇది ఒక మోపు రాయిలాగ తీసి వారిని దించడానికి కొంగ లాగ చేపలను ఎత్తుకు పోయేట్లుగా చేస్తున్నారు. కాబట్టి దయచేసి ఈ విధంగా సవరించుకుంటారని ఆశిస్తూ మీరు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ (సుజాత్ నగర్) :—అధ్యక్షా, ఈ ఎప్రోప్రియేషన్ బిల్లు మొదలు చాల రోజులుగా అన్ని పద్ధతులను క్రోడీకరించి సమాప్తము చేయగలిగినట్లు వంటి రోజు ఇది. ఈ రోజు వాస్తవంగా కొన్ని సలహాలు మాత్రమే ప్రభుత్వానికి ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది అనేది మన అందరికీ తెలుసు. ఈ సందర్భంలో నేను ఒకటి రెండు మూడు సాయంతులకే పరిమితం అవుతాను. మన రాష్ట్రంలో 87 ఏక తరువాత కాంగ్రెసేతర మంత్రివర్గం ఏర్పడింది. ఏర్పాటు తరువాత సంతోషించిన వారిలో మేము కూడా ఉన్నాము ఎందుకంటే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పోవాలి, పోవాలి అని చెప్పి మేము అనడమే గాని పోగొట్టడానికి తెలుగు దేశం వారే డ్రియత్వం చేశారు. ఆంధ్ర దేశంలో ఉన్నట్లు వంటి ప్రజానికానికి ప్రత్యామ్నాయాన్ని చూపి చారు తద్వారా అధికారం లోనికి వచ్చారు. ఎలక్షన్ లో వాగ్దానాలు ఇచ్చినట్లు వంటిని చూపి ఉన్నాయి చాటికి భిన్నముగా ప్రభుత్వ పరిపాలన ఈ రి మాసాలలో కనబడుతూ ఉందని చెప్పక తప్పదు. కాంతిభద్రతల విషయంలో వెల్లె మొదట మనం చూసుకున్నాము ఎందుకంటే కాంతిభద్రతలు కాపాడడానికి బదులు చెస్తున్నట్లు వంటి కార్యక్రమాలు అన్నీ చూస్తూ ఉంటే, పోలీసు కాల్పులు, లాటి చార్జీలు కాపు వాయువులు ఎక్కువ అవుతూ ఉన్నాయి. అసలు ధన మాన ప్రాణాలకు రక్షణ లేకుండా పోయింది. హైదరాబాదు నగరంలో ఎంతైనా మన రాష్ట్రం లోనే ఎక్కడ చూసినా చట్టవగరే లూటీలు, దోపిడీలు లేకపోతే గృహదహనాలు

ఇంట్రంటి అన్నీ కూడా ఒకరిని ఒకరు సాధించుకునేటటువంటి తత్వంతో విజృంభించి పోతూ ఉంటే దానిని అదుపులో ఉంచి దానిని అరికట్టడానికి ప్రయత్నం నామ మాత్రము అని చెప్పి నేను మనవి చేయక తప్పదు. ఎందుకంటే ఈ పద్దు మీద మనం చాల డబ్బులు ఖర్చు పెడుతూ ఉన్నాము. అందుకని అధికారాన్ని ఎద్దనియోగం చేయాలి అనేటటువంటి దృక్పథం తోటి నేను మనవి చేస్తూ ఉన్నాను. పాత మంత్రులు క్రొత్త మంత్రుల ఇళ్లలో కూడా దొంగతనాలు జరుగుతూ ఉన్నాయి. బందిపోటు దొంగలు అంతరాత్మీయ బందిపోటు దొంగలు వస్తున్నారు. ఈ దొంగల ఆచూకీ తీయడంలో ఆరా తీయడంలో విఫలం అవుతోంది ఈ ప్రభుత్వం. ఇది గత ప్రభుత్వం హయాములోనే స్కోరు పెరిగిపోయింది. ఆ స్కోరు ఏమైనా తగ్గుతుంది ఏమో అని అంటే ఈ వేళ కూడా ఎక్కడైనా ఒక ఎద్దుని అమ్ముకున్న ఒక గిత్తను అమ్ముకున్న తన డబ్బుని తన ఇంటిలో దండాన్ని కట్టుకున్న వాటికి రక్షణలేమ అనేటటువంటి ఒక ఆందోళన మాత్రం ఈ రోజు వరకు మిగిలి ఉన్నది రి మూనాలలో వారు తీసుకున్నటువంటి చర్యల వల్ల. ఇది ఏదో తగ్గుతుందనే ఆశలు మాత్రం కానరావడంలేదు. ఇకపోతే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రెండు రూపాయలు కిలో ఖియ్యాన్ని చాల ఘనతగా చెప్పుకుంటూ ఉంది. ఘనతగా చెప్పుకుంటున్నప్పుడు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రజలందరియొక్క జోభని తీర్చేటటువంటి విధంగా ఉండాలి. కాని ఆ జోభని తగ్గించడానికి బదులు కొంతమందికి పరిమితం చేసి విధంగా పక్రమంగా అమలు జరుగుతుందా అనేటటువంటి చెక్ వ కూడా లేకుండా చరిత్ర చరణంగా పోటీలు పడి వారు చేసినది మీరు చెప్పారు. మీరు చేసినది వారు చెప్పడం మొదలు పెడితే ఈ దింపుడులో మేము నలిగిపోతూ ఉన్నాము. ప్రజలకు ఏమిటంటే రెండు రూపాయలు కిలో బియ్యము. ఇంతవర దాకా వసతి నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. కాంగ్రెసేతర మంత్రి వర్గం ఏర్పడినటువంటి ఏ ఇతర రాష్ట్రములోను ఇట్లా ఇవ్వడంలేదు అన్నారు. నేను అంటున్నాను. మన రాష్ట్రంలో ఈ విషయాన్ని సక్రమంగా అమలు జరుపుతున్నట్టు ఎక్కడైనా చెప్పగలరా? డిమాండులమీద మనం చెప్పాము. రెండు రూపాయల కిలో బియ్యము పథకము అంతా అప్ సెట్ అయిపోయిందని అనేక ప్రాంతాలలో దానికి డీలర్లు లేరని ఈ బియ్యము వారు అనుకున్న పద్ధతులలో ప్రజానీకానికి అందటం లేదని బాగా స్కెర్నిటీ వచ్చేటటువంటి అడ్డోబరు, నవంబరు, డిసెంబరు మాసాలలో చాలా స్కెర్నిటీ ఉంటుందని బాగా వండేటటువంటి ప్రాంతం అయినా ఈ ప్రాంతాలలో ఈ స్కెర్నిటీ ఈ సంక్షోభం పీరియడ్ లో కూడా వారు అందించ దానికి వారి మెకానిజం సరిగా చొరవ చేయడంలేదు అని మాత్రం మేము విమర్శలు చెప్పాము. అనేకమంది కూడా చెప్పారు. మీకు తెలుసు. దానికి ఈ డీలర్లు అప్పాయింట్ చేసినటువంటి పద్ధతి దై రెట్టుగా ప్రజల దగ్గరికి ఇది పోయి వారు అనుభవించడానికి ఉద్దేశం నటువంటి స్క్రీము కాదు అనేటటువంటి విషయం నగ్గుముగా మనకు కానవస్తుంది. అంతేకాకుండా ఎస్.సి.లు, ఎస్.టి.లు అని మీరు పెట్టారు. ఆ డీలర్లు ఏమిటంటే 20 వేలు రూపాయలు ప్రతి గ్రామానికి అని వారు అంత ఖర్చుపెట్టి ఆ ఎలాట్ మెంటు కోటాను లిఫ్ట్ చేసి ప్రజలకు

అందించడంలో విఫలము చెందుతున్నారు అనేటటువంటి విషయాన్ని కూడా చెప్పడం జరుగుతూ ఉందని ఈ విషయాన్ని కూడా గమనంలోనికి తీసుకోకుండా మనం రెండు రూపాయలు క్రితో బియ్యము ఇస్తున్నాము. ఎఫ్. సి. ఐ. గౌదాములోనుంచి పోతూ ఉన్నది. అక్కడ తీస్తూ ఉన్నాము ఆ ఈరి పేరుతోటి. మళ్ళీ అందులోనే జమకట్టుకుంటున్నారు. ఈ లాభాలు అన్నీ కూడా అక్కడ ఉన్నటువంటి గౌదాములోని వాళ్ళు సర్దుబాటు చేసుకోవడం అటువంటిది జరుగుతూ ఉంది. అది వారు కనిపెట్టక మేము చెప్పినా వినకుండా లేకపోతే అవతల ఉన్నటువంటి గవర్నమెంటు ఏదో చేయలేదు అదే పాత ఫక్కిలో ఈ బండి నడుస్తూ ఉంటే అసలు వారు చేసినటువంటి మార్పు ఏదో కానరాకుండా ఉంది. అసలు ఈ రాష్ట్రం సర్వతోమూలభివృద్ధి జరగాలి అంటే అనేక మైనటువంటి నిర్బంధమైన ఆలోచనలు కూడా మేము చెప్పడం జరిగింది. ఎందుకంటే మూడు వేలకి పైగా కోట్లు రూపాయలు మీకు ఇస్తున్నప్పుడు ఈ రాష్ట్రానికి శాశ్వత అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు వైపు మొగ్గు చూపండి. ఈ చీఫ్ పాపులారిటీ కోసం చిల్లర మల్లర కార్యక్రమాలు చేయబోకండి. వన్నులు వేయము అన్నారు. వేయకుండా ఉండండి. మరి వందకోట్ల రూపాయలవరకు పన్నులు మోటారు వాహనాల మీద అయితేనేమి సేల్సు ట్యాక్సు అయితేనేమి మన రాష్ట్ర ప్రజలపైన విధించారు. అంటే నిజంగా ప్రజలకు ఇచ్చినటువంటి మాట నిలబెట్టుకోవడం అవుతుందా? లేకపోతే దానికి భిన్నము అయినటువంటి ఆచరణ జరుగుతున్నదా అనే విషయం మాత్రం వారు సమీక్ష చేసుకోవాలి. మేము చెప్పే విషయాలలో ఏమైనా యదార్థం ఉంటే దానిని గుర్తించమని చెప్పి నేను మనవి చేస్తున్నాను.

1-20 p.m.

అందుకని రూ. 100 కోట్లు వేసి చిల్లరమల్లర కార్యక్రమాల కోసం పెడుతున్నారు తప్ప శాశ్వత పరిష్కారం మార్గాన్ని కనుగొని సర్వతో మూలభివృద్ధి చెందేటటు చూడండి అంటే మా దగ్గర డబ్బు లేదు, సెంట్రీల్ నుంచి డబ్బు రావడం లేదని అంటున్నారు. దానికి రాష్ట్రానికి యే చర్య తీసుకున్నారో చెప్పలేదు. మీ చేతిలో అధికారం ఉండి సెంట్రీల్ నుండి డబ్బు రావడం లేదని ప్రకటిస్తే, వారికి ఉన్న పలుకుబడి పెరుగుతున్నదో తరుగతున్నదో అన్నది ఒక ఔరా మీటర్ పెట్టి చూసుకోలేనటువంటి దుర్మతి పట్టి కొట్టమిట్ట లాడుకోవడం జరుగుతోంది. కనుక శాశ్వత డెవలప్ మెంట్ యాక్టివిటీస్ కోసం ఖర్చు పెట్టాలి తప్ప చీఫ్ పాపులారిటీ కోసం ప్యాకలాడితే మీ కిర్తి చెప్పకోవడానికి లేదు. ఈ వ్యాపార పంటలు విషయం చూస్తున్నాము. కిట్టుబాటు ధర రావడం లేదు. ఈ విషయంలో సెంట్రీల్ మీద అవవాడు వేస్తున్నారు అవవాడు వేస్తే వేయండి. మిర్చి కాని, పొగాకుకు కాని, గ్లాస్ నట్ క కాని సుగర్ కేస్ యిటువంటి వాటికి ధరలు గిట్టుబాటు ధరలు కావాలి. దాని మీరు చేస్తున్న కృషి యేమీ లేదు. తర్వాత మీరు రై తాంగానికి యిచ్చిన మాత్రై తన్నలని చెప్పి చర్చితచరణంగా 54 పార్లు చెప్పారు. సుగర్ కేస్ కొనుగోలి చేసినటువంటి ఫ్యాక్టరీలు దగ్గర రైతులకు కావలసిన కోట్ల రూపాయలు మిగి

ఉన్నాయి. అది యిప్పించడానికి రైతుల మీద చూపిస్తున్న శ్రద్ధ యేమిటి ? ఈ డబ్బు యిప్పించడానికి ప్రియత్నం చేయాలి. వారి అధికారాన్ని ఉపయోగించి వారికిచ్చిన మాటను నిలబెట్టుకుంటారా అని తమ ద్వారా రూపాయిలు నంచీలు యిస్తున్నటువంటి ఖాస్కరరావుగారిని అడగవలసిన అవసరం ఉంది. మన దేశానికి యంతకుముందు రాష్ట్రపతిగా ఉన్న నీలం సంజీవరెడ్డిగారు వ్యవసాయ కార్మికులు, పునాదివర్గాల గురించి యేమి చెప్పినారంటే వారు యీనాడు దరిద్రరేఖకు చాలా దూరింగా ఉన్నారని అన్నారు. వారికి ఖామి, పని కూడా చూపించలేని దౌర్భాగ్య స్థితిలో మన రాష్ట్రం ఉంది. వారెన్నో యిబ్బందులకు గురి అవుతూ తినడానికి తిండి, కట్టుకోవడానికి బట్ట, చలికి వడకి పోతూ ఎండకు ఎండిపోతూ ఉన్నారు. అటువంటివారిపైన తీసుకుంటున్న శ్రద్ధ యేమిటి ? వారికి కనీస వేతనాల చట్టం అమలు చేయడానికి తీసుకుంటున్న శ్రద్ధ యేమిటి ? మినినుమ్ వెజన్ కూడా లోపభూయిష్టంగా ఉంది. గత ప్రభుత్వం చేసింది, దానిని సవరించి యీ నాడు ధరలకు అనుగుణంగా దానిని ఫైజ్ చేసి యిప్పుడు 100కి 40 వంతులు ఉన్న పునాది వర్గాల కోసం తీసుకున్న శ్రద్ధ యేమి లేదు, అదేవిధంగా దేవాదాయ భూములు ఉన్నవి రక్షిత కౌలుదార్ల నుంచి మినహాయించడం జరిగింది, చాలా ఆన్యాయం మన రాష్ట్రంలో ప్రతిడిషనల్ గా వస్తున్న దేవాదాయ భూములు యివి అనేక దేవుళ్ళ పేర్లతో ఉన్న భూములు మన కమలాలోనే 15 వర్సంటు లాండ్ ఉన్నదని మన గవర్నమెంటు భోగట్టాలోనే ఉందన్నది తెలుసు. అటువంటి భూములను సాగుచేసే రైతాంగమునకు తరతరాలు నుంచి దేవుళ్ళ పేర్లతో యిస్తూ ఉంటే అసలు రైతులకు దున్నే వానికి ఖామి లేకపోయినా కౌలుదారు హక్కులకయినా రక్షణకు మీరు తీసుకుంటున్న శ్రద్ధ యేమిటి ? యేమీ లేదు. ఈ రకంగా మీరు నడిపించడం జరుగుతోంది. ఒక వైపు లంచగొండితనం పెరిగిపోతూ ఉంటే దీనిని నిర్మూలించడానికి ప్రత్యేకమైన సెల్ ఉంది; అంటే యీ మహాపాత్ర పేరు చెప్పి కాలయాపన చేయడం తప్ప వారికి ఉన్నటువంటి ప్రత్యేకమైన అధికారంతో వారు తీసుకున్న శ్రద్ధ కనపడడం లేదు. ఇప్పుడు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం పోయింది. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం పోయిన తర్వాత కాంగ్రెసు గురించి యివతల పక్షం వారు చాలా చెప్పుకున్నారు. అవతల వైపు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం గురించి కూడా చాలా చెప్పినారు. ఇక మన చరిత్ర వెనక్కు పోయి చూస్తే పూర్వజాతీ వ్యవస్థలో కాని యంతకు ముందు ఉన్నటువంటి ఆదిమ సమాజం నుంచి చూసినా కూడా వారందరూ చాలా త్యాగాలు చేశారు. మీరు చేసిన త్యాగాలు వారు చేసిన త్యాగాలు ఫలితాలు యెట్లా రావాలో కాని నేను చిన్నప్పుడు చదువుకున్న ఆ ఖాస్కరాయణ శతకం పద్యం జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఆ సత్యం యేమిటంటే

ఒక్కడు నాస్తి నిచ్చె
నిక నొక్కడు చర్మం గోసినిచ్చె
వేరొక్కడు ప్రాణమలిచ్చె వీరిలో
నొక్కక్క పట్టునన్ బ్రతుక నోచక
ఇచ్చిరో, కీర్తి కీచ్చిరో చక్కగ
జూడు మంత్రి కుల సంభవ
రాయన మంత్రి భాస్కరా

అందుకే చెబుతున్నాను. అంటే ఆ నాడు కూడా పోటీలు పెట్టాడు. ఆ నాడు సమాజంలో తమ కీర్తి ఉగ్గడించి చెప్పుకోవడానికి కాని మంచి పనులు చేయడానికి కాని కారణం యేమంటే మన పార్లమెంటరీ వ్యవస్థ, యీ వ్యవస్థతో ప్రజలకు కావలసినటువంటి కార్యక్రమాలు పెంచుకోవలసి ఉంది. సోవియట్ రష్యాలో ఉన్నటువంటి మొత్తం వెలుగు అంతా యిక్కడ ప్రసారం చేయమని తెలుగుదేశం వారికి చెప్పడం లేదు. కాని ఆ కండిషన్స్ అక్కడనే ఉన్నాయి యిక్కడ కండిషన్స్ కేంద్రానికి వ్యతిరేకంగా చాలా రాష్ట్రాలు ఆవిర్భావం చెందిాయంటే యీనాడు ప్రజలు అసంతృప్తి చెందుటవలన వారికి సంవత్సరముల చరిత్ర గొప్ప చరిత్ర కావచ్చు, అది పటాపంచలు అయి పగిలి పోతూ ఉంది. ఆ అగ్నిపర్వతం రగిలి పోతూ ఉంటే యీ నాటి సూతన అధ్యాయం తెరచినటువంటి మీరు కూడా ఆ పక్కలో నడుస్తూ ఉంటే నానాటికి నాగంబొట్టు అన్నట్లు అది ఊడించినట్లుగానే మీ వ్యవస్థ కూడా ఊడించి యేమి కాబోతోందో జ్యోతిష్కుడే చెప్పాలి. కనుక యిచ్చిన డబ్బులు సక్రమంగా వినియోగం అయ్యేటట్లు చూడండి. కట్టిన బిడ్డలు రేపే కూలిపోకుండా నుంచి పనులు చేయండి. లేకపోతే మీ అధికారం తలక్రిందులవుతుంది. రోడ్లు నేయమంటే రేపే కొట్టుకొని పోయేటట్లుగా చేయవద్దు. కడం ప్రాజెక్టు కడితే నూడు రోజులే కొట్టుకొని పోయింది. ఇప్పుడు కూడా మీరు వేసే రోడ్లు గాని, కట్టే ఇండ్లు గాని, ఆ విధంగా జరగకుండా చూడాలి. ఇవి బీదల ఇండ్లు. అది గుర్తుంచుకోవాలి. రేపే కూలిపోయేటట్లు కట్టకుండా చేస్తే, మీ పేరు, మీ కీర్తి నలువైపుల వ్యాపిస్తుంది. లేకపోతే అనతి కాలములోనే వ్యవహారమంతా తలక్రిందులయ్యే ప్రమాదముంది.

1-30 p.m.

శ్రీ కె. సుబ్బారావు (మాచర్ల):—అధ్యక్షా, ఈనాడు ప్రభుత్వము ప్రజేక పెట్రన్ ఎప్రాప్రియేషన్ బిల్లును నేను మనస్ఫూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. ఈ సెషన్ లో అనేక డిమాండ్ల మీద అనేక విమర్శలు, సూచనలు వచ్చాయి. అందులో ముఖ్యంగా ఈ రాష్ట్రాన్ని చాలా కాలం పనిన కాంగ్రెసు వారు చేసిన విమర్శలు దురదృష్టవశాత్తు నిర్మాణాత్మకంగా లేకుండా, వారి యొక్క బాధను మాత్రం వ్యక్తం చేశాయి. కాని రాష్ట్రానికి ఉపయోపకరణ విషయాలు గాని, సూచనలు గాని చేయలేదు. అరోగ్యకరమైన వ్యక్తులు చేసే విధంగా లేవు.

రాష్ట్ర ప్రజలను, అభివృద్ధికి పనికివచ్చే విమర్శలు కావు అవి. బహుశా వారు క్రిటిక్ చేయడానికి కారణం ఒకటి వుంటుంది. అది వాళ్ళు ఇటీవల ఎదుర్కొన్న ఘోర పరాజయం వుండవచ్చు. మీ ద్వారా వారికి, వా సానుకూలత తిరిగివస్తున్నాను. వారు త్వరలోనే నిరాశా, నిష్పూహల నుండి తిరిగి, నిర్మాణాత్మకమైన కృషికి తోడ్పడే విధంగా వారికి ఉపసంహరణ క్రింది యివ్వాలని చెప్పుట ప్రార్థన.

ఈ రాష్ట్రములో కాదు, ఏ దేశములో గాని, ఏ ఇతర రాష్ట్రాలలో గాని, ప్రజాపెట్టిన వాటికి విధిన్న మైనటువంటిది ఈ బడ్జెటు. మంచిగా వుంది. కామన్ సెన్స్ యొక్క సంక్షేమాన్ని, దృష్టిలో వుంచుకొని తయారుచేసినటువంటి బడ్జెటు ఇది. This is commonsense budget for a common man. అందువల్ల ఇన్ని వందల కోట్ల రూపాయలు ఏ రాష్ట్రములోనూ సమకూర్చని వ్యతిరేక కర్మ సమకూర్చడం అగింది. దీనిమీద కొందరు విమర్శలు కూడా చేశారు. This is consumption - oriented budget but not the production - oriented budget... అన్నారు. వాస్తవమే. ఇక్కడ ఒక విషయం మనవి చేస్తున్నాను. వెనకాగారు వున్న రోజులనుండి ఈరోజు వరకు రాజకీయ నాయకులు, భాద్యతాయుతంగా వున్నత పదవులలో వున్న వారు ఒకే విషయాన్ని చెబుతున్నారు. మనము ఎన్నో ప్రణాళికలు చేశాము. అయితే కేటాయించిన వేల కోట్ల రూపాయలు సామాన్య మానవుడికి, అట్టడుగున వున్నవానికి అందడం లేదని అంటున్నారు. ఎందుకు అందడంలేదు? ఫలితమేమి? ఇది ఆలోచన చేస్తే, దాని లోపాలు బయట పడతాయి. చాకిరి చాకిరి చేసేవాడే చేస్తున్నాడు. ముషి ముషిగా బ్రతుకడానికి అవసరమయ్యే వాటిని సమకూర్చలేని స్థితిలో ఇప్పటివరకు దేశము నడిచిపోయింది. రాష్ట్రానికి భారం అయివా కూడా, అట్టడుగున వున్నవారి సంక్షేమం దృష్టిలో వుంచుకొని తయారు చేయబడిన ఈ బడ్జెటును సేను అభినందిస్తున్నాను.

సివిల్ సప్లయ్ విషయంలో రూ. 65 కోట్లకు పైగా కేటాయించారు. అందులో రూ. 5 కోట్లు సబ్సిడీగా యివ్వడానికి ఉద్దేశించారు. ఈ సంస్థ సక్రమంగా నడుస్తున్నదా? నా నియోజక వర్గములో చూస్తే, ఎక్కడికి వెళ్ళినా అందరూ చేసే కంప్లయింట్ ఏమిటంటే చౌక డిపోల మీద, డిలర్స్ మీద కంప్లయింట్ చేస్తున్నారు. కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాము. మే, 21వ తేదీన 'హిందూ' పత్రికలో సివిల్ సప్లయ్ మీద ఒక ఎడిటోరియల్ వచ్చింది. ప్రయివేటు డిల్లర్లన్నచోట ఈ ఈ సంస్థలు ఎక్కడా పని చేయడం లేదు. మద్రాసు రాష్ట్రములో సివిల్ సప్లయ్ కార్పొరేషన్ తన స్వంత షాపుల ద్వారానే వ్యవహారమంతా నడుపుతున్నది. అక్కడ చాలా చక్కగా పని చేస్తున్నాయి. కనుక మన పాత పద్ధతిని మార్చేసి, కొత్త పద్ధతిని ప్రజా కేటాలిని ప్రభుత్వానికి సూచన చేస్తున్నాను. ఇక్కడి చౌక డిపోల డిలర్లు ఏదో ఒక గ్రూపుకు చెందినవారయి వుంటారు. అందువల్ల అతను సక్రమంగా పని చేసినా చేయకపోయినా సమర్థించే గ్రూపు ఆ గ్రూపులో ఒకటి వుంటుంది.

కొన్ని చోట్ల కొంత మంది పెద్దలను సంత్సరిస్తే వరుసై చాలు. అనలు ఇవ్వికి పోయినా బాధలేని పరిస్థితి వుంది. గ్రామ స్థాయి ఉద్యోగి నుండి తాలూకా స్థాయి ఉద్యోగి వరకు పంచుకునే వద్దటికి అలవాటు వడ్డారు. ప్రభుత్వమే చౌక డిపోలను నడపాలని నూచిస్తున్నాను. 86 వేలకు పైగా చౌక డిపోలున్నాయి ఒక్కొక్క పాపుకు ఇద్దరికి చొప్పున ఉద్యోగాలిచ్చిన, 60-70 వేల మంది ఉద్యోగావకాశం వుంది. తప్పుడున్న డిలర్స్ తానుబోందే వెయ్యి రూపాయల ఆదాయమే కాకుండా, అనలు మొత్తాన్ని తింటున్నారు. విద్యావంతులైన పేద నిరుద్యోగ యువకులకు ఉద్యోగ అవకాశము కల్పించవచ్చు. ఏ పూరిలోని వారిని అక్కడే వేయకుండా, చేరే ఊరికి వేసినట్లయితే భయంతో తన పనిని తాను సక్రమంగా నిర్వహించగలడు. తరువాత వారిని ప్రభుత్వ సర్వీసులలో చేర్చుకుంటే బాగుంటుంది.

కోఆపరేటివ్స్ లో వయబుల్ స్కిము క్రింద 5-6 ఊర్లను కలిపి ఒక సొసైటీ చేశారు. ఇది డబ్బును చూచి చేసినట్లుంది. అనలు కోఆపరేటివ్స్ యొక్క ఉద్దేశ్యమేమి? దాని కార్యక్రమం ఏమిటి? వయబుల్ క్రింద మనం ఆలోచించ వద్దు ప్రతి పంచాయితీకి ఒక కోఆపరేటివ్ వున్నప్పుడే ప్రజలకు ఉపయోగపడుతుంది. కర్నాటకలో వలె ఇక్కడ కూడా రైతు తీసుకొన్న అప్పుపై 7 వర్సెంటుకు మించకుండా వడ్డీ తగ్గించాలి. మిగతాది ప్రభుత్వమే భరించవలెను. అదేవిధంగా వ్యవసాయదారులకు ఋణాలివ్వాలి ఇక్కడ. పాడి పరిశ్రమ కార్యక్రమం గ్రామీణ పాపంలో ఉపాధి క్రింద కాకుండా, మెకానికల్ గా వుంది.

Mrs. Godfrey :—Speaker, Sir, I want to bring to your kind notice and to the notice of the Government that we are the minority community—Christian community. We are doing so much of good work in the country. We are more or less social workers; but we are not given enough representation in anything. We do not have Christian Collector. We do not have enough representation in Panchayati Raj Institutions or Cooperative institutions. No Christian is given any position. Yet most of the educational institutions are run by us. With self-less dedication most of the Homes for the Aged, Hospitals, Orphanages, etc., all the social welfare activities are being carried out by the Christians. So, I request you to give us little more representation so that we can do little more good for the people.

In regard to Professional Colleges, it would be better if all the Professional Colleges are taken over by the Government so that they can stop capitation fee and provide better education to our Engineers and Doctors. I feel with this capitation fee, we are selling our education. Selling it to the highest bidder. It is more or less auctioned to the rich. Because of the private professional colleges, there are sub-standard constructions by unqualified engineers.]

unqualified men and women are to be at the top of this noble positions like doctors and engineers. Most of the buildings, multi-storeyed buildings are trembling. I also request the Minister for Municipal Administration not to give permissions to construct highest buildings coming up in the City. Beside this, the contractors are using sub-standard material. By all this, there is not only the monetary losses, but also the valuable lives of the people are in danger in the multi-storeyed complexes, especially because of the usage of sub-standard material and bad constructions. So, I request you to take deep interest in getting our engineers fully trained and right persons should be on the right jobs.

Before I conclude, I request that more Christian representation should also be given in the Minorities Commission. We have 60 lakhs of Christians in the State of Andhra Pradesh but there is Only one Christian in the Minorities Commission. So, I request you to give more representation to Christian Community, if not, in all the fields, atleast in some fields where they deserve.

Thank you, Sir.

శ్రీ వి గోపాల్ (పుంగమూరు) :—అధ్యక్షా, ఆర్థికమంత్రిగారు పోషే పెట్టిన ఆప్రోప్రియేషన్ బిల్లు మీద నా సూచనలు అందిస్తున్నాను. ఈ కాంగ్రెసు వారు కుంభకోణాలు చేసారు. ఎన్నో పాపాలు చేసారు. అందువల్లనే 35 సంవత్సరాల నుంచి పరిపాలించే కాంగ్రెసువారిని ప్రజలు తిరస్కరించారు. మరల తిరిగి కనపడవద్దన్నారు. తెలుగుదేశం పార్టీ కూడా ఎన్నికల ముందు వాగ్దానాలు చేసింది ఏమిటంటే కాంతి భద్రతలు రక్షించడంలో—ఆడది అమా వాన్యనాడు అర్థరాత్రి ఒంటరిగా నీనిమాకు వెళ్ళిరావడానికి రక్షణ కల్పిస్తుందన్నారు; అన్న రామరాజ్యంలో ఒక శాసనసభ్యుడు వట్టవగలు ఒక శాసన సభా సభి గృహంతో నివసించడానికి కరువు అయింది. ఏ.డి.వి. 1278 గ్రీన్ కలర్ కారు, యిప్పుడు కూడా శాసనసభా వసతి గృహం ఆవరణలో ఆ కారు మీద ఎం.ఎల్.ఏ. లు తిరుగుతున్నారు కాని పోలీసు డిపార్టుమెంటువారికి ఆ కారు సంగతి తెలియదు. ఇదా కాంతి భద్రతల పరిరక్షణ? మహిళల అభ్యున్నతి కోసం మా తెలుగుదేశం పార్టీ కంఠం కట్టుకున్నది అన్నారు, మహిళా విశ్వ ద్యాలయాలన్నాయి. మహిళల కోసం పృథి జిల్లాలోనూ సంతేమ కార్యాల యాలు ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. ఆ నాడు మహిళా విశ్వవిద్యాలయం ప్రారంభిస్తూ మన అన్న అన్నది ఏమిటంటే ఇది తెలుగు గుండె, తెలుగు గడ్డ ఇది జీవగడ్డ, కలకంఠి కంట కన్నీరొలికిన ఇంట సరి ఉండజాలదు, అన్నారే, మరి అటువంటప్పుడు తిరుపతిలో మహిళా విశ్వవిద్యాలయం కోసం తెలుగు గడ్డ మీద తెలుగు బిడ్డ లేరా? ఎవరూ యీ తెలుగు గడ్డ మీద చదువుకోలేరా? ఎవరో మద్రాసు నుంచి తీసుకువచ్చిన మహిళ ఆ విశ్వవిద్యాలయంలో వైస్ చాన్సలర్ గా ఉండాలా? అదే విధంగా మన అన్న ఏమన్నారంటే

కార్మికుల కోసము, రైతుల కోసము, మహిళల కోసము యీ తెలుగు దేశము కోసము తన తనువు, యీ శరీరము, యీ శేష జీవితం - అంతంత చేస్తానన్నాడు మన అన్న. ఏదీ అట్లాగ జరగలేదే? ఒక కాసన సభ్యుడు కార్మిక పోదర సభ్యుడిగా యీ నియోజక వర్గానికి కెట్లావస, మీ ఆ దరూ మీ ఓట్లు యిచ్చి గెలిపించుకోండి అతను కాగ్నిక భువ్వతిని కాపాడేవాడు అన్నావే, అటువంటి సభ్యుడు ఎన్నికయిన తరువాత కాపననడలో ప్రజాస్వామ్యము, ప్రజాస్వామ్యము అంటూ కొట్టుకొంటున్నాము ఒక కాసన సభ్యుడు ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడాది అంటే ఆవకాశం యిచ్చావా నువ్వు. ఏమైనా మాట్లాడాలంటే హరికృష్ణ, జయకృష్ణ, బాలకృష్ణ, సూర్యకృష్ణ, నందకృష్ణ అట్లాగ ఏడుగురు కృష్ణులను దాటిన తరువాత అవతార కృష్ణుని దర్శనం చేసుకోవాలి. ఈ విధంగా అయితే మేము ప్రజలకు ఏమి న్యాయం చేయగలము? ప్రజాస్వామ్య పరిక్షణకు, ఆత్మాభిమానానికి యీ కాంగ్రెసు పాలకులు ఢిల్లీ పాలకుల బూట్లు తుడవడానికి ఉపయోగపడే తొత్తుల పరిపాలన అంతమొందిస్తామన్నారు. కాని ఆ ఆత్మాభిమానాన్ని మిగిలించుకునేందుకే మీ దగ్గరమంచి యీ బెంచీలోనికి వచ్చారు. చిత్తూరు జిల్లాలో ముఖ్యమంత్రిగారి అల్లుడు చంద్రబాబునాయుడు గారికి పాదాభివందనం చేయలేకనే నేను తెలుగుదేశం పార్టీ నుంచి బయటికి వచ్చాను. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం అంటున్నది ఏమిటంటే పార్టీపుస్తకాలు మీద రాయితీలు యిస్తాము, మూడవ తరగతి నుంచి డిగ్రీ, పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ పుస్తకాలు ఏదో ఒక పుస్తకానికి రి రూపాయలు ఉంటే రి రూపాయలు చేసారు కాని యావరేషీ రెట్లు అట్లాగే ఉన్నాయి. అట్లాగే 2 రూపాయలు కె.జి. బియ్యం అన్నారు కాని ఎరువులు కుంభకోణాలు, భూముల కుంభకోణాలు, ఎందుకు ప్రజలను మోసము చేస్తూ డైలాగులు చెబుతున్నావు? ప్రజలకు వంద నమస్కలు ఉన్నా వాటిని సాధిస్తాను అంటే అనామకులు అయినవారినైనా కాసనసభ్యులుగా గుర్తించి పంపారు. అయితే మనము ఏమి సాధించబోతున్నాము అనేది ఆలోచనచేస్తే తెలుస్తుంది. రాయలసీమ ప్రాంతానికి ఎన్నికలముందు వచ్చిన తెలుగుదేశం పార్టీ అధ్యక్షుడు అన్నగారు రాయలసీమ ప్రజలనుద్దేశించి మంచినీరు యివ్వలేని ప్రభుత్వం ప్రభుత్వమా అన్నారు. అటువంటి అన్నగారు యిప్పుడు తెలుగు గంగ ప్రోజెక్టు ద్వారా తెలుగు గంగను మద్యాసుకు తీసుకొనిపోయి 'తడిపిరాంగా, తంబి కుడితిరంగా' అంటూ ఎం. జి. రామచంద్రన్ గారినుంచి 30 కోట్ల రూపాయల చెక్కును ఇందిరాగాంధీ నమంంలో తీసుకున్నారు. ఎం. జి. రామచంద్రన్ గారు చెక్కు యిస్తున్నప్పుడు టి.వి.లో అన్నగారు కనపడలేదేమని ఒక కాసన సభ్యుడు యిక్కడ బాధ పడుతూఉంటే యిదేనా ప్రగతి? మద్రాసులో ఉండి వారి ఉప్పు, పులుసులను తిన్నాను కనుక 30 స.వత్సరాల ఆ సోదర ప్రేమతో మద్రాసువారికి నీరు యిస్తున్నాము అన్నారు. ఇలాంటి మోసాలు ఎన్నెన్నో చేస్తున్నారు. రాయలసీమ రైతుల కడగడను ఏ విధంగా తీరుస్తారు అనేది చూడాలి. 'సరస్వతిని అమ్ముకుంటున్నారు దొర్భాగ్నులు' అన్నావే, కాని అటువంటి సరస్వతిని యీరోజు సిద్ధార్థ కాలేశీల

ద్వారా డబుల్ లేటుకు అమ్ముతున్నావుకదా నోదరా. ఈ తెలుగుదేశం పార్టీ వారికి ఆ సిద్ధార్థ కాలేజీ మేనేజ్మెంటువారికి ఉన్న ఎగ్జిమెంటు ఏమిటి? ఎందుకు యింత నిప్పువా, నిరాశ, అసంతృప్తితో యీ 9 నెలలనుంచి అలవాటు చేసుకొని పనిచేస్తున్నారు? నేను ఏమి కుంభకోణం చేసానని తెలుగుదేశం పార్టీ నుంచి చప్పెండు చేసారు? అనాడు మే నెల 10 వ తేదీన అన్నగారి దగ్గరకు వచ్చి అయ్యా, బాబూ మమ్మల్ని ఎందుకు ప్రాదరాబాదు నగరానికి 640 కి. మీ. నుంచి రప్పించుకొని తిప్పిస్తారు? చిత్తూరు జిల్లాలోనే నారవంగపల్లిలోనో, తిరువతిలోనో ఎక్కడో ఒక చోట బ్యాంప్ ఆఫీసు ఒకటి పెట్టి వేస్తే మాకు యిబ్బందులు లేవు కదా అన్నాను. చిత్తూరు జిల్లాలోనే ఒక సి. ఎమ్. ను, ఓ సెక్రటరీని, ఒక డిప్యూటీ సెక్రటరీని, అసిస్టెంటును, టైప్రిస్టును పెట్టుకుని పనులు చేస్తే మాకు తిరిగే యిబ్బంది ఉండకదా అన్నాను. అట్లా అన్నందుకా నన్ను సస్పెండు చేసినది? ఈ తెలుగు గడ్డపై పుట్టాను కాబట్టి యీ విధంగా కుటుంబ సభ్యులకు అతిథము కావాలని అనుకున్నారా? అన్నగారు ఉన్నా లేకపోయినా తెలుగుదేశం పార్టీ ఉంటుంది. ఈ తెలుగుదేశం పార్టీ తెలుగుదేశంవారిది. ఈ విషయాన్ని అన్నగారికి గుర్తుచేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ) ఎం. రామకృష్ణారావు (శివమం):—దాదాపు 30 సంవత్సరాల తటవాత ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఒక్కసారి మూడువేల కోట్ల రూపాయలను కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వం చేతిలో పెడుతున్నాము. కాంగ్రెసు వారి చేతుల్లో 1-50 p. m. పడి అన్యాయంగా అక్రమంగా డబ్బు ఖర్చయిందని, అటువంటిని జరిగకుండా సక్రమంగా ప్రజలకు ఉపయోగపడేట్లుగా నిధులను ఉపయోగించాలనే ఉద్దేశంతో కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చింది. కానీ ఈ బడ్జెటుపై చర్చ సక్రమంగా, ప్రశాస్తామికంగా జరగలేదని నా మొదటి ఆరోపణ. కారణం తెలుదేశం ప్రభుత్వమే, ఎన్.జి.వో.లతో అనవసరమైన గొడవ పెట్టుకోవడం వల్ల కాసన సభా సమావేశాలు 10 రోజులు పొడిగించబడినాయి. పెప్టెంబరు 30లోగా బడ్జెటు పాస్ కావాని తొందర తొందరగా పూర్తి చేయడానికి పూనుకున్నాను. ప్రశాస్తామిక పద్ధతిలో జరగవలసిన చర్చలు జరిగకుండా కావడానికి కారణం, ఉద్యోగులతో తెచ్చుకున్న గొడవని నా అభియోగం. ప్రతి పక్షాల వాగు ఏ పద్ధతు ఎంత కేటాయింపు జరిగిందో, అది సక్రమంగా జరిగిందా, మొదలైన విషయాలన్నీ చర్చించడానికి సరైన అవకాశం లేకుండా పోయింది. పార్టీ ఛీఫ్ విప్ గారు ప్రతిపక్షాలకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇస్తూ, తమ పార్టీకి సరైన ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం లేదని అన్నారు. వారి నియోజక వర్గమైన సికింద్రాబాదులో 97 బోర్స్ వేస్తున్నట్లుగా తెలిసింది. కనిసం గ్రామాలలో కానీ మరెక్కడైనా కానీ ఇన్ని వేళారా? పట్టణంలోనే అన్ని బోర్స్ వేయించు కుంటే, ఆ స్పాగ్గితం ప్రతిపక్షాలదా అని చేసు అడుతున్నాను. ఒక వేళ గ్రామ ప్రాంతాలలో కానీ మరెక్కడైనా కానీ వేసినా, వాటికి రిపైర్ వస్తే, కేయడానికి మెకానిక్స్ కూడా సరిగ్గా ఉండరు. వేసినవన్నీ పని చేస్తున్నాయా

అనే వాస్తవాన్ని కూడా చూడాలి. దీనికి ప్రధాన కారణం అవినీతి. దీనిని రూపుమాపుతామని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అన్నది. కానీ కనీసం అదుపైనా చేయలేదు. ఇంకా పెంచారు. ఎన్నికలలో అవినీతిని రూపుమాపుతామని వాగ్దానం చేస్తే, కనీసం పెరగకుండా అదుపైనా చేస్తారని అనుకున్నాము. కానీ రోజురోజుకూ అవినీతి పెరుగుతోనే ఉంది. దాటని నిర్బూలించడానికి మార్గమే చూపలేక పోయారు. రాజశేఖరరెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా ఇది పైనుంచి వస్తోంది. అంశే ఢిల్లీ నుంచి వస్తోంది. దీనిని రూపుమాపడం మాటలతో కాదు. ప్రొసీజర్ మాటర్స్ లో అవినీతికి ఎక్కువగా అవకాశం ఏర్పరుస్తున్నారు. లంచం తీసుకునే వారు కాదు, ఇచ్చే వారే ముందుకు వస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితి పోవాలంటే, ప్రొసీజర్ డిలే లేకుండా చేయాలి. రెడ్ టేపింగ్ లేకుండా చేయాలి. అప్పుడే లంచం ఇచ్చే పరిస్థితి లేకుండా ఉంటుంది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంటుంది? ఏదో కొద్ది మంది అధికారుల ఇండ్లపై దాడి చేయటం, కొన్ని కోట్లు వట్టుకున్నామని చెప్పడం వల్ల ఫలితం ఉండదు. ఎ.సి.బి. వారు దాడిచేసిన అధికారుల ఇండ్లలో వారు ఎవరెవరికి, ఏ మంత్రికి, ఏ రాజకీయ నాయకులకు లంచం ఇచ్చింది వారి పుస్తకాలలో దొరికినట్లుగా ముఖ్యమంత్రిగారు, వనంత నాగేశ్వరరావు గారు కూడా తెలిపారు. ఈ ప్రభుత్వం కేవలం అధికారులమీద మాత్రమే చర్య తీసుకుంటోంది కానీ అందుకు మూలకారణమైన రాజకీయ నాయకుల మీద చర్య తీసుకోవడానికి మాత్రం వెనక్కి పోతోంది. కారణమేమిటో అర్థం కావడం లేదు. రాజకీయ నాయకుల అవినీతి కార్యకలాపాలను ఆరికట్టకుండా, అవినీతిని రూపుమాపడం అసాధ్యం. వారి అక్రమాలను బయట పెట్టడానికి విచారణా కమిషన్ చేయాలి. ప్రొసీజర్ మాటర్స్ లో గల డిలేను ఆపాలి. అది లేకుండా అవినీతిని రూపుమాపుతామని కబుర్లు చెప్పడం కేవలం బూటకం అవుతుంది. ఇక లా అండ్ ఆర్డర్ : ముఖ్యమంత్రిగారికి పోలీసు అధికారులు ఇచ్చిన రిపోర్టు మీద ఉన్న గౌరవం, లక్షలాది ప్రజలచే ఎన్నుకోబడిన సభ్యులు ఇచ్చిన సమాచారంపై లేదు. సభ్యులిచ్చిన సమాచారం వారికి అవసరం లేదు. సభ్యులు శాంతి భద్రతల పరిస్థితి సక్రమంగా లేదంటే, పోలీసు అధికారులు రిపోర్టు వంపారు. అంతా బాగానే ఉంది అంటారు. ఇటీవల జరిగిన మతకల్లోలాల విషయంలో ప్రభుత్వం చాలా గొప్ప చర్య తీసుకుందని చెప్పుకుంటున్నారు. కాని వాస్తవంగా మత కలహాలను ఆపడంలో కన్నా వారి పాత్ర వాటిని పోతప్పించడంలోనే ఉంది. గతం జరిగాయి, ఇప్పుడూ జరుగుతున్నాయి అనడం భావ్యం కాదు. సరైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇక భూ సంస్కరణల గురించి: ఎంతో గోల చేయగా నిన్ననే ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచిస్తామని అన్నారు. వీటి విషయంలో కలెక్టర్లకు అధికారం ఇవ్వాలి. వారు పాత కేసులను రీఓపేన్ చేసి, పంపకాలు సక్రమంగా చేయడానికి చర్య తీసుకోవాలి. భూసంస్కరణల విషయంలో చర్య తీసుకోండి. అది లేకుండా, వ్యవసాయ కార్మికుల గురించి చెబితే, రైతు సమస్యలు పరిష్కరించాలంటారు. రైతుల

గ రించి అడిగితే, ముందు భూసంస్కరణలను గురించి ఆలోచించాలని అంటారు. ఈ రకంగా ఒక దాని గురించి అడిగితే మరొకటి చెప్పడం భావ్యం కాదు. పారిశ్రామిక వ్యవస్థ గురించి చెప్పాలంటే మన దేశంలో 100కి 80 మంది వ్యవసాయం మీదే ఆధారపడి ఉన్నారు. అయినప్పటికీ పరిశ్రమలను కూడా ఆభివృద్ధి చేయాలి. లేకపోతే దేశం ముందుకు రాలేదు. ఈ ప్రభుత్వం ప్రయివేటు ఇండస్ట్రీలకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఇస్తూ, పబ్లిక్ ఇండస్ట్రీలను బలహీనపరుస్తోంది. ఎందుకంటే, కన్స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ రద్దు, మంగళగిరి ట్రైన్స్ ఫ్యాక్టరీ, ఎ. పి. స్టీల్స్ విషయాలలో ప్రయివేటు యాజమాన్యానికి ప్రోత్సాహం ఇస్తున్నారు. పబ్లిక్ సెక్టార్ను బలహీన పరచున్నారు. కిషన్ రావుగారు ఎప్పుడూ అమెరికా గురించో మరేదో దేశం గురించో చెబు తుంటారు. ఇక్కడకూడా ప్రియవేట్ సెక్టార్ను బలపరిస్తే బాగుంటుందని భావిస్తున్నారా? కాని పబ్లిక్ సెక్టార్ వల్ల ఎంతో లాభం ఉంటుంది. కనుక ప్రభుత్వరంగం గురించి ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోవాలి.

కార్మికులు నమ్మే చేస్తున్నారు. కాని ప్రభుత్వ యత్నాంగము కదలడము లేదు. నమ్మే నోటీసు యిస్తే అప్పట్ను లేబరు కమిషన్ కన్సీలియేషన్ కి 2-00 p. m పిలువరు. యజమాని రాకపోతే షీసుకొనవలసిన చర్య తీసుకోరు, కన్సీలియేషన్ వెయిల్డు అని వ్రాయడం తప్ప ఏమీ వుండదు. కార్మికులు శమ హక్కుల కోసము నమ్మే చెస్తే ప్రభుత్వం జోక్యము చేసుకొని పరిష్కారం చేసే విధంగా లేదు. ఓట్ ఆన్ అక్టోబర్ టైము నుంచి యిప్పటికి 10 సార్లు అయినా చెప్పాము. ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ రద్దు చేస్తామని చెప్పండి. కార్మికుల పజాన వున్నామని టుజువు చేసుకోండి. ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ వున్నా కార్మికులకు నష్టము చేయము అని చెప్పి దానికి ప్రభుత్వ ముందుకు రాలేదు. ఇక ఆర్డినెన్సుల సంగతి. కాంగ్రెస్ వారికి 100 సంవత్సరాల పుణ్యము వుంది. దానిని వారు 98 సంవత్సరాలు కొరుక్కొని తిన్నారు. ఆ పుణ్యము తెలుగు దేశం వారికి లేదు అని నేను అంటే నేను ఏదో చెప్పినట్లుగా ప్రతిపక్ష నాయకులు అన్నారు అంతకు ముందు చేసిన పుణ్యమును 98 సంవత్సరాల నుంచి కాంగ్రెసు వారు కొరుక్కొని తిన్నారని చెప్పాను కాని వారు పుణ్యము చేస్తున్నారని చెప్పలేదు. 1947లో స్వాతంత్ర్యము రాగానే ఏ కాంగ్రెస్ అయితే ఇంగ్లీషు వారికి వ్యతిరేకముగా పోరాడి స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించారో దానిని రద్దు చేయండి, ఇంకొక పార్టీ పేరు పెట్టుకోండి, కాంగ్రెసు పార్టీ పేరుతో పెత్తనము చేసి పేరు పెడగొట్టవద్దు అని గాంధీజీ చెప్పారు. వారు చేసిన పుణ్యమును కొరుక్కొని తిన్నారు. ఈ ప్రభుత్వానికి పుణ్యము ఏమీ లేదు. కాంగ్రెసులో వుండి త్యాగాలు చేసిన కొంత మంది పెద్దలు తెలుగు దేశం పార్టీ లో వుడవచ్చు. కాదనను, తెలుగుదేశం పార్టీకి పుణ్యము ఏమీ లేదు. వారు పార్టీ చేసిన త్యాగాలు ఏమిటి? గత 9 నెలలుగా వారి పార్టీ ఏమీ చేశారు అనేది చూస్తారు. ప్రతిపక్షాలు యిచ్చే సలహాను, అనుభవాన్ని తీసుకొంటామని ముఖ్యమంత్రి రామారావుగారు అన్నారు.

మాటలలోనే కాని ఆచరణలో కన్పించడం లేదు. మా అనుభవాలను తీసుకొని తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం 4 రోజులు మనగలగాలిని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు:—గాంధీజీ చెప్పిన మాట కాంగ్రెస్ పార్టీ వినలేదని గౌరవ సభ్యులు అంటున్నారు. అది పొరపాటు. గాంధీజీ చెప్పిన మాట వినే గాంధీజీ కాంగ్రెస్ ను తోగ్గిసిపే ఇందిరా కాంగ్రెస్ ను పెట్టుకున్నాడు.

శ్రీ ఎం. రామకృష్ణారావు:—1947 లో తోగ్గిసిపేయలేదు. ఆ తరువాత త్రోసివేశారు.

శ్రీ పి. గోపర్దానరెడ్డి (మునుగోడు) —అదృష్టా, అప్రోప్రియేషన్ బిల్లు మీద చర్చ జరుగుతున్న సందర్భంలో వైండ్ అప్ చేసే అవకాశం నాకు కలిగినందుకు నేను ఎంతో సంతోషముగా భావిస్తున్నాను. శివ సంవత్సరాలు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు ఏమి చేశాయి, దేశము మొత్తమును పీల్చి పిప్పి చేశాయి అనే భావన, మాటలు ఊసభలో తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులనుంచి వినిపిస్తున్నాయి. మన దేశము స్వాతంత్ర్యము పొందినప్పుడు దేశము యొక్క పరిస్థితి ఏమిటి? ఆ రోజున ఏ పరిస్థితి వుంది? దరిద్రము వుంది. ఆ దారిద్ర్యాన్ని తొలగించడానికి ఎంతో కష్టపడి ఇప్పటి వరకు పని చేయవలసి వచ్చింది. అనేది ఒక సారి గమనించాలి. స్వాతంత్ర్యము వచ్చిన నాటికి వారిలో కొంత మంది పుట్టి వుండరు. వ.చవర్ల ప్రణాళికలు ఏమిటి, స్వాతంత్ర్యము ఏ విధంగా సంపాదించారు అనే విషయాలను చరిత్ర చదివితే జాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. పంచవర్ల ప్రణాళికల ద్వారా దేశాన్ని ఏమి అభివృద్ధి చేశారనేది చరిత్ర చదివితే జాగుంటుంది అప్పుడు శివ సంవత్సరాల నుంచి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఏమి చేసినది అని అనడానికి సాహసించారు. దారిద్ర్యము దేశములో కాండవిస్తోంది. కరువు కాటకాలతో స్వాతంత్ర్యానికి ముందు, తరువాత కూడ కొన్ని లక్షల మంది చనిపోయారు. ఆ రోజున గుండు సూది దగ్గర నుంచి పిదేళల నుంచి దిగుమతి చేసుకోనేవారము. కాని ఈ రోజున ఏమేమి తయారుచేసి బయట దేశాలకు పంపిస్తున్నామనేది గ్రహించాలి. స్పూట్నిక్ లను పంపిస్తున్నాము. అనేది చూసినప్పుడు వీరకంటే బుద్ధిహీనులు ప్రపంచములో ఎవ్వరూ లేరని అంటున్నాను.

(కుమారి టి. వెంకటరత్నం ఇన్ ది చైర్)

శివ సంవత్సరాల నుంచి కొన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేసి ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేశాము. కొన్ని వేల తప్పులు చేసి వుండవచ్చు. కాని ఈ రోజు ఈ ప్రభుత్వం అధికారములోకి వచ్చిన ఈ 9 నెలల కాలములో ఎన్ని వేల పొరపాట్లు వున్నాయో ఆలోచించండి. ప్రభుత్వంలో పని చేస్తున్న వారు తప్పులు చేస్తారు పని చేయని వారు తప్పు చేయరు, రాజకీయాలలో కూడ ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేస్తున్నప్పుడు, ఎన్నో లక్షల మంది కార్యకర్తలు,

నాయకులు వున్నప్పుడు ప్రతి దేశమ లో నాయకులలో కొంత మంది క్లాక్ పీస్ వుంటారు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని అందరూ చెడ్డవారు, అంగారు సక్రమముగా చేయలేదని అవదం కంటే తప్పు చేసిన వారిని అరిచి మాట్లాడండి, దానికి జవాబు యివ్వడానికి సిద్ధముగా వున్నాము. అప్పుడా కాకింపా, మంచి చెడ్డా ఒకే విధంగా చేసి, పాపంకే పాట పాసుపక్క దానకే అన్నటు మాట్లాడితే లాభము లేదు. నాగు ఎటా అధికారిములోకి వచ్చాడు? మేము అప్పులు చేసినందువల్లనే వారు అధికారిములోకి వచ్చారు. మా పార్టీలో క్రిమి శిక్షణ లేకుండా తగువులాడుకొన్నాము. మేము పదిహేనదానికి 35 సంవత్సరాలు పట్టింది. పొంకంటే ముందు జనతా పార్టీ వారు కేంద్రములో అధికారంలోకి వచ్చారు. దానిలో మహానాయకులు వున్నారు. మూడింట రెండు వంతుల మెజారిటీ వారే మెట్టుకు వచ్చారు. వారు దేశాన్ని ఎందుకు రూల్ చేయలేక పోయారు రాక రాక ప్రభుత్వంలోకి వచ్చాడు, స్వార్థము పేరుకుపోయింది. క్రిమి ఒక్కరూ ప్రధాన మంత్రి కావానే ఆశ ప్రబలింది. 12 పార్టీలు కలిసిన జనతా పార్టీలో 20 మంది ప్రధాన మంత్రులు కావాలనే ఆశ ప్రబలింది. ఈ ఆరోజు మీద దేశములో వున్న ఆపోజిషన్ పార్టీల పరిస్థితి ఎంతవరకు దిగజారింది అంటే అంతకంటే *** రృగ్వపు పరిస్థితి వుండా అని అడుగుతున్నాను.

Sri M. Venkaiah Naidu :— Point of order, Sir. The Hon'ble Member is speaking about something which is not relevant here; not connected with what is going on in the House. 2-10 p.m.

* * * *

He made a fair criticism and I will agree. లేని విషయాలపై ప్రశంసలు వై క్యాజువల్ అండ్ యూజువల్ రిమార్క్స్ గోవర్ధనరెడ్డిగారు చేయడం మంచిది కాదు. ఈ ప్రశంసలు ప్రతిపక్షాలు ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నాయనుకన్న పార్టీలలో గోవర్ధనరెడ్డిగారు సభ్యులుగా వున్న పార్టీ కూడా వుందన్న విషయం వారు గుర్తు వుంచుకుంటే మంచిది.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— నేను ఏదీ అవసరం లేనిది మాట్లాడలేదు. While speaking, the hon. member has mentioned about Mrs. Gandhi he has mentioned about Congress. He has mentioned about 35 years of service to the country. ఇవన్నీ వారు మెన్షన్ చేశారు కాబట్టి నేను మెన్షన్ చేశాను. నేను చెప్పాలని అనుకోలేదు చెప్పలు మోసినా, కాళ్లు వట్టుకున్నా ఎమర్జన్సీ తరువాత జనతా రిజిమేలో ప్రజలు బుద్ధి చెప్పారు. ఆ తరువాత ప్రజలు మాకు ఎందుకు ఓటు చేశారో అది మరచిపోకండి. ఈ దేశంలో there is only one party under the dynamic leadership of Smt. Indira Gandhi. That is why the people have given their mandate

**** Expunged as Ordered by the Chair.

ఈ రోజు తెలుగుదేశం పార్టీకి ఎందుకు ఓటు చేశారు? కాంగ్రెసుపై అసహ్యం వుట్టి, కాంగ్రెసు చేస్తున్న పద్ధతులు మంచిగా లేవని, ఈ రోజు దేశంలో పార్లమెంటు పార్టీలు వవర్ టీమికోటానికి సిద్ధంగా లేవు కాబట్టి, చచ్చిపోయాయి కాబట్టి కులి పోయాయి కాబట్టి, వానన కొడుకున్నది కాబట్టి ఈ రోజు వారికి ఇచ్చారు. కాని వారు గొప్ప అని ఎన్. టి. ఆర్. గారికి ఓటు చేయలేదు. 9 నెలల క్రితం మీరు అధికారానికి వచ్చారు. అది వాస్తవమే, ప్రజలు మీ మీద ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకున్నారు. మీరు ఎన్నో విషయాలు చెప్పారు. మీరేమి చెప్పారో వాటిని జ్ఞాపకం చేసుకొని, వాటికి అనుగుణంగా ప్రవర్తించటానికి మీ గతి ఎలా వుంటుందో చేరే చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. ప్రజలు మీకి టూథర్డ్ మెజారిటీ ఇచ్చారు. I wish the Telugu Desam should rule atleast for 5 years because people should know who can do what for them. I wish this Government should not fail in its efforts. మీరికి ఇంకా నాలుగు సంవత్సరాల మూడు నెలల కాలం వుంది. మీరు పూర్తి కాలం అధికారంలో వుండాలి. People should know about what is what. I wish you should rule this State. జనతాపార్టీ రెండున్నర సంవత్సరాలు వుంది. కాని మీరు ఒక సంవత్సరం కాలం అయినా వుంటారా అన్న అనుమానం కలుగుతున్నది. మీరు మోట్లాడిన దానికి భిన్నంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. అవినీతి మీద యుద్ధం చేయాలన్నారు కాని అవినీతిలో మీరు పాలు పంచుకుంటున్నారు. ఆడవారిపై అత్యాచారాలు అరికడతామన్నారు.

(మిస్టర్ స్పీకర్ ఇన్ ది ఛైర్)

కాని పోలీసు స్టేషన్స్ లోనే అత్యాచారాలు జరుగుతున్నాయి. అత్యాచారానం అన్నారు. అది ఎక్కడ వుందో వెతకాలి. అధికారుల చక్కాలో నలిగే కాయలు అన్నారు. ఈరోజు వారిని మీ చక్కాలో నలిపేస్తున్నారు. చేసే కార్యక్రమాలు మంచివి చేయండి. మేము వాటిని సమర్థించటానికి ప్రజలు మమ్మల్ని తమించరు. మీరు చేసే చెడ్డ పనులను విమర్శిస్తాము. It is our right. ఎన్నో విషయాలు చెప్పారు. మధ్యాహ్నభోజన పథకం గురించి చెప్పారు. మధ్యాహ్న భోజన పథకం మా ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది. దానిని ఈ ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. మూడు వేల ఆదాయం వున్నవారికి పెడతామన్నారు. నెలకు నాలుగురోజులు భోజనం పెట్టటంలేదు, రేషన్ సరిగా ఇవ్వడంలేదు. రొట్టె, పాలు, గుడ్డు అన్నారు. అన్నీ పోయి మళ్ళీ అన్నం అన్నారు. కాని పంట పాతలు ఈరోజు వరకూ సప్లయ చేయలేదు. టీచర్లకు వంట వని అప్పజెప్పడం కల్గి వారు చదువు చెప్పడంలేదని నిరసించుటకు ఇస్తున్నామన్నారు. ముందు మీరు ఖర్చు పెట్టండి, తరువాత మేము డబ్బు ఇస్తాం అన్నారు. ఈరోజు వరకూ వారికి డబ్బు ఇవ్వలేదు. 1983 వైసలకు బియ్యం సప్లయ చేసే కార్యక్రమం మేము పెడతేలిలో రెండు రూపాయలకు సప్లయ చేస్తామని ప్రకారం చేశారు. ఉగాది నుండి అన్నారు, ముందు 50 కిలోలు ఇస్తామన్నారు. తరువాత 25 కిలోలు ఇస్తారు. ఇప్పుడు 10 కిలోలు ఇస్తున్నారు, ఈ రోజు బియ్యం బియ్యం కిలో

నాలుగు రూపాయలకు అమ్ముతున్నారు. రైతుల వద్ద వస్తు లేవు. మిల్లిన్స్ అంకా కుమ్ముక్కు అయ్యారు. ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు తీసుకోకపోతే రైతు చెబ్బి తింటాడు.

కొంతమంది మిత్రులు లోకాయుక్త బిల్లు గురించి చెప్పారు. లోకాయుక్త బిల్లు గురించి మాట్లాడారు. మేము దానిని పాస్ చేశాము. మీరు ముఖ్యమంత్రిని కూడా ఇంక్లూడ్ చేస్తామన్నారు. కానీ ముఖ్యమంత్రిని ఇంక్లూడ్ చేసి ఆ బిల్లు పంపకపోతే దానికి ఆమోదం ఎలా లభిస్తుందని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు నూనె ధర 20 రూపాయలు వుంది. గత 35 సంవత్సరాలలో ఎప్పుడూ ఈ ధర లేదు. వస్త్రాలు కూరగాయల ధరలు కూడా సామాన్య మానవునికి అందుబాటులో లేవు. డిజిల్, ఎరువులు, వ్యవసాయపు పనిముట్లు, విద్యుత్ మోటార్లపై, చిన్నచిన్న ట్రాక్టర్లపై సేల్స్ టాక్స్ వేశారు. రైతులు తమకు గిట్టుబాటు ధర రాక ఎంత జబ్బి-ది వడుతున్నారో ప్రభుత్వం గుర్తించిందా అని అడుగుతున్నాను. షుగర్ కేస్ ధర మన చుట్టూ ప్రాంతీయ రాష్ట్రాల్లో ఎంత వున్నదో, మన రాష్ట్రంలో ఎంత వున్నదో ప్రభుత్వం గుర్తించిందా అని అడుగుతున్నాను. పొగాకు గివర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కొన్న తరువాత మిగిలింది మన రాష్ట్రం ఎస్.టి.సి. కొంటుందన్నారు. ఈరోజు వరకూ ఎస్.టి.సి. ఎందుకు కొనలేదని అడుగుతున్నాను. ఈ బాధ్యతను కేంద్ర ప్రభుత్వంపై నెట్టి మీరెందుకు తప్పుకోవాలని చూస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. వసంత నాగేశ్వరరావుగారు ఒక యాంటీ కరప్షన్ అధికారి డెయిరీలో రాజకీయనాయకుల పేర్లు దొరికాయన్నారు. వసంత నాగేశ్వరరావు గారికి డెయిరీ ఎక్కడ దొరికింది. ఏ విధంగా ఆ పేర్లు కనిపించాయి? ఆ అధికారి వసంత నాగేశ్వరరావుగారికి బంధువా, అప్పారావుగారుతన కులం వాడు అని చూపించారా? గవర్నమెంటులో పని చేసే వారి ఇంటర్ ఫియరెస్ట్ ఇలా వుంటే ప్రభుత్వం ఏ విధంగా ఫెయిర్ గా వదుస్తున్నట్లు అని అడుగుతున్నాను. లంచగొండి తనం ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత పెరిగిందా తగ్గిందా అని చూస్తే మొదటి నెల తగ్గింది. కానీ ఇప్పుడు దానికి రెండు మూడు రెట్లు పెరిగింది. టిక్కెట్ ఎక్కువ అని ఇంకా ఎక్కువగా లంచం తీసుకుంటున్నారు. ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ పై ప్రభుత్వమునకు గిప్స్ వున్నదా అని అడుగుతున్నాను. What is happening in the Secretariat? How many corrupt officers are there in I.A.S. cadre and other employees? ఒక్కొక్క డిపార్టుమెంటులో ఒక్కొక్క అఫీసరును ఈ తొమ్మిది నెలలలో నాలుగు సార్లు ట్రాన్స్ ఫర్ చేశారు. ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ప్రావర్ గా నడచాలంటే అఫీసర్స్ పై నమ్మకం వుండాలి. వైదరాజుడు మునిఃపల్ కాల్పూర్ షన్ స్పెషల్ అఫీసర్ గా ఆర్.పి. సింగ్ వచ్చి ఎన్నిరోజులయింది? వారిని ఎందుకు ట్రాన్స్ ఫర్ చేశారు? రామకృష్ణ స్టూడియో

(ఇంటర్వ్యూ)

ముఖ్యమంత్రిగారు విజయవాడలో మాట్లాడుతూ గుంటూరు ఇండ్ల స్థలాలు ఇస్తామన్నారు. అడల కొలదీ అప్పకేసులు వచ్చాయి. పీకర్ పెక్షన్స్ పోగొక్కింద సమితికి వేయి ఇండ్లు అన్నారు. డబ్బు కట్టిన తరువాత 280 కి తగ్గించారు. ఇండ్ల స్థలాలను పంపిణీ చేయటానికి భూస్వాముల భూములను స్వాధీనం చేసుకునే దైర్యం ఈ ప్రభుత్వానికి లేదు. ఎస్. టి. రామారావుగారు రాజకీయాలలోకి రాకముందు తానొక్కటే అనే సినిమా తీశారు. అది నేషనల్ పాలిసికి వ్యతిరేకంగా తీసిన సినిమా. భూ సంస్కరణలకు వ్యతిరేకంగా తీసిన సినిమా. కుటుంబ నియంత్రణకు వ్యతిరేకంగా తీసిన సినిమా. అటువంటి ఆయన 20 పాయింట్స్, 15 పాయింట్స్ పోగొక్కిమును అమలు పరుస్తారనే నమ్మకం కలడం లేదు. ప్రభుత్వ నిధుల స్థంభన వల్ల భారత ప్రభుత్వం ఇచ్చిన మ్యాచింగ్ గ్రాంటుస్ కూడా లాప్స్ అయ్యాయి. దానివల్ల రాష్ట్రానికి 45 కోట్ల నష్టం రావడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం కులతత్వం మీద పోతున్నదని నేను చెప్పటమే కాదు This is the talk of the towns in the State of Andhra Pradesh. దానిని నిర్మూలించుటకు ఏమి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారో చెప్పవలసి వుంది. మొత్తం వారి కుటుంబమే రాష్ట్రాన్ని నడిపిస్తున్నదనే అవగాహన వచ్చింది. ఇది నేను చెప్పేదే కాదు. You can shut my mouth, but.... ప్రజల నోరు మూయించగలరా అని అడుగుతున్నాను. () బెల్ () మీరు ఎ. సి. బి. విషయంలో ఘనంగా చెప్పుకుంటున్నారు. మన రాష్ట్రంలో ఎ. సి. బి. ఎఫెక్టుగా వని చేస్తేనే ప్రభుత్వ అధికారులపై ప్రభుత్వానికి అదుపు వుంటుంది. కరప్షన్ తగ్గటానికి అవకాశం వుంటుంది. ఎ. సి. బి. డైరెక్టుగా ఒక ఎఫిషియంట్ వ్యక్తిని ట్రాన్స్ఫర్ చేసి లా అండ్ ఆర్డర్ ఐ. జి. గా చేశారు. ఆయనకు విధులు లేవు. వారు ప్రమోషన్ వచ్చిందని అనుకుంటున్నారు. ఎంతో ఎఫిషియంట్ అయిన వారిని ఎందుకు ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు? ఇన్ ఫ్లూయెన్స్ లేని వారిని ఎ. సి. బి. పట్టుకుంటున్నది. ఎ. సి. బి. పట్టుకున్నవారిలో ముఖ్యమంత్రికి సంబంధించిన వారు కాని, వారి బంధువులుగాని లేరు. Is it the effective functioning of the C.I.D.? Do not try to harass the employees and officers unnecessarily. It is not good. దరప్తమహామాత్ర పెట్టారు. ఇ. వి. రామిరెడ్డిగారు తాము తప్ప మిగిలినవారంతా కరప్టు అనుకుంటారు. ఆయనకు ముఖ్యమంత్రికి సంబంధించిన వ్యక్తులు దొరకరు, వారికి సంబంధించిన ఫయిల్స్ వీరికి రావు. గోవర్ధనరెడ్డిగారు రిక్స్ కుంభకోణం గురించి ప్రస్తావించారు. నేను కరప్టు అయితే నన్ను పనిష్ చేయండి. I am prepared to face the enquiry and punishment. దానిపై విచారణ జరిపించండి. నేను సిద్ధంగా వున్నాను. రిగ్గుల కుంభకోణం అన్నారు. ఆ రిగ్గుల కుంభకోణం ఏమిటో చెప్పండి, నేను వింటాను. రిగ్గుల టనర్లు సంవత్సరానికి ఒక రిగ్ కొంటున్నారు. వారు బోరు వేసి వెళ్ళిపోతారు. నేను మినిస్టరు అయిన తరువాత రిగ్గు వేయడమే కాకుండా ప్లాట్ ఫారం కట్టాలని చెప్పాను. ఇప్పుడు శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావుగారి మీద ఏ చేపరు అయితే వ్యతిరేకంగా ప్రచారం చేస్తూ వస్తున్నదో అదే చేపరు నా మీదకూడా ప్రచారం చేస్తూ వచ్చింది.

తెలియక మిగిలిన పేవర్లు కూడా చేసాయి. తరువాత మిగిలిన పేవర్లు తెలుసుకొని ప్రచారం చేయడం జండ్ చేసాయి. ఈనాడు పేవరు మాత్రం అదేవిధంగా ప్రచారం చేస్తూ వచ్చింది. ఎల్లకన్నులో కూడా నాకు వ్యతిరేకంగా చేసింది. అటువంటి పేవరులో ఏదో వస్తే దానికి ప్రాముఖ్యం ఇచ్చి చేయడం మంచిది కాదు. కాసనసభ్యులు తెలిసి చెబుతున్నారో తెలియక చెబుతున్నారో నాకు తెలియదు. ఆ రిగ్గుల కంభకోణం రిపోర్టు ఏమి అయింది? అది తేబులుమీద పెట్టండి. అది కావాలనిచెప్పి పుట్టించింది. ఈనాడు మామీద ఏమైనా ఛార్జ్ ఉంటే నేను పీల్చు చేయమని చెప్పడం లేదు నేను తప్పు చేస్తే నన్ను శిక్షించగలిగి ధైర్యం మీకు ఉండాలి. ఫేస్ చేనే శక్తి నాకు ఉండాలి. అది లేకుండా జైలులో మాట్లాడుకుంటే ప్రజలు మెచ్చరని మనవిచేస్తున్నాను ఈ రోజున శ్రీ ఎన్. టి. రామారావుగారు అధికారంలోకి వచ్చారు. తనం పత్యురాలు అధికారంలో ఉండవచ్చు. మా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వారికి సంబంధించిన కొన్ని వ్యవహారాలలో కొన్ని పనులు చేయలేదు కొంతమంది ఆఫీసర్లను ఎప్రోచ్ అయినా చేయలేదు అందులో కొంతమంది ఆఫీసర్లు రిటైర్ అయినారు, వారి మీద యాక్షను తీసుకోలేకపోయారు. కొంతమంది ఆఫీసర్లు అక్కడక్కడ మిగిలి ఉన్నారు, వారి మీద యాక్షను తీసుకొంటున్నారు. నాచారంలాండు విషయంలో కాని రామ కృష్ణ స్టూడియోసును సినీధియేటరుగా కన్వర్షన్ చేసే విషయంలో కాని ఈ ప్రభుత్వం చాలా దుర్వినియోగం చేసింది హై కోర్టు జడ్జిమెంటు వచ్చింది. వారు ఏమి జడ్జిమెంటు ఇచ్చారు? *** ఒక జడ్జి దగ్గరకు ప్లే కోసం పోతే కేసు విచే వరకు—ఒక నెల వరకు పెట్టుకొని.....

మిస్టర్ స్పీకరు :— జడ్జిలకు సంబంధించి మాట్లాడినది నేను రికార్డుమంచి ఎక్స్‌పంట్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు. ఎవరు ఏమైనా మాట్లాడవచ్చు కాని జడ్జిల గురించి, జడ్జిమెంటుల గురించి మాట్లాడకూడదు.

మిస్టరు స్పీకరు :— ఎక్స్‌పంట్ చేస్తానని చెప్పాను కాదు.

Sri P. Goverdhan Reddy :— Sir, I am not passing any remarks & against the Judge. I have got lot of respect for her. రాజకీయ వ్యతిరేకతను ప్రోత్సహించవద్దని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్నో విషయాలు చెప్పారు. ఈనాడు జరుగుతున్నదేమిటి? ఇందిరా కాంగ్రెస్ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఎంతోమంది వచ్చి పనులు చేయించుకున్నారు వారు ఎవరో మాకు తెలియదు. ప్రతివారు కాంగ్రెస్-ని వారే అన్నారు. వారు మా మంత్రుల దగ్గర కూర్చోని పనులు చేయించుకున్నారు. తరువాత ఈ తెలుగు దేశం పార్టీ ప్రభుత్వం వచ్చిన మొట్టమొదటిసారి ఎండిపోయిన తరువాత చేబలు ఏవిధంగా దుమికిపోతాయో ఆ విధంగా వారు ఆ పార్టీలోకి వచ్చారు

వాంఛించిన పార్టీ మార్చడానికి - రాజకీయ వ్యభిచారానికి ప్రోత్సహిస్తున్నారు. అది మంచిది కాదు. దానివల్ల వారి పార్టీ సర్వనాశనం అయిపోతుంది, అది సర్వనాశనం చేస్తుందని మనవిచేస్తూ నెల వు తీసుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :--అదృష్టా, గౌరవనీయ ప్రతిపక్షనాయకులు, గౌరవపూర్వులు దగ్గరదగ్గరగా 11 మంది ఈ ఎ.పి.పి.యేషను ఓట్లమీద మోట్లాడారు. వారు తమ అనుభవంతో కూడిన అనేక మైన సలహాలు ఇచ్చారు. ఈ ఉపన్యాసాలన్నింటినీ నేను తెప్పించుకుంటాను. ముఖ్యమంత్రిగారికి పంపిణీ కాపీ ఇస్తాను. ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని వివిధంగా సడపించడంలోంచి కొన్ని సలహాలు ఇచ్చారు. అదేవిధంగా జరిగిన మైన అంశాలు కొన్ని ఇచ్చారు. వీటిని టీనీ పూర్తిగా అర్థం చేసుకొని చూచిని ఎంపికకు మనం ఈ ప్రభుత్వంద్వారా ప్రజానీకాని, అందించగలమో అంతకు కాయక క్షిలా కృషిచేస్తుంది అని మనవి చేస్తున్నాను. పెద్దలు అపోజిషను గాయకులు శ్రీ మదన్ మోహన్ గారు, రామచంద్రరావు గారు, రజబ్ అలీగారు, రామకృష్ణారావుగారు, అదేవిధంగా చాలామంది పెద్దలు కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. నేను కూడా చిప్పింటి నుంచి 14 15 సంవత్సరాలు కాయమనంచి రాజకీయాలలో ఉన్నాను ఎటు పోతున్నామని కొంత బాధ కలుగుతుంది. ఈ సమాజం ఒక పార్టీ పోతున్నది, నేను బాగు చేస్తాను అని అనుకోవడం పొరపాటు. ఈ పరంపర ఆలాగే ముందుకు పోతూ ఉంటుంది - మనం ఉన్నా లేకపోయినా, ఎవరు ఉన్నా లేకపోయినా. అనాడు ఈ పార్లమెంటరీ విధానాన్ని బ్రిటిష్ వారి నుంచి మనం తెచ్చుకున్నా, జార్జి షాపింగ్టన్ ఏప్రిల్ 250 సంవత్సరాల క్రితం తెచ్చుకున్నా, జనరల్ నో ఆరోజున ఓల్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ తెచ్చుకున్నా, మాగ్నా కార్టా లండన్ నుంచి తీసుకున్నా లేకపోలే కృశేప్ గారు వచ్చి లిబరల్ జేషన్ రిపబ్లికన్ ప్రవేశపెట్టినా - ఇవన్నీ సమాజంలో, సంఘంలో, పనిపిలో వస్తున్న మార్పు. అది ప్రజానీకానికి ఉపయోగించే మార్పు అని మనవిచేస్తున్నాను. 1913లో తెలుగు వాడికి ఒక రాష్ట్రం కావాలని కోరుకున్నారు. ఈనాడు తెలుగుదేశం పార్టీ వస్తుంది ఆ రోజున పెద్దలు అనుకున్నారా, లేదు. 1913లో విజయవాడలో పోతులుగారి ఇంట్లో ఇచ్చిన ఉపన్యాసాలు వారు, వీరు ఇచ్చే కొన్ని చదివాను. తెలుగు వాడికి ఒక రాష్ట్రం కావాలని అనాడే కోరుకున్నారు. 1942 క్విట్ ఇండియా మువ్ మెంటులో కూడా దానిని ఇన్ సిస్టు చేశారు. లాహోర్ కాన్ఫరెన్సులో కాంగ్రెస్ వారి దగ్గర ఇన్ సిస్టు చేశారు. ఈ సందర్భంలో ప్రకాశంగారిని, కాళేశ్వరరావుగారిని ఇంకా కొంతమంది పెద్దలను మనం మరువలేము. కావాలి, కావాలి తెలుగు వాడికి ఒక రాష్ట్రం అని ఆ రోజునే కోగ కున్నారు. ఈనాడు తెలుగుగడ్డ, తెలుగు గడ్డ అని అన్నారని ఆవేదన అవసరం లేదు. తెలుగు వాడి గుండెలో అవాటినుంచే ఈ రాష్ట్రాన్ని కావాలని కోరుకున్నామని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ పార్లమెంటరీ ప్రకాశాస్వామ్య సిద్ధాంతాన్ని ఈచేత మనం తీర్చిదిద్దుదామనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఈ నెల రోజులనుంచి ఇక్కడ జరుగుతున్న

ఉగ్రాస్థానం కాని చర్మం కాని మార్తే ఎంతో గౌరవంగా ఉన్నాయని మనవిచేస్తున్నాను. నేల ఎవరినీ పొగడడం లేదు. అపోజిషన్ నాయకులు ఎంతో డిగ్నిఫైడ్ గా మాట్లాడుతున్నారు. అది మనకు కావాలి. అందుకూ ఈ పార్లమెంటుకి సోపానం వలె కాని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఆ ప్రయత్నంలో మంచి కూడా భాస్వరులు మనవిచేస్తున్నాము. మిమ్ములను అప్పటినున్నామని మనవిచేస్తున్నాను ఆ రోజున మౌంట్ రోడ్ కాని గోఖలే కాని మహాత్మాగాంధీ కాని, నెహ్రూగాని ఇంకా ఇతర పేర్లు కాని చేసిన కార్యక్రమాన్ని మనం ముందుకు తీసుకొని పోతున్నామని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రోజు వర్షంలో బంగారు బాటలు ఒకే రోజు వేయడానికి అధ్యక్షులు, ఉపాధ్యక్షులు, సభ్యులు కూడా నికోరుతుంటే ఈ రోజు ఈ విధంగా ఉన్నాము. ఆ మహాశుభావులు చేసిన కృషిని మరచిపోలేము. పోటీ ప్రణామలు 1952లో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 1958లో ఆంధ్ర రాష్ట్రం, తెలంగాణ రాష్ట్రం, ఆంధ్ర తెలంగాణలో రావి నారాయణరావు గారి తేనెమీ, బూర్గుల రామకృష్ణారావు గారి తేనెమీ, మాడగంటి హనుమంతరావు గారి తేనెమీ — పెద్దలం రూపిణి కెరమిక్స్ త్యాన్ని ఎదిరించడానికి తెలుగువాడు కనీసం ఉండాలి, వికలాంగుల కోరారు, అలాంటి రాష్ట్రం. అంతతోనే ఆగడానికి పీలు లేదు ఈ రాష్ట్రం. ఈ తెలుగు 2-40 p. m. గడ్డ దీనితోనే ఆగిపోతే మంచిది కాదు. ఈ తెలుగు వాడికి 14 భాషలు మాట్లాడే ఈ భారతదేశంలో ఒక ప్రత్యేకత ఉంది. ఒక ప్రధాన పాత్ర కావాలి అని కోరారు ప్రజలు అని మనవిచేస్తున్నాను. దీనికి తార్కాణంగానే, ఏదో గాఢాన్ని సాధించాము, తెలుగు గడ్డలో ఒక రాష్ట్రం పెట్టుకున్నాము అంటేనే చాలదు. ఈ తెలుగు గడ్డలో తెలుగు వాడికి ఒక తెలుగు పార్టీ కావాలి. అంతే కాదు. ఈ తెలుగు గడ్డలో తెలుగువారి పార్టీయే కాదు పార్టీ ద్వారా ఈ ప్రజానీకానికి ఈ ప్రాంత వాసులకు ఈ ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేసి చూపించాలని ఆదర్శం కావాలని చెప్పి పెట్టిన పార్టీ ఈ పార్టీ అని చెప్పి ఇదివరకు మనం చేశాను. మరల ఒక పార్టీ గుర్తు చేస్తూ ఉన్నామని మనవిచేస్తున్నాము. కనుక దీనిని సాధించాలి. దీనిని సాధించడంలో ఒక్క తెలుగు దేశం, పార్టీ ఈ 200 ఎం.ఎల్.ఎ ల చే కాదు, వారిది కూడా ఉంది (పాత్ర అని గుర్తు చేస్తూ ఉన్నాను. ఈ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేసి ఈ రాష్ట్ర అభివృద్ధి చేసే కార్యక్రమాలలో బాధ్యతలో వారు కూడా పాలు పంచుకోవలసిన అవసరం, వారు కూడా చేయి, చేయి కలవవలసిన అవసరం ఉందని ఒక పార్టీ గుర్తు చేస్తూ ఉన్నాను. అలాంటి కార్యక్రమాలు చేపట్టాము ఇది ఏదో కొత్త వైబ్రేటు హెల్త్ సొసైటీని, అంధదేశం అంటే వైబ్రేటు హెల్త్ సొసైటీని సృష్టించుకున్నారు వారు తెలుగు గడ్డలో తెలుగు పార్టీని పెట్టి చేయి పైకెత్తి, ఎటుకెత్తి ఈ కాగడను, ఈ బావుటాను ఎగరవేయాలి అని ప్రయత్నం చేసినాము ఎన్.టి.ఆర్. ద్వారా అని చెప్పిన వారిందరికీ మనవిచేస్తున్నాను. కనుక దీనిని వార్షించండి. దీనిని ఒక కొత్త సొసైటీని, సృష్టించి రూపొందించి ఆ రోజున ప్రెసిడెంట్ ఆఫ్

అమెరికాగా పరిపాలిస్తున్నప్పుడు ఫెడరల్ స్టేట్సు అన్నీ కూడా కలిసి ఉన్నప్పుడు ఫెడరల్ స్టేట్సు అన్నీ కూడా ఓడి పోవాలని ప్రయత్నం చేశాయి. ఎందుకని అంటే - మీరు మాకు ఓరి అయిన పేరు ఇవ్వడంలేదు, మాకు సరి అయిన భోజనము పెట్టడంలేదు, మా ప్రాంతానికి అభివృద్ధి చేసుకోడానికి కార్యక్రమం ఇవ్వడంలేదు అని ఆ రోజున, ఇప్పుడు కాదండి, రూజువెల్టు పరిపాలించిన కాలంలో, 50 రాష్ట్రాలు ఉన్న యునైటెడ్ స్టేట్సులో ఆ రోజున అన్న మాట. అప్పుడు అన్నారు. అలాంటి కార్యక్రమం తీసుకుని రూజువెల్టు ఎంతో చక్కగా అందరివి కలుపుని, ఈ రాష్ట్రాలకు కావలసిన హక్కులు ఎక్కువ ఇస్తాము, కలుపుతాము. మీ రాష్ట్రాలు అభివృద్ధి చేసుకోండి యూనిఫైడ్ స్టేటుగా మనం అంతా ఉండాము అని చెప్పి ప్రయత్నం చేశారు. అందుకనే మన రాజ్యాంగాన్ని రచించినప్పుడు పెద్దలు రాజాజీ గాని, అంబేద్కర్ గాని, నెహ్రూ పండితుడు గాని వాళ్ళంతా కూడా ఒక యూనిఫైడ్ స్టేటు పెట్టుకునే అప్పుడు కూడా ఫెడరల్ రాజ్యాంగాన్ని అట్టే పెట్టాలని చెప్పి కోరారు. ఎందుకంటే, కావాలని. ఎందుకంటే ఆ అధికారాన్ని పంచివెడితే తప్పితే రాష్ట్రాలు పెరగవు అధికారాన్ని పంచివెడితే తప్పితే గ్రామ స్వరాజ్యం రాదు అని చెప్పి ఆ రోజున ప్రకాశంపంతులు లాంటి వారు ఆ రోజులలోనే కోరారు గ్రామ స్వరాజ్యాన్ని అని మీ అందరికి మనవిచేస్తున్నాను. దీని కోసం తహ తహ లాదుతూ, తద్వారా మన బిడ్డలకు కూడా మంచిని అందించి పోవాలి అని చెప్పి తహ తహ ఒక ఆవేదన అతృత తప్ప మరింకేమీ కాదు ఈ తెలుగుదేశానికి అని మనవి చేస్తున్నాను. 600 కోట్ల రూపాయలకు ఏదో క్రిందటి సంవత్సరం వారు ప్రవేశ పెడితే బడ్జెట్ ని. ఈ సంవత్సరం 828 కోట్ల రూపాయలు, 828 కోట్ల రూపాయలు కాదు, ఇంకో 70 కోట్ల రూపాయలు కూడా కలిపి 898 కోట్ల రూపాయల వరకు రావడానికి గల శక్తి సామర్థ్యాలను ఈ 9 నెలలలో ఈ ప్రభుత్వం సాధించింది కాదంటారా చెప్పండి. తీసుకొవచ్చామే, 165 కోట్ల రూపాయలు సోపర్ వెల్ఫేర్ లో ఉన్న దానిని 333 కోట్ల 68 లక్షల రూపాయలు ఒక్కసారి అందించ గలగడానికి 9 నెలల కాలంలో చేయడానికి సాహసమైన కార్యక్రమం కాదా అని చెప్పి అడుగుతూ ఉన్నాను. కనుక ఇలాగ ఒక పాల్టీ సొసైటీని ఒక వెబ్రంటు సొసైటీని, ఎందుకంటే ఈ ప్రపంచములో సగము భోజనముతోను సగము భోజనము లేకుండాను మాడ లేరు, ఉండలేరు. సంఘంలో, సమాజంలో ఆ సామాన్య మానవుడికి చేయూత ఇవ్వాలి, పైకి తేవాలి అని బాధ్యతతో భారముతో చేసిన కార్యక్రమం అని ఆ రోజున చెప్పినాను. ఈ రోజున మరల ఒకసారి గుర్తు చేస్తూ ఉన్నాను. మంచి కార్యక్రమం తీసుకున్నాము తప్ప, ఇది ఏదో మననమోహన్ గారు చెప్పినారు. అప్పోజీషన్ తీడరుగారు. కేంద్రానికి మాకు ఓట్ సంబంధాలు పోతూ ఉన్నాయి అని. ఎప్పుడూ అలా జరగడానికి వీలు లేదు. నేను ఒకటే మనవి చేశాను. ఆ రోజున కూడా చెప్పినాను ఇదే సభలో. భారత దేశం యొక్క సమగ్రతకు ఎక్కడైనా చెల్లి తగిలితే, ముక్క పోతే సొట్ల పోతే

[ప్రధమంగా మా వాళ్ళ ముందు ఉంటారని చెప్పి అందరికీ మనవి చేశాను. త్యాగం చేయడానికి, అది కాదు ఇక్కడ ఒక్కము. దీని లక్ష్యమల్లా ఒకటే. మా ప్రాంతానికి కూడా ఆ డివైజుల్ పూలుతో ఆ ఇన్ కం టాక్సు వైస వచ్చే టాక్సును అ దులో కూడా పెట్టండి. (దూ ఇంకో టాక్సును కూడా అందులో పెట్టి రాష్ట్రాలకు పంచి ఇవ్వండి. పది మందికి పంచి ఇస్తే తొందరగా పెరగడానికి రాష్ట్రాలు అభివృద్ధి చెందడానికి, ఆ ప్రాంతాలు అభివృద్ధి చెందడానికి భారతీయులే అభివృద్ధి చెందడానికి అవకాశం కలుగుతుందని కోరుతున్నాను తప్ప ఇది ఏదో కేంద్రం ఒకటి, మేము ఒకటి వారు చేరు మేము చేరు, మేము ఢిల్లీ యే పోము అని, ఎవరు చెబుతున్నారు చెప్పండి? మంత్రులు అవసరమైతే వెడతారు. అవసరంగా వెళ్ల వలసిన అవసరం ఏమి ఉంది. ఆఫీసర్లు అవసరమైతే వెడతారు. అవసరంగా వెళ్ల వలసిన అవసరం ఏమి ఉంది? అవసరం లేదు. అలాంటి అవసరపు ఖర్చులు తగ్గించుకుని అవసరం ఉన్నప్పుడు తప్పకూడా డిల్లీ, మాట్లాడాలి, వెడతారు మంత్రులు, అవసరమైనప్పుడు ఆఫీసర్లు కూడా ఢిల్లీకి, వారికి వీరికి సత్సంబంధాలు లేకపోవడం అనే సమస్యే ఉత్పన్నం కాదు అని మనవి చేస్తున్నాను గౌరవ సభ్యులకు మీ ద్వారా. అదే విధంగా ఈ డిల్లీ ఫార్మింగు గురించి చెప్పారు. దీనికి కూడా మేము కనీకరెన్ను పంపినాము. మాయొక్క పేరుని మేము ఇస్తాము మీరు కూడా ముందుకు రండి అని కేంద్రం వారికి పంపడం జరిగింది అదే విధంగా హిందూమ్మకి అడిగినారు; గౌరవ సభ్యులు. కి కోట్ల రిజి లక్షల రూపాయల నుంచి కి కోట్లు చేయడం జరిగింది, ఈ సంవత్సరం. కనుక లోపభూయిష్టంగా కార్యక్రమం జరగడంలేదు. ఇక్కడైనా దీని ఇంప్లీమెంటేషన్ ప్రోసెస్ లో— ప్రభుత్వంలో కూడా, మనం చూసినాము the well of the Government will always move slowly అనేది తమకు తెలుసు. మనం అంతా చవి చూసినాము. ఇదివరకు కూడా అని మనవి చేస్తున్నాను. కనుక ఎంతో ఉత్సాహంతో చేసి ముందుకు తీసుకుపోవాలి, ఎంతో ఉత్సాహము గానే ముందుకు తీసుకుపోవాలి అనే బాధ్యత మామీద ఉందని సభ్యులంతా ఎర్తు చేసినారు. అందరికీ చాలా ధన్యవాదాలని మనవి చేస్తున్నాను. అది మాత్రమే కాదు. క్రిందటి సంవత్సరం మనం ఎంతో దుర్మితం ఎగ రొ న్నాము దుర్మితముతో నానా బాధ పడతూ ఉన్నాము దుర్మితంలోనుంచి మనం ఈ సంవత్సరం వచ్చాము. ఈ సంవత్సరం చక్కగా మనకు వాతావరణం అనుసూలించింది. భగవంతుని దయవల్ల మనముగా చక్కగా ఒదో అనుకోని విధంగా వర్షాలు చక్కగా కురిశాయి మరి వర్షాలతో ప్లడ్యులో కొంతమంది ప్రాంతాలు కూడా పోగొట్టుకున్నారు. వారికి సానుభూతి తెల్పడమే కాకుండా సహాయ కార్యక్రమాలు కూడా ఈ ప్రభుత్వం అందించింది. అది మాత్రం చాలదు. మన రైతాంగం, రైతు కూలి ప్రజానీకానికి ముఖ్యంగా గ్రామీణ వ్యవస్థ ఇందులో పెట్టబడింది. ఆ రోజున చెప్పినాను. ఇది సోషల్ వెల్ఫేర్ ఓరియంటెడ్ బడ్జెట్ కాదు, ఇది రూరల్ ఓరియంటెడ్ బడ్జెట్ అని కూడా ఆ రోజున చెప్పడం జరిగిందని అందరికీ మనవి చేస్తున్నాను. అలా

గ్రామీణ వ్యవస్థను పెంపొందించింది. ఈ 84 వేలు, 80 వేలు గ్రామాలు పెంపొందడం, చాటికి అభివృద్ధి కార్యక్రమం జరగడం ఈ రాష్ట్రం అభివృద్ధి జరిగింది కానట్లే భావిస్తాము అని మనవి చేయడం జరిగింది. ఆ విధంగా దగ్గర దగ్గరగా 1000 ల కోట్ల రూపాయలు ప్లాంలో పెట్టుకుంటే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు పెట్టుకుంటే 2 వేల కోట్ల రూపాయలు నాన్ ప్లాన్ లో పెట్టుకుని 8 వేల కోట్ల రూపాయలు వై చిలుకుతో తమరి దగ్గరకి, గౌరవ సభ్యుల దగ్గరకి ఈ సభి ముందుకి నాకు ఈ చెక్కు ఇవ్వవలసిందిగా మిమ్ములను కోరడానికి వచ్చినాను అని మనవి చేస్తున్నాను. కార్యక్రమం లేకుండా కాదు. ఒక కార్యక్రమంతో, ఒక నిర్దుష్టమైన కార్యక్రమంతో వచ్చినాము అని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. పెద్దలు రావడం ద్రాడెడ్ గారు ఆనేక విధమైన సలహాలు ఇచ్చినారు ముఖ్యముగా రాజకీయమైన సలహాలు. ఎప్పటినుంచో చూస్తూ ఉన్నాను. దగ్గర దగ్గరగా 80 ఏళ్లు. ఇప్పుడు నాకు 49 ఏళ్లు, 50 వ సంవత్సరం రాబోతూ ఉంది. 40 ఏళ్లునుంచి చూస్తూ ఉన్నాను. రాజకీయంగా కనీసం నాకు 12వ ఏటో 11వ ఏటో స్వతంత్రం వచ్చినట్టు గుర్తు. ఆనాడు బండి కట్టుకుని కూడా ఊరిలో తిరిగినాము. అప్పటినుంచి కూడా రాజకీయం చెతన్యము చూస్తూ ఉన్నాను. తెలుగువారిలో పెరుగుతూ ఉంది. ప్రవ్రధంగా ముందుకు వస్తూ ఉంది ఆ చైతన్య తోటి. కాని ఒకటి బాధామైన విషయం ఏమిటంటే, వారు కూడా చెప్పారు పెద్దలు, మనవి మనము అనవసరంగా వ్యక్తిగత దూషణలు చేసుకుని మన జీవితాన్ని మరం అల్లరి చేస్తున్నట్లుగా ఉన్నది. ముందు రాబోయే తరాల వారికి కూడా మనం అదర్భంగా ఉండాలి. మేము ఏదో ప్రయత్నం చేస్తూ ఉన్నాము. మీరు కూడా ప్రయత్నం చేయండి అని చెప్పి బాధా కోరుతూ ఉన్నాను. చీటికి మాటికి మనం అనవసరంగా వీడు డబ్బు తిన్నాడు వాడు డబ్బు తిన్నాడు; ఏమి డబ్బు తిన్నాడు, ఎందుకూ చూచి చెప్పండి అలాంటి మాటలు. నేను ఒకటే అనుకుంటాను; వారికి క్రిటిసిజమ్ లేక, క్రిటిసిజానికి ఎక్కడా అవకాశం లేక కాస్త మాట్లాడితే ప్రతి ఉపన్యాసములోను వాడు డబ్బు తిన్నాడు, వీడు డబ్బు తిన్నాడు అంటే అది ఎవరిని ఏవిధంగా మనం పాడు చేసుకుంటున్నామో అర్థము చేసుకోమని గౌరవంగా తమరిని కోరుతున్నాను తప్ప వారికి క్రిటిసిజం చేయడానికి హక్కు లేదు అని నేను అనడంలేదు. క్రిటిసిజం చేయడానికి హక్కు ఉంది. అయినప్పటికీ కూడా ఒక రిస్క్ యింటు వారికి కూడా కావాల్సి వారు చెప్పింది, పెద్దలు చెప్పింది. ఎంతో అనుభవముతో ఆయన కూడా - ఎన్నేళ్లు నుంచో ఆయనతో కూడా నేను కలిసి పని చేసినాను. ఈ 20 ఏళ్లు నుంచి హైదరాబాదులో తెలుసు. 1959లో వచ్చాను, హైదరాబాదుకి, ఇక్కడికి. అప్పటినుంచి చూస్తూనే ఉన్నాను. ఆయన కార్యక్రమాలు కూడా ఇక్కడ. కనుక మంచే భావము. అలాంటి సద్భావము మనందరికీ కలగాలి, రాజకీయంగా ఆ చైతన్యమే కాదు, అలాంటి ఆలోచన, ఆలోచనే కాదు అలాంటి అనుభవజ్ఞులు కూడా ఉండి నిజంగా ఇక్కడ మన సభను చక్కగా హుందాగా నడుపుతున్నారు. యువకులు అందరు ముందుకు రావడానికి ఎన్నో అవకాశాలు కల్పించడానికి కూడ అవకాశాలు

ఉన్నాయి. అలాంటి విషయాలు అన్నీ తీసుకుని, ఎన్నో విషయాలు చెప్పారు ఇక్కడ. ఇవి అన్నీ కూడా నేను నోటు చేసుకుంటాను అని చెబుతూ ఉన్నాను. రజత్ అట్ గారు మరి కార్మికులకు వ్యతిరేకమైన చట్టాలను పెట్టవద్దు కార్మికులకు అనుకూలంగా ఉండమని చెబుతూ ఉన్నారు. ఈ ప్రభుత్వం లెప్పు ఓరియంటెడ్ అని చెప్పడం జరిగింది. అదేవిధంగా మరి ఈ రామారావుగారి ప్రభుత్వం నడుస్తూ ఉందని మేము ప్రయత్నం చేస్తూ ఉన్నాము, మేము ఒకేసారి చేసేకామని చెప్పడం లేదు. ప్రయత్నం చేస్తూ ఉన్నాము. ఆ ప్రయత్నంలో భాగస్వాములుగా మీరు కూడా ఉండండి. మేము ఎక్కడైనా పొరబాటు చేస్తూ ఉంటే వేలు పెట్టి చూపించ వలసిన భారము కూడా ఉందని చెప్పి మీ అందరికీ మనవి చేస్తున్నాను. అలాంటి సొసైటీ, ఈ తెలుగు వాడు అంటే ఈ 14 భాషలలో మాట్లాడే వాటిలో ప్రప్రథమంగా, ఎంతో అన్యోన్యంగా ఉండడమే కాకుండా మరి రాష్ట్రానికే కాకుండా దేశంలో కూడా అదర్భంగా బ్రతకండి అనే అవకాశాన్ని ఎందుకంటే ప్రప్రథమంగా తెలుగు రాష్ట్రాన్ని తెచ్చుకున్న మనకీర్తి మనకు దక్కింది. మన పెద్దలు ఇచ్చి పోయిన దానిని మన ముందు తరం వారికి అందించడానికి ప్రయత్నం చేద్దాము. కనుక చక్కని ఈ వైబ్రింటు సొసైటీని మనం సృష్టించడంలో దానిని మార్పు తీసుకురావడంలో ఈ ట్రూస్థాపకమేమో కొన్ని ఇబ్బందులు ఉంటాయి. ఒక్క రి సెలలో ఇది అంతా కార్యక్రమం చేకాము అని చెప్పడానికి సిద్ధముగా లేను. ఎవరూ కూడా మా నాయకుడు కూడా అల్లా చెప్పడు అని అందరికీ మనవి చేస్తున్నాను. కాని ఏదైనా తొందరపాటులో ఏదైనా టీచింగు బ్రతులులు ఉంటాయి. కొన్ని ప్రోగ్రాములు పెట్టినాము. ప్రోగ్రాములు ఎక్కడైనా అమలు చేయడంలో కొన్ని పొరబాట్లు జరగవచ్చు. ఆ ప్రోగ్రాములు అమలు చేయడంలో కొంత జాప్యము జరగవచ్చు. ఏదైనా అవకతవకలు కూడా జరగవచ్చు అని మీ అందరికీ మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని వెంటనే సర్దుకుంటాము. వారిచ్చిన సలహాలన్నీ పూర్తిగా గమనంలోకి, అలోచనలోకి తీసుకొని ప్రభుత్వం చక్కగా కృషిచేసి ఈ ప్రభుత్వాన్ని చక్కగా, ఆరోగ్యవంతమైన ప్రభుత్వంగా నడిపి మన రి కోట్ల ప్రజానీకానికి, 20 జిల్లాలకు, ఈ పట్టణ పాఠశాలకు, పల్లెలకు అందరికీ జీవ గడ్డగా ముందుకు నడిపించాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నామని చెబుతూ, యీ అప్రోప్రియేషను బిల్లును శమరందరూ పాస్ చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

2-20 p. m.

Mr. Speaker:--The question is:

"That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1983 be taken into consideration."

(Pause)

Motion was adopted and the Bill was considered.

100 15th September, 1983.

Message from the Council.
re: A. P. Horse Race (Abolition of Turf
Agencies) 1983 (L.A. Bill No. 28 of 1983.)

I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to 2, 3, Schedule, clause I, Enacting formula and longtitle.

The question is :

That Clauses 2, 3, Schedule, Clause I, Enacting formula and long title do stand part of the Bill.

(Pause)

Motion was adopted and Clauses 2, 3, Schedule, Clause I, Enacting Formula and long title were added to the Bill.

I request the Finance Minister to move the motion for passing the Bill.

Sri N. Bhaskara Rao :—Sir, I beg to move :

“That the Andhra Pradesh Appropriation Bill for 1983” be passed.

Mr. Speaker :—Moved.

The question is :

“That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1983” be passed.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

Message from the Council

re: A.P. Horse Race (Abolition of turf Agencies) 1983
(L.A. Bill No. 28 of 1983)

Mr. Speaker :— I am to announce that I have received letter from the Hon'ble Chairman, Andhra Pradesh Legislative Council addressed to the Speaker, Andhra Pradesh Legislative Assembly, Hyderabad.

Message :—In accordance with the Rule 147 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Council; I transmit copy of the Andhra Pradesh Horse Race (Abolition of Turf Agencies) 1983, (L.A. Bill No. 28 of 1983) as passed and agreed to by the Andhra Pradesh Legislative Council dated: 14th September 1983, without any amendment and signed by me.

2-51 p.m.

Now I adjourn the House till 5-00 p.m., to-day.

(The House then adjourned to meet again at 5-00 p.m., the day)

The Andhra Pradesh State Handloom Weavers Cooperative Societies Limited (Merger of certain Cooperative Societies) Bill, 1983. (Passed)

• The House reassembled at 5-00 p.m.

(Mr. Speaker in the Chair)

Statutory Resolution :

Re: Disapproving The Andhra Pradesh State Handloom Weavers Society Limited (Merger of certain Co-operative Societies) Ordinance, 1983.

Sri M. Omkar:—Sir, I beg to move.

“This House disapproves the Andhra Pradesh State Handloom Weavers Co-operative Society Limited (Merger of certain Co-operative Societies) Ordinance, 1983 (Andhra Pradesh Ordinance No. 14 of 1983 promulgated by the Governor on 21st July, 1983.”

Mr. Speaker :—Resolution moved.

Government Bill

The Andhra Pradesh State Handloom Weavers Co-operative Society Limited (Merger of Certain Cooperative Societies) Bill, 1983 (L.A.Bill No. 30 of 1983)

Sri N.T. Ramarao :—Sir I beg to move:

“That the Andhra Pradesh State Handloom Weavers Co-operative Society Limited (Merger of certain Co-operative Societies) Bill, 1983 be taken into consideration.”

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఇప్పుడు కొన్ని చేనేత సహకార సంఘాలను విలీనం చేస్తూ బిల్లును తీసుకొని రావడం హరించవచ్చుగాదే కానీ, అదే సమయంలో కొన్ని ప్రధానమైన విషయాలను మీ దృష్టిలో వుంచుకోవలసినవి కోరుతున్నాను. ఇప్పటికే కొన్ని సహకార సంఘాలు అవి విడివిడిగా వుంటేనే ఎక్కడ ఏ లోపము జరిగినా వెంటనే కనుగొనడానికి వీలున్నప్పటికీ కూడా, కొట్ల దూపాయల దుర్వినియోగం అయిన విషయం అందరికీ తెలిసిందే. ఇప్పుడు వీటన్నిటినీ తీసుకొని వచ్చి ఒక సంఘము క్రింద పెట్టినందువల్ల, ఈ పెద్ద దుబారాను ఏరకంగా కనిపెట్టగలరు? ప్రభుత్వం చేసే చట్టాలు ఎలా వుంటాయంటే తినగలిగిన వాడే చాలా గొప్పవాడు. ఏ సెక్షన్, ఏ చట్టమూ ఏమీ చేయలేదు. సెక్షన్ 50 క్రింద ప్రభుత్వం జరిపే విచారణంతా ఒక నాటకము మాత్రమే. అమాయకులైతే వారిని పాతాళానికి తోక్కుతారు. నేను జరిగిన అవకతవకలపై ఎన్నో కంప్లెంట్స్ ఇచ్చాను. ఏ ఒక్కరూ పట్టించుకోలేదు.

మా పరంగల్ జిల్లాలోనే బోగన్ పీవర్స్ కోఆపరేటివ్‌లను పెట్టినవి మూడుగా 40 పైగా వున్నాయి. రు. 4 కోట్లు దుర్వియోగం జరుగుచున్నది. రెండు సంవత్సరాల నుండి నేను కంప్లయింట్ చేస్తూనే వున్నాను. ఏ ఒక్క అధికారి కూడా కంప్లయింట్ మీద మమ్ములను పిలిచిన పాపాన పోలేదు ఈ ప్రతిపాదించిన అశక్తి మిమిటంలే, వీటికి ఎక్కడికక్కడ కొన్ని కమిటీలను వేయబోతున్నారు. ఆ కమిటీలలో వారు సూచించిన ప్రకారం దీన్ని చేస్తే, ఒక వైపు బ్యూరోక్రాట్స్‌కి సంపూర్ణ అధికారాలు ఇవ్వవలసివేది అనుమానంగా వుంది. రెండవది మీ పాలకవజానికి సంబంధించిన వారిని వేస్తే వారి జేబులను నింపుకునే వారిని వేస్తారేమోననిపిస్తుంది. మొత్తము మీద ఈ విధానము సక్రమంగా లేదు. పాలక వర్గం నుండి మీరు నిర్ణయించేటప్పుడు అధికారులతో బాటు అనుభవం వున్న అనధికారులను పెట్టండి. అనుభవం అంటే అన్నిరాజకీయాలలో అనుభవం వున్న వారిని పెట్టండి. రాజకీయాలతో నిమిత్తం లేకుండా ఎవరో మనిషి వున్నారని అనుకొంటే తప్పు. అనధికారులను పెట్టినపుడు వాళ్ళకు జీతాలు అవసరం లేదు. కారులు అవసరం లేదు. స్వచ్ఛందంగా ముందుకు వచ్చి పనిచేసే వారు చాలా మంది వున్నారు. దూరంనుండి వచ్చిన వారికి టి. ఎ. డి. ఎ.లు ఇవ్వవచ్చు. ఈ సహకార సంస్థ సమర్థవంతంగా, సక్రమంగా నడవడానికి మేము అనేక సవరణలు ప్రతిపాదించాము. మేము చేసిన సూచనలు మీ పాలనకి ఖిన్నంగా లేవు. వీటిని మీరు ఆమోదించండి. మంచి ఉద్దేశముతో వీటిని ప్రతిపాదించాము సహకార సంఘాలకు మేలు కలుగుతుందని.

ఏమి కొంప మునిగిపోయింది ఇప్పుడే ఆర్డినెన్సు తేకపోతే? ఇదొక జబ్బు అయిపోయింది. ఇలాంటి సమస్యలకు భవిష్యత్తులో ఆర్డినెన్సులను తీసుకుని రామని ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక హామీ యివ్వాలి. భవిష్యత్తులో వారు తిసుకొన్న వైఖరి మీదనే మన హాస్ యొక్క డెమోక్రసీ ఆధారపడి వుంది. ఆ విషయం స్పష్టంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—అధ్యక్షా, చాలా సొసైటీలు ఆర్థికంగా దెబ్బతిని పనిచేయలేని స్థితిలోవున్న మూలాన, వాటిని పరిశీలించి సమర్థవంతంగా పనిచేసే విధంగా చేయాలనే తలంపుతో ఈ ఆర్డినెన్సును తీసుకొని రావడం జరిగింది. మరొక ఉద్దేశము ఏమీ లేదు. దీన్ని ముఖ్యంగా ఆప్ కోలో చిలినం చేసి, ఆప్ కో వున్న, ఆప్ కో జూలీ ప్రొసెసింగ్ సహకార సంఘము లిమిటెడ్, హైదరాబాదు, నెల్లూరు జిల్లా చేనేత పనివారల సంఘము ఈ మూడింటిని ఆప్ కోలో ఇప్పుడు కలపడం జరుగుచున్నది. దీనివల్ల మార్కెటింగ్ ఫెసిలిటీస్ పెరుగుతాయి. వ్యాపార సంబంధముతో పబ్లిసిటీ హో రూం వగయిరా వాటి ఖర్చులు తగ్గడానికి అవకాశముంది. ఓవర్ హెడ్ చార్జెస్ తగ్గుతాయి. సక్రమంగా జరగడానికి విలపుతుంది, దీని కాంపాజేషన్ చదివే వుంటారు.

The Andhra Pradesh State Handloom Weavers Co-operative Societies Limited
(Merger of certain Co-operative Societies) Bill, 1983. (Passed)

With effect from the specified day, the Andhra Pradesh State Handloom Weavers Co-operative Society (Formation) Act, 1976, shall have effect subject to the modification that for section 6, the following section shall be substituted; namely.—

(1) Three representatives of the primary handloom co-operative societies (other than primary wool weavers co-operative societies) one each to represent the Coastal Andhra area, Rayalaseema Area and the Telangana area to be elected from among members by the delegates of the Society in their respective areas:

ఈ విధమైన ప్రాతినిధ్యం యివ్వడం జరిగింది. ప్రత్యేక అధికారులతో నిర్వహించబడి, నష్టాలు రాకుండా, ఖర్చులు తగ్గించడం, పటిష్టపతనమైన మేనేజిమెంటు ద్వారా దీనికి కొత్త బలాన్ని యివ్వడం తద్వారా ఇప్పుడు నష్టములో వున్నవాటిని రిలైవ్ చేయడానికి వీలవుతుంది. ఆవిలో వుంటే దీని నష్టాలు దానిపై పడతాయని కొందరు సభ్యులు భయాన్ని వ్యక్తం చేశారు. దీన్ని ప్రత్యేకంగా వుంచడం జరుగుతుంది. కలవడం జరగదు. ఎప్పటికప్పుడు ఒక ప్రత్యేకమైన సంస్థగా వుంటూనే, దానిలో వున్న లాభాలను గానీ, దానిలో వున్న వనరులను గానీ అన్నీ ఖర్చులు లేకుండా సంఘానికి సొంతైతేలు వారుడతాయనే ఉద్దేశముతో కలవడం జరిగింది. కానీ మరొక ఉద్దేశము కాదు. అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో మాకు కొన్ని నిర్దిష్టంగా చెప్పండి. ఇంతవరకు సొంతైతేలు చేసినటువంటి పనితీరుమీద ప్రభుత్వం దగ్గర పర్ ఫామెన్స్ రిపోర్టు వుందా? సుమారు ఎన్నో కోట్ల రూపాయలు దుర్వినియోగం అయినట్లు దుర్వినియోగం సంబంధించి చెబుతున్నాను. మరొక భాగం ఏమిటంటే అసెంబ్లీలో అనేకసార్లు ప్రస్తావించాను. ప్రైయమరీ కోఆపరేటివ్ సొంతైతీల వారికి కాపలసిన స్టాండ్లు రాకెదు. యివ్వవలసిన అప్పులు యివ్వలేదు. చేనేత కార్మికులకు నూలు, రంగులు, చౌక ధరకు ఇప్పించాలి. దాని మీద ఏమి చేస్తున్నారు? మరొక ముఖ్య విషయం వుంది. నెల్లూరు జిల్లాలో వట్టె మార్కులుంటాయి నేనే చేత కార్మికుల సమస్య పెద్దది. వారి గుడ్డలై జీరియాకు ఎగుమతి చేయడం ఆగిపోయింది. అవి ప్రత్యేక జరహా మగ్గాలు. ఆ మగ్గాలు యింకో బట్ట నేయటానికి పనికిరావు. వారంతా నిరుద్యోగులయినప్పుడు మీరేమీ వాద్దానం చేశారు? భోజనం కొరకు కే. జి. బియ్యం ఇస్తామని, వస్త్రాలకు మార్కెట్ కల్పిస్తామని హామీ యిచ్చారు. దానికి ఏమి చేశారు?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—ఈ దిగువ యిచ్చిన వివరాలు చూస్తే ఏ విధంగా నష్టాలు వస్తున్నాయో గౌరవ సభ్యులకు తెలుస్తుంది.

ఎ.పి. స్టేట్ హ్యాండ్లూమ్ వీవర్స్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ వారికి రూ. 94.88 లక్షలు
ఎ. పి స్టేట్ పూల్ సహకార సంఘానికి, ప్రాదరాబాదు వారికి 81-12-92
నష్టము, నాటికి రూ. 18.92 లక్షలు నష్టము వచ్చింది. ఎ. పి. స్టేట్ టెక్స్టైల్
ప్రోసెసింగ్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ ప్రాదరాబాద్ వారికి రూ. 90 లక్షలు నష్టము
వచ్చింది నెల్లూరు జిల్లా వీవర్స్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీ వారికి 81-8-88
నాటికి 1.98 నష్టము వచ్చింది. మొత్తము విలువైనది 140.18 లక్షల
రూపాయలు నష్టము వచ్చిందని మనవి చేస్తున్నాను.
5-10 p.m. మొత్తం యీ విధంగా 140.18 లక్షలు నష్టములు వచ్చాయని గౌరవసభ్యులకు
మనవిచేస్తున్నాను. ఈ నష్టాలు పూడ్చుకోవడానికి, పటిష్టంగా అప్ కోసు
నడవడానికే యీ మెర్జర్ పద్ధతిని అవలంబిస్తున్నామని చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. జగన్నాథం (పరస్మిపేట) :- ఈ చేనేత సహకార వ్యవస్థ ఆంధ్ర
ప్రాంతంలో ఒక వ్యవస్థ, తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఒక వ్యవస్థగా ఉండేది. లక్షలాది
చేనేత కుటుంబాలమీద యీ మాస్టర్ వీవర్స్ యీ సంఘాలలో చొరబడినందు
వల్ల యీ చేనేత సంస్థలకు నష్టం వచ్చింది. ఇప్పుడు యీ రెండు సంఘాలను
ఏకం చేయడంవల్ల గ్రామాలలో ఉన్న యీ ఉన్ని, గొర్రె బొమ్మ పరిశుద్ధము
చేసే వారు నష్టపడతారని కాబట్టి వారికి వేరుగా కార్పొరేషన్ పెట్టి వారికి
ఆధునిక పరికరాలు తెప్పించి వివిధ ఫ్యాక్టరీలు స్థాపించాలని ప్రభుత్వానికి
రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చినారు. ఇప్పుడు యీ చేనేత పారిశ్రామిక వ్యవస్థ అనేది
చాలా పెద్దది. దానితో యీ ఉన్ని పరిశ్రమను కూడా లింగు చేస్తే ఉన్ని
పరిశ్రమ సళించే అవకాశం ఉంది. మాస్టర్ వీవర్స్, మిల్లర్స్ యీ ఉన్ని
పారిశుద్ధ్యము చేసేవాని గుప్పిట్లో పెట్టుకునే అవకాశం ఉంది. లక్షలాది ఉన్ని
పారిశ్రామికలరు జీవనోపాధికూడా పోతుంది. కనుక ముఖ్యమంత్రిగారు
పునరాలోచించి యీ మెర్జర్ చేసే ముందు దీనిని నెలెట్టు కమిటీకి పంపించి
తుడంగా పరిశీలన జరిపించాలని కోరుతున్నాను. ఈ రెండు సహకార సంస్థలకు
నష్టం వచ్చి పెక్కు రియల్ లో ప్రభుత్వ స్థాయిలో ఒకటే డిపార్టుమెంటు
ఉంటుంది. చేనేత పరిశ్రమ, ఉన్ని పరిశ్రమ వేరు వేరు పరిశ్రమలు కాబట్టి వాటిని
విలీనం చేయడం మంచిది కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు తొలపడకుండా యీ
విషయాన్ని సలహా సంఘానికి పంపి యిందులోని మంచిచెడ్డలు కొంత అంచనా
వేసుకుంటే మంచిదని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యరాయుడు :- అధ్యక్షా, ఈ చేనేత సహకార సంఘా
లన్ని సరక్రమంగా పనిచేయడంలేదు కాబట్టి వాటన్నింటినీ ఒకే పరిధిలోకి తీసుకు
రావడం కోసం వాటికి పైనాన్నియల్ గా నష్టాలు రాకుండా చేయగోసము
ప్రయత్నం చేస్తున్నామని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు. సంతోషం. అసలు
యీ పోర్టిఫోలియో ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గర ఉండడమే మొదటి సారపాటు.
ఇది ఒక వర్గం ప్రజలకు సంబంధించిన సొసైటీలు కాబట్టి ఆ ప్రజలు ఎన్నో

The Andhra Pradesh State Handloom
Weavers Cooperative Societies Limited
(Mergers of certain Cooperative Societies)
(Bill, 1983 (Pass 4))

యిబ్బందులు కలిగి ఉంటాడు అటువంటి ప్రజలు ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడా లంటే ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉప్పువని చల్లిడి వల్ల చారికరి సాధ్యంకాదు ఈ చేనేత ఉద్యమంలో ఆంధ్రదేశంలో చాలామంది కష్టపడి పనిచేశారు. దానికి ఒక చరిత్ర ఉంది అందులో చాలామంది కార్మికులు ఉన్నారు ఈ ఆఫ్ కో యూనిట్స్ మీద తీవ్రమైన ఆరోపాలు కొన్ని లోపాలు చూపిస్తూ నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి జాబు వాంఛాను. సుఖ్యమంత్రిగారేమో స్పెక్రిటరీ, స్టాల్ స్క్వేల్ ఇ డెక్లియేషన్ కు ఆ టెరు వంటివా న్నారు. ముఖ్యంగా యీ ఆఫ్ కో ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డునుంచి కావలసిన లోడు కంటే ఎక్కువ లోడు తీసుకుంది. ఉపయోగించే పవర్ మాత్రం తక్కువ హయ్యర్ లోడు తీసుకున్నందువల్ల అనవసరంగా 7,000 రూపాయలు ఎలక్ట్రిసిటీబోర్డుకు ఎక్కువ కడుతున్నారు. ఈ హయ్యర్ లోడు తగ్గించుకునేందుకు ఎంక్విసిటీ బోర్డుకు ఆవికేషన్ పెట్టుకుంటే నెలకు 7 000 రూపాయలు యీ ఆఫ్ కోస్ కు మిగు తుంది తరువాత యీ ఆఫ్ కో ఆఫీసు సాగర్ వ్యూలో పెద్ద బిల్డింగులో ఉంది. దానికి నెలకు 3000 రూపాయలు అద్దె యిస్తున్నారు ఆ ఆఫీసు కు ఫ్యాక్టరీకి దగ్గరగా ఉంటే మేనేజింగు డైరెక్టరుకు సూపర్ వైజన్ కు అవకాశం ఉండేది. వైగా నెలకు 3000 రూపాయలు అద్దె కూడా మిగిలేది. జీడిమెల్లో ఫ్యాక్టరీవద్ద పవర్ ట్రెన్స్మిట్టర్ ఉండదు. ఎందుకంటే అక్కడ చాలా ఫ్యాక్టరీలు ఉన్నాయి కాబట్టి ఎలక్ట్రిసిటీబోర్డు పవర్ లోడ్ బాగా మెన్ ట్రైన్ చేయడం జరుగుతుంది. అయినా అక్కడ ఒక జనరేటర్ ను కొన్నారు. ప్రభుత్వం యిచ్చిన డబ్బుతో సక్రమంగా నడుపుకుంటూ లాభాలు చూపించడం పోయి యీ అద్దె భవనాలు, జనరేటర్లు కొనడం, ఆఫీసు ఫర్నిచర్ ఎం. డి. గారి కోసము ఫ్యాక్టరీ వద్ద ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేయడం వంటి అనవసర ఖర్చులు ఎందుకూ? ఏదేనా అంటే ముఖ్యమంత్రిగారు ఆఫీసు మేనేజింగు డైరెక్టరును మారుస్తామంటున్నారు. కాని యిక్కడ ఆఫ్ కోలో మొత్తం వ్యవహారం అంతా చాలా అవకావకలుగా ఉన్నాయి. ఆఫ్ కోవారికి అర్దర్స్ యివ్వడానికి ఎవరూ ముందుకు ర పంలేదు. ఎందుకంటే అర్దర్స్ యిచ్చిగా వాటిని యింప్లీ మెంటుపన్ చేయడానికి రా మె క్రియర్ బీచింగు కొరకు. డ్రెస్, కలర్ ఇవన్నీ కూడా అప్పుగా వ్యవహరి ఎవరూ యివ్వడడ లేదు ఆఫ్ కోవారికి అప్పు యిస్తే వారు డబ్బు యివ్వగలరనే నమ్మకం లేదు. But the machinery or the personnel we are having in the factory in Jeedimetla are excellent people and excellent machinery is available for us but nobody is trying to make use of them there by loss for the factory and loss for the Corporation also. డి.సి.ఎం. వారు 60 లక్షల రూపాయలకు అర్దరు యిస్తామన్నా ప్రతినెలా దాని తయారు చేయిచ్చే మెషనరీ, పెర నల్ లేక ఆ పనిచేవట్లేదు. ఈ విధంగా జరగడంవల్ల మేనేజిమెంటు తెలిసిన వారు కూడా చొరవగా పనిచేసే వ్యక్తులు కూడా లేకపోవడం వల్ల యీ పొరపాట్లు జరుగుతున్నాయి. మరల ఆ జరిగిన

పొరపాట్లతోపాటు యీ సంమాలను మెర్జ్ చేస్తున్నారు. ఇదివరకు జరిగిన పొరపాట్లమీద ప్రకటనగా విచారణ జరిగినా అది న్యాయాధీశుల కోర్టు తున్నాను. తరువాత యిప్పుడు నెల్లూరు స్పిన్నింగు మిల్స్ ను కూడా మెర్జ్ చేస్తున్నారు. నెల్లూరు స్పిన్నింగుమిల్స్ లో ఇదివరకు ఒక ఎం.డి.ని వేసారు. ఆయన కార్మికుల కొనసాగు మంచి పాటుపడి ఆ మిల్లను అప్పగించి చేసారు. ఇప్పుడు ఛైర్ మెన్ నెల్లూరు నుంచి ప్రాదరాజాదుకు రావడానికి కారులో వస్తారు. లాగ్ బుక్ చూసే వెలుస్తుంది. దానికి ఎంత అవసరమైన ఖర్చు. తరువాత ఆ మిల్స్ లో వారు యిష్టము వచ్చిన వారిని అప్పాయింట్ చేసుకుంటున్నారు. అక్కడ కమిటీ ఎదయినా వేసి క్లెయిమ్స్ కాలిఫర్ చేయకుండా వేరే విధంగా ఐనులు అప్పుడెప్పుడు అందులో కమిషన్ కొట్టేస్తున్నారు. కాని యిప్పుడు పనిజెస్తున్న రంగనాయకులు గారి గురించి నేను మాట్లాడడంలేదు.

5-20 p. m. ఈ స్పిన్నింగ్ మిల్స్ మానేజింగ్ డైరెక్టరు గానీ, ఛైర్మన్ కు కానీ కారుతో పని ఏమిటి? ఇంటి నుంచి ఫ్యాక్టరీకి వెళ్లడం, తిరిగి ఇంటికి వెళ్లడమే కదా? అంతకు మించి పని ఏమిటి? గోటీక్ వర్క్ ఉంటుంది. ఎప్పుడైనా ప్రాదరాజాదు రావాలంటే ట్రైన్స్ ఉన్నాయి. ఈ రకమైన సహాయాన్ని భర్తీ చేసుకోవడానికి, తిరిగి పనిలోకి వచ్చే భారం వేస్తారు. ఈ సహకార సంస్థలలో ఎక్కడైనా సప్లై తప్ప లాభాలు లేవు. ఎవరికి వారే పట్టించుకోరు. కనుక అనుభవం ఉన్న వారి, వృత్తులకు సంబంధించిన వారి సలహాలను తీసుకోవాలి. లెజిస్లేట్స్ సలహాలను తీసుకునే వ్యయం కూడా చేయాలి ఆ మాటంటే మళ్ళీ వారి మీద అదనపు ఖర్చు పెట్టడం కాదు. వారికి వదలుతుంటుంటే. కేవలం వారి సలహాలను మాత్రం తీసుకోండి. ఇంతకు ముందు జరిగిన లోటుపాట్లను, నెల్లూరు లోని స్పిన్నింగ్ మిల్స్ లో జరిగిన అవకతవకలను బయటకు తీయండి. అలాంటి రూపాయల కుండాకోణం బయటకు వస్తుంది. I will take the responsibility to prove that there was a big scandal involved in the purchases made for the Nellore Co-operative Spinning Mill. ఆ బాధ్యతను నేను తీసుకుంటాను. విచారణ జరిపి చది. జరిగిన పొరపాట్లను విచారణ చేయించండి. కనీసం ఈ ప్రభుత్వ హయాములోనే నా అనవసరపు ఖర్చును తగ్గించి, ప్రకటనగా ఆ సహకార సంస్థలు నడిచేటట్లుగా తగిన చర్యలు తీసుకోవడానికీ, సలహా మండలి ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతూ, తెలుపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు (కొల్లాపూర్) :—అధ్యక్షా, వాస్తవంగా ఈ బిల్లును గురించి నాకున్న అభిప్రాయాలను స్పష్టం చేయదలచుకున్నాను. ఈ బిల్లును అప్పట్లో ఆఫ్ అర్జెంసీగా తీసుకురావడం జరిగింది. ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఒక ప్రత్యేకమైన బలపత్రమైన కారణాలుండి, అత్యంత తీవ్రమైన పరిస్థితి ఏర్పడినట్లుగా గుర్తించి, సహకారోద్యమంలో చేనేత వర్కశ్మికు సంబంధించిన సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ఈ బిల్లును జారీ చేశారు. దీనిని జారీ చేయడానికి

The Andhra Pradesh State Handloom
Weavers Cooperative Societies Limited
(Merger of certain Cooperative Socie-
ties) Bill, 1983. (Passed)

ముందు, ఈ చేనేత పరిశ్రమతో సంబంధం ఉన్న వ్యక్తులతో, ఆ ఉద్యమంలో తమ జీవితాలను అంకితం చేసి పని చేసిన నిపుణులతో సహా సంప్రదించులు జరిపి, నిర్ణయం తీసుకున్నట్లుగా నాకు గోచరించడం లేదు. మంచి చేయాలనే ఉత్సాహంతో ముఖ్యమంత్రి గారు నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. కానీ ఆ సంకల్పం నెరవేరుకుందా అన్న విషయాన్ని కూడా ఆలోచించవలసిన అవసరం వాస్తవ కలిగిన ప్రభుత్వం మీద ఉంటుంది. ఇటు చేనేత పరిశ్రమను కేంద్రీకృతం చేయడంలో అప్రోచ్ ఓడీనలో నుంచి ప్రతి, నూలు దాని ప్యాపెతో, సంబంధం ఉన్న అన్ని ఇన్స్టిట్యూషన్లను మెర్జ్ చేయడం జరిగింది. అది బాగుంది. కానీ ఐప్పులో కాలేకారు. ఉన్ని హామీను, ప్రతితో సంబంధం ఉన్న చేనేత పరిశ్రమను సమీకరించడం చేయడం మంచి బుద్ధితో కూడినది కాదు. ఈ ఉన్ని పరిశ్రమ ఒక ప్రాధాన్యత, విశిష్టమైన స్థానం కలిగి. ఈ ప్రతితో సంబంధం ఉన్న చేనేత పరిశ్రమలతో ఎలాంటి బొత్తు దీనికి కుదరదు. ఇది ఒక భిన్నమైన పరిశ్రమ, ఈ పరిశ్రమకు ప్రస్తుతం రోగగ్రస్తంగా ఉండవలసి, ఆ సంస్థను రద్దు చేసి, దానికి పునరుజ్జీవనం చేసే సంకల్పం ఉంటే, ఉన్ని పరిశ్రమతో సంబంధం ఉన్న ఉన్ని వ్యవస్థను, ఉన్ని ఉద్యమాన్ని రూపొందించి, పరిశీలన చేస్తే బాగుంటుంది. ఈ రాష్ట్రంలో లక్షలాది ఉన్ని పారిశ్రామికాలు కేవలం ఈ వృత్తినే ఆధారం చేసుకుని జీవిస్తున్న వారున్నారు. ఈ నాడు ఈ పరిశ్రమ చాలా బలహీనంగా ఉంది. శిశుప్రాయంలో కూడా ఉంది. కేవలం ముడి సరుకులు మాత్రం ఉన్నట్టి చేసి, ఉన్నిని పరిశుద్ధం చేసే అవకాశం కూడా లేకుండా ముడి సరుకును పంజాబు, హర్యానా వెదలైన ఉత్పాదక రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి చేస్తున్నారు. దీని అభివృద్ధి నిమిత్తం అవసరమైతే, మన రాష్ట్ర స్థాయిలో ఒక ప్రత్యేకమైన ఊలు బొద్దు ఏర్పాటు చేసి బహుముఖంగా దానిని అభివృద్ధి చేయడానికి అవసరమైన ఏర్పాట్లు చేయవలసి ఉంది. అప్రోచ్ ప్రత్యేకంగా అఖిల భారత స్థాయిలో, చేనేత వస్త్రాలను ప్రచారం ద్వారా జాతీయ అంధారాతీయ రంగాలలోనూ, వాణిజ్య రంగంలోనూ అభివృద్ధి పొందించిన సంగతి మనందరకూ తెలిసినదే. ఆ హాండ్లూమ్ సంబంధం ఉన్న కార్యక్రమం, చేనేత వస్త్రాలు, ప్రతితో తయారయే కాటన్ స్పిన్నింగ్ మిల్స్ ఉన్నాయి. ఉన్ని పరిశ్రమ విషయంలో చాలా అత్యాచారం జరిగింది. ఎంతో దురదృష్టకరమైన నిర్ణయం తీసుకున్నారు. దయచేసి పునరాలోచన చేయండి. ఉన్ని పరిశ్రమను ప్రత్యేకంగా గుర్తించి, దాని అభివృద్ధికి దోహదం చేయడానికి, ఉన్ని పారిశ్రామిక కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. పారిశ్రామిక రంగంలో దీనిని ప్రత్యేకంగా గుర్తించి, ప్రత్యేక స్థానాన్ని కల్పించి, సెపరేట్ అర్గనైజేషన్ విల్డ్ అప్ చేసి, కాళోవిశాఖలుగా దీనిని అభివృద్ధి చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. అందుకు తగిన ప్రయత్నం చేయండి. తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని మరొక సారి ఆలోచించండి. ఇది తొందరపాటుతో, జెడ్ స్పీడ్ తో, వస్త్రాలు వస్తున్నాయన్నా అభిప్రాయంతో తీసుకున్న నిర్ణయంగా ఉంది. దయచేసి

The Andhra Pradesh State Handloom Weavers Cooperative Societies Limited (Merger of certain Cooperative Societies) Bill, 1983. (Passed)

పునరాలోచించి, ఈ ఆర్డినెన్సును ఎనాక్ట్ మెంట్ గా తీసుకురావలసినప్పుడు, దీనిని వదలివేయడానికి సైయర్లైనచాలని కోరుతూ, కలవు తీసుకుంటున్నాను.

-30 p. m.

డా. ఎం ఎస్.ఎస్. కోటేశ్వరరావు (మంగళగిరి):—అధ్యక్షా, వీవర్స్ సహకార సంఘాలు పెరిగినవిగా విలీనమైన రెండు ఏకయాలు తెలియజేస్తాను. దేశములో వ్యవసాయం తరువాత ఎక్కువమందికి జీవనాధారముగా వున్న వృత్తి చేనేతవృత్తి. దీనికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యము యివ్వాలి. పూర్వము కొన్ని సొసైటీల వుండేవి. చక్కగా ఫంక్షన్ చేసేవి. వారు ఉత్పత్తి చేసిన బట్ట ఆఫ్ ట్ లి రిజేటు క్లెయిమ్ చేయడం జరిగేది. 1977 లో గాలివాన వచ్చింది. అప్పుడు కేశవులుగారు చేనేతకాని మంత్రిగా వుండేవారు. ఓవర్ నైట్ చాల సొసైటీలను ఎంకరేట్ చేసి ఎక్కువ సొసైటీలను ఏర్పాటు చేశారు. గాలివాన సందర్భములో ప్రభుత్వమిచ్చిన సహాయమునుంచి రూ. 10/లు మెంబర్ షిప్ కోసము మినహాయించుకొని చాల బోగస్ సొసైటీలను ఏర్పాటు చేశారు. మంగళగిరిలో 92 సొసైటీలు వున్నవి. 22 లక్షలు అప్పుగా తీసుకొనడం జరిగింది. ఏవధమైన సెక్యూరిటీ లేకుండా వారికి అప్పు యిచ్చారు. అందులో పని చేసే సొసైటీలు 9 వున్నాయి. మిగతావన్నీ కాగితం పైనే వున్నాయి. అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు ఆఫ్ హౌండ్ లామ్ వారికి లెక్కలు వ్రాయడం చేశారు. ఆఫ్ఫీసుంచి రిజేటు క్లెయిమ్ చేశారు. ఈ సొసైటీలను నేను వెళ్లి తనిఖీ చేశాను. అక్కడ ఏవిధమైన రికార్డులు లేవు. అధికారులతో షరీక్ అయి ఉవిధంగా చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు మెర్జు చేస్తూ ఎనెట్స్ ఆండ్ లయలిటీస్ ఇంకొక సొసైటీకి బదిలీ చేసినపుడు పని చేసే సొసైటీలకు యిబ్బంది అవుతుంది. దీనికంతా బాధ్యత వహించవలసినది వసి చేసే సొసైటీ. ఈ సొసైటీలో అదే పరిస్థితి ఏర్పడే అవకాశం వుంది. అనాడు ప్రగడ కోటయ్యగారికి పాత సొసైటీలలో ఎక్కువ బలం వుంది. మంత్రిగా వున్న కేశవులుగారు తన పలుకుబడిని పెంచుకోవాలని ఎక్కువ సొసైటీలను ఏర్పాటు చేశారు. బోగస్ సొసైటీలను రద్దు చేస్తే బాగా పని చేసే సొసైటీలకు గుర్తింపు వుండేది. ఆఫ్ఫీసుంచి రిజేటు క్లెయిమ్ చేసినపుడు పూర్తిగా యివ్వకుండా దొంగ లెక్కలు అని సగము యిస్తున్నారు. రిజేటు వస్తుందని అక్కడ న్న డబ్బు వాడుకొని బ్యాంక్ కి కట్టవలసినది కట్టక తరువాత యిస్తామని చెబుతున్నారు. పొర్రడక్షన్ కమ్ సేల్స్ సొసైటీలుగా కాకుండా సేల్స్ ఆఫ్ఫీసు యిస్తే బాగుంటుంది. ఎక్స్ పోర్టు మార్కెట్ సంపాదిస్తేప్పటికే బట్ట అమ్మకమయ్యే అవకాశం లేదు.

(శ్రీ పి. రంగనాయకులు (హిందుపూర్):—అధ్యక్షా, ఈ ఆర్డినెన్స్ విల్లు చార్జరా ఆఫ్ఫీలో వీవర్స్ సహకార సంఘము, విలీనము చేయడంవల్ల చేనేత పరిశ్రమకు, ఊన్న పరిశ్రమకు ఎంతో అభివృద్ధి జరుగుతుంది. ఆగ్రాన్ కి ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి అనుభవంలేదు. ఈ విలీనమువల్ల అనుసరమైన ఖర్చు తగ్గుతుంది. ఊలు పరిశ్రమకు సంబంధించి ప్రాదరాజాదుల్లో ఒకే స్థానములో షో రూమ్ వుంది. ఇక

The Andhra Pradesh State Handloom

Weavers Cooperative Societies Limited

(Merger of certain Cooperative Societies) Bill, -1983. (Passed)

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎక్కడా లేదు. కనుక ఆహ్వానంలో ఉంటే పరిశ్రమను కలిపి ఉన్న పరిశ్రమకు సంబంధించిన వస్త్రాలు ప్రతిపాపులోను పెట్టడంద్వారా ఎక్కువ సేల్స్ జరుగుతాయి. ఉన్న పరిశ్రమకు ఎక్కువ మేలు జరుగుతుంది. కిడు ఏమీ వుండదు. ఉన్న పరిశ్రమకు సంబంధించినవారిని ఆహ్వానంలో డైరెక్టర్స్ గా తీసుకోవాలని వుంది. ఉన్న పరిశ్రమకు సంబంధించినవారు రాయలసీమ జిల్లాలకు సంబంధించి ఒకరు, నర్సారూ జిల్లాలకు సంబంధించి ఒకరు, నెల్లూరు జిల్లాకు సంబంధించి ఒకరు ఎన్నికై ఆహ్వానం వస్తున్నారని కాబట్టి వారి సమస్యలు పూర్తిగా తీర్చడానికి విడి వుంటుంది. సరియైన కోఆర్డినేషన్ లేక చేనేత పరిశ్రమ ఇంతవరకు అడుగంటిపోయింది. ఆహ్వానం లెక్కలు వేరుగా వున్నాయి. ఉన్న డెవలప్ మెంటు అదేవిధంగా వుంది. నెల్లూరు సహకార సంస్థ ఆ విధంగానే వుంది. నాలుగు సంస్థలు విలీనమైనపుడు కోఆర్డినేషన్ వుంటుంది. పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేయడానికి విలీనంవుంది.

(శ్రీ బి.హెచ్. భూపతిరావు :—అధ్యక్షా, దీనిలో వున్న సాధకశాపకాలను గురించి ప్రతిపక్షనాయకులు చెప్పారు. ఒకేఒక సంస్థగా చేయడంకన్న విడివిడిగా వుండుటవల్ల లాభము వుంటుంది. ఇప్పటికే చాల కుంభకోణము జరిగింది. సహకార సంస్థలపేరుతో కోట్ల రూపాయలు దుర్వినియోగమైనది. విలీనము చేయడంద్వారా సమర్థవంతముగా చేయడానికి వీలవుతుందని ప్రతిపక్షపార్టీల వానితో సప్రతినిధించుకొన్నానే 22వ తేదీనుంచి అమలులోకి వచ్చినట్లు ఆర్డినెన్స్ ని తెచ్చారు. అర్డినెన్స్ ద్వారా తీసుకు వచ్చే ప్రభుత్వ విధానమును వ్యతిరేకిస్తున్నాము. లక్షలాది చేనేత కార్మికులు అనేక సమస్యలను ఎదుర్కొంటున్నారు. ప్రభుత్వం దగ్గరకు వస్తే పరిష్కారము చూపడం లేదు. పరిష్కారమార్గము అలోచించాలి. నెల్లూరు జిల్లా సూళ్లూరుపేట తాలూకాలో 70 వేల కుటుంబాలు నైజీరియాకు కంబుమార్క్ చేనేత లుంగీలు సప్లయ చేసే వాగు. ఈమధ్య కాలముతో కేంద్ర ప్రభుత్వం టాక్స్ పెంచినందువల్ల వారు ఆ లుంగీలను కొనడం మానివేశారు. 5, 6 మాసాలుగా ఆ కుటుంబాలకు తినడానికి తిండి కూడ లేక బ్రతకలేని పరిస్థితి ఏర్పడి వుంది. వారు ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు రాయబారము రావడం జరిగింది. నైజీరియా కంబుమార్క్ లుంగీలను కొనడం లేదు. కనీసము మా కుటుంబాలకు 10 రోజులకు సరిపోయే బియ్యాన్ని యివ్వాలని అడిగారు. ఈ సమస్య ఇప్పటికీ పరిష్కారం కాలేదు. కేంద్రీకృతము చే డ్యూల్ల పటిష్టముగా నడవవు. వికేంద్రీకరణద్వారా, అసీతిని అరకట్టడం ద్వారా పటిష్టముగా నడవడం మంచిదని చెబుతూ నేను ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

(శ్రీ బి. నాగభూషణరావు (వరంగల్) :—అధ్యక్షా, చేనేత పారిశ్రామిక స ఘాలు పని చేస్తున్నాయి పని చేయడం లేదని కాదు. ఈ రెండు స్థలను విలీనము చేస్తూ తీసుకువచ్చిన బిల్లును బలపరుస్తున్నాను. చేనేత పారిశ్రామిక

5-40 p.m.

సంఖ్య పెద్దగా వుంది. వారి వ్యవహారాలు ఎక్కువ వుండుటవల్ల ఉన్ని పారిశ్రామికాలు చాలా ఆందోళన పెడుతున్నారు. అసెంబ్లీలో వున్న 4, 5 గుండు కట్టులు, ఉన్ని పారిశ్రామిక సంస్థకు సంబంధించి రాష్ట్రములో వున్న వారి నాయకులు ఇక్కడకు వచ్చి ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక విజ్ఞప్తిని యివ్వడం జరిగింది. వారి యొక్క భయం ఏమిటంటే అంటే పెద్ద ప్రవాహంలో తమను చేస్తే తమ పశిశిమ దెబ్బకుంటుండేమోనని. మన రాష్ట్రంలో ముడి వరార్థం వున్న ఇక్కడ ఉన్ని పరిశ్రమ అభివృద్ధి కాకపోవడం గురించి వారు విచారపడున్నారు. ఉన్నికి సంబంధించిన పరిశ్రమ ఇక్కడ పెడితే నిర్మద్యోగమృత్యు కూడ పరిష్కారం అవుతుంది. ఆ వృత్తిపై బృతి కివారిని పోషించినట్లు అవుతుంది. ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక విషయం మనవి చేస్తున్నాను. ఒక కమిటీ పెట్టండి, రెండు కమిటీలు పెట్టండి, ఎవరికి ఇవ్వవలసిని పార్లమెంటు వారికి ఇవ్వకపోతే వారు ఇంకా వెనుకబడి పోతారు. ఉన్ని పారిశ్రామికాలు ఇప్పటికే చాలా కష్టంలో వున్నారు. చాలా వెనుకబడివున్నారు. వారికి సంఘంలో పార్టీనిర్దేశం కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:—అధ్యక్షా, దళారీకోరు సంఘాలు ఏర్పడ్డాయి అవకతవకలతో వాటి నిర్ణయాలు వుండటం వల్ల ఆ పరిశ్రమ దెబ్బతింటున్నది. మధ్యకాలాల చేతిలో మార్బర్ వీవర్స్ వుండటం వల్ల నిజమైన శా్రమికులకు తగినంత ఫలితం లభించడం లేదు. ఊలు సొసైటీ హోంస్ లామే సొసైటీ వంటిదే. కానీ ఉన్ని పరిశ్రమ ఇక్కడ ఎక్కువ ప్రచారం కాలేదు. యధార్థానికి ప్రచారం చేయాలంటే మార్కెటింగ్ బర్సులు ఎక్కువ అవుతున్నాయి. మార్కెటింగ్ చేసుకోవటానికి, ప్రచారం చేసుకోవటానికి తగిన సాధనాలు లేవు. పైగా ఆధునిక వస్తువులు కల్పించటానికి తగిన విధానాలు కూడ లేవు. వున్న పరిస్థితులలో ఇంకా అభివృద్ధి చేయటానికి, అందంగా, శక్తి వంశంగా నిర్వహించటానికి ఆర్థికంగా, వ్యాపారపరంగా కూడా పీటలేకుండా వుంది. దీనిగురించి నాన్ ఆఫీషియల్స్ వో, పరిశ్రమలో వున్నవారితో సంప్రదించడం జరిగింది. ఆ శా్రమికులకు మంచి ఉపాధి కల్పించాలి. చేనేత పరిశ్రమకు ఈ రాష్ట్రంలో అత్యున్నత స్థానం కల్పించి, దాని అభివృద్ధికి తోడ్పడాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. ఈసౌకర్యాల వల్ల ఉన్ని పరిశ్రమకు ఎక్కువ లాభం జరుగుతుందని ఆశిస్తున్నాను. అవోకకు 400 షో రూమ్స్ వున్నాయి. వాటిలోనే ఉన్ని ఉత్పత్తులు పెట్టి మన దేశంలో కూడా మంచి సరుకు తయారువుతుందని ప్రజలకు తెలియచేయటానికి ఒకే వ్యవస్థ క్రిందకు తీసుకురావాలని ఈ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడుగారు నెల్లూరు స్పిన్నింగ్ మిల్స్ యొక్క అవకతవకల గురించి చెప్పారు. ఆ వివరాలు అందచేస్తే కమిటీ వేసి విచారణ జరిపిస్తాము. దానికి దీనికి సంబంధం లేదు. ఈనాడు ఏర్పాటు చేసిన మేనేజింగ్ కమిటీలో ఉన్ని చేనేత సహకార సంఘానికి పార్టీనిర్దేశం వుంటుంది

The Andhra Pradesh State Handloom Weavers Co-operative Societies Limited
(Merger of certain Co-operative Societies) Bill, 1983 - (Passed)

ఏ ఎక్కాంట్ వారికే వుంచుతూ ఎప్పటికప్పుడు సమైక్య జోను కాకుండా చూడటం జరుగుతుంది. అప్పోలో వచ్చిందిన్న సహకార సంఘం మీద కాని లేదా దీనిలో వచ్చింది దానిలో కల్పడం కాక అలా కలగాపులగిం చేయడం జరగదని మనవిచేస్తున్నాను. మేనేజింగ్ కమిటీలో కారి పార్టీనిద్యం వుంది. ప్రతి విషయం వారికి వారు సుప్రసిద్ధించుకోవాలికి అవకాశం వుంది. నాన్ అఫిషియల్స్ కు, ఇందులో నిష్టాపూరిత అవకాశం గల వారి కమిటీలో పాల్గొనిన వుంటుంది. విధిగాగా పరిశ్రమకు నష్టం కంకే విధంగా కొత్త గూఢం వుంటుందని ప్రభుత్వం అనుకోవడం లేదు. వెంకటాద్రినాయుడు గారు మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగారి ఆఫీసు గది ఎంపిక. అని అడిగారు నేను వారితో వీక్షిస్తున్నాను. అటువంటి విధానం రాత్మాలికంగా ఏర్పాటు చేయబడింది. అధ్యక్ష, ఒకే కేంద్రం నుండి అన్ని విషయాలు చూసుకుంటూ అన్ని విధాలా హాకరించుకుంటు పురోభివృద్ధికి పాటుపడటానికి ఉ యోగంగా వుంటుంది, దీనివల్ల తప్పకుండా ప్రయోజనం వుంటు దనే డ్విజన్-లో మెర్జర్ ఏర్పాటు చేయటం జరిగిందని మనవిచేస్తూ దీనిని గౌరవ సభ్యులు ఆమోదించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Sri A. Madan Mohan:— Sir, the Chief Minister, just now, while explaining about the objectives and reasons, made a mention of a particular fact that irrespective of this merger, the losses in any of a particular industry will not have any effect on the other Industry. I would like to be enlightened. Taken where was the need and what is the purpose of this merger ?

(శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:— తక్కువ ఖర్చుతో మార్కెటింగు జరపటానికి, ఆఫీసు ఖర్చులు తగ్గించుకోవటానికి అవకాశం వుంటుంది. ఇంచుమించు ఉన్న సహకార సంఘాలు పని చేయడం లేదనిపిస్తున్నది. ఇక్కడ చలి ఎక్కువగా లేకపోవడం వల్ల దాని విలువ తెలియడంలేదేనో. మనం కూడా నాణ్యమైన సరకు తయారుచేసుకోగలం అని సజలకు తెలుపువచ్చటానికి, ఆ విధంగా ప్రచారం చేసుకోవటానికి అవకాశం వుంటుంది. వాటికి గునం షో రూమ్స్ పెట్టటానికి అవకాశాలు లేవు. అటువంటి వాటికి డబ్బు ఖర్చు పెట్టకుండా ఆప్రో సాధనాలూ, షో రూమ్స్ వాటినన్నిటిని ఉపయోగించుకోవచ్చుననేది ఉద్దేశ్యం.

(శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్:— كيا ابواب كيا الی و ا نى ఉرڈا لో ఒక సామెత వుంది. నేను అడిగింది ఒకటి, వారు చెప్పిచెది మరొకటి, రెండూ మెర్జ్ చేయాలని చెబుతూ ఒక చోట వచ్చే నష్టం ఇంకోచోట ఎఫెక్టు వుండదని అంటున్నారు. గౌరవ సభ్యులు తమ ఆందోళన తెలియచేటం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారి మెమోరాండం ఇచ్చినట్లుగా కూడా చెప్పారు. అది ఎంతవరకూ సజబు, ఎంత వరకూ సజబు కాదు, ఎంతవరకూ న్యాయము, ఎంతవరకూ

The Andhra Pradesh State Handloom Weavers Cooperative Societies Limited (Merger of certain Cooperative Societies) Bill, 1983. (Passed)

5-50 p.m.

వ్యాయం కాదు అనే విషయం వర్గీకృత పెట్టి చెబుతున్నారు. రెండూ మెర్జ్ చేయడం వల్ల నష్టం వాటిల్లుతుందనే భయం ఉన్న పరిశ్రమలో పనిచేసే సోదరులు వ్యక్తం చేయడమే గాక గౌరవనీయుల ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారికి మెమో రాండం ఇచ్చారు. దానిని తున్నాగా పరిశీలించి నిపుణులతో అనుభవజ్ఞులతో సంప్రదించి వారి సలహా తీసుకున్న తరువాతనే మెర్జ్ చేయడం వల్ల లాభం వుంటుందని అనుకుంటే ఎవరికీ అభ్యంతరం వుండదు. మనకు అటువంటి పరిస్థితి లేనప్పుడు దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారు, మేము ఆర్డినెన్సు తెచ్చాం గాబట్టి బిల్లు రూపములో తీసుకువచ్చి యాకు చేయాలని పట్టు పట్టుకుండా నిజంగా ఎవరి కొరకైతే చేయదలచుకున్నారో - ఉన్న పరిశ్రమలో వుండే సోదరుల బాగోగులు దృష్టిలో పెట్టుకుని చేయదలచుకున్నప్పుడు, చేనేత పారిశ్రామికీకుల దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయదలచుకున్నప్పుడు - వారికి లాభదాయకంగా వుంటే ప్రభుత్వం చేస్తే దాని ప్రతిఫలం ప్రభుత్వానికి మరి వారికి కూడ గలగుతుంది. కానీ మనం అనుకున్నాము గాబట్టి యిది చేయాలనుకుంటే అది వేరే విషయం, దాని గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచించాలి. మొగట యీ మెర్జర్ విషయం అడిగాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు :— ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి చెప్పారంటే, ఊత్ సొసైటీని లెక్స్లయిల్ సొసైటీని, నెల్లూరు పిపన్న కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీని, యిట్లా డిఫరెంటు సొసైటీలను మెర్జ్ చేసినందువల్ల ఒక దాని నష్టాలు యింకోక దానిలో కలిపే విధంగాని ఒక దాని లాభాలు మరొక దానిలో కలిపే ప్రవక్తి గాని వుండదు, దేనికదే వుంటుందని చెప్పారు. దాని క్లాజ్ 3 లో ఏమి చెబుతున్నాంటే “Not with standing anything in the Co-operative Societies Act or the Rules made thereunder or the Bye-laws the transferred societies for the time being must be with effect from such date as the Government by notification specified on its behalf, the assets and Liabilities of the Andhra Pradesh State Wool Industrial Co-operative Society Ltd., Hyderabad, A. P. State Textile Co-operative Societies and the Nellore District Weavers Co-operative Society Ltd. Nellore shall stand transferred to and form part of the assets and liabilities of A. P. State Handloom Weavers Co-op. Societies Limited.” దానికి, ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన దానికి పూర్తిగా విరుద్ధంగా వుండే ఏమి చెప్పారు, యీ మూడు సొసైటీల లాభనష్టాలు యిప్పుడున్న టూల్సుతో నిమిత్తం లేకుండా Rules which are in force as on to-day as per the Co-operative Societies Act. యిది పాసు అయిన వెంటనే యీ మూడు ఒకటిగా చేరిపోతాయి. Shall stand transferred to and form part of the Assets and liabilities of A. P. State Handloom Weavers Co-op. Societies Limited. పేరుతో వుండే సంస్థగా యీ మొత్తం లాభనష్టాలు దానిలో చేరిపోతాయన్నప్పుడు ఒకసారి ఆ ప్రపోజిషనుకు వెళ్ళిన తరువాత దేని

The Andhra Pradesh State Handloom Weavers Cooperative Societies Limited
(Merger of certain Cooperative Societies) Bill, 1983—(Passed)

నష్టం దానికి వుంటుందని చెప్పడం సమంజసం కాదు. I am not opposing the merger—neither I am an enthusiastic supporter of the same.... యీ దిఫరెన్సు, వారు చెప్పిన క్లారిఫికేషన్లుకు చట్టములో వున్నదానికి వివరణ ఏమిటో చెబితే బాగుంటుంది, సభ్యులు, లాభాలతో నడుస్తున్న వాటిని నష్టాలతో నడుస్తున్న వాటితో కలిపితే ఆ బర్డెన్ వారి పెత్తనమీద పడుతుందని చెబుతున్నారు. ఎట్లా చదవో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, సి. సి ఒకసారి రెఫర్ చేయుమని మనవి చేస్తున్నాను. The existing units and the transfer of societies shall function as a separate functional units of Andhra Pradesh Handloom Weavers Co-operative Societies Limited.

శ్రీ యం. వెంకయ్య నాయుడు :— దట్ యాక్ కరెక్ట్. అవి సెపరేట్ ఫంక్షన్లు చేస్తాయి. దానివరకు క్లబ్ సి పెట్టారు. But I am asking about the assets. If once the assets and liabilities are merged into one.... మళ్ళీ సెపరేట్ గా ఫంక్షన్ చేస్తే వాటి ఎస్సెట్స్ లయబిలిటీస్ వేరే అయ్యే అవకాశం ఎట్లా వుంది? వారు చెప్పింది కరెక్టు, సి.

Sri A. Madan Mohan :— Sir, as very rightly pointed out by my friend, well, we can also understand that they cannot mix—after all yarn cannot be mixed up with wool or wool cannot be mixed with yarn, unless you would like to make terry-cot sort of item - that I do not know. I have no such idea and the combination about it. That much is understandable. For him to say that “the losses if any will not have any sterling effect on the other industries”— is something which we are not able to digest.

శ్రీ యం. టంకార్ :— డిఫినేషనులో అంటే సెక్షను 2 లో జి, వుంది. జి, సి కరువాత సెక్షను 3 లో వున్నటువంటి క్లబ్ సి. సి యివి రెండింటిని చూచుకొని చెబితే సెక్షను 3 లో వున్నటువంటి గాగం అర్థం వుతుంది. ఆ మూడింటిని కలిపి చూచి చెప్పండి. ఎందుకంటే డిఫినేషనులో వున్నటువంటి జి, సెక్షను 3 లోని సబ్ క్లబ్ (1), యీ రెండు ఒకే అర్థం ఇస్తున్నవి. కాని సి. లో సబ్ క్లబ్ 2 ఆఫ్ సెక్షను 3 సిలోకి వచ్చేవరికి అర్థం వేరుగా వస్తున్నది.

శ్రీ యం. వెంకయ్య నాయుడు :— ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వూల్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ, నెల్లూరు వీవర్స్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ టెక్స్టయిల్ ఫ్యాబ్రికేషన్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ యీ మూడు కూడ మెర్జ్ అయినప్పుడు యీ మూడు కలిసి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ స్టేటు హ్యాండ్లూమ్ వీవర్స్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ అని ఫంక్షనల్ యూనిటుగా పని చేస్తుందనేది అర్థం. టు దట్ ఎక్స్లెంట్

The Andhra Pradesh State Handloom
Weavers Cooperative Societies Limited
(Merger of certain Cooperative Socie-
ties) Bill, 1983—(Passed)

ఐ యామ్ కన్సిన్స్డ్. మరి అట్లా పని చేస్తున్నప్పుడు సెషను లి (1) ప్రకారం యీ చట్టములో పున్నట వంటి నిబంధనలతో నిమి తం లేకుండా వీటి ఎసెట్సు లియబిలిటీస్ అన్ని మెర్జు అయితే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ స్టేటు హ్యాండ్లూమ్ వీవర్స్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ లిమిటెడ్ అనే దానిలో చేరిపోతాయి. చేరిన తరువాత నష్టం వచ్చినా లాభం వచ్చినా దాని ప్రకారం పోవలసిందే, ఎవరి లాభాలు వారికి ఎవరి నష్టాలు వారికి వుండే అవకాశం లేదు. There is a discrepancy, if I am correct.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఒకే భాగం అయినప్పటికీ ఏ భాగం ఎకౌంటు ఆ భాగానికి సెపరేటుగా వుంటుంది. ఈనాడు ఊల్ సొసైటీ మెర్జు అయినప్పుడు హ్యాండ్లూమ్ వీవర్స్ సొసైటీగా పరిగణించబడుతున్నది. అయినా అది ఒక భాగంగా వుంటుంది. దాని ఎకౌంటు ప్రత్యేకంగా వుంటుంది.

శ్రీ యం. వెంకయ్య నాయుడు :—ఎన్.టి. రామారావుగారు వెంకయ్య నాయుడు గారు అనుకున్నట్లు జరుగదు, చట్టం పాసు చేస్తే దాని ప్రకారం పోనీదు కావాలిగదా.

Mr. Speaker :— Section 3 It does not say anything about the Liabilities and Assets -it only says if forms and functions separately. There is no contrary to Clause I—.

శ్రీ యం. వెంకయ్య నాయుడు :— సెంటరు 1. చూడండి.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :— సెపరేట్ గా ఫంక్షను చేస్తాయి, మిక్స్ అయి ఫంక్షను చేస్తాయని మేము అనడం లేదు ఊల్ యిండస్ట్రీ ఊల్ యిండస్ట్రీ గానే పని చేస్తుంది, హ్యాండ్లూమ్ యిండస్ట్రీ, హ్యాండ్లూమ్ యిండస్ట్రీగానే పని చేస్తుంది. అవి వివిధ భాగాలుగా ఒక మెర్జర్ అయిన యూనిట్ లో పని చేస్తాయి ఎసెట్సు అండ్ లియబిలిటీస్ మెర్జు అయిన తరువాత కూడ ఒక దాని లాభాలు, నష్టాలు యింకొక దాని మీద నడవని ఏదైతే వారు చెబు తున్నారో అది వారి సదుద్దేశం కావచ్చు. వారి పవిత్రమైన, పరిపూర్ణమైనటు వంటి వుద్దేశము కావచ్చు. కాని చట్టరీత్యాదానికి నిర్వచనం అట్లా రావడం లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—అదే మనవి చేశాను. సి. తో రీ ఎగ్జిస్టింగ్ The existing units and the transfer of societies shall function as separate functional units.

Mr. Speaker :—There is no clash.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఇందులో రెండరకాల స్వభావం వున్నట్లా ? మీరు మెర్జర్ చేయడం మూలంగా సెంట్రల్ ఆర్గనైజేషను ఆఫ్ అనేది ఒకటి

The Andhra Pradesh State Handloom

Weavers Cooperative Societies Limited

(Merger of certain Cooperative Societies) Bill, 1983—(Passed)

వుంటుంది. ఏ యూనిట్ను అయితే మెర్జు చేయబడుతుందో అది ఫర్ ప్రాక్టికల్ పర్పెస్ చే విత్ రిమేన్ యాజ్ ఫంక్షనల్ యూనిట్లు, మీరు చెప్పిన దాని ప్రకారము—అంటే అప్పుడు ఫంక్షనల్ యూనిట్లు వవర్సు ఏమిటి? మెర్జు చేయబడిన తరువాత దాని వవర్సు ఏమిటి. దీని వవర్సు ఏమిటి? మొదటే మనవి చేశాను, డిఫినిషనులో, బి. లో ఏముందంటే—

The transfer of assets and liabilities means, the transfer of assets and liabilities of the Andhra Pradesh State Wool Industries Co-operative Societies Ltd., The Andhra Pradesh State Textile Co-operative Societies Ltd., Hyderabad and the Nellore District Co-operative Societies Ltd., Nellore—as specified under సెక్షన్ 31 అన్నారు. తరువాత ఇంతకు ముందు వెంకయ్య వామదగారు చెప్పి వినిపించారు కదా, అది ఏమిటంటే Not with standing anything, all assets and liabilities stand transferred to the APCO... అవుతున్నది. రెండవది ఏమిటంటే మీరు సెక్షన్ 4 లో చూసినట్లయితే, సెక్షన్ 4 సబ్ సెక్షన్ 1 లో Notwith standing any thing in the Co-operative Societies Act or the Rules made under the Bye-laws of the transfer of societies for the time being not have any changes on and from the specific date.... అన్న కాడి నుంచి అందులోకి వచ్చేప్పటికల్లా ఎటమ్ నంబరు 2 చూడండి.

The transfer of assets shall stand transferred to the Andhra Pradesh Handloom Co-operative... The assets and liabilities of transferred society shall stand transferred to the Andhra Pradesh State Handloom Weavers Co-operative Societies Ltd., ఇంత చక్కగా ఉన్నది కదా.

మిస్టర్ స్పీకర్:—మీ dobut ఏమిటి? ఎనెట్టు లైబిటీసు మెర్జు అయిపోతాయి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:—మెర్జి అయిపోయిన తరువాత లాభము మీద నడుస్తున్న సొసైటీలో నష్టాలు పడుతున్నట్లుకంటే సొసైటీలు రావడం వల్ల దీంట్లో ఉన్నటువంటి లాభం దానికి లాగినప్పుడు ఆ సొసైటీ వారు బాధ పడతారు. ఆ మొదలు నష్టపడతారు ఇది సహజంగా జరిగితిరుకొంది. నష్టం ఒక వర్గంకి లోకే లైబు చేయకుండా పరిమితం చేయకుండా చివరికి అది ప్యాంపీయ విజేధాలు. అంటే నేను మాటి మాటికి ప్యాంపీయ విజేధాలు అని నేను అంటున్నప్పుడు దయచేసి దానిని తప్పగా అర్థము చేసుకోకండి. ఇంటిగ్రేషన్లుతో ముందుర నిలిచి వారిలో నేను ఒకడిని. కాని మనము చేసే దానిలో దానికి అవకాశం ఇవ్వకూడదు. ఇల్ ఫిలింగుకు వస్తాయి అవకాశాలు. ఏమి కొంచెం మునిగిందని తోచిన పది అడ్డిచెన్ను ద్వారా దీనిని తీసుకు వస్తున్నారు? దీంట్లో నష్టము

The Andhra Pradesh State Handloom
Weavers Cooperative Societies Limited
(Merger of certain Cooperative Socie-
ties) Bill, 1983—(Passed)

అందరికి రుద్దె ప్రమాదం ఉంది. దీని వల్ల కొత్త చిక్కులు ఉత్పన్నం అయ్యే అవకాశాలు ఉన్నాయి.

మిష్టర్ స్పీకర్:—అది బోలెసి మేటరు.

Sri M. Venkaiah Naidu:—Sir, the point is the Chief Minister, just now made a statement, saying that (on the point raised by Sri Nagabhushana Rao or Sri Koteswara Rao of the other side—it may be the good idea of the C.M.) they will have separate head of accounts for their Balance sheets, and they will stand by themselves. But the assets and liabilities will be merged as per clause 3.

Sri N. T. Rama Rao:—Sir, it is going to be one unit. నా నోటులో క్లియర్ గా ఉంది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు:—ఎక్కడ ఉంది?

మిష్టర్ స్పీకర్:—అవసరం లేదు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు:—లాభము వచ్చేది నష్టము వచ్చేది కలిపిన తరువాత లాభము వచ్చిన వారి నెత్తిన నష్టము పడుతుంది అనేది చాలు,

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:—నేను ఆ స్టాట్యూటరీ రిజిస్ట్రేషనుని ఓటింగుకి వెళ్లిపో చేయడం లేదు గాని ఆ సందర్భంలో మా అసమ్మతిని చూపుతున్నాను. ఆర్డినెన్సు ద్వారా తీసుకురావడం తప్పు అనాలోచితముగా కొన్ని కొత్త చిక్కులు కొని తెచ్చుకుంటున్నారు. మెర్జి చేయడం అనేటవంటిది హర్షదాయకమే. ఒక సెంట్రీలో ఆర్గనైజేషన్ క్రింద తీసుకురావడం మంచిదే గాని మిగతా విషయాలు అన్ని ఏమీ లేకుండా తప్పు చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎం. రామకృష్ణారావు (కమలాపూర్):—దీనికి నేను వంపించినటువంటి ఎమెండుమెంటు ఉంది. అయిలిటిటీస్ కనుక గవర్నమెంటు జేర్ చేయడానికి సిద్ధము అయి కలిపేస్తే బాగుంటుంది. చీఫ్ మినిష్టరుగారి ఉద్దేశం వెరవేరుతుంది.

Sri K. Venkateswara Rao:—Sir, he is not in a position to differentiate between the two different sectors. This wool industry is totally different, and the workers that are engaged in the wool industry belong to a separate community and society. They represent an important segment of the weaker sections in the society and it is highly indecent and discriminatory on the part of the Government not to distinguish the difference and as a result of these, the caste of the wool weavers who are in millions will badly suffer and you are damaging that caste. You kindly revise your thinking and bestow your thought, in spite of the fact that a very responsible member of

The Andhra Pradesh State Handloom
Weavers Co-operative Societies Limited
(Merger of certain Co-operative Socie-
ties) Bill, 1983—(Passed)

your party is representing by that community and got a very important position in your cabinet also-and I am sorry while he has failed in his duty to pursue the Chief Minister not to take this radical decision.

Mr. Speaker:—Anything further to add?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:—బడ్జెట్, అంతా ఆలోచించి నేను ఈ చట్టాన్ని తీసుకువచ్చానని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:—The question is:

“This House disapproves the Andhra Pradesh State Handloom Weavers Co-operative Society Limited (Merger of certain Co-operative Societies) Ordinance, 1983 (Andhra Pradesh Ordinance, No: 14 of 1983) promulgated by the Governor on 21st July 1983”.

(Pause)

The Resolution was lost.

Mr. Speaker:—The question is:

That the Andhra Pradesh State Handloom Weavers Co-operative Society Limited (Merger of certain Co-operative Societies) Bill, 1983 be taken into consideration.

(Pause)

Motion was adopted and the Bill considered.

Mr. Speaker:—I request the Members to move their amendments.

CLAUSE 3.

Sri M. Ramakrishna Rao:—Sir, I beg to move :

“In sub-clause (1) of clause 3 for the words “the assets and liabilities” occurring in the sixth line, substitute the words “assets as at present of the book value minus depreciation.”

Mr. Speaker :— moved.

CLAUSE 5.

Sri. M. Omkar:—Sir, I beg to moved.

“In clause 5 delete the words “as may be specified by the Government by notification.”

Mr. Speaker:- Moved

CLAUSE 6,

Sri M. Ramakrishna Rao :—Sir, I beg to move :

“In sub-clause (1) of clause 6 after the words ‘Eleven persons’ insert the following:—

“Consisting of 3 from the Legislature (atleast one from the Opposition), 3 members from among the former Directors of the transferor/transferee societies, Director of Handlooms, Managing Director of Andhra Pradesh Weavers Co-operative Society, Joint Secretary of Industries dealing with Handlooms, one expert in Handloom and Textiles Technology and Managing Director of the Andhra Pradesh State Co-operative Bank.”

“In sub-clause (1) of clause 6, for the words “three years” substitute “one year”.

“Add the following at the end sub-clause (1) of of clause 6.

“The Chairman of the Managing Committee shall be elected from among the non-official members.”

“In Sub-clause (1) of clause 6 delete the first and the second provisos.”

“In sub-clause (2) of clause 6 for the words “Subject to the control of the Government or the Registrar and to such Directions as they or he may issue ‘ substituting the words “subject to such directions of the Government as the Registrar as they or he may issue..”

CLAUSE 11.

For section 6 (I) (i) of clause 11 substituted the following:—

“Seven representatives of the Primary Handloom Weavers Co-operative Societies (other than the Primary Wool Weavers Co-operative Societies), three to represent the Coastal Andhra, two from the Rayalaseema and two from the Telangana area to be elected from among themselves by the delegates of the Societies from their respective areas..”

Mr. Speaker:—Amendments moved.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— సరే మేము మొత్తం 18 సవరణలు చెబ్దాము. సెక్షను రోల్ Ultimate authority to vest in the general Body. అని అన్నాడుకదా Subject to the provision of this Act, the Co-operative

The Andhra Pradesh State Handloom
Weavers Cooperative Societies Limited
(Merger of certain Cooperative Socie-
ties) Bill, 1983—(Passed)

Societies Act, the rules and the by-laws, the ultimate authority of the transferee society shall vest in its general body consisting of such Members. అన్నప్పుడు అందులో ఉన్న మెంబరు అంతా ఆటో మేటర్ గా ఉనారితో బాటు మెంబర్లు కారు. Such Members of the general bodies of the transferor and the transferee societies as may be specified by the Government by notification. ఆ మెంబర్లలో కొందరు మాత్రమే ఉండి మరి కొందరు లేకుండా పోతారా? దాని అర్థము ఏమిటో చెప్పండి? Such members as may be specified by the Government by notification....

Mr. Speaker :—Let us discuss it when the particular Clauses come. Now I shall put the clauses to vote. There is no amendment to clause 2.

The question is:

“That clause 2 do stand part of the Bill.”

(Pause)

Motion was adopted and Clause 2 was added to the Bill

Mr. Speaker :—There is one amendment to Clause 3, by Sri M. Ramakrishna Rao.

Sri M. Ramakrishna Rao:—Sir, In sub-clause (1) of Clause 3 for the words “The assets and liabilities” occurring in the sixth line, substitute the words “assets as at present of the book value minus depreciations”.... అనేది కనుక చేర్చినట్లయితే అనవసరంగా, లాభాలలో ఉండే సొసైటీస్ కి లైబిలిటీస్ పడకూడా ఉంటాయి. లేకపోతే అనవసరంగా లాభాలలో ఉన్న సొసైటీస్ భారము పడుతుంది. అందుకోసం ఈ సవరణలు అంగీకరించాలని నేను కోరుతున్నాను ఈ సవరణలు అంగీకరిస్తే చీఫ్ మినిస్టరు గారి ఉద్దేశం సరిగా నెరవేరుతుంది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:—అధ్యక్షా ఈ మాడీటీలో ఏది లాభముతో నడుస్తున్నది? ఏది నష్టముతో నడుస్తున్నది?

శ్రీ ఎన్ టి రామారావు :—అన్నీ నష్టాలలోనే నడుస్తున్నాయి. ఇంకా కష్టమెండు చదివాను.

Mr. Speaker:—Now I put the amendment to clause 3 to vote. The question is :

“In sub-clause (1) of clause 3 for the words “The assets and liabilities” occurring in the sixth line, substitute the words “assets as at present of the book value minus depreciation.”

(Pause)

The amendment was lost.

Mr. Speaker:—The question is :

“That clause 3 do stand part of the Bill.”

(Pause)

Motion was adopted and Clause 3 was added to the Bill.

Mr. Speaker :—The question is :

“That clause 4 do stand part of the Bill.”

(Pause.)

The motion was adopted and clause 4 was added to the Bill.

Mr. Speaker :— In Clause 5, there is one amendment, by Sri M. Omkar.

Sri M. Omkar:—Sir, it is mentioned as subject to the provision of this Act, the Ultimate authority of the transferee society shall vest in its general body consists of such members of the general body of transferor and the transferee society as may be specified by the Government by notification. If you take this amendment “Consists of such members as may be specified by Government by notification” it means all the Members of a particular society will not form a part of the General Body. So, out of them, only such Members who are notified are eligible taking part in general body meeting.

Sri. N. T. Rama Rao:—Because the same members of the merger societies are not eligible to be the members of the A. P. Co. like power mill societies.

Sri M. Omkar:—Sir, what is the basic cause? There are certain principles laid down in the Peoples Representation Act. So also the same was adopted in the Co-operative Registration Act. So also the same provision has been adopted in the Bye-laws, Unless such members who are incurred disqualification under the existing rules, all other members, when their parental societies have been amalgamated into the APEX bodies, naturally, automatically, they will become eligible. How can you discriminate?

Sri N. T. Rama Rao:—Sir, Power mills are separate from Handlooms. So, they are not eligible at all.

Sri M. Omkar:—No Sir, when power looms are separate, cool weaver society is separate and when handloom weavers society

The Andhra Pradesh State Handloom
Weavers Co-operative Societies Limited
(Merger of certain Co-operative Socie-
ties) Bill, 1983—(Passed)

is separate, what is the meaning of amalgamating all these societies into one? The purpose is defeated.

Sri N. T. Rama Rao:—Sir, this is wool and handloom industries.

Sri M. Omkar:—Sir, that is what I am exactly saying. When a wool and handloom industry are being merged into one, and when you are stating that the ultimate powers and the ultimate authority is vested in the hands of the General Body, consisting of those members, then how can you discriminate between one member and the other and one society and another society?

Mr. Speaker :—So, are you pressing?

Sri M. Omkar:—Yes.

Sri M. Omkar pressed for division. The House was divided thus:—

Ayes.. 9

Noes..76

Neutrals : nil.

The Amendment was lost.

Mr. Speaker :—The question is:

“ Clause 5 do stand part of the Bill.”

(Pause)

The motion was adopted and clause 5 was added to the Bill.

Mr. Speaker:—There are five amendments to Clause 6.

Sri. M. Ramakrishna Rao :—This is amendment No. 8.... దీనిలో 11 మెంబర్స్ అని చెప్పారు. ఆ 11 మంది మెంబర్స్ ఎవరో స్పెసిఫై చేయలేదు. అందుకని నా ఎమెండుమెంటులో ఈ 11 మెంబర్స్ ఎవరు ఉండాలి అనేది స్పెసిఫై చేసి చెప్పాము.

Add the following after the words “eleven persons”.

“Consisting of 3 from the Legislature (atleast one from the Opposition), 3 members from among the former Director of the transferer/transferee societies, Director of Handlooms, Managing Director of Andhra Pradesh Weavers Co-operative Society, Joint Secretary of

The Andhra Pradesh State Handloom Weavers Co-operative Societies Limited (Merger of certain Co-operative Societies) Bill, 1983— (Passed)

the Industries dealing with Handlooms, one expert in Handloom and Textiles Technology and Managing Director of the Andhra Pradesh State Co-operative Bank.”

Mr. Speaker :—The rest of the amendments you are not pressing I think.

Sri M. Ramakrishna Rao :—Sir, in amendment No. 9, in Sub-clause (1) of clause 6 for the words “Three years”, substitute ‘one year’..

ఈ మూడు సంవత్సరాల వరకు ఈ నామినేషన్ చేసిన కమిటీ ఉంటుందని చెప్పారు. తరువాత దానిని పొడిగించే అవకాశం ఉందని చెప్పారు. అది ఎడ్వోకేట్ కమిటీతో కలిపే అవకాశం ఏర్పడుతుంది. అట్లా కాకుండా అది వాస్తవంగా డిమోక్రాటిక్ గా నడవాలి అంటే అది ఒక సంవత్సరం చాలు అని 6-20 p. m. మా ఎమెండుమెంట్లు. వారందరికీ లేకుండా ఉంటుందనేది ఒకటి. తర్వాత Add the following at the end of sub-clause (1) of Clause 6.

“The Chairman of the Managing Committee shall be elected from among the non-official members. దీనిలో చైర్మన్ గురించి లేదు, అందువల్ల ఆ చైర్మన్ కూడా ఉండాలని, ఆ చైర్మన్ మేనేజింగ్ కమిటీలో ఎలక్టెడ్ మెంబర్స్ లో నాన్ అఫీషియల్స్ మెంబర్స్ గా ఉండాలనేది కూడా చేర్చాలి.

In sub-clause (1) of Clause 6 delete the first and the second provisos. క్లాజ్ 6 యొక్క సబ్ క్లాజ్ (1) లో 2, 3 పేరాలు డిలెట్ చేయాలి, అని.

In sub-clause (2) of clause 6 for the words “subject to the control of the Government or the Registrar and to such Directions as they or he may issue” substitute the words “subject to such directions of the Government or the Registrar as they or he may issue.” అంటే యిది మన గవర్నమెంట్ డైరెక్షన్స్ అయితే ఇవ్వవచ్చును కాని పూర్తిగా గవర్నమెంట్ కంట్రోలులో ఉండేట్లు యీ కమిటీ లేకుండా ఉండాలి. గవర్నమెంట్ యొక్క డైరెక్షన్స్ లో నడవాలనే ఉద్దేశ్యంతో దీనిని తీసుకురావడం జరిగింది.

CLAUSE - 6.

Mr. Speaker:—Amendments 8 to 12 are before the House.

The question is :

In sub-clause (1) of clause 6 after the words ‘eleven persons insert the following:—

**The Andhra Pradesh State Handloom
Weavers Co-operative Societies Limited
(Merger of certain Co-operative Socie-
ties) Bill, 1983—(Passed)**

“consisting of 3 from the Legislature (atleast one from the opposition), 3 members from among the former Directors of the transferer/transferee societies, Director of Handlooms, Managing Director of Andhra Pradesh Weavers Co-operative Society, Joint Secretary of Industries dealing with Handlooms, one expert in Handloom and Textile Technology and Managing Director of the Andhra Pradesh State Co-operative Bank.”

In sub-clause (1) of clause 6 for the words “three years” substitute “one year”.

Add the following at the end of sub-clause (1) of clause 6.

“The Chairman of the Managing Committee shall be elected from among the non-official members”.

In sub-clause (1) of clause 6 delete the first and the second provisos

In sub-clause (2) of clause 6 for the words “subject to the control of the Government or the Registrar and to such directions as they or he may issue” substitute the words “subject to such directions of the Government or the Registrar as they or he may issue.”

(Pause)

The amendments were lost.

Mr. Speaker:—The question is :

“That Clause 6 do stand part of the Bill”

The motion was adopted and Clause 6 was added to the Bill.

CLAUSE 7 to 10

Mr. Speaker :—The question is:

“That Clauses 7 to 10 do stand part of the Bill.”

The motion was adopted and Clauses 7 to 10 were added to the Bill. .

CLAUSE 11

Mr. Speaker.—There is one official amendment.

Sri N.T. Rama Rao:—Sir, beg to move:

In Clause (v) of sub-section (1) of new section 6 of clause 11 or “General Manager”, substitute “Deputy General Manager.”

Mr. Speaker:—Motion moved.

The question is :

In Clause (v) of sub-section (1) of new section 6 of clause 11 for "General Manager", substitute "Deputy General Manager".

The motion was adopted.

Sri M. Ramakrishna Rao:— క్లౌజ్ 11 లో delete the para (1) beginning from 3 representatives of the Primary Handloom Societies దగ్గర నుంచి... in their respective areas దానిని తీసివేసి add "Seven representatives of the primary Handloom Weavers Co-operative Societies (other than the Primary Wool Weavers Co-operative Societies), three to represent the Coastal Andhra, two from the Rayalaseema and two from the Telangana Area to be elected from among themselves by the delegate of the Societies from their respective areas." ఇది యెందుకు చేసినానంటే మిథ్యంగా ఆంధ్రా యేరియాలో మన నాపై టీస్ యెక్కువగా ఉన్నాయి. అందువల్ల ఆంధ్రా యేరియాకు ముగ్గురు ఉండాలని, మిగిలిన రెండు ప్రాంతాలకు ఇద్దరిద్దరు ఉండాలని దీనిని తీసుకురావడం జరిగింది.

Mr. Speaker:—The question is :

"Seven representatives of the Primary Handloom Weavers Co-operative Societies (other than the Primary Wool Weavers Co-operative Societies), three to represent the Coastal Andhra, two from the Rayalaseema and two from the Telangana Area to be elected from among themselves by the delegates of the Societies from their respective areas;"

The amendment was lost.

Mr. Speaker:—The question is :

"That Clause 11 as amended do stand part of the Bill"

(Pause)

The motion was adopted and Clause 11 as amended was added to the Bill.

Clauses 12, 1, Enacting Formula and Long Title

Mr. Speaker :—The question is :

"That Clauses 12, 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill".

(Pause)

The Andhra Pradesh State Handloom
Weavers Co-operative Societies Limited
(Merger of certain Co-operative Socie-
ties) Bill, 1983- (Passed)

The motion was adopted and Clauses 12, 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri N. T. Rama Rao:—Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh State Handloom Weavers Co-operative Society Limited (Merger of certain Co-operative Societies) Bill, 1983 be passed.”

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri A. Madan Mohan:—There are many lacunae which were actually shown to Chief Minister. Certain provisions are inconsistent and certain provisions are autocratic in nature. We have also said about uneven partnership of handloom weavers, workers. This expression is not only expressed opposition people but also by Treasury Benches, and some senior members. Mr. Nagabhushanarao who has good knowledge has been bringing to the notice of the Government and the Chief Minister and also expressed to give sufficient time for the Chief Minister and other concerned officials and ministers to bestow their thought as to the efficacy or inefficacy of the proposed Bill which has to replace the Ordinance. Nothing is taken into consideration. Subsequently he has no other alternative but to express again in this House only to bring to the notice of the Chief Minister for reconsideration of the same. I myself and on behalf of my party feel convinced that this uneven partnership is going to create most of the social prejudices between two weaker sections of the community. It may be too much of a statement to be made but when we see it is clear that the Government is very adamant in not even finding a reason which has been explained by so many members. The attitude that has been adopted by this Government is only to hustle through this piece of legislation, which is not in the interest of the weaker sections but only creating a clash and prejudices against each community. It is not certainly a welfare measure. There were certain provisions which are very autocratic in nature. In section 6 the proviso mentioned there smacks up dictatorial approach of the Government, Government holding all powers to itself and even having the power to remove any Member who is elected in the process of democracy. It does not speak well. This Government or this party before it came into power was saying that most of the autocratic measures are adopted by the previous Government. This is the classic example to show how the present Government and its mind is working. We oppose the Bill not clause-wise or certain clauses, but we oppose the Bill in toto.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—ఇవి సహజాత్ సదున్నాయని తర్వాత అనవసరంగా ఖర్చు పెడుతున్నారని దీనిని మెర్జ్ చేసి—ఒకటి చేస్తున్నామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతున్నారు. దీనికి అప్పో యాజమాన్యాలు ఉంటాయని చెప్పినారు. ఇప్పుడు అప్పో పరిస్థితి యెట్లా ఉంది? దీనిని యే విధంగా మెరుగ పరచాలనే విషయం కూడా హావుస్ కు చెప్పాలి కదా. ఇప్పుడు మనం చట్టం తెచ్చి ఆ సొసైటీస్ ను కలిపి వీటన్నిటినీ అప్పో యొక్క పరిధి క్రింద తీసుకువస్తామని చెబుతున్నారు. 1978 నుంచి యిప్పటివరకు అడిట్ జరిగిందా? 1977, 1978 నుంచి అప్పో వారి అడిటింగ్ కోసం సంవత్సరానికి కొన్ని లక్షలు ఖర్చు చూపిస్తున్నారు. నిజానికి అడిటింగ్ జరిగిందా? వారి దగ్గర యిన్స్పెక్టర్ ఉంటే మన హావుస్ కు అందజేస్తారా? అప్పోవారు ప్రావిజనల్ గా చూపించిన లాఘం యేమిటంటే రూ. 19.29 లక్షలు. కాని యాక్చువల్ గా అడిట్ చేసిన తర్వాత చూస్తే రూ. 68.51 లక్షలు నష్టం అని తెలిసింది. వాళ్ళు చూపిన ప్రోవిజన్ లో రూ. 19.29 లక్షలుంటి. అడిట్ చేసిన తరువాత ఎచ్చిన నష్టం రూ. 68.51 లక్షలు అంటే ఆ సంవత్సరములోనే ఆప్ కో వారి లెక్కల ప్రకారం 87.80 లక్షలు. అన్నీ తప్పుడు లెక్కలే. బ్యాంకులను మోసము చేశారు. 1978-79 నుండి 1982-83 వరకు అడిట్ లేదు. ఒక వేళ ముఖ్యమంత్రి గారి దగ్గర అడిట్ జరిగినట్లుంటే నేను కరెక్టు చేసుకుంటాను. ఆ సంస్థ మరీ అధ్యాన్న స్థితిలో వుంది. ఇంతవరకు జరిగిన దుర్వినియోగాలను ఎలా బయటికి తీస్తారు? దానికి ఎవరు బాధ్యులో? వాని బయటకు తీయడానికి మీరు ఏ ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు? విశాఖనట్టణం జగదాంబ ఆఫ్ కో సెంటరులోని ఒక ఎంపొరియంలో లక్ష రూపాయలు దుర్వినియోగం జరిగినట్లు తెలిసింది. దానిని గురించి రిపోర్టు చేశారు. అలాగే కడప గోడవున్ లో రూ. 1.75 లక్షలు మిస్ ప్రాప్రియేషన్ జరిగినట్లు తెలిసింది. దాని సంగతి ఏమయిందో తెలియదు. దీనికి సప్టాలు రావడానికి కారణం ఏమిటి? దానిని పరిశీలన చేయటానికి ఒక కమిటీని వేళామని అప్పటి ప్రభుత్వము కాంగ్రెసు హయాంలో అన్నారు. ఆ కాంగ్రెసు పోయింది, కమిటీ పోయింది. రెంధూ పోయాయి.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—మాటకు వస్తే కాంగ్రెస్ పోయింది, కాంగ్రెసు పోయిందని అంటున్నారు, కాంగ్రెసు ఎక్కడకు పోయింది? Even to-day it is a major political party. We have nothing to feel regretful. I would like to say that Congress is very much alive in the minds of the people.

The Andhra Pradesh State Handloom
Weavers Co-operative Societies Limited
(Merger of certain Co-operative Soci-
eties) Bill, 1983- (Passed)

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఆప్ కో హాస్తితీ బా వుంకో, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో కాంప్రెసు పర్థితి అట్లాగే వుంది.

(Interruptions)

Sri A. Madan Mohan :— With all their acrobats for years and years and I only sympathise that they have not been able to cross single digits

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— కాం గెను వాళ్ళ పద్ధతులు, వాళ్ళ నాటకాలు, వాళ్ళ వేషాలు, వాళ్ళ రూపాలు, కోపాలు, చేస్తుంటే మేము సింగిల్ డిజిట్ కాదు, చాలా డిజిట్స్ రాటివుంటేవి.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ — అయితే మీ మిత్రవత్తం పార్టీ వారు అవే చేశారని ఒప్పుకుంటారా ?

Sri. M. Venkayya Naidu :— When an occasion came my party and its leader Atalbihari Vajpai has shown to the country that we can rise to the occasion and we can rule the country better than Congress and nobody else. It has been proved in history.

Mr. Speaker :— You are deviating from the main subject.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఇప్పటికీ బిల్లు పీసుకొని వస్తున్నామని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రములో వున్న వేలాది సొపైటీలు మరల అప్ కో క్రింద రిజార్డినేట్ లెవెల్ లో వుంటాయి. ఇదంతా అగమ్య గోచరంగా వుంది. ఇంతవరకు జరిగిన అవతరణల వల్ల ఏ పథంగా, ఈ కొత్త మార్పులవల్ల, వీవర్సులో కాన్సిడెన్సు ఫ్లట్టిస్తారు? మదన్ మోహన్ గారు చెప్పినట్లుగా ఆ బిలిహిన పుత్తిపై వున్న వీవర్సు వర్గానికి నమ్మకము కలిగించ వలసిన బాధ్యత ముఖ్యమంత్రిగారి మీదుంది, ముఖ్యమంత్రి గారు బిల్లు యొక్క తీరు, పరిస్థితి గురించి చెప్పారు. కానీ రెమిడి మెజిస్ట్రి అక్కడ చూడలేదు. పెప్షల్ ఆఫీసరు రిచూచినా వుండగా కొద్ది రోజులు వాచుమాత్రంగా అనధికార కమిటీ వండింది. అధికారుల పరిపాలన వుండగా యంత్రాలకు, మగ్గల పరికరాలకు, స్థలం కోసం ముత్తం రూ. 110,72 కోట్లు ఖర్చు అయినట్లు, ఇప్పటివరకు ఖర్చు చూపారు. ఎలాగా ఇంత ఎమౌంట్ ఖర్చు అయిందా? అనలు అవన్నీ ఎక్కడున్నాయో కూడా చూడవలసిన అవసరముంది. రాజమండ్రి రగ్గర లాలా చెరువు వద్ద, మాడరన్ డైలెంక్ యూనిట్ ను పెట్టారు. ఫవనాలు కట్టారు. యంత్ర పరికరాలు తెప్పించారు. అవసరాలకు, యంత్రాలకు ఎంత ఖర్చు అయిందో సమాధానము రాలేదు. వాతావరణం ప్రభావంవల్ల యంత్రాలు తుప్పు పడుతున్నాయి. వాటిని నడిచే పీలులేని పరిస్థితి కనబడుతున్నది. 81-82 లెక్కల ప్రకారం రూ. 37.47 లక్షలు ఉద్యోగస్థుల నుండి, లోకల్

The Andhra Pradesh State Handloom Weavers Co-operative Societies Limited (Merger of certain Co-operative Societies) Bill, 1983- (Passed)

బాడీస్ నుండి డబ్బు రావలసి వుంది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్తుల కిచ్చిన అప్పులు ఎక్కువగా వున్నాయి. సెజంగా అప్పులు తీసుకున్నారా లేదా అనేది అనుమానంగా వుంది. తీసుకొన్న ఉద్యోగస్తులు ఎక్కువగానూరో తెలియదు. అప్పుడున్న అధికారులు ఇప్పుడు లేరు. ఆప్ కో నుండి రావలసిన బకాయాలు రానందువల్ల క్రింది స్థాయిలో వున్న సొసైటీలు ఎన్నో అనేక కష్టాలకు గురవుతున్నాయి. నిన్ననో, మొన్ననో తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల నుండి చాలా మంది వీవర్సు ఇక్కడకు వచ్చారు వారు ముఖ్యమంత్రి గారిని కలుస్తామని అన్నారు కలిశారో లేదో తెలియదు. ఆప్ కో ఇటువంటి పరిస్థితులో వున్నప్పుడు, అటువంటి పీకర్ సెక్షన్ వర్గం నారికి ఈ మెంబర్ వల్ల ఏ విధంగా నష్టం కలిగిస్తారు? ముఖ్యమంత్రి గారు అటువంటి వీవర్సును ఏ విధంగా అడుగుంటారు? డబ్బు విషయంలో వారిని ఏ విధంగా సంకల్పి పరుస్తారు? జరిగిన అవతతవకలుకు ఎవరు బాధ్యులలో, రిమిట్ పెట్టి, ఎంక్వయర్ చేయించి, సభకు తెలియజేస్తే, అప్పుడు కొత్తగా చేయబోయే మార్పువల్ల సక్రమంగా జరుగగలరా లేదా అనేది తెలుస్తుంది. కాబట్టి, సమగ్రమైన విచారణ అనేది హౌస్ కమిటీ ద్వారా జరిపిస్తారా? లేక రిటైరయిన సీనియర్ వ్యక్తులచేత జరిపిస్తే, ఎలా సప్టాలు వచ్చాయో దానికి ఎవరు బాధ్యులలో, దాన్ని ఇంప్రూవ్ చేయటానికి ఎలాంటి పద్ధతులు అవలంబించవలసి వుంటుందో తెలిస్తుంది. అందువల్ల దానికి ప్రయత్నించాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ ఎం. జగన్నాథం :— అధ్యక్షా, వున్న పారిశ్రామికీకరణ ఇది దుర్గతం అని అంటున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు వారి సమాధానంలో వున్న సంఘాల వారు బట్టను ఉత్పత్తి చేయడం లేదని అన్నారు. ఈనాటి వరకు పై న్యాయానికి వాళ్లు కంబళ్ళు చేసి, పంపుతున్నారు. ఖాదీ ఇండస్ట్రీస్ గ్రామీణ పరిశ్రమల వారు లోను తీసుకొని, సక్రమంగా పంపుతున్నారు. అయితే వారి పేర్లను ఈ ఎజెండాలో చేర్చలేదు. హిందూమ్ వున్న పారిశ్రామిక సమాజం సంఘము పేరు చేర్చబడినా బాగుండేది. వారికొక సూచన చేస్తున్నాను. ఇక్కడున్న వున్న హిందూనాకు, పంజాబుకు పోతున్నదంటే, వున్న హిందూ మిల్లులు అక్కడ ఎక్కువగా వున్నాయి. ఇక్కడ లేవు. వున్న మిల్లులకు ఎక్కువ ఖర్చు కూడా వుండదు. కాబట్టి వున్న పరిశ్రమాలిప్పటికీ ఈ పరిస్థితి ఎక్కువ చొరవ తీసుకోవలెనని, దీనిమీద ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— సారవ సభ్యులు చేసిన సూచనను అవగాహన చేసుకొన్నాను. నిన్ననే వెంకయ్యనాయుడు గారికి అవతతవకలున్నాయి, అడిట్ జరగలేదని చాలా చెప్పాను. 1978-79లో అడిట్ జరిగింది. తరువాత ఇంతవరకు జరగలేదు. ఈనాడు ఎక్కడున్నాము? ఎంత నష్టము వచ్చిందని తెలుసుకొనే విధానంలో మ్యంబెట్టి, ఈనాడు కార్య

The Andhra Pradesh State Handloom
Weavers Co-operative Societies Limited
(Merger of certain Co-operative Socie-
ties) Bill, 1983--(Passed)

జగ్గిమాలయ నడవడమే జరుగుచున్నది గాని, ఏ సవరణరాని? సంవత్సరము
ఇంత నష్టము వచ్చింది, ఈ నష్టము రావడానికే కారణం ఏమి? ఏ సంవత్సరానికి
ఆ సంవత్సరము మనము చూచుకొనే విధానం లేకపోవడం. దురదృష్టవశాత్తూ
కాబట్టి యీ ఆప్ కో వ్యవహారాలు చూసేందుకు మేనేజిమెంటు బోర్డును ఏసాను
ఈ కొత్త మేనేజింగు బోర్డు ఎందుకు యీ చేనేత సహకార సంఘాలలో నష్టాలు
వస్తున్నాయి అనేది పరిశీలన చేస్తుంది. అంతే కాకుండా యీ ఆప్ కోలో ప్రతి
సంవత్సరం ఆడిట్ ముందే నిర్దేశించే ఏ విధంగా పరిస్థితి ఉంది, నష్టాలు
వస్తున్నాయో, లాభాలు వస్తున్నాయో తెలుసుకోవడానికి కూడా యీ మేనేజి
మెంటు బోర్డును ఏర్పాటు చేసారు. సహకార రంగంలో నష్టాలు రావడం
దురదృష్టవశాత్తూ. ఎప్పటికప్పుడు శ్రామికులకు సంబంధించిన యీ సహకార
సంఘాలలో నష్టాలు తెచ్చుకోవడము అంటే ఏదో తప్పుడు విధానం జరుగుతోంది.
ఇక్కడ గౌరవ సభ్యులు కొందరు యీ చేనేత శ్రామికులు వారి కష్టాలు చెప్పు
కోవడానికి ప్రాదరాబాదు చాకా వచ్చారన్నారు. అట్లా వారు రావలసిన
అవసరం లేకుండా వారికి కావలసిన మూలం వారికే అందివ్వాలి. వారికి
కావలసిన దుబాలు వారికే అందివ్వాలి. వారికి ఉపాధికల్పన చేయాలి. వారు
ప్రాదరాబాదు నూవడం దురదృష్టవశాత్తూ. ఈ విధానం పోవాలి. ఈ
సహకార సంఘాలు వద్ద ఎంత స్థాకు ఉందో అంతా కూడా ఆప్ కో
కొనేట్లు చేయాలి. ఆ సహకార సంఘాలవారు మంచి డిజైన్లు తయారు
చేసేందుకు పిలుగా వారికి డిజైన్లు అందివ్వాలి. వారు మిల్లలవారితో
పోటీపడాలంటే లెవని డిజైన్స్, కొత్త విధానాలు, తయారు చేసే కొత్త
వరికగాలు వారికి అందివ్వాలి ఏర్పాటుగా భావిస్తున్నది. ఈ నాడు గ్రామంలో
కావలసిన 20, 40 నెంబరు నూలు వంచెలు కాని 120 నెంబరు గ్లాస్కో వంచెలు
ఆ గ్రామీణులకు పనికి రావు. కాబట్టి అక్కడ గాగ్గిమాలలో ఆడువారికి, మగ
వారికి చొక్కగా యీ బట్టలు అందజేయబడాలి. ఇక్కడ చాలా మంది గౌరవ
సభ్యులు చాలా విలువైన సూచనలు ఇచ్చారు. వెంకయ్యనాయుడుగారు
కొన్ని అభియోగాలు చేసారు విశాఖవట్నం ఎంపీరియంలో జరిగిన సేల్సులోని
అవతరవకల విషయంలో అక్కడ అధికారిని సస్పెండు చేయడం జరిగింది.
గౌరవసభ్యులు యింకా ఏమైన సూచనలు ఉంటే మాకు అందించ వచ్చును.
అధికారిలను కప్పిపుచ్చడం మా ప్రభుత్వ ధ్యేయము కాదు. ఈనాడు 20కి
మంది గౌరవ సభ్యులూ కూడా ఒకటే మాటమీద ఉండి యిటువంటి విషయాలు
పరిశీలన చేయాలని కోరుతూ శలవుతీసుకుంటున్నాను.

6-40 p.m.

(శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—ముఖ్యమంత్రిగారి విజ్ఞప్తి బాగానే ఉంది

కాని ఇక్కడ అన్నీ బాగానే జరుగుతున్నాయని చెప్పడం బాగాలేదు.

Either in respect of the Bills or in respect of the demands or sugges-
tions made by the opposition benches ఒక్క డిమాండు మీద మా సెషన్స్

ఒప్పుకున్న ఉదాహరణ చెప్పండి. Speaking and preaching is different from practice. Just mere preaching will have no effect whatsoever.

(శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—పదై నా ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడు తున్నప్పుడు స్పెసిఫిక్ గా మేము అడిగిన దానికి సమాధానం రావాలి. డిమాండు మీద, బిల్లు మీద మేము మాట్లాడిన దానికి సమాధానాలు ఒకే విధంగా ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఏకాభిప్రాయంలో అధికారిని సస్పెండ్ చేసా మన్నారు. ఆయన ఉద్యోగంలో ఉన్నాడో, లేక మరల చేరాడో నేను తరువాత కనుక్కొంటాను. కడవలో కూడా గోదాములలో ఒక లక్షా 75 వేల రూపాయలు దుర్వినియోగం జరిగిందని చెప్పాము. ఇవన్నీ కొత్తగా తెచ్చేవి కాదు. ఇవన్నీ కూడా యిదివరకే పరిశుభ్రతానికి రిపోర్టు చేయబడినాయి. తరువాత 1978 నుంచి 79 వరకూ ఆప్ కో లో ఆడిట్ రిపోర్టు జరగకపోయినా లెక్కలలో డబ్బు ఖర్చుచేసినట్లు చూపిస్తున్నారు అనేది వార్తలు వస్తున్నాయి. అది ఎంతవరకూని ఆమో తెలుసుకొని బాధ్యులైనవారిమీద యాక్షన్ తీసుకోవాలి. When they have not done audit and drawn money action must follow immediately.

(శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—ఆప్ కో లో ఆడిట్ జరుగుతూనే ఉంది. ఇది రావడామరది కాష్టంలాగా ఉంది. ఈ దురదృష్టకరమైన విధానాన్ని ఆరికట్టాలని చూస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—ఇంకా ఆడిట్ జరుగుతూ ఉంటే అది ఏవిధంగా పూర్తి చేస్తారో చెప్పాలి. ఈ రోజు యీ చేనేత కార్మికులు హైదరాబాదు నగరానికి ఎందుకు రావాలి అని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. పందలపాక, వీరవరం, దుక్క మొదలైన ఊళ్లలో 60 లక్షల రూపాయలు దుర్వినియోగం జరిగింది. అంతేకాకుండా ఆప్ కో వారు యీ సంఘాల దగ్గర తీసుకున్న స్టాక్కుకు 92 లక్షల రూపాయలు చెల్లించాల్సిన బాకాయి ఉంది. ఇట్లా 92 లక్షల రూపాయలు బకాయ పెడితే ఎట్లాగు? తరువాత మద్రాసు చేనేత సహకార సంఘాలు 102 కోట్ల రూపాయలు బిజినెస్ చేస్తూ ఉంటే బాగా మన్నిక బట్టలు తయారు చేయగల సామర్థ్యం ఉన్న మన సంఘాల బిజినెస్ కేవలం 25.56 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఉంది. ఈ పరిస్థితి ఎందుకు ఉంది? ఈ ప్రాథమిక సహకార సంఘాలకు బాకీవడ్డ సొమ్ము యిప్పించేలా చూస్తారా?

(శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—మద్రాసు నగరంలో చేనేత బట్టలనే కొనాలని పట్టదలతో మంచి డిమెండ్స్ తయారు చేయడం వల్ల బిజినెస్ పెరిగింది. మన రాష్ట్రంలో కూడా ఈ నాణ్యతగల, మంచి డిమెండ్స్ వస్తాయి తయారు చేయించడానికి అధునిక వద్దతులు, సరికరాలు చేనేత సంఘాల వారికి అందిస్తున్నాము. కడప జిల్లా మదిపాడు విషయంలో గొడాన్ లో మిస్ అప్

Government Bills : 15th September, 1983. 131
The Andhra Pradesh Co-operative Spinning
Mills (Regulation) Bill, 1983---(Passed)

ప్రియేషన్ జరిగిన విషయంలో ఆక్కడ అధికారిని సన్ పేండ్ చేసి క్రిమినల్ కేసు పెట్టడం జరిగింది. తరువాత నెల్లూరులోని మాటుమియి విషయంలో వెంకయ్యనాయుడుగారు చెప్పారు. ఆ విషయాలన్నీ నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. తూర్పుగోదావరి జిల్లా నుంచి వచ్చిన చేనేత సహకార సంఘాలవారు చాచాపు రెండు కోట్ల రూపాయలు విలువచేసే జట్లల స్థాకు నిల్వ ఉండని చెప్పారు. అట్లాగే యీ సహకార సంఘాలవానికి అవేకోవారు చెల్లించవలసిన పాత బాకీల విషయంలో కూడా వారికి ఏమీ బాకీ ఉండదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—The question is:

That the Andhra Pradesh State Handloom Weavers Co-operative Society Limited (Merger of certain Co-operative Societies) Bill, 6.50 p.m. 1983 be passed.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

STATUTORY RESOLUTION :

Re: Disapproving the Andhra Pradesh Co-operative Spinning Mills (Regulation) Ordinance, 1983.

Sri M. Ramakrishna Rao :—Sir, I beg to move :

"This House disapproves the Andhra Pradesh Co-operative Spinning Mills (Regulation) Ordinance, 1983 (Andhra Pradesh Ordinance No. 15 of 1983) promulgated by the Governor on 21st July, 1983."

Mr. Speaker:—Resolution moved.

GOVERNMENT BILLS

The Andhra Pradesh Co-operative Spinning Mills
(Regulation) Bill, 1983.

Sri N. T. Rama Rao:—Sir, I beg to move:

That the Andhra Pradesh Co-operative Spinning Mills (Regulation) Bill, 1983 be taken into consideration.

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ ఎం. రామకృష్ణారావు :—అధ్యక్షా, ఒక ప్రతి అసెంబ్లీ సమావేశాలు ఆగష్టు మొదటి వారంలోనో, రెండో వారంలోనో చుగుతాయి ఎస్. జి. ఎం. సమ్మె కనుక లేకపోతే ఇంకా ముందుగానే జరిగేవి. దానిని ముగ్గురించి, అసెంబ్లీ సమావేశం ఏర్పాటు చేయడానికి రెండో వారం వచ్చింది. అసెంబ్లీ సమావేశాలు కొద్ది రోజులలోనే రాబోతుండగా, ఈ అడ్డిసెన్సును ఎందుకు పీఠకు

రావలసి వచ్చింది ? తీసుకురాకపోతే మునిగిపోయేదేముంది ? ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉంది కనుక, కాబినెట్ ఎటా ఛీఫ్ అటా గవర్నరు వింటారు కనుక ఆర్డినెన్సును పాస్ చేయాలనే ఉద్దేశం తప్ప, అప్పుడు ఆర్డినెన్సును పాస్ చేయవలసిన అవసరమే లేదు. ప్రజాస్వామిక విధానంగా, అసెంబ్లీలో చర్చ పెట్టి, ప్రతిపక్షాల అభిప్రాయాలు కూడా విని, వాస్తవమూకదా అని ఆలోచించి, చేద్దామని కాకుండా, ఆర్డినెన్సులు తీసుకుర వడమూ, తెచ్చాము కనుక ఆ స్పిరిట్ నుంచి వెళ్లిపోతే, ప్రతిష్టకు భంగం కలుగుతుందని అభిప్రాయపడుతున్నట్లుగా మాత్రమే ఉంది. కేవలం ప్రతిష్ట కోసం ఈ బిల్లును తీసుకు వచ్చే దృఢి సరైనది కాదు. ప్రస్థావ్యానికి వ్యతిరేకం. 10, 15 రోజులలో సమావేశాలు జరగ బోతుండగా, ఈ ఆర్డినెన్సును తీసుకు రాకపోతే వచ్చే ప్రమాదమేమిటి ? అందు వలనే మేము ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నాము. వాస్తవంగా ఈ స్పిన్నింగ్ మిల్స్ బిల్లు, ప్రజానీకానికి గానీ, స్పిన్నింగ్ మిల్స్ వారికి కానీ ఏ మాత్రం ఉపయోగం లేదు. సరికార నూలు విల్లులు నెలకొన్న ప్రతిపాదన ఉందన్నారు. 7 మిల్లులు ప్రస్తుతమున్నాయన్నారు. ఎపెక్స్ సంచాల సమూహ్య ఉందన్నారు. ఒక క్రమ వ్యతిరేకి చేస్తామన్నారు. ఆ స్పిరిట్ తో దీనిని తీసుకురావాలని ప్రయత్నం చేశారు. స్పిన్నింగ్ మిల్స్ అన్నింటికీ వేరే కమిటీ ఏర్పాటు చేయాలనేది కూడా ఈ బిల్లులో ఉంది. ఇది సరైనది కాదు. దీనిని మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—బడ్జెటు గురించి మాట్లాడేటప్పుడూ, ఆ తరువాత ఆర్డినెన్సు గురించి చెప్పేటప్పుడూ, ముఖ్యమంత్రిగారు లేరు. అసలు ఈ ఆర్డినెన్సులు ఎప్పుడు చేయాలి ? శాసన సభ ద్వారా కాకుండా, కేవలం సకరిమించిన అధికారంతో ఒక్క కలం పోటుతో చెయాలని దాని ద్వారా లాభం పొందాలనే సలహా ఎవరు ఇచ్చారు ? 18 మిల్లులేవయితే ఉన్నాయో, వాటిని ఒకటిచేసి, ఆండ్రప్రదేశ్ స్పిన్నింగ్ మిల్స్ రెగ్యులేషన్ అమండుమెంటు అని పాస్ చేశారు. డెమోక్రటిక్ స్పీట్ అంటే when we make criticism, we expect their response from the other side. కానీ ప్రభుత్వం ఎట్లా ఉందంటే, ఆర్డినెన్సు ఎందుకు చేశారంటే, శాసన సభ సమావేశం జరగడం లేదు కదా అన్నారు. ఈ సమాధానం సమంజసం కాదు. ఈ ఆర్డినెన్సు పాస్ చేయడానికి కావలసిన అత్యవసర పరిస్థితి ఏమిటి ? ఎక్స్ప్రెస్సివలీ పరిస్థితులలోనే ఈ రకంగా ఆర్డినెన్సులు పాస్ చేయాలని, లోక్ సభ, అసెంబ్లీలు స్పీకర్స్ కూడా అనేక సార్లు రూలింగ్ ఇచ్చారు. ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రజాస్వామ్య వాదులమనీ, అందరం కలిసి పని చేద్దామనీ, రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకు రావడానికి కావలసిన సలహాలను ప్రతిపక్షాల వారు కూడా ఇవ్వాలని ఎన్నో మాటలు చెప్పారు, మరి ఆర్డినెన్సును పాస్ చేసేటప్పుడు, చేయవచ్చు లేదా అనేది ఆలోచించలేదు. ఆలోచించినట్లయితే ఈ పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చిందో చెప్పాలి. కమిటీ చేస్తామన్నారు. క్లాస్ 2 లో Notwithstanding anything in the Co-operative Societies Act, the Relief Undertakings Act or the rules made thereunder or the by laws of the State Federation of Co-operative Spinning Mills and the Co-operative

The Andhra Pradesh Co-operative Spinning
Mills (Regulation) Bill, 1983, (Passed)

Spinning Mills specified in the Schedule, for the time being in force, the Government may, by notification, appoint a person to be called the special officer or a Committee consisting of not more than twenty one persons to manage the affairs of the State Federation of Co-operative Spinning Mills and not more than eleven persons to manage the affairs of each of the Co-operative Spinning Mills specified in the Schedule for a period of three years... అని అన్నారు. ఒక్కొక్క స్పిన్నింగ్ మిల్ను మెయిన్ కమిటీ చేయడానికి, వారికి సలహాలనివ్వడానికి కానీ 11 మందితో ఒక కమిటీ వేస్తామన్నారు. వారు పరిపాలనా నిర్వహణ చేస్తారని చట్టంలో చెప్పారు. ఆ 11 మంది ఎవరు? వారి అధికారాలు ఎలాంటివి? ఈ విషయాలన్నీ స్పష్టంగా చెప్పాలి. సెక్షన్ ఆఫీసర్ ద్వారా రాష్ట్రం చేసే పద్ధతి సమంజసం కాదు.

The appointment of the Special Officer or the Committee may be extended for a further period or periods if the Government are satisfied that, in the interests of the efficient functioning of the State Federation of Co-operative Spinning Mills and the Co-operative Spinning Mills specified in the Schedule, it is deemed necessary to so appoint the Special officer or the Committee for a further period or periods not exceeding six months at a time so however, that the total period of appointment shall not in the aggregate extend beyond six years. ఒక వేళ ఏ కారణంతో అయినా 11 మందితో పరిభ్రష్టం కమిటీని నియమించక పోతే, 21 మందితో రాష్ట్ర స్థాయిలో కమిటీ వేయకపోతే, 6 సంవత్సరాల వరకూ సెక్షన్ ఆఫీసర్ తో చేయవచ్చును. ప్రజాస్వామికంగా సంస్థను నడిపించ వలసింది పోయి, సెక్షన్ ఆఫీసర్ ద్వారా నడిచే పద్ధతికి పూనుకోవడం చింతా కరం. ఈ ఎక్స్ ప్రాగ్రినీ పవర్స్ ను పరిభ్రష్టం ఎందుకు తీసుకుంది? అసలు ఈ పాటికే, ఎప్పుడైతే చట్టాన్ని తయారుచేయడానికి పూనుకుందో, ఫలానా డేట్ లోగా నాన్ అఫీషియల్స్ తో కమిటీ వేయబోతున్నామని చెప్పాలి. ఒక వేళ ఎలెక్టెడ్ బాడీ లేనప్పుడు యిట్లా చేస్తున్నామంటే అర్థము వుంది కాని సెక్షన్ ఆఫీసర్ ని 6 సంవత్సరాలు పెట్టుకుంటున్నామని చెప్పడం మంచిది కాదు. provided that the Government may without notice and without assigning any reasons therefor withdraw the appointment of the Special Officer or any or all members of the Committee and appoint another Special Officer or Member or Members in his or their place for the residue of the period of the original appointment... వేసిన కమిటీ మెంబర్స్ వీరి దయాదాక్షిణ్యాలమీద ఆధారపడివుండాలన్నమాట. ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు తీసివేస్తామని స్పష్టముగా చెప్పారు. ఎందుకు ఈ విధమైన అసాధారణ పరిస్థితి తెచ్చారో అర్థము కావడంలేదు. ఒక పారి వేసితరువాৎ ఎన్ని శక్తులు చేసినా తీయకూడదని చెప్పారు. కారణము లేకుండా తొలగిస్తామనే పద్ధతి ఎంతవరకు సమంజసము? ఏమి ప్రజాస్వామ్య

7-00 p.m.

పద్ధతి అనేది ఆలోచించాలి. provided that the Government may without notice and without assigning any reasons therefor withdraw the appointment of the Special Officer or any or all members of the Committee and appoint another Special officer or Member or Members in his or in their place.... ఒక సారి కి సంవత్సరాలకు మిటిగి చెసినవారితో కొద్ది రోజులకే ఏరి మాట విన్నవోతే కి నెలలకే కారణము లేకుండా తీసివేసి వారి యిష్టము వచ్చినగాని వెసుకోవచ్చు ఇది ఏమి ప్రజాస్వామ్య పద్ధతి అని అడుగుతున్నాను. ఎందుకు ఈ అసాధారణ ఆధికారాన్ని పెట్టుకొన్నాడు? నాన్ అఫీషియల్స్ వేస్తే తీసివేయడానికి పోలిసిస్ వుండాలి. There is every possibility of this man going headstrong or misusing the powers conferred on him by this Act or by the provisions of this Act. Secondly they must give some reasons, కారణము చెప్పి తీసివేయాలి. కారణము చెప్పకుండా తీసివేసే పద్ధతి మంచిది కాదు. అసెంబ్లీలో బిల్లు రూపముతో తీసుకువచ్చి చర్చిస్తే బాగుండేది. కాని ఆర్డినెన్స్ రూపములో తీసుకువచ్చి యిక్కడ మీ ముందు పెడుతున్నాను. పాస్ చేయండి అని చెప్పడం ఎంతవరకు సమంజసమో ఆలోచించాలి కిరుతున్నాను. Day in and day out he is talking about democracy and its principles. That is why it is having very relevancy. పెళ్ళి కాక ముందే సిబ్బితార్థము అయినది కాబట్టి కలుసుకొంటే ఫరవా లేదంటే ఎంత పాపమో అట్లాగే మేము తీసుకువచ్చాము. అప్రూవల్ యివ్వండి అనడం అంత అన్యాయము. ఈ పరిస్థితికి శాసనసభను దిగజార్చడం మంచిది కాదు. ఈ పద్ధతి మార్పుకొనవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. అఫీషియల్ ఎమెండ్ మెంటు ద్వారా అయినా క్లాజ్ 4 సబ్ క్లాజ్ (2) పోలిజీస్-తీసివేయవలసిన అవసరం వుంది. దాని అవసరం ఏమీ లేదు. 11 మంది ఎవరు వుంటారు, వారి ఫంక్షన్స్ ఏమిటనేది స్పెసిఫిక్ గా క్లారిఫై చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఏమిల్లుకు ఆ మిల్లుకు మేనేజింగ్ డైరెక్టరు వుండి ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతకూ ఒక ఎం.డి. వుంటారా?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :—ఆధ్యక్షా, ఈ రోజున స్పిన్నింగ్ మిల్స్ పరిస్థితి ఎంత దురదృష్టకరముగా వుందో గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. ఎవరికి వారే యమునా తీరే అన్న పద్ధతిలో వున్నా. బైలాస్ అన్నిటికీ సమన్వయము చేసి పెట్టకపోవడం శోచనీయుం. మేనేజింగ్ డైరెక్టర్స్ వారి యిష్టము ప్రకారం వ్యవహరించుట వల్ల వ్యవస్థకు నష్టము జరుగుతోంది. అభివృద్ధి జరగడం లేదు. కో ఆర్డినేషన్ లేదు. ఒకవిధమైన సమన్వయం తీసుకురావాలనే ఉద్దేశ్యముతో ఈ సవరణ తీసుకువచ్చాం. ఇండివిడ్యువల్ మిల్ కి, కో అవరేటివ్ ఫెడరేషన్ కి ఏమీ సంబంధం లేదు. ఎవరికి వారే దూది ధర నిర్ణయించడం జరుగుతున్నది. సమన్వయం చేసే వ్యవస్థ లేదు అదిలాబాదులో వున్న మిల్లును చూస్తే చాలా అందముగా వుంది. కాని నష్టము వస్తోంది అన్నారు, శోత్తగా మిల్లు పెట్టినప్పుడు లాభం వచ్చింది 4 సంవత్సరాలతరువాత నష్టము వస్తోందన్నారు. ఎందుకు అన్నప్పుడు అక్కడవారు బయటకు రాకపోయినా ఏ విధంగా పని చేస్తున్నది ఆ నూలు మిల్లును చూసినవారు ప్రక్కకు వచ్చి చెప్పారు. దూదిని

కష్టము భరించుకొంటున్నాము. ఎక్కువ ధనము కొంటున్నట్లు చాస్తున్నారు స్పిన్నింగ్ మిల్ వుంది. పత్తి పెండ్లి ఉత్పత్తిదారులకు లబ్ధము వస్తుందనే నమ్మకం పెడం లేదు. కో ఆపరేషన్ సెకటరీలో మిల్లు వచ్చింది, వాక్తే నా లాభము వుంటుందా అంటే రూ. 200 లకు వదిలి కొనడం. 500 కు కొన్నట్లు వ్యాయడం జరుగుతుంది అలా విధానము సరిగా లేదు. నేనే నాయకుణ్ణి నేనే దేవుణ్ణి అనుకొంటూ ఆ సంస్థలో వున్న నిధులను స్వామీ చేసుకుందం జరుగుతోంది. నూలు మిల్ ఈ స్థితికి దిగజారింద కాబట్టి ఈ చర్య తీసుకొన్నాము. మిల్లర్స్ కి, ఛెడరల్ స్పిన్లకు ఏ విధమైన అనుబంధం వుండాలనేది ఆలోచించి, ఈ విధంగా వుంటే ఈ కలక్షన్లు దాని పట్ల ఉత్పత్తిదారులు, ఉద్యోగి మ్లు, నిధులు ఒకటైన ఒకటి చెక్ చేయడానికి వీలవుతుందనే ఉద్దేశ్యంతో ఏమిళనాడు ఛెడరల్ పార్టీ కావడం జరిగింది. మిల్లు వె. నేజింగ్ బాడ్ కాంపోజిషన్ ఈ విధంగా వుంటుంది. 5 గురు రిపోజింతులన్న వివర్స్ కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలనుంచి వుంటారు? జతకంటే ప్రజాస్వామ్యము ఏమి వుంటుంది? ఒక ప్రతినిధి పత్తి ఉత్పత్తిదారులనుంచి వుంటారు. ఒక ప్రతినిధి లెండింగ్ ఇన్ స్టిట్యూషన్ నుంచి వుంటారు. ప్రతినిధి కొనుగోలు చేసేపడు ఋణము తీసుకొండం చెల్లించడం వుంటుంది. వారిచ్చే నిధులు సర్వీసియోగమవుతున్నాయా అనే ఆలోచన కలగడానికి, వారి అజమాయిశీ వుండాని లెండింగ్ ఇన్ స్టిట్యూషన్ నుంచి ఒక ప్రతినిధి వుంటే దాగుంటు దనే భావముతో వారి పెట్టడం జరిగింది. ఇద్దరు నామినేట్ ప్రభుత్వం వైపునుంచి వుంటారు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—ఎక్కడనుంచి చదువుకున్నారు.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :—కాంపోజిషన్ గురించి గౌరవ సభ్యులు అడిగారు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—మిల్లు స్థాయిలో మేనేజ్ చేయడానికి 11 మందితో కనుటి అన్నాము. 21 మంది రాష్ట్ర స్థాయిలో అన్నారు. రాష్ట్ర స్థాయిలో వున్న ఛెడరల్ లో ఎవరెవరు వుంటారనేది పెన్సిఫై చేయకపోతే ఎవరినైనా పేరుకొవచ్చును. చేనేతకు సంబంధం లేకుండా వారిని స్పిన్నింగు మిల్లలో అనుచు వం శోధించి పేరుకొవచ్చు. మనము గైడులైన్లు పెట్టుకోవాలి. 7-10 p. m. స్పెసిఫై చేసుకోవాలి, పూర్వకనే సలహాలు చెబుతున్నాం, యిందాక చెప్పారు గట్టం వస్తే వేరే లాభం వస్తే వేరే వుంటుందని. మీ మనస్సులోని పుద్దేశం మంచిదే, ప్రావిజను లేకపోతే ఎవరు ఏమి చేయగలరు ?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :—వారు కాంపోజిషనును వ్యక్తం చేయు చున్నారు, అది లైలాన్ లో వుంది, కాబట్టి అది చదివి నిన్నిస్తాను. ఈ విధంగా ఆశ్చర్యవంతంగా తీర్చిదిద్దాలనే విధానముతో చేయండి. ఒకేచోట క్రోడీకరిస్తే అభ్యుదయకరమైనటువంటి మార్పులవల్ల సక్రమంగా పని చేసే విధానం వల్ల

The Andhra Pradesh Cooperative Spinning
Mills (Regulation) Bill, 1983. (Passed)

వుంటే టై చే ఆఫ్ ఎక్స్ పెనేషను అన్నా. as you have done in the case of APCO. ఆపోకో బిలు పాసు చేశామో ఆ బిల్లలో పొందుపర్చారు. ఇండాక చెప్పాను ఆఫ్టర్ సబ్ సెక్షను 11 అయిన తరువాత సెక్షను 12 లో పేర్కొన్నాము. పరియా అంటే ఎమిటి జోను అంటే ఏమిటి అనేది చెప్పుకున్నాము. ఎవరిని వుంచాలో వరుసగా చెప్పారు వన్ రిప్రజెంటేటివ్ ఆఫ్ ప్రయివేటీ హ్యాండ్లూమ్ వీవర్సు కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్. చెరక్టరు ఆఫ్ హ్యాండ్లూమ్స్. అదే విధంగా ఆపోకో వారు ఆ తరువాత ఎలక్ట్ అయిన 11 మంది అని వరుసగా చెప్పుకుంటూ వెళ్లారు. ఎలెక్ట్ అయిన 11 మందిలోనుండి ఒకరు ఛైర్మన్ గా వుండాలని చెప్పారు. స్పష్టంగా చెప్ప-పోతే దానిని భంగం చేసినా వారు ఏమి చేయగలరు? ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు మంచి వుద్దేశముతో చూచుని, ఆచరణలో అమలు జరుగకపోవచ్చు. ఇప్పుడు 21 పేర్లు విసలేదు, కొన్ని తెలిసాయి. అందుకని నాగభూషణం గారు చెప్పినట్లు స్పిన్నింగు మిల్స్ లో వర్కర్లు రిప్రజెంటేటివ్స్ వుండాలి. లాభ నష్టాలతో వారికి కనడను లేకపోతే వారికి అర్థం కాకుంటే కష్టం దాని కొరకు అఫిషియర్ అమెండ్ మెంటును పెట్టుమనండి లేకపోతే ఎయ్యారెన్ను యిస్తున్నట్లుగా హాస్ లో సర్క్యులేట్ చేయమనండి—21 అనే దాని మీద ఎగ్రిమెంటు కుదిరిన తరువాత—లేదా కాపోజిషను గురించి రామకృష్ణారావు గారు మంచి సలహా ఇచ్చారు, దానిలో ప్రతిపక్షము నుండి అధికార పక్షము నుండి కొంత మందిని, సర్క్యుల్స్ నుండి కొంత మందిని తీసుకోవాలని చెప్పారు. దాని గురించి అయినా ఆలోచించండి, టిల్లు చర్చకు వచ్చినప్పుడు పాత సాంప్రదాయము ప్రకారము ఒక అంగీకారానికి రాగలిగితే దాని ప్రకారం ప్రకటించుకోవచ్చు. ఎవరిని పేస్తారనేది ప్రభుత్వ యిష్ట ప్రకారం చేయాలి. ఐ కన్సిడ్ డెమొక్రసీతో, మీ వద్ద వుందా ?

మిస్టరు స్పీకరు :—21 సర్సన్ను వున్నారు.

శ్రీ ఎన్ టి. రామారావు :— టై లాస్ లో వున్నది.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—ఆ 21 మంది గురించి చెప్పినండి.

శ్రీ ఎన్ టి. రామారావు — '0 రిప్రజెంటేటివ్స్ members of the Co-operative Spinning Mills are elected among themselves. కోఆపరేటివ్ స్పిన్నింగు మిల్స్ : డి ఫ్ఫెరెంట్ వాటిలో నుండి వా వారి రిప్రజెంటేటివ్స్ ఒక్కొక్కరు స్పిన్నింగు ఫెడరేషను ప్రాసీదిగా వస్తూ three nominees from Government, one from Director of Handlooms & Textile or his nominee వారుగాని వారు నామినేట్ చేసిన వ్యక్తిగాని Joint Secretary or Deputy Secretary to Government, Industries & Commerce Department. dealing with the subject of Cooperative Spinning Mills మూడవవారు Joint Director or Deputy Secretary to Government, Finance Department, one representative of term lending Institutions I.F.C., IDBI, or I.C.I.C; one representative of National Co-operatives Development Corporation,

The Andhra Pradesh Co-operative Spinning
Mills (Amendment) Bill, 1983. (Passed)

i.e. NCDC; one Professional Textile Industry to be chosen by the Director of Industries and Textiles or by the Government; four non-official representatives to be nominated by the Government and Managing Director of the Corporation. ఆంధ్రప్రదేశ్.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— 11 మంది మెంబర్స్ ఎవరు ?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :— 11 మంది మిల్లు కమిటీ కాంపోజిషను ఎటా వుందంటే, Five representatives of Weavers Co-operative Societies and other Co-operative in the case of Consumer Mills, five representative growers members in the case of Growers Mills, one representative of Grower Members in the case of Consumer Mills, one representative of Weavers Co-operative Societies in the case of Growers Mills; one representative of Term Lending Institutions like IFC., ADBI or ICIC if the mills are indebted to it or to them, 11 మంది, ఆ మిల్లు నిర్వహణకు ఎవరైతే బాధులు వా వుండాలనుకుంటున్నామో వాని ఏర్పాటు చేయడం అయింది.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— ముఖ్యమంత్రిగారు చదివారా, దానికి సాంకేతికమిటి? చూస్తున్నప్పుడు చెప్పేస్తారు. Now the Chief Minister must assure the House that the compensation would be continued.

Sri N. T. Rama Rao:— Hon'ble Sir, I assure the House that the Compensation shall be carried in the Bye-laws.

శ్రీ వెంకయ్యనాయుడు :— చిన్న సొసైటీ వైన ఏమి చెప్పారంటే ప్రభుత్వ నామినీస్ వుంటుంది. స్టేట్ ఫెడరేషను - అ తరువాత నలుగురు నాన్ అఫిషియల్స్ టు బి నామినేటెడ్ డైరీ గవర్నమెంటు అన్నాడు అంటే మొత్తం వ్యవహారం యిది ఏకపక్షంగా ఒకే ఒకము వారిని మేకునే ప్రమాదం వుంది. అటువంటప్పుడు ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా చేయాలనుకున్నప్పుడు నాన్ అఫిషియల్స్ ని వేయదలచుకున్నప్పుడు వాటితో గాంస్ యిస్ యు గివ్ సం రిప్రజం చేస్తాను టు అపోజిషన్ లో. డెయిర్ స్క్యూటీనీ విల్ బి డో. రెండవది, 11 మంది మిల్లు కమిటీలో, 11 మంది మెంబర్స్ కమిటీలోను స్టేట్ లెబులో, కో ఆపరేటివ్ ఫెడరేషన్ లో కంపల్సరీగా వర్కర్స్ ప్రతినిధి ఒకరి నామినేషను వుండాలి. అప్పుడు చెప్పనున్నట్లుగా మిల్లు నష్టముతో నడుస్తుందా లాభము ఏమి జరుగుతుందనేది వర్కర్స్ కు If they are having any misunderstanding about the Management. ప్రతి నెలా వర్కర్స్ కు చెబితే బాగుంటుంది. టీసి వేస్తున్నారు, అనవసరంగా ఖర్చు పెడుతున్నారనే ఆరోపణలు వస్తూ వుంటాయి, దానిలో ఏకపక్షం వాస్తవం అనుకోండి. అలాంటప్పుడు when you say when it is the Co-operative Spinning Mills, స్పిన్నింగు మిల్సులో కో ఆపరేటివ్ అంటే గ్రోయర్స్ వున్నారు, మనీ లెండింగ్ యిన్ స్టిట్యూషన్స్ వున్నవి ఏమి నష్టం లేని నాన్ అఫిషియల్స్ ను పెడుతున్నారు. దానిలో ఏకపక్షం

కేసే వర్కర్సును కిగ్గిడ మిల్లు స్టాండులో 24 ఏ గ్రూడు ప్రెంటేటింగ్ టెంట్ లో
 ట్యాంకులో ఫేరె ను తెవే తో మ గురు స్కూల్స్ ప్రెంటేటింగ్ టెంట్ లో
 టీ రీడియన్ పెంతె యిబ్బ-వి ఎమి. వా రుగుగా తెలవే
 వరించి రూపుగు అమెండు చేయి. నికి ప్రయత్నం చేసారా? మీకు సోషల్
 కేసే నలుగురితో కనగ నికరిని అయి. ప్రత్యేక ను డి టిఎస్ డి
 మిఖ్యమ త్రిగారు హామీ ఎంతా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :- ఎవగున్న గ్రోయింగ్ ప్రెంటేటింగ్ టెంట్ లో
 కారి సంతేమం కొరకు ఎక్సా, చేయాలి. ప్రెంటేటింగ్ కేసులో మాడ
 కూడదని కాదు. ఎవరె రు బాధ్యతలి నటువంటి వ్యక్తులను ఎడివాట్స్ చేయ
 నుండి ఎవరెవరిని తీసుకోవాలనేది అలోచించి చేయవలసింది. కాబట్టి యీ
 కాంపోజిషన్ జాగానే ఏ. ఎం.కంటే బాధ్యతల వ్యక్తులు ఉన్నారని.
 కాబట్టి లాండ్ నష్టాలకు వారు బాధ్యులు ఉన్నారని. వర్కర్సు పెట్టడం
 తప్ప అని కాదు. కాని ఎక్కువ యిన్ కొద్దీ గొడవలు ఉన్నాయి. ఇట్టి టెంట్
 జరగాలంటే యీ కాంపోజిషన్ బాగా వుంటుందని నిష్పాపాటగా కేసీందని
 నభ్యుకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :- ఒక పాం బుద్ధితో కే. రు మేము
 ఆనలేదు. ఇంకా ఎవరిని కేసుబోతున్నారో తెలియడంకే అర్హము.
 ప్రతి ఒకటి నిష్పక్షపాత బుద్ధితో చేస్తారు. ఇవరకు అప్రోతో 2.5 కోట్లు
 నష్టం రావడానికి నిష్పక్షపాత బుద్ధితో అలోచించి వేయడం వల్లన వస్తుంది.
 నేను అనేది అపోజిషన్ పాయింట్ అఫ్ ఫ్యూతో, బెటర్ చెక్ వుండడానికి
 అపోజిషన్ నుండి ఒకరిని పెట్టండి. రెం-వది ఎక్కట్లు ఉన్నా, వారి రిప్ర
 జంటేటివ్ కు ఇవ్వండి. సభ్యు చెరుగుతుందనుంటే ఒక నాన్ అఫిషియల్ ను
 తగ్గించండి. వర్కర్సును పెట్టండి కో ఆపరేటివ్ సెక్టరులో వర్కర్సు
 the workers may not like it. ప్రెంటేటింగ్ అయితే దే మే నాట్
 లైక్ యిట్. కో ఆపరేటివ్ సెక్టరులో గిగ్గియ్యి, కత్తి, చుట్ట, మిన్
 అండర్ స్టాండింగ్స్ తగ్గి చెప్పను ఉన్నాయి. Workers will also be better
 informed of as to what is going on in the factories and mills.
 అనే విషయం చెబుతూ మిఖ్యమ-త్రిగారు అధికారుల సలహాలు అడిగితే వర్కర్సు
 వుండడానికి ఒప్పుకోరు. ఎ దుకంటే మూ యాలుగా వచ్చే పరిస్థితి, యిబ్బంది
 వారికి తెలుసు. ప్రభుత్వవరంగా శాసనం వాయింటు అఫ్ ఫ్యూతో ఈ విషయం
 దృష్టిలో పెట్టుకొని వర్కర్సుకు నివ్రజం చేయని యివ్వడంవల్ల ఉపయోగం వుం.
 వర్కర్సు వారిలో నుండి ఒకరిని ఎన్నుకుంటారు. ఆ విధంగా బెలాన్ చేస్తే
 బాగుంటుంది. మిఖ్యమంత్రిగారు ఆ విధంగా చేయడానికి కన్సిడరు చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :- తప్పకుండా అలోచిస్తానని మనవి
 చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—ఈ మెస్యూజ్ లో కాకతీయ పాలిస్టర్ కోఆపరేటివ్ స్పిన్ మిల్స్ లిమిటెడ్ అని వరంగల్ నుండి అని వుంది, నేను వరంగల్ వాడిని, అలాంటి మిల్లు వరంగల్ జిల్లా మొత్తములో ఎక్కడా నాకు కనబడ లేదు. అది ఎక్కడ వుంది?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:—ఇది కొత్త సొసైటీ, అది కన్పించే స్థితికి రాలేదని మంచి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—కన్పించని దాని గురించి యిందులో వేశారా? ఎక్కడ వుంది ఎంత పెరికా ఎక్కడ కనబడలేదు నేను ఏమైతే గుర్తించాడిని అయ్యానా అనే ఆనమానం వచ్చింది. అది ఎప్పుడు వస్తుంది?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:—ఇప్పుడిప్పుడే ఒక ఆకారం తీసుకుంటున్నది.

Mr. Speaker :—Now I put the Statutory Resolution to vote.
The question is ;

“This House disapproves the Andhra Pradesh Co-operative Spinning Mills (Regulation) Ordinance, 1983 (Andhra Pradesh Ordinance No. 15 of 1983) promulgated by the Governor on 21st July, 1983”.

(Pause)

Motion was adopted and the Statutory Resolution was lost.

Mr. Speaker :—The question is :

“That the Andhra Pradesh Co-operative Spinning Mills (Regulation) Bill, 1983 be taken into consideration.

(Pause)

Motion was adopted and the Bill was considered.

Mr. Speaker :—Now I shall put the clauses to vote. Clauses 2, 3 are before the House and there are no amendments to clauses 2 and 3.

The question is ;

That Clauses 2 and 3 do stand part of the Bill.

(Pause)

Motion was adopted and clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Mr. Speaker :—Now I shall take Clause 4 and there are seven amendments.

CLAUSE 4

Sri M. Ramakrishna Rao :—Sir, I beg to move ;

The Andhra Pradesh Cooperative Spinning Mills (Regulation) Bill, 1983. (Passed)

"In sub-clause (2) of clause 4 delete the words 'Special Officer.'"

"In sub-clause (2) of clause 4, insert the following after the words 'Twentyone persons'.

"Comprising 5 members from the Legislature (atleast 2 from the Opposition), 5 from cotton growers, 5 from the Co-operative Spinning Mills and 6 officers (Managing Director, State Federation of Co-operative Spinning Mills, Joint Secretary Industries Department dealing with Co-operative Spinning Mills, one from the Financial Institutions concerned, one Economist, one technical expert and Chairman/Managing Director, A.P. State Co-operative Bank."

"In sub-clause (2) of clause 4 after the words 'Eleven persons' insert the following :

"Comprising the local Legislature, 5 from the cotton growers, 2 from the Primary weaver co-operative societies, Managing Director of the concerned Spinning Mills, one from the Financial Institutions concerned and one from the A.P. State Co-operative Federation Spinning Mills."

"In sub-clause (2) of clause 4 for the words 'three years' substitute the words 'one year'.

"The special officer.....extend beyond six years."

"Delete the first proviso of sub-clause (2) of clause 4".

"Add the following at the end of sub-clause (2) of clause 4".

"The Chairman shall be elected from among the non-officials".

Mr. Speaker :—Amendments moved.

శ్రీ యం. రామకృష్ణారావు:—అధ్యక్షా, యిండాక బిల్లు విషయములో దెప్పాను. అసలు స్పెషల్ ఆఫీసరు అనేది అనవసరం. కమిటీస్ పెట్టడంవల్ల ప్రభుత్వం ఏదైనా చేయడానికి వీలుంటుంది. అందుకని స్పెషల్ ఆఫీసరు అనే దానిని తీసివేయాలి కమిటీస్ ద్వారా అనేది వుండాలని మా అమెండుమెంట్లు. స్పెషలు ఆఫీసరు తీసివేయాలనేది ఫస్టు అమెండుమెంట్లు. స్పెషలు ఆఫీసరు అనేది తీసివేయడానికి అవకాశం వుంది గనుక స్పెషలు ఆఫీసరు పరిపాలన వుండకూడదు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లు కో-ఆపరేటివ్ మిల్లల పరిస్థితి బాగు చేయాలంటే అదే వారి వుద్దేశం అయితే స్పెషలు ఆఫీసరువల్ల అది సాధ్యం కాదు. వర్కర్సు ప్రతినిధులు వుంటేనే అది సాధ్యం అవుతుంది. ఎన్నికలు పెట్టించడానికి అవకాశం వుండాలి. స్పెషలు ఆఫీసరు పరిపాలన వుండకూడదు. అందుకని స్పెషలు ఆఫీసరును తీసివేయడానికి యిచ్చిన మా అమెండుమెంట్లను ముఖ్యమంత్రిగారు ఒప్పుకోవాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు — రామకృష్ణాపుగూరు చెప్పించేమంటే, స్పెషలు ఆఫీసరు యివాళ పన్నెం కో-ఆపరేటివ్ స్పిన్నింగు విల్స్ లో వున్న చైర్మన్ ను తొలగించడానికి తార్కాళికంగా ప్రభుత్వ కంట్రీయ్ వుండాలి. వుంటేనే రీ ఆర్గనైజేషను చేయడానికి సాధ్యం అవుతుంది. అందువల్ల We can understand if there is a Special Officer for six months. యీ లోపల అలోచించుకొని ఏ కమిటీకి ఎవరిని వేయాలనేగానికి ఎలక్షన్ ఆర్గనైజేషన్ కి బాంట్టుంది. If you say that this term can be extended six years, రి క్లాజులో రి నెలల నుండి రి సంవత్సరాలు అని వుంది,

(శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు — ఇదేదో సేప్టి కొరకు పెట్టుకున్నది. ఎప్పుడైతే యిది బాగుందనుకుంటామో వెంటనే ఆ విషయం ఆలోచించడం జరుగుతుంది. ఆరు సంవత్సరాల వ్యవస్థ తీసు నిగాని ఆరు సంవత్సరాలు కంటిన్యూ చేయడం గాని జరుగదని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు — జరుగదా? ఎందుకంటే ఆర్డినెన్సు పాసు చేయడం అనేది సేప్టి మెజరు కొర్కు యంతలు ముగిసేవే వరస్టి తి వస్తే చేసుకోవాలని పెట్టుకున్నాము. కాని ప్రభుత్వం ఎన్ని ఆర్డినెన్సులను తెస్తున్నదో మనము చూస్తున్నాము. వేరే మార్గం సులభతరముగా వున్నప్పుడు కష్టతర మైనటువంటి మార్గానికి ఎవరికైనా యిబ్బందిగా ఉంటుంది క్లాజు బై క్లాజు ఓటింగు పెట్టుకోవాలనే నిబంధన వుంది గాబట్టి పెట్టుకున్నాము లేకపోతే అందరు మాట్లాడినతరువాత దీనికి మీరు అనుకూలుదా వ్యతిరేకులా అని విల్లు పాసు అయింది అని అన్నా యీ హాగ్రిలో. అందువల్ల I am requesting the Chief Minister to reconsider the decision to have a Special Officer's term not exceeding six months అని పెట్టుకుంటే పద్ధతిగా వుంటుంది. వారు యిచ్చిన హామీకి మోరల్ సాంక్టిటీ వుంటుంది గాని లెజిస్లేటివ్ సాంక్టిటీ వుండదు.

(శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— తరువాత మళ్ళీ ఎట్లాగో తెస్తారు ఆరు నెలలు జరిగిందని.

7-30 p.m.

(శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఆరు నెలలు చాటినతరువాత స్పిన్నింగు విల్స్ లో ఎలక్షన్స్ తీసుకురావడానికి యిబ్బందివస్తే ఓమిటి అనే ప్రశ్న రావచ్చు, మళ్ళీ యీ సభకు వచ్చి తీసుకోవచ్చు. వైసిపి రాజులు మునిసిపలు కార్పొరేషను యాబ్బును ఆరు నెలలకు ఒకసారి తీసుకువచ్చి తీసుకుంటున్నారగదా. ఆ తరువాత అవసరమైతే అసెంబ్లీకి తెస్తారు లేకపోతే ఆర్డినెన్సు పాసు చేసుకుంటారు.

(శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు — అధ్యక్షా, దీని విషయంలో ఏమీ లేదు. కానీ అని అంటే ఇంకొక ఓరం ఎక్స్ ప్రెస్షను తీసివేస్తాము. ఎప్పుడైతే పటిష్టం అవుతుందో అప్పుడు వారిని తీసివేయడం జరుగుతుంది. ఒక టరం మాత్రమే సెడతామని. మనవిచేస్తున్నాను. అంటే రి సం.లు కట్ చేసాము.

The Andhra Pradesh Cooperative Spinning
Mills (Regulation) Bill, 1983. (Passed)

Mr. Speaker.—The amendment No.1 is before the House

The question is :

“In sub-clause (2) of Clause 4, delete the words ‘Special Officer’.”

Mr. M. Ramakrishna Rao pressed for Division.

The House was divided thus :—

Yes . 15

Noes . 65

Neutrals : nil.

The amendment was lost.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—వారు రి సంచనీయరు నుంచి రి సంచనీయరుకు తగ్గించాడు.

విప్లవ స్పీకరు: — అది ఎన్ఫోర్స్ తప్ప ఇందులో ఏమీ లేదు.

శ్రీ సి జంగారెడ్డి:—గవర్నమెంటు ఎమెండుమెంట్ ఇప్పుడు మువ్ చేయవచ్చుకదా. తగ్గించామని చెప్పిన వరకూ మువ్ చేయవచ్చు కదా ఇప్పుడు. ఇక్కడ రి సంచనీయరులు అని వ్రాస్తే చాలు.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు: - హౌసులో ఎన్ఫోర్స్ ఇస్తే కాదని అంటారా?

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—ఇప్పుడు గవర్నమెంట్ ఆఫీషియల్ ఎమెండుమెంట్ తీసుకొని రావచ్చు కదా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:—వారు చెప్పినట్లుగా అఫీషియల్ ఎమెండుమెంట్ తీసుకొని వస్తాను రి సంచనీయరులు కూడా కాదు గౌరవసభ్యుల సూచనను గౌరవించి ఒక సంచనీయరు అని నేను తీసుకొని వస్తున్నాను. ఒక సంచనీయరు అని నేను ఎమెండ్మెంట్ను ప్రతిపాదిస్తున్నాను. ఆ ఎమెండ్మెంట్ను మువ్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—ఇంచాకా ఓటింగు పెట్టారు. అది రికార్డునుంచి తీసివేయాలి.

Sri N. T. Rama Rao:—Sir, I beg to move:

“That In Clause 4, Sub-section 2 for the words ‘six years’ read ‘one year’.”

Mr. Speaker:—Moved.

The question is:

“That in Clause 4 Sub-section 2, for the words ‘six years’ read ‘one year’.”

(pause)

Motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Speaker:—Now I put amendment 2 to 7 to vote.

the question is:

“In Sub-clause (2) of clause 4, insert the following after the words ‘Twenty one persons’.”

Comprising 5 members from the Legislature (atleast 2 from the opposition), 5 from the cotton growers, 5 from the Co-operative Spinning Mills and 6 officers (Managing Director, State Federation of Co-operative Spinning Mills, Joint Secretary Industries Department dealing with Co-operative Spinning Mills, one from the Financial Institutions concerned, one Economist, one technical expert and Chairman/Managing Director, Andhra Pradesh State Co-operative Bank.)

“In sub-clause (2) of clause 4 after the words ‘Eleven persons’ insert the following:—

“Comprising the local Legislature, 5 from the cotton growers, 2 from the Primary Weaver Co-operative Societies, Managing Director of the concerned Spinning Mills, one from the Financial Institutions concerned and one from the A.P. State Co-operative Federation Spinning Mills.”

“In sub-clause (2) of clause 4 for the words ‘three years’ substitute the words ‘one year.’”

“The Special Officer...extend beyond six years”

“Delete the first proviso of sub-clause (2) of clause 4”

“Add the following at the end of Sub-clause (2) of Clause 4.

The Chairman shall be elected from among the non-officials.”

(Pause)

Motion was adopted and the amendments were lost.

Mr. Speaker :—The question is :

Vir p a k r —The question s

"Cause 4, as amended do stand part of the Bill

(P_{use})

Motion was adopted and Clause 4 as amended was added to the Bill.

Mr. Speaker.—There are no amendments to clause 5, 6, Section 1, clause I, enacting form and long title.

The question is :

"Clauses 5, 6. Schedule, Clause I, enclosing formulæ and long title do stand part of the Bill.

(Pause)

Motion was adopted and Clauses 5, 6, Schedule Clause I, enacting formula and long title were added to the Bill.

Mr. Speaker —Now I request the Chief Minister to move the motion for passing the Bill.

శ్రీ ఎన్. టి రామారావు :- అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ హకార గూలు మిల్లుల చట్ట చట్టమున ఆ మోదించబడినదిగా ప్రకటిస్తున్నాను.

విక్టర్ స్పీకర్ :—ప్రతిపాదించబడింది.

(శ్రీ) ఎమ్. వె. కయ్య నాయుడు — స్పెషల్ ఆఫీసరు ఓరం రి మాసాల కన్నా మించకుండా చేయాలని అంటే రి సంవత్సరాలు అన్నాగు. తరువాత వారు ఒక సం త్సానికి వచ్చారు సంతోషం. ఈ బిల్లును పాస్ చేసే ముందు మీరు ఏ నలుగురు నాన్ అఫీసియల్ మెంబర్స్ లో స్పీచి పాలి కల్ తి పార్టీ యొక్క ఆఫీసియల్ రిప్రెజెంటేటివ్స్ అయ్యేట్లు నా వలసిన శాస్త్ర ప్రవృత్తి పీఠ వుంది. (శ్రీ) అజయ్యగారు ముఖ ముక్రిగా ఉన్నప్పుడు ఒక హామి యిచ్చారు. తరువాత అది అవలు బు లేదనుకోండి ఈ క్షణం ను న్నటిని జరిగేప్పుడు రెండు పక్షాల క సుసభ్యుల ను ని గుంటే వాటికి బెటర్ గ్రాంటిని వుంటుంది. బోర్డరు మెంబర్స్ ఏమి చేయలేరు, వారు యిబ్బ ది పెడతారని ఆ కొనడానికి ఏలులేదు, 11 మ ది మెంబర్స్ ను ఎప్పుడుంటారు ఇక, 21 మంది స్టేట్ లెవల్ లో ఉంటారు. 21 మంది ఇక్కడ ముగ్గురు, 37 ది స్టాాయిల్ 11 మంది మెంబర్స్ లో ఒక్కరు. వానికి ఒకవేళ కా కియ గా వేరీ అభిప్రాయం ఉన్నా యిబ్బ ది లేదు కొంత చెక్ ఉంటుంది, భయం వుంటుంది. అందువల్ల న బ్యూమం తి గారు ఈ విషయన్ని ఆలోచించి దీనిని అంగీకరిస్తారా? దీనికి అమె డుమెంటు కూడా అ సరం లేక. వారు ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ యిచ్చి సర్క్యులేట్ చేసే సరిపోతుంది. దానికి ప్రభుత్వం సిగ్గంగా ఉందా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—ఆలోచిస్తామని మనవిలేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. జంకెడ్డి:—అది 1987 వరకు గ్రాండు తెవర్ కు వస్తే తేడు. వరంగల్ లో గున్నప్పించు మిల్లు పెడుతున్నారు, చాలా సంతోషం. ముఖ్యమంత్రి గారిని అభినందిస్తున్నాను. వెంటనే దీనిని ప్రారంభిస్తామని ఎవ్వరైతే ఇచ్చాగని కోరుతున్నాను. మేము కలెక్టర్ గారిని అడిగితే ఇబ్బందులు లేవు 1987 లకు చేయజేసు చెబుతున్నాడు. కొంత ప్రస్తుత వరంగల్ లో వరేటివ్ చేస్తున్నా అయినా ఆ మిల్లుకు వెళ్ళే హక్కు లింగం వారికి ప్రయత్నం చేయాలి ఇది కోటి రూపాయల ప్రోజెక్టు. స్వరాజ్యం వచ్చిన తరువాత వరంగల్ జిల్లాకు ఇదే మొట్టమొదటి ప్రోజెక్టు. ప్రభుత్వంగా యంతవరకు ఒక్క ప్రోజెక్టు కూడా రూపొందినది లేదు. పేర్ కాపిటల్ షిఫ్ట్ యేది కోల్ కతావ్ పెట్టాలి వసూలు కాకపోతే గొప్ప మెట్టు వ్యయం పెట్టుకొని సహాయం చేయడానికి ముఖ్యమంత్రి చుట్టూ యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:—దీని స్వరంగ నిర్మాణం విషయంలో ప్రభుత్వం శీఘ్ర చర్యలు తీసుకుంటుంది దానికి ఎటువంటి టుడిట్టుమైన చర్యలు తీసుకోవాలో అది తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :— The question is :

“That the Andhra Pradesh Co-operative Spinning Mills (Regulation) Bill, 1983 be Pass.d.”

(Pause)

Motion was adopted and the Bill was passed.

LUNES OF THE HOUSE

Sri A. Madan Mohan:—Sir, prior to going to Statutory Resolution, I have a submission. The other day we moved through Medical and Health; Agriculture and Co-operatives Demands, because we had no time. When one of the Hon'ble Members had asked the Health Minister and other Ministers to send the replies, I believe, on that day certain instructions were not given by Hon'ble the Speaker. I would now request you, because the replies could not be made by the Health Minister, since all the points were noted down by the Minister, let the replies be sent to the Hon'ble Members about what they have raised.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటరత్న నాయుడు:—నోట. చేసుకొని ఉంటే రిప్లయి ఇస్తారు. నోటు చేసుకోకుండా ఉంటే పొగిసిఉంట్లు తీసుకొని చేయవలసి ఉంటుంది.

Mr. Speaker :—Yes I request the Health Minister and other concerned Ministers to please send the replies to the individual Members and also to place the replies on the Table of the House.

7-40 p.m.

శ్రీ ఎం. వెంకటరత్న నాయుడు:—ఇ తకు ముందు గూడా ప్రశ్నాన్న మినిస్టర్స్ పరిభాషర రావు గారు ఉన్నప్పుడు గాని రాజారాం గారు ఉన్నప్పుడు

Sri Padmavathi Mahila Viswa Vaidyalayam
Bill, 1983. (Passed)

స్పెషల్ పార్లమెంటు మేము మెన్బర్ చేసినప్పుడు అన్నిటికీ స్పెషల్ పార్లమెంటు కాబట్టి జవాబులు వ్యాఖ్యానించే వేరు. ఇప్పుడు కూడా నిన్న అగ్రికల్చరు మెడికల్ అండ్ హెల్తుమీక స్కూలు చేసిన సూచనలు జవాబులు ఇంటికి వుంటాయి.

(శ్రీ) కె. జానారెడ్డి — కొద్దిగా ఇద్దరు స్కూలు మేంబర్లు మాట్లాడినదానికి సంబంధించి.

Statutory Resolution:

re. Disapproving Sri Padmavathi Mahila Viswa Vidyalyayam Ordinance, 1983 (Ordinance No. 6/1983)

(శ్రీ)మతి మల్లు స్వరాజు:—1983 ఏప్రిల్ 25 తేదీన గవర్నమెంటు జారీ చేసినట్లువంటి 1983వ సంవత్సరపు (శ్రీ) పద్మావతి మహిళా విశ్వవిద్యాలయం ఆర్డినెన్సు 1983 సంవత్సరపు నంబరు 6 ఆర్డినెన్సును ఈ సభ నిరాకరించుచున్నది.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Government Bill:—

Sri Padmavathi Mahila Viswa Vidyalyayam Bill, 1983
(L. A. Bill No. 29/1983)

The Minister For Education (Sri P. Ananda Gajapathi Raju):—Sir, I beg to move:

“That Sri Padmavathi Mahila Viswa Vidyalyayam Bill, 1983 be taken into consideration.”

Mr. Speaker:—Motion moved.

(Sri P. Ramachandra Reddy in the Chair)

(శ్రీ)మతి మల్లు స్వరాజు:—అధ్యక్షా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో స్త్రీల బోధన విశ్వ విద్యాలయానికి సంబంధించిన చట్ట బద్ధ తీర్మానాన్ని ప్రవేశ పెడుతున్నాను. ఇది ఒక పద్ధతిలో బిల్లుని తీసుకువచ్చి చట్టము చేయడానికి బదులుగా ఆర్డినెన్సు ద్వారా కాసన సభపై చట్టాలు రుద్దే పద్ధతిలో తీసుకువచ్చారు. ఆర్డినెన్సు ద్వారా తీసుకువచ్చిన ఈ చట్టాని మాత్రం ఖండిస్తున్నాను ఎందుకంటే కాసన సభకు ఉన్న అధికారాలను ఘోరముగా అతిక్రమించి ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిని నిర్లక్ష్యము చేసి ఈ రకమైనటువంటి ఆర్డినెన్సు పద్ధతిని అనుసరించడం అనేది చాల తప్పు. ఈ ఆర్డినెన్సు పద్ధతులలో ఉన్నటువంటి నష్టకష్టాలను ఇదివరకే గౌరవనీయులైన అప్పోజిషన్ సభ్యులు చెప్పారు. కనుక నివారణ కోసం వెళ్ళకుండా మాత్రం రీకాన్స్ట్రక్షన్ ఆర్డినెన్సు పద్ధతిని వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ఇక బిల్లు ప్రయంలో వస్తే ఇంతకుముందు కొన్ని సంవత్సరాల క్రిందటనే మనకు

చేయబడిన వస్తువు. కాదు దోపిడికి వ్యతిరేకంగా పోరాటం. మరొకటి దోపిడి విధానానికి వ్యతిరేకంగా పోరాటం దోపిడి సమాజానికి వ్యతిరేకంగా పోరాటం. ఒకటి అయితే మరొకటి చేయబడే అక్రమాలకు, దోపిడిని, అక్రమాలకు వ్యతిరేకంగా, ముమ్మడిగా చూసే విధానానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడడం మరొకటి అయితే దు పోరాటాలను మేము చేయవలసి వస్తోంది. మగవారు ఒక పోరాటం చేస్తే ఆడవారు రెండు పోరాటాలు చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

(అనురక్షణ)

మీరు ఎన్ని గాలెదని అనుకున్నా, ఎంతో ఒక రోజున ఆ వ్యతిరేక పోరాటం వచ్చి పరుగులు పెట్టింది. ఇవడది ఏదో ఒక కాలంలో వస్తూనే ఉంది స్త్రీలపై చేసే బలవంతాలను, అణచివేతలను, వ్యతిరేకంగా సామ్యమం తులు, ప్రధానమంత్రి తప్పుదారి వివరిస్తూ చెబుతున్నట్టి ఆ విధంగా పోరాటం నడుస్తూనే ఉంది. మొత్తం మగవారిలోను, ఆడవారిలోను అక్షరాస్యుల సంఖ్య తక్కువే అయితే కిరి, నివసించు పురుషులు, ఆడవారు 20.18 వర్సంటు ఉన్నారు. దీనిని బట్టి 19 వర్సంటు ఆడవా. విద్యలో తక్కువ ఉన్నారు, ఈ విద్యలో కూడా ప్రాథమిక విద్యను చివర వరకు విద్యకు వెళ్లేవట్టికి దాగావు సగం పడిపోతోంది. మాధ్యమిక విద్యను చివర వరకు విద్యకు వెళ్లేవట్టికి మరోసగం పడిపోతోంది. ఇంకా ఉన్నత స్థాయికి వెళ్లేవట్టికి పాపమంది మిగులుతున్నారు. ఈ విద్యలోనూ కొట్లాడవలసి వస్తోంది ఇంటా బయటా కూడా ఈనాడు లెక్క ప్రకారం 15 వర్సంటు కన్నా తక్కువ ఆడవారు విద్యలో ఉన్నారు. కనుక వారికి ప్రత్యేక అనుకూలత అభివృద్ధి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. కానున్న 10 సంవత్సరాలలో వారికందించే నిర్బంధ విద్యా విధానాన్ని కాలేజీస్థాయి వరకు కూడా అమలు చేయడం కోసం పని చేయాలి ఇప్పటికి ఆడవారికి చట్టాలు ఉన్నాయని చెప్పవచ్చును. కాని ఆడవారికి చదువుకోవడానికి తక్కువ అవకాశాలు ఉన్నాయి. చట్టాలన్నీ అక్కరకు రాని చట్టాలుగా మిగిలిపోయినాయి. వారియొక్క ఆర్థిక స్థితిని బట్టి అంతో యంతో చదువుకోవడం తప్పు మనం ప్రభుత్వ పరగా వెనకబడిన స్త్రీలకు ప్రత్యేక అవకాశం వేరే యేర్పాటు చేసే చట్టంలేవు. కాలేజీ స్థాయివరకు విద్యని యేర్పాటు చేయడానికి కావలసిన సౌకర్యాలు అందులో పెట్టినారు. చదువుకున్నవారు యేమి చేయాలి? చదువుకున్న వారికి చదువుకోనివారికి ఒక రకమైన వాతావరణం ఉంది చదువుకోని స్త్రీ ఉండంలేమివ్వ యందుకు పెట్టవు అని భర్తను అడిగే హక్కు ఉంది. కాని చదువు కున్న స్త్రీ ఉండంలే ఉద్యోగం చేయాలి. లేకపోతే నీవు చదువుకొని ఎందుకు అని భర్త అనే పరిస్థితి ఉంది. కాని చదువుకున్న స్త్రీకి ఉద్యోగం లభించడం కష్టంగా ఉంది. 8000, 1000 మంది టీచర్లను పెట్టెట్ట చేసినామని అన్నారు అందులో ఆడవాళ్లను యెంతమందిని సెలక్టు చేసినారన్నది మంత్రిగారు అలోచించాలి అట్లాగే మెడికల్ చదివిన ఆడవాళ్లు చాలామంది డాక్టరు - ఉద్యోగం దొరకక యెంతమంది తిప్పలు పడుతున్నారు. ఉద్యోగాలకు గ్యారంటీ లేకుండా ఉంది.

ఈ చదువును వారికి నమివినగా యేదో ప్రత్యేకము గా చూపి టీచర్స్, డాక్టర్ ఉద్యోగాలలో కొన్ని ప్రత్యేకమైన స్థానాలలో వారిని రిహైట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. సాధ్యమైతే ఇంకా ఒక దాకా, కొన్ని దేశాల్లో అంతర్జాతీయ గా తిరిగి వచ్చి ఉన్న వ్యవస్థలు యేమి చెబుతున్నారంటే ఆక్కడ టీచర్ లెండు డవారిని పెడుతున్నారట. కనుక యిక్కడ మనకు బాలి ల పాఠశాలల్లోనే ఇంకా బాలి కాలేజీలలో కూడా టీచర్స్ ను సెలెక్టు చేసేప్పుడు ఆడవారికి ఇస్తే కొంత సినిమారం కావడానికి అవకాశం ఉంది ఈ విలువలను చూచుకుంటే బాగున్నాము. కనుక యిందులో పెటిన సవరణలు మూలం ప్రకర్త చేయవలసి ఈ విలువలను సమగ్రంగా గాకపోవడానికి కారణం యీ సుగంధ పట్టిని వెంటే అయింది. అది తప్పలు తడికలతో ఉన్నది. దీనిని సరిచేయాలని బాగుకొలిది చెప్పిరాము కనుక యీ సవరణలు ఉండాలి. ప్రత్యేకంగా యీ మహిళా విశ్వవిద్యాలయం దర్శనంగా మా సవరణ వ్యవస్థమయినది కి ఉన్నాను. ఈ మూడింటిని అంగీకరించి తప్పకుండా యీ శిలుగు పాస్ చేయాలని 8-00 p.m. కోరుతున్నాను.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—Sir, I have a small clarification. While the Hon. Member was speaking, she made some personal allegations against me stating that I do not know Telugu. I know Telugu and in this house I have a right to speak in any language which is adopted by the House.

Chairman :—In a casual way she mentioned.

Sri M. Omkar :—She did not speak with any mal-intention. She has said it in a way.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju : I just wanted to bring it to your notice because she has raised it not once but two or three times in the House.

Chairman :—I too noticed that you know Telugu.

Sri A. Madan Mohan :—She made casual remark. I was also a victim to her criticism on the same issue. It should be taken in a lighter vein.

Chairman :—The thing is you are more fluent in English and not in Telugu.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—Thank you for the gesture. The same difficulty is there for all of us. Now Telugu is improving everybody.

Sri M. Omkar:—One small correction. While speaking Smt. Mahli Swarajyam referred to Fredrick Angels and the definition of

society. He defined the entire womenfolk representing the working class and the men folk representing Bourgeois. He stressed that the only way to represent women is to represent the entire society.

Sri P. N. Gajapati Raju :—I have just one point to make which might be a little diversion. If the Hon. Member has said that women are of the proletariat and the men are the bourgeoisie, what is the class of the anti-life is, it would be a good idea.

Chairman :—Let us leave it there. Our business is to complete the Bill.

Sri L. Omkar :—That is an academic discussion which can be had later on.

శ్రీ తి. ఎస్. రామారావు (నతే నవల్లి) :— అప్పుడా, విద్యార్థులు మాట్లాడుతూనే వే పెట్టిన ఈ బిల్లు అభినందిస్తూ, కొన్ని నియామకాలు చెప్పడలనుచున్నాను. పూర్వకాలము నుండి ఈనాటి వరకు స్త్రీకి వున్న స్థానమేమిటో మీ చెప్పక్కరలేదు. ఈనాడు కొద్ది కొద్దిగా శాసనసభ్యురాలిగానో లేక పోతే పార్లమెంటు సభ్యురాలిగానో, కాన్సిల్ మెంబర్ గానో రాజకీయంగా మాలాంటి వారు స్వేచ్ఛగా తిరుగుతున్నాడవల్ల స్త్రీకి స్వేచ్ఛ వుందని అనుకోవడం తప్పు. ఎన్నో పార్లమెంటులో స్త్రీలు వెంటబడి వున్నారు. అందుకు కారణం రాజకీయ పార్టీధాన్యత లేకపోవడంవల్ల. పార్టీధాన్యత లేకపోవడం అంటే విద్య లేకపోవడం. స్త్రీలందుకు చదవడం? చదువుకొన్నా కూడా ఎంటు సేర్వాలి. చదవుకు టీ, అంకన్నా ఎకు వచ్చుచున్నా వాని కుటుంబం వాలి, అసేతువం అందమ భావాలుగల తలిదండ్రులు వుండవలసి అర్థంగా యిల్లుదులు వున్నాడవల్లనూ ఈనాడు స్త్రీలు చదివే అగ్రము లేకపోయింది. అటువంటి పక్షంలో కొందరుమంది దాశలు అనం, ఉద్యమం అంటి ఎంతోమంది రాజకీయ వాళ్ళకులనండి, ఈ శాస్త్రవిద్యాయాలు, స్కూళ్ళను హాస్టళ్ళను కట్టించారు. స్త్రీ తన చదువుద్వారానే సమాజాన్ని తెలుసుకుంది. ప్రపంచాన్ని తెలుసుకుంటుంది చదువుద్వారానే సమాజాన్ని స్వేచ్ఛగా ఎంతోమంది నేర్చుకోవడానికి వీలవుతుంది. కాని వున్నటువంటి విద్యావకాశాలు ప్రతి చాలా తక్కువ. స్కూళ్ళు తక్కువ, ఆడపిల్లలు కం వుంటారు. సెమిటూ మగపిల్లల కంటే ఎక్కువ మార్కులు తెచ్చుకొన్నప్పుడు, వారికి కూడా మాన తెలివితేటలున్నప్పుడు, వాళ్ళకు మానంగా కళాశాలలు గాని, స్కూళ్ళు గాని, విశ్వవిద్యాలయాలు గాని లేవు. మహిళలకు వేరే గానిందుకు విశ్వవిద్యాలయం వుండాలని కొందరు అడుగుతున్నారు? చాందన భావాలుగల తలిదండ్రులు చాలా నుండి వున్నారు. మగవాళ్ళతో ఆడపిల్లలు చదవాదాని కొంతమంది తల్లిదండ్రులు వెనకాడుతున్నారు. అటువంటి వారికోసము మహిళకు ప్రోత్సాహం విశ్వవిద్యాలయం అంటే స్త్రీకి గుర్తింపుగా వుంటుంది. స్త్రీ

చక్కగా చదువుకోవడానికి అవకాశముంటుంది. అందువల్లనే ప్రియతమ నాయకులు ముఖ్యమంత్రి గారు అలాంటి మూలకు యిచ్చిన వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టడానికి ఈ విశ్వవిద్యాలయాన్ని కట్టించడం నేరం కల్పిస్తున్నాను. దాని కోసము ఇప్పుడు కృషి జరుగుచున్నది. తిరువతి దేవస్థానము వారి సహాయ సహకారాలకు, విద్యా కాలిమాతుల సహాయాన్ని వాగ్దానానికి నేనెంతో ఆనందపడుతున్నాను. అందుకు స్త్రీలు చాలా ముందుకు వస్తారని ఆశిస్తున్నాను. అయితే పేరిట బిల్లు చదువుకోవడానికి దొనేషన్స్ లేకుండా చేయవలసిన కోరుతున్నాను. చాలా గ్రామాలలో చదువుకోవడానికి ఇష్టముండి, ఆర్థిక ఇబ్బందులవల్ల మూలకాన్స్ట్రం గారు అచ్చేరి వున్నారు అటువంటి స్త్రీలకు ప్రత్యేకంగా ఈ విశ్వవిద్యాలయం ప్రవయోగపడేలా వుండాలి. అప్పుడే వాళ్లు చదువుకోసి, వాళ్ల కళ్లమీద వాళ్లు నిలబడేటందుకు అవకాశమేర్పడుతుంది. అందుకు చదివినటువంటి స్త్రీలను ఉపాధి సౌకర్యాలు కూడా కల్పించాలి. మహిళా విశ్వవిద్యాలయాలను ప్రభుత్వం తప్పక అమలు పరచుందని ఆశిస్తున్నాను. భర్తలతో ఏదో తగాదా వడి విడిపోయి, అటు తల్లింటుంటుంటే పోషించడలేక, దూరమైన స్త్రీలు ముందు వచ్చి, దీనివల్ల లాభము పొందుతారని. తెలుగు దేశం ప్రభుత్వము నిలబెట్టుకొన్న వాగ్దానము సార్థకత చేశారు తుందని ఆశిస్తూ, అవకాశమిచ్చినందుకు సమర్థులములు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

కుమారి కె. ప్రసూన (సినత్ నగర్) : అధ్యక్షా, విద్యాకాలిమాతులు ప్రవేశపెట్టిన వద్యాలయ మహిళా విశ్వవిద్యాలయానికి సంబంధించిన ఈ బిల్లును అధికార పక్షానికి చెందిన స్త్రీసభ్యురాలుగానే పాడండి. ఒక స్త్రీ శాసన సభ్యురాలుగా కూడా సమ్మతించాను. ఇతరులందు అనేక రకాలైన బిల్లులను ప్రవేశపెట్టారు. ప్రవేశపెట్టిన ప్రతిబిల్లు సామాజికంగా గాని అర్థికంగా గాని రాజకీయంగా గాని, ఒక వ్యవస్థను మార్చాలనే ఉద్దేశముతో, ఒక నూతనమైన అర్థికాభివృద్ధికి సంబంధించిన బిల్లులను ప్రవేశపెట్టారు. కాని అన్నిటికంటే మూలమైనటువంటి ఈ బిల్లు అలా నేను అనుకొంటున్నాను సంఘములో ఎటువంటి మార్పు రా తలపన్నా, నూతనమైన వరివడి రావాలన్నా, అలా ఒక స్త్రీ చేరులపైనే ఆధారపడి వ్యవసాయం, స్త్రీవిద్యకు సంబంధించిన ఈ బిల్లు ద్వారానే ఒక చక్కని మార్గాని చూపిస్తున్నదని, విశ్వశిస్తున్నాను, భారత దేశంలో స్త్రీలందరినీ సేవకంది వుంది. ఒకవేళ సంస్కృతిలో స్త్రీకి సహాన్నతమైన వారితో సంబంధం ఉంది. అది సామాజికం వచ్చిన కొన్ని అవరోధాలవల్ల ఆధార వ్యవస్థలో మార్పులు వచ్చి, స్త్రీల అలవాట వ్యక్తిగా చిత్రించబడింది, కాని అలవాట మనస్తత్వానికి సంబంధించింది కాదు. సాంఘికంగా గాని, సామాజికంగా గాని, అర్థికంగా గాని, బలహీనులుగా వుండిపోయాము అందువల్లనే గాజ్యాంగం బద్దంగా ఈ రోజు నిమ్మజాతులకు గాని, వెనకబడిన కులాలకు గాని ఏవిధంగానైతే రాజ్యాంగబద్ధమైన రక్షణలు కల్పించారో, అదేవిధంగా మన రాజ్యాంగములో కూడా చేశారు. స్త్రీని పీకర్ పెక్షన్ గా

చిత్రీకరించి, లోకంగానే కొన్ని హక్కులు ప్రసాదిస్తూ రాజ్యాంగాన్ని సృష్టి చేశారు, ఇప్పటికీ బలహీనులవని అనడంలో మేము ఏమీ భావించడం లేదు. సామాజికంగా అర్థికంగా మమ్మలను మార్చవలెనని, పైకి తీసకొని వలెనే పోషక శక్తి అలాంటివి చిత్రీకరించబడివున్నాయి. కాబట్టి మాకు ఇంకా కొన్ని రక్షణపాటు రక్షణ కావలెనని కోరుకొంటున్నాము. స్త్రీల దృష్టపై ఆధారపడి వుండి గతకు, ఈనాడు అంతమంది మేధావులు ఈ సందర్భంలో కూర్చోచి వాదోపవాదాలు చెస్తూ కొత్తవరదాని సృష్టించాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. అక్కడ ఎంతోమంది మేధావులు తెలివితేటలుగల పురుషులు ఉన్నారంటే వారి వెనుక ఒక స్త్రీ ఉంది వానిని క్రమశిక్షణతో నడిపించి వారితో గొప్ప క్రిమి అందించి ఆ వ్యక్తి వెనుక ఉంటుంది కాబట్టి అటువంటి స్త్రీ సాంఘికంగా అర్థికంగా, విద్యావంతురాలిగా చేయడానికి యిటువంటి మహిళా విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. భారత దేశంలో ఎక్కువమంది స్త్రీలు నిరక్షరాస్యులుగా ఉన్నాడు కనుక యీ విశ్వ విద్యాలయం స్థాపించడం జరిగింది. ఇట్లా ప్రత్యేకంగా స్త్రీలకు ఎందుకు విశ్వ విద్యాలయం ఉండాలని అడగవచ్చును. ఇప్పటికే ఎంతో వెనుకబడి ఉన్న స్త్రీలు పురుషులతో సమానంగా కళాశాలలో సీట్లు సంపాదించుకో లేకపోవచ్చును. అందుకోసమే యీ వద్యావతి మహిళా విశ్వవిద్యాలయం స్థాపించడం జరిగింది. అందుకు సేను ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. ఈ రోజున ఉన్న ఉస్మానియా, ఆంధ్ర, వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ పరిధిలో ఉన్న మహిళా కళాశాలలన్నీ కూడా యీ యూనివర్సిటీ పరిధికిందకు తీసుకురావాలి. ఇక్కడ వృత్తి విద్యాకోర్సులు ఎక్కువగా ప్రవేశపెట్టాలి అటువంటిపుడే స్త్రీ సమాజంలో ఒక నూతన వరదాని ఏర్పరచుకొని పురుషులతో సమానంగా ఉండి నిలదొక్కుకొన గలుగుతుంది. ఈ వద్యావతి మహిళా విశ్వవిద్యాలయములను స్థాపించుటకు దోహదంచేసిన విద్యామంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి అభినందనలు తెలుపుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, ఈ వద్యావతి మహిళా విశ్వ విద్యాలయ స్థాపనకొరకు ప్రవేశపెట్టిన యీ బిల్లు మొదట ఆర్డినెన్సు రూపంలో ఆవతరించింది. ఆర్డినెన్సు ఎందుకు యివ్వవలసివచ్చిందో నాకు అర్థం కావడంలేదు. రాజ్యాంగ చట్టంలో పొందుపరచిన ఒక నిబంధనను ఆపరాగా తీసుకొని అనివార్యమైన పరిస్థితి ఏర్పడితేతప్ప ఆ అధికారము ప్రభుత్వము వినియోగించుకోకూడదు. ఆర్డినెన్సులు యిలా యిమ్మా చేసే ప్రవర్తనద్వారా ప్రజాస్వామ్యంలో ఉన్న విశ్వాసం కోల్పోతున్నామని ప్రకటించుకోవడం జరుగుతోంది. ఈ ఆర్డినెన్సు ఎందుకు చేసారంటే తెలుగుదేశం ఎన్నికల మాని పెట్టోలో శాము యిచ్చిన వాగ్దానం కోసము యీ మహిళా విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటు చేసే సంకల్పమే వడడం జరిగింది. కాని ఈ ఆర్డినెన్సు తీసుకని ఎచ్చిన తరువాత దానిని బిల్లు రూపంలో చేయదలచినపుడు యీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత 9 నెలల వ్యవధిలో ఏమీ ప్రగతి సాధించింది అనేది శలవు యిస్తే సంతోషించే వారము. ఆ ప్రగతి నేడు

లేదు సరి వా కేవలం ఒక వ్యక్తిని వైస్ చాన్సలర్ ప్రతిపత్తిని కలుగజేసేందుకు మాత్రమే ఆ విశ్వవిద్యాలయానికి ప్రారంభోత్సవము జరిపారు. విజంగా లోతుకు పోయి ఆలోచన చేస్తే యీ పక్రియ హాస్యాస్పదంగా ఉంది. ఈ పరిభ్రష్టం యీ విశ్వవిద్యాలయానికి కేటాయించిన డబ్బు స్కెలిచున్ స్టాఫ్ కు కూడా సరిపడనపుడు పురటిలోనే సంధి వచ్చి కాధపడుతూ ఉన్నట్లు ఉంది యీ సంస్థ పరిస్థితి. ఈనాడు యీ ఇన్స్టిట్యూషన్ లో హయ్యర్ లెర్నింగ్ కొరకు స్కాలర్ షిప్ కోర్సెస్ గురించి ఆలోచించేస్తున్న తీరునుబట్టి మహిళా బృందంతో సంబంధం ఉండి విద్యాధికులుగా రాణించాలనుకున్న సోదరీమణులకు అవకాశాలు కల్పించే ప్రయత్నంలో యీ ప్రభుత్వం విఫలం అయిందని మాత్రమే చెబుతున్నాను. ఈ మహిళా విశ్వవిద్యాలయం పేరుతో యిలాంటి సంస్థను స్థాపించే ముందు యీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్న తాలూకా కేంద్రాలలో, ఎన్ని జిల్లా కేంద్రాలలో మహిళా కళాశాలలు ఏర్పాటు చేసాము అనేది చూడాలి విద్యాదానము చేయడానికి ఎన్ని విద్యా సంస్థలను మనం పోషిస్తున్నామో తెలుసుకున్నారా? అట్లా జరగకుండా అకస్మాత్తుగా ఆకాశ మార్గంలో యీ అర్థినెన్ను రూపంతో శ్రీ వక్ర్యాంశి విశ్వవిద్యాలయం అని నామకరణం చేసి దానికి ప్రారంభోత్సవము కూడా చేశారు. ఈనాడు యూనివర్సిటీల పేరుతో ఎన్నో ఇన్స్టిట్యూషన్స్ ను స్థాపిస్తున్నాము. శిఖర స్థాయిలో యూనివర్సిటీలను స్థాపించి క్రింది స్థాయిలో విద్యా సంస్థలు మృగ్యము చేయవలసి వస్తుందేమో అనే భయము కూడా ఉంది. యూనివర్సిటీ గాంటు కమిషన్ వారు చాలా విరివిగా విరాళాలు యిస్తున్నారు. కాని యీ పరిభ్రష్టం యూనివర్సిటీలకు మాచింగు గాంటు కూడా పోస్టెడ్ చేసే పరిస్థితిలో లేదు. దాదాపు రి కోట్ల రూపాయలు యూనివర్సిటీలకు మాచింగ్ గాంటు యివ్వాలి. ఇప్పుడు మొత్తం 50 వేల రూపాయలు యీ మహిళా విశ్వవిద్యాలయానికి యిచ్చారు. అది సరిపోదు. కాని యీ బిల్లు పట్ల శాకు వ్యతిరేకత లేదు. ఈ బిల్లును నేను సపోర్టు చేస్తున్నాను.

మూ పార్టీ తరపున ఎలాంటి వ్యతిరేకత లేదు. ఫలితాలిచ్చే సంస్థగా 8-20 p.m. రూపొందాలని మా కోరిక. అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఫేమ్ వర్క్ చట్టములో పొందు పరుస్తున్నారు. యూనివర్సిటీలో సెనేటు వుంది. సిండికేట్ వుంది. ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్ సుప్రీమ్ పాలసీ బాడీగా ఏర్పాటు చేశారు. స్లానింగు బాడీని ఏర్పాటు చేశారు, ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్ లో లెజిస్లేచర్స్ కి రిపర్జెంటేషన్ యిచ్చారు. కాని పోస్టగ్రాడ్యుయల్ రిపర్జెంటేషన్ వద్దతి అనుసరిస్తే బాగుంటుంది. అడవారు ఎప్పుడూ అబలం అని పేర్కొంటారు. మగవారో సమానముగా అన్ని అవకాశాలు వారికి కూడా రావాలంటారు. విదేశాలలో ఈ సమస్య లేదు. భారత దేశములో మాత్రము వారికి గణనీయమైన స్థానము వుంది అనే భావము నాకు ఉంది. ఆ భావాన్ని అధిగమించే రోజులు వచ్చాయి. అడవారు ఎప్పుడూ బలహీనవర్గాలవారమని చేప్పే పరిస్థితిని తెచ్చివెట్టుకో వద్దు. ఇంతకుముందు మాట్లాడిన మహిళా సోదరీమణులు అకాధము సృష్టిస్తున్నట్లు వుంది, మానవ పంతతిని పోషించేవారమందరము కలిసిమెలిసి వుండాలి. | సచివశ్రమలవారు

ప్రవేశ పెట్టిన పాఠ్యపుస్తకాలను సవరించాలని అంగీకరించి ఈ బిల్లును పరిగ్రహముగా పాస్ చేశామనే యేరు సంపాదించానని కోరుతూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఉంద్రసేనారెడ్డి (మలక్ పెట):— అధ్యక్షా, మహిళా విద్య విద్యాలయాన్ని ప్రారంభించుట ద్వారా చదువుకొనే మహిళలకు ప్రోత్సాహాన్ని కల్పించడానికి ఎంతో దోహదపడుతుంది. ఈ ఆలోచన చాలా బాగున్నది. అసలు చదువుకొనే ఆడవానికి ఏమైనా సదుపాయాలను కల్పిస్తున్నామా అనేది ఆలోచించాలి. చాలాకాలం క్రితం గాని, జిల్లా కాలేజీలో గాని, రాష్ట్ర కాలేజీలో గాని ఏకమయిన సదుపాయాలను కల్పిస్తున్నామా? సౌకర్యాలు కలుగజేసే మగవారికంటే ఆడవారికి ఎక్కువ చదువుకొంటానా. ఉన్నానియో యూనివర్సిటీలో లైబ్రరీ పైన్లు, లింగ్విస్టిక్స్, జూరిస్టిక్స్ నడవట్టులో 80 శాతం మహిళలు వుంటే 20 శాతము మగవారు వున్నారు. సదుపాయాలు లేక ఆడవారు చదవడం లేదు. మ క పేట జూనియర్ కాలేజీ కోఎడ్యుకేషన్ కాలేజీ, ఆడవారికి యూనివర్సిటీ లేవు. కోటి రూపాయలతో ఆడపిల్లల కాలేజీ పెడతారు. బాగానే వుంది. కనీస అవసరాల గురించి ఏమి ఆలోచిస్తున్నారు? చాలాకాలం క్రితం ఆడపిల్లలకు జూనియర్ కాలేజీలు వున్నాయా? జిల్లా స్థాయిలో వుమెన్ కాలేజీస్ వున్నాయా? కాలు బంపడకుండా తల కాయకు ఎంత బలం చేకూర్చినా ఏమి పనికివస్తుంది? ఆడవారు నెల్స్ ఎంపాయి మెంటు ఓరియంటే. కోర్సులు చదువుకొన్నానికి ఏమైనా ఆలోచన చేశారా? కొన్ని జాబ్ రిజిస్ట్రేషన్స్ చేయవచ్చు. టైప్ రైటింగు రిసెప్షన్స్ పోస్టల్ వీధికి ప్రత్యేకముగా బ్రెయినింగు యాంత్రిక దోర్తగావకాశాలు కల్పించడము మంచిది. క్రింది స్థాయిలో విద్యారంభము పెట్టడం విశ్వవిద్యాలయాన్ని పెట్టినంత మాత్రమున ఉపయోగపడదు. క్రింది నుంచి బలము చేసుకొంటూ పోవాలి. కనీస అవసరాల కలిగి చాలి. మగ వారి విశ్వవిద్యాలయాన్ని ప్రారంభించక పూర్వము ఒక ఎక్స్ పర్టు కమిటీ వేయడం వుండే. వారి అవసరాలు ఏమిటి? మ్యాన్ పవర్ ఏదయితే వుందో దానిని వివిధంగా ఉపయోగించుకోగలుగుతామనునకన్న సగము ఉపాధి వున్న కొన్ని దేశాలలో మ్యాన్ పవర్ ఎక్కువగా వుంది. మెత్తన, జనాభాలో ఆడవా సగము వుంటారు. ఆడవారు అదరూ పని చేస్తారు. మన దగ్గర పనిచేసే ఆడవారు ఎక్కువ. చదువుకొనే ఆడవారికి అవకాశాలు కల్పించడము లేదు. ఎన్ని టౌన్స్ లో వుమెన్ హాస్టల్స్ వున్నాయి? హైదరాబాదు వంటి పోట కులము పెనుగ కొన్ని హాస్టల్స్ వున్నాయి. లేడిస్ కి ఎక్కడ వున్నాయి? దీని గురించి ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచన చేసిందా? వెల్ ఫేర్ హాస్టల్స్ గురించి చెప్పడం లేదు. ఐ.టి.ఐ. లు, పాలిటెక్నిక్స్ ఎన్ని స్థానాల్లో చేశారు? విశ్వవిద్యాలయాన్ని ప్రారంభించడానికి ముందు జేసేమెంటు గట్టి చేసుకొనాలి. చాలా జిల్లాలలో వుమెన్ కాలేజీలు లేవు. రంగారెడ్డి జిల్లాలో వుమెన్ కాలేజీ లేదు, మదక్ లో లేదు, అదిలాబాదులో లేదు. వున్న చోట హాస్టల్స్ లేదు. వరంగల్లు పెద్ద విద్యాకేంద్రము. వుమెన్ హాస్టల్ లేదు. ఆడవారికి అవసరమయిన సదుపాయాలు కలుగజేయాలి. లేడిస్

రిజర్వేషను పెట్టాలి. ఈ యూనివర్సిటీలో ఎ. చు.ది స్టూడెంట్సు వస్తారు? మెంబర్ కాలేజీలలో ఎస్.టి. లేడీ స్టూడెంట్సు కోటా వుంది, ఇంకా ఇంకా రాలుగా ల సీట్స్ ఫిలో అఫ్ అవుతున్నాయా వారిచేత? ఎస్.టి. లేడీ స్టూడెంట్సు చరువుకొనడానికి ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచన చేస్తున్నది? గత 15 సంవత్సరాల నుంచి మెడల్ కాళేజీలలో లేడీస్ కి రిజర్వేషను వుంది. ఈ రిజర్వేషనుని ఎంత పూర్తి చేశారు? ఎస్.టి. వారు రాకపోతే ఎస్.సి. వారికి యిచ్చారా? ఎస్. సి. వారు రాకపోతే బి.సి. వారికి యిచ్చారా? ప్రొఫెసర్ కాళేజీలలో లేడీస్ కి రిజర్వేషను పెట్టింది. వాని చువుకొన నిక, వుండక నిక లన్ని వసతులు కల్పించింది. అప్పుడు మహిళా విశ్వవిద్యాలయాన్ని స్థాపించిన దానికి అర్థము వుంటుందేమిటా బిల్లును సమర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. మల్లేశ్ (అసీఫాబాదు):—అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో 8-30 p.m. దేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత చేసే మార్పులలో, హాతుగా చేసే ఆలోచన లలో భాగంగానే ఈ పద్మావతీ యూనివర్సిటీ స్థాపన నిర్ణయం కూడా అనే భావన ఏర్పడుతున్నది. ఎన్నికలముందు చేసిన వాగ్దానాల్లో భాగంగానే దీనిని చేశారేమో అనే అధిష్టానము కలుగక తప్పదు. పార్లమెంటులో విద్యార్థి నులు ఎదుర్కొనే సమస్యలపట్ల సరియైన అవగహన, ఆలోచన వున్నదా అనించు చున్నది ఏమయినప్పటికీ ఈ విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనను వ్యతిరేకి మ కాదు. ప్రాథమిక విద్య, హయ్యర్ ఎడ్యుకేషను విషయం దృష్టిలో పెట్టుకొంటుండా ఒకే సారి యూనివర్సిటీ స్థాయికి వెళ్లడమనేది సరియైనది కాదనే నిర్ణయానికి రావలసిన అవసరం వుంది. కోఎడ్యుకేషను కాళేజీలలో అడపిలు ఎదుర్కొనే సమస్య లను గూర్చి ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. ఎక్కువ ప్రొఫెసర్స్, జూనియర్ కాళేజీలు ముందు పెట్టవలసివుంది. ఏకపక్షముగా కాకుండా నిపుణుల సలహా సంప్రదింపుతో చేసివుంటే బాగుండేది. మా సోదరీమణి మల్ల స్వరాజ్యంగా రిచ్చిన సూచనలను దృష్టిలో పెట్టుకొని రూపొందిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

కమారి టి. వెంకటరత్నం :— అధ్యక్షా, విద్యాశాఖ మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన పద్మావతీ మహిళా విశ్వవిద్యాలయం బిల్లును మనస్ఫూర్తిగా సమర్థి స్తున్నాను. మహిళా విశ్వవిద్యాలయాన్ని ఏర్పాటుచేస్తామని ముఖ్యమంత్రి రామారావుగారు ఎన్నికలముందు చేసిన వాగ్దానానికి అనుగుణ్యముగానే అధికారంలోకి రాగానే తీసుకువచ్చినందుకు మహిళాలోకం ఎరవున కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. చీఫ్ టాక్ టెక్స్ తో ఈ ప్రభుత్వము చేస్తున్నదని ఒక కథ్యుడు అన్నారు. అది చాల పొరపాటు. 50 శాతము మహిళలు వున్న ఈ రాష్ట్రములో చీఫ్ టాక్ టెక్స్ తో చేసేది కాదు. సామాజికముగా, ఆర్థికముగా అన్ని రంగాలలో నిలదొక్కుకొనేవిధంగా కొన్ని కోర్సులు ప్రారంభించి దానిని మెరుగుచేయడానికి ఏర్పాటు చేశారు. మహిళా విశ్వవిద్యాలయాన్ని స్థాపించి స్త్రీలకు ఒక సమైచిత స్థానము కల్పిస్తామని చేసిన పార్టీ వాగ్దానమును మా పార్టీ ప్రభుత్వం నిలబెట్టుకొంటున్నందుకు మా పార్టీ నాయకులను, మంత్రిగారిని

అనునదియున్నది. స్త్రీల విద్యావిధాన చాల తక్కువగా ఉన్నాయి. టెక్నికల్ కోర్సులు పెడితే 2, 3 సంవత్సరాలు చదివి విశ్వవిద్యాలయం నుంచి బయటకు రాగానే ఉద్యోగాల అవకాశాలు దొరికే విధానము వుండాలి. ఏదో స్త్రీలకు సమాన అవకాశం లభించే దిద్ద ప్రయోజనకరముగా వుండదు. ఉద్యోగము దొరికే అవకాశం వుంటేనే మన ఆశయము సిద్ధించినట్లు అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

8-40 p.m.

శ్రీమతి జి. సుమం (హయకరావు పేట):—అధ్యక్షా, ఈ రోజు విద్యా శాఖామంత్రిగారు ప్రజాపితా బిల్లును ప్రారంభించారనగా సమగ్రమైనది. స్త్రీకి అధిక స్వాతంత్ర్యం ఉండవలసి సామాజిక స్వాతంత్ర్యం రాదనేది నన్ను సత్యము. అధిక స్వాతంత్ర్యం ఉండాలంటే స్త్రీలు విద్యాలయాలలో ముందుకు వచ్చి చదవాలి. వారు అధిక సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించుకోవాలంటే మహిళా విశ్వ విద్యాలయం ఏర్పడాలి. అయితే రాష్ట్రములోని తరువాయిలో ఉన్నాయి మహిళా విశ్వ విద్యాలయాన్ని పెడితే రాష్ట్ర నలుమూలల నుండి మహిళలు కావాంటే కష్టము, అందుకని మహిళా అనుబంధ కళాశాలలను ఏర్పాటు చేసి దానితోపాటు వారి కొరకు వృత్తి విద్యాలయాలు ఏర్పాటు చేసి మహిళలు ముందుకు రావడానికి సీలుంటుంది, వారిలో అత్యధిక్యం పెంచాలి. ఎల్. సి. జి. లాటి టెక్నికల్ కోర్సులను ప్రజాపితాపేట బాగుంటుంది. అంతేకాక ప్రజాపితాలో స్త్రీలకు సమాన నివృత్తిలో సీలును కేటాయిస్తే స్త్రీ విద్యా అవకాశాలు మరింత పెంపొంది వారికి అధిక స్వాతంత్ర్యం తద్వారా సామాజిక స్వాతంత్ర్యం లభించడానికి సీలు అవుతుంది. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపునూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—Sir, I will be as brief as possible. Because I do not want the Members to miss the dinner also since many have missed lunch today.

What I would like to mention as the outset is that the creation of the Women's University has been generally accepted by all the sections of this House. But the credit for establishing this University goes only to the Telugu Desam Government headed by Sri N.T.Rama Rao. It was done under the progressive leadership of this Government. I am just mentioning the fact because this should not go without being mentioned. Then, the need for an Ordinance was there and the establishment of the Women's University is not ultra vires to the Constitution nor anything mala fide. Definitely, it has been the practice earlier also to bring an Ordinance when the House is not in Session. Therefore, the Ordinance is passed in a larger public interest. Therefore, the Government's intention cannot be questioned. About co education, let me mention, Sir that it is not a retrograde step to start a Women's University, where concentration has not been given to women.

The establishment of Women's University helps in improving the vocational education. Definitely, as mentioned by the Members, due care, and greater place in the Society should be given to the women. Therefore, it was not done in a casual manner or it is a cheap action of the Government. It is a well thought and planned action of the Government. Women have to be appointed as Vice-Chancellor. Definitely that aspect has been considered. Whenever, it might be necessary, men also would be considered for appointment in case of any contingency. Therefore, it is not possible to accept the amendment given by the Opposition. The rights of the women should definitely be upheld by this Government and the Telugu Desam Government is committed to that. Equal rights to women. This is also provided a direction to the solution of major section's problems in the society. Therefore, this must be considered as a progressive step and the Government must definitely be given credit for what has been done for the women.

Regarding Weaker sections' representation, under Section 6, the Bill provides representation for the weaker sections.

Regarding Financial Statement, the initial expenditure 1983-84 was estimated to be Rs. 100 lakhs and it was been appended to the Bill.

Regarding the U. G. C. Grants, we will take all steps to see that the grants are given in this regard by the U. G. C. I do not want to take much of your time, Sir and I request you to consider the Bill.

Mr. Speaker :—The question is :

“This House disapproves Sri Padmavathi Mahila Viswa Vidyalayam Ordinance, 1983 (Andhra Pradesh Ordinance No. 6 of 1983) promulgated by the Governor on 25th April, 1983.”

(Pause)

The Motion was negatived.

The question is :

“That Sri Padmavathi Mahila Viswa Vidyalayam Bill, 1983 be taken into consideration.”

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES 2 to 4

Mr. Speaker :—The question is :

“That Clauses 2 to 4 do stand part of the Bill.”

(Pause)

The Motion was adopted and Clauses 2 to 4 were added to the Bill.

CLAUSE 5

Sri M. Omkar :—Sir. I beg to move :

“In sub-clause (vi) of Clause 5, add the following at the end
“from among women.”

Mr. Speaker :—Amendment moved.

Sri M. Omkar :—When we are considering the amendments and the Bill, we must be comprehensive. All the necessary provisions must have been made in the Bill. Since some were omitted, by way of amendments we are bringing them to the notice of the Government.

This Bill is meant for strengthening the Welfare activities of the women folk and to give them due weight.

Sub-clause (vi) of Clause 5 reads as follows:—“(vi) to institute Professorships, Readerships, Principalships and other teaching or academic posts required by the University and to appoint persons to such Professorships, Readerships, Lecturerships, Principalships, or other posts;”

My amendment is at the end of the sub-clause add the words “from among women”. So, for the teaching staff, let women be there. I think for this, the Hon’ble Minister for Education will not be having any objection.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—It is not always possible to get women teachers and therefore a provision must be there for men also who are above the age of 45 years.

Sri M. Omkar :—In many Women’s Colleges men were posted and severe protests are made in many cases and Government were compelled to take out men from “Women’s Colleges. You may prescribe some age limit ; even then, it is not good. Wherever you require number of women staff are available.

Sri P. Anandagajapathi Raju :—I suggest the Speaker to put the amendment to vote.

Mr. Speaker :— The question is :

“In sub-clause (vi) of Clause 5 add the following at the end
from among women”,

The amendment was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

“That Clause 5 do stand part of the Bill.”

The Motion was adopted and Clause 5 was added to the Bill.

Clause 6 to 9

Mr. Speaker:—The question is:

“That Clauses 6 to 9 do stand part of the Bill”

The Motion was adopted and the Clauses 6 to 9 were added to the Bill.

CLAUSE-10

Sri M. Omkar:—Sir, I beg to move :

“For Sub-clause (1) of clause 10 substitute the following
“The Vice-Chancellor shall be appointed by the Chancellor from out of a panel of three names suggested by the Executive Committee.”

“In the proviso to sub-clause (1) of Clause 10, delete the words “as far as possible.”

Mr. Speaker :— Amendment moved.

Sri M. Omkar:—In regard to my first amendment, about the methodology of selection of a candidate for Vice-Chancellorship, the appointing authority is the Chancellor i.e. the Governor. Here, it has been provided that the Vice-Chancellor shall be appointed by the Chancellor from out of a panel of names suggested by a Committee consisting of a nominee of the Chancellor; a nominee of the Government; and a nominee of the Executive Council. We are proposing that the entire panel of three names must be proposed by the Executive Committee alone. I do not think there is any harm in accepting this amendment.

Sri P. Ananda Gopalathi Raju:—The Executive Council is there and hence, the amendment suggested need not be accepted.

Sri M. Omkar:—Secondly, the Vice-Chancellor of the Women's University should be a woman. In the proviso it was mentioned that ‘as far as possible’, a woman shall be appointed. Why? Are we lacking women Members to take the position of the Vice-Chancellor of the Mahila University, in our country? It cannot be defended. We can get as many suitable, qualified and experienced women to hold the post of Vice-Chancellor. So, there should be only a woman Vice-Chancellor,

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు:— అన్యతా, మహిళలలో మేధావులు, విద్యావంతులు లేరా అంటే స్టాఫ్ నిషయగు లో ఏదో ఎక్స్‌పేరేషను గుచ్చారు. స్పెషాలిటీస్‌లో వెంటనే కావలసిన తర్ఫీదర్లు, టీచింగు స్టాఫ్ దొరకకపోవచ్చు, అది అర్థం చేసుకుంటాను. కాని అంధ్ర రాష్ట్రంలో మహిళ విశ్వ విద్యాలయం అని పేరు పెట్టి దాని వైస్ ఛాన్సలర్ గా పురుషుడికి కూడ పోస్టింగ్ పెట్టడం అంటే it cannot be defended. మంత్రిగారు చెప్పవచ్చు 45 సంవత్సరాలు దాటిన వారిని స్టాఫ్ గా వేయాలని, కాని వయస్సు మీరిన వారిని వైస్ ఛాన్సలర్ వేస్తామంటే దాని వల్ల వర్సన్ క్వెస్టన్ కాదు.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—I can assure the Member that as far as possible, we will definitely appoint a woman to head this Institution; but yet I cannot get it included in his Bill. If a woman is not available for a short time a man might be appointed. A contingency may arise at any time.

Sri M. Venkaiah Naidu:—There is no scope for such contingency. ఇవాళ సర్టిఫికేషనుంటే మహిళలు 51 మంది, పురుషులు 49 మంది ఉన్నారని సమాజములో: అలాంటి పరిస్థితి వున్నప్పుడు మహిళలు దొరకకుండా పోతారనే సమస్య లేదు. Let the Minister be gracious in accepting this. టుమెన్ రైట్ రున్, టుమెన్ పోలిఫెనర్లు ఉన్నారని, టుమెన్ లిబరేషను మూవ్ మెంటు అని రకరకాలుగా పెట్టుకుంటూ తండోవతండాలుగా స్త్రీలు ముందుకు వస్తుంటే, ఓ పరిస్థితి రావచ్చు నేమో, కంటిన్ టెన్సి గావచ్చునేమో అని అంటున్నారు. Such contingency will not arise. యీ మంత్రిగారు మహిళా అభిమాని గాబట్టి మహిళను వైస్ ఛాన్సలర్ గా వేయవచ్చు. రేపు యింకొకరు మహిళా డ్యేషి ఎడ్యుకేషను మినిష్టరుగా వచ్చి పురుషుడిని వైస్ ఛాన్సలర్ గా వేస్తే ఎట్లా?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—Definitely, these are certain clauses which are put in the Bill in order to provide against any contingency that may arise. I can assure the Hon'ble Members and the House that we will not appoint men. It is just a contingency we have provided.

9-00 p. m.

శ్రీమతి ఎమ్. స్వరూప్ :— మహిళా విశ్వవిద్యాలయం పెట్టిన కరువాల దాని పేరు చెప్పకొని మీరు సగర్వంగా ఉండడాకై నా అవకాశం వుండాలి. ఇందులో మగవాని పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. చదువుకున్న అడవారు చాలా మంది ఉన్నారు. మన రాష్ట్రంలో పిల్లనిపాక్ గా, వైస్ ఛాన్సలర్ గా నియమించుటకు చదువుకున్న స్త్రీలు చాలా మంది ఉన్నారు. స్టాఫ్ ను కూడా అడవారిని నియమించాలి, కనుక దీనిలో మహిళనే పెడతామని ఒప్పుకోవాలి.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :— ఇంత చిన్న కోరిక కోరికే మంత్రిగారు కాదని అంటే ఎట్లాగి ?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—I will just explain the rational behind it. The Constitution provides certain guarantees. Certain contingencies may arise and they are not provided in the Constitution. It may be a just contingency. I give an assurance that the men will not be appointed and only women will be appointed always as Vice-Chancellor.

Sri M. Omkar :—How can it be a contingency? There are many protections given under Constitution. When you are creating a Mahila University, there you have got full liberty under the same Constitution to appoint a Mahila only as Vice-Chancellor. Nothing will bar you.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రప్రసాద్ :—ఈ రోజున చంద్రమండలానికి పోవడానికి స్త్రీలు దొరుకుతున్నప్పుడు ఇక్కడ దొరకరా? 45 సంవత్సరాలు చాటిన మగ వారికి వేస్తామని అంటున్నారు. 45 సంవత్సరాలు చాటిన వారిని వేసినా ఇక్కడున్నటువంటి ఉమెన్సు కాలేజీలలో చాలా కంప్లయింట్సు వచ్చాయి.

కుమారి టి. వెంకటరత్నం :—జిల్లాలలో గవర్నమెంటు ఉమెన్సు కాలేజీలలో ఇటువంటి పద్ధతి లేకుండా మెన్సు వేస్తున్నారు. అక్కడ పోల్లమ్మ ఉంటాయి. కనుక ఈ విషయంలో ఇక్కడున్న మా తెలుగు దేశం పార్టీ మహిళా శాసన సభ్యుల పక్షాన మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. వైస్ చాన్సలర్ గా లేడిని పెట్టి క్లాజును ఇన్ క్లూడ్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—If the House feels that this Clause should be amended, it could be amended as follows :

“That the Vice-Chancellor appointed by the Chancellor should be a woman”. I accept it.

Mr. M. Omkar :—That means my second amendment given under the Clause i.e. for deletion of the words “as far as possible” is accepted.

Mr. Speaker :—Yes.

The question is :

“For sub-clause (1) of clause 10 substitute the following “The Vice-Chancellor shall be appointed by the Chancellor from out of a panel of three names suggested by the Executive Committee”.

(Pause)

The amendment was negatived.

The question is :

"In the proviso to sub-clause (1) of Clause 10, delete the words "as far as possible."

(Pause)

The Amendment was adopted.

Mr. Speaker:—The question is:

"That clause 10 as amended do stand part of the Bill."

(Pause)

The Motion was adopted and Clause 10 as amended was added to the Bill.

CLAUSES 11 to 13

Mr. Speaker:—The question is :

"That Clauses 11 to 13 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 11 to 13 were added to the Bill.

CLAUSE 14

Mr. Speaker:—There is one amendment.

Sri M. Omkar :—In the original Bill, there is no provision for Syndicate and Senate under Clause 14 and hence we have proposed 14 A and 14 B to add to the Clause 14. Each University should have a senate and syndicate and the Minister should have no objection for this.

Now, I am moving my amendment to Clause 14 i.e., for adding new clauses as 14 A and 14 B, which reads as follows :

Sri A Madan Mohan:—I do understand the feelings of Mr. Indrasena Reddy and Mr. Venkaih Naidu. There are two points in this regard. We must appreciate the Education Minister for the new point. I have a little experience in this regard because I have piloted the Jawaharlal Nehru Technological University Bill in the year 1971-72. There also we have introduce the Exceutive Council and Academic Council and Planning Body. At the initial stages, let us not bother about the democratic character. Let it stand on its own feet. Subsequently, we can have it. Let the Hon'ble Minister not have any objection for this.

Sri M. Omkar:—In the Sri Krishnadevaraya Bill also we have put the Senate and Syndicate and in regard to other Universities

also we have them. As our Hon'ble Leader of the Opposition has informed, in the initial stages when there are no affiliated Colleges, it may be alright. But atleast later, we must have it. Let the provision be there in the Act.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:— It is a question of difference of opinion. Because the Hon'ble Leader of the Opposition also expressed his experience and opinion, there is no need for having a Senate and Syndicate at this stage. If the Member so wishes, it may be put to vote.

Sri M. Omkar:—Sir, I beg to move:

“Add the following as new Clauses 14-A and 14-B after clause 14.

“The Senate 14-A. The Senate shall consist of the following persons namely.

Class—I ex-officio members.

- (i) The Chancellor
- (ii) The Vice Chancellor
- (iii) The Rector
- (iv) The Secretary to the State Government in the Finance Department.
- (v) The Secretary to the State Government in the Education Department.
- (vi) The Director of Higher Education
- (vii) The Secretary, Board of Intermediate Education
- (viii) The Collector of the District in which the University headquarters is located.
- (ix) Principals/Deans of the University and Professional Colleges/Schools.
- (x) One third of the principals of the affiliated Colleges elected by the Principals themselves in conformity with the rotation principle.
- (xi) Six teachers of the University and constituent colleges and ten teachers of the affiliated colleges by election by the teachers themselves in conformity with the rotation principle.
- (xii) Deans of faculties/Schools.
- (xiii) The members of the Syndicate who are not otherwise members of the senate.

Class-II Life Members.

- (i) Such number of persons not exceeding three as may be appointed on the recommendation of the syndicate by the senate to be life members on the ground that they have rendered eminent service to education.
- (ii) All persons who make a donation of not less than rupees one lakh or for the purposes of the University.

Class-III Other members.

- (i) Fifteen women graduates ordinarily residing in the University area elected by the registered women graduates from among themselves according to the principle of proportional representation by means of single transferable vote and according to the procedure prescribed by the statutes.
- (ii) Nine women legislators elected from themselves of whom one shall belong to scheduled castes one to the scheduled tribes and one to the backward classes according to the proportional representation by means of the single transferable vote and according to the procedure prescribed by the statutes.
- (iii) Eight students elected from the colleges affiliated to the University according to the proportional representation by means single transferable vote.
- (iv) Three members from non-teaching staff."

"The Syndicate 14-B. The Syndicate shall consist of the following persons namely—

Class-I. Ex-officio members.

- (i) The Vice-Chancellor
- (ii) The Rector
- (iii) The Secretary to the State Government in the Finance Department.
- (iv) The Secretary to the State Government in the Education Department.
- (v) The Director of Higher Education,

Class-II Other members.

- (i) Four women members elected by the Senate from among its members.
- (ii) Four women legislators elected from among themselves by the Women Legislators.
- (iii) Five students elected from among themselves.

Mr. Speaker :—The amendments moved.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—There is an Executive Council for the University and there is an Academic Planning Board also. The Government felt that there was no need to include the Syndicate. The functions of the Syndicate has been equally distributed among the Executive Council and Academic Planning Board. Therefore, I oppose the amendment.

Sri M. Omkar:—If there should be any democratic character to the University, you must have Senate and Syndicate. If you do not want any democratic character to that University, or if you want to have any arbitrariness, I have nothing to say.

Sri M. Venkaiah Naidu:—If there is no Syndicate and Senate, who are to govern the University?

Sri P. Anada Gajapathi Raju:—There is Executive Council and the Academic Planning Board.

Sri M. Omkar:—But can they replace the position of Syndicate and Senate? All these bodies are elected nature. Can you accommodate different vies in the Executive Council and in the Planning Board or Acadmic Council. In different Universities, sufficient representation is there. Teachers', students' and other categories representation would be there. Representation from both the Houses of Legislature would also be there.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—I feel that the Executive Council and the Academic Planning Board would maintain the democratic character of the U-iversity. It is a matter of opinion.

Sri N. Indrasena Reddy:—The same Minister has agreed at the time of Education Demand that he will hold elections for the Syndicate and Senate for other Universities. Why he is adopting this attitude for this University?

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :—ఇప్పుడు ఓటింగు పెట్టి తేల్చడం పెద్ద పని కాదు. మనం చేయగలిగింది ఏమీ లేదు, ఎందుకంటే వారికి మెజారిటీ

ఉంది. ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పారు ఇదివరకు చేరామని. వెంటనే అప్పుడు అలాగే చేశారని ఈ మంత్రులు అంటున్నారు.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—Hon'ble Leader of the Opposition has also informed the House about his experience and his experience also helps us in formulating our policies.

Sri M. Omkar :—Why do not you take our experience ?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—We have already taken.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :—జాబూ, వారివే డేజరస్ ఎక్స్‌ప్రిమిస్సు, జాగ్రత్తగా ఉండండి.

Sri A. Madan Mohan :—It is not correct.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :—మీరు సెనేట్, సిండికేట్స్కు సోవిజను పెట్టుకోండి. వెంటనే వాటికి ఎలక్షను జరపాలని ఏమీ లేదు, 2, 3 సంవత్సరాలు అయిన తరువాత ఎప్పుడైతే జరుపుకోవచ్చు.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—If we feel at the later stage ; if we want to make any change, we can bring an amendment by an Ordinance.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :—సరే, వారు ఒప్పుకొనడం లేదు. Even in Executive Council, 3 persons are nominated by the Chancellor. . అని ఉంది దానిలో ప్రభుత్వం లేదీ అని అయినా పెట్టింది. There is no mention about ladies. 70% of the Executive Council is with men.

Sri A. Madan Mohan :—It is uncharitable on the part of Mr. Venkiah Naidu that he has become a champion for the cause of women. Even, I would say, if it is necessitated by the Hon'ble Lady Members, atleast we should have a little edge somewhere.

Sri P. Anandagajapathi Raju :—Every time we speak about discrimination against women. Some times we must also speak about discrimination against men.

(Laughters)

Mr. Speaker :—I will put the amendment to vote.

The question is :

Add the following as new clauses 14-A and 14-B after clause 14

“The Senate 14-A. The Senate shall consist of the following persons namely.”

Class- I Ex-officio members.

- (i) The Chancellor
- (ii) The Vice-Chancellor
- (iii) The Rector
- (iv) The Secretary to the State Government in the Finance Department.
- (v) The Secretary to the State Government in the Education Department.
- (vi) The Director of Higher Education
- (vii) The Secretary, Board of Intermediate Education
- (viii) The Collector of the District in which the University headquarters is located
- (ix) Principals / Deans of the University and Professional Colleges / Schools
- (x) One third of the principals of the affiliated Colleges elected by the Principals themselves in conformity with the rotation principle.
- (xi) Six teachers of the University and constituent colleges and ten teachers of the affiliated colleges by election by the teachers themselves in conformity with the rotation principle.
- (xii) Deans of faculties / Schools
- (xiii) The members of the Syndicate who are not otherwise members of the senate.

Class—II Life Members.

- (i) Such number of persons not exceeding three as may be appointed on the recommendation of the syndicate by the senate to be life members on the round that they have render eminent service to education.
- (ii) All persons who make a donation of not less than rupees one lakh to or for the purposes of the University.

Class—III Other Members.

- (i) Fifteen women graduates ordinarily residing in the University area elected by the registered women graduates from among themselves according to the principle of proportional representation by means of single transferable vote and according to the procedure prescribed by the statutes.
- (ii) Nine women Legislators elected from themselves of whom one shall belong to scheduled castes one to the scheduled tribes and one to the backward classes according to the proportions representation by means of the single transferable vote and according to the procedure prescribed by the statutes.
- (iii) Eight students elected from the colleges affiliated to the University according to the proportional representation by means single transferable vote.
- (iv) Three members from non-teaching staff."

"The Syndicate 14-B – The Syndicate shall consist of the following persons namely—

Class—I. Ex-Officio Members.

- (i) The Vice-Chancellor.
- (ii) The Rector.
- (iii) The Secretary to the State Government in the Finance Department.
- (iv) The Secretary to the State Government in the Education Department.
- (v) The Director of Higher Education.

Class—II—Other members.

- (i) Four Women members elected by the Senate from among its members.
- (ii) Four Women Legislators elected from among themselves by the Women Legislators.
- (iii) Five students elected from among themselves.

(Pause)

Mr. Speaker:—The Amendment was negatived.

“The Senate 14-A. The Senate shall consist of the following persons namely.”

Class— I Ex-officio members.

- (i) The Chancellor
- (ii) The Vice-Chancellor
- (iii) The Rector
- (iv) The Secretary to the State Government in the Finance Department.
- (v) The Secretary to the State Government in the Education Department.
- (vi) The Director of Higher Education
- (vii) The Secretary, Board of Intermediate Education
- (viii) The Collector of the District in which the University headquarters is located
- (ix) Principals / Deans of the University and Professional Colleges / Schools
- (x) One third of the principals of the affiliated Colleges elected by the Principals themselves in conformity with the rotation principle.
- (xi) Six teachers of the University and constituent colleges and ten teachers of the affiliated colleges by election by the teachers themselves in conformity with the rotation principle.
- (xii) Deans of faculties / Schools
- (xiii) The members of the Syndicate who are not otherwise members of the senate.

Class—II Life Members.

- (i) Such number of persons not exceeding three as may be appointed on the recommendation of the syndicate by the senate to be life members on the round that they have render eminent service to education.
- (ii) All persons who make a donation of not less than rupees one lakh to or for the purposes of the University.

Class—III Other Members.

- (i) Fifteen women graduates ordinarily residing in the University area elected by the registered women graduates from among themselves according to the principle of proportional representation by means of single transferable vote and according to the procedure prescribed by the statutes.
- (ii) Nine women Legislators elected from themselves of whom one shall belong to scheduled castes one to the scheduled tribes and one to the backward classes according to the proportions representation by means of the single transferable vote and according to the procedure prescribed by the statutes.
- (iii) Eight students elected from the colleges affiliated to the University according to the proportional representation by means single transferable vote.
- (iv) Three members from non-teaching staff."

"The Syndicate 14-B—The Syndicate shall consist of the following persons namely—

Class—I. Ex-Officio Members.

- (i) The Vice-Chancellor.
- (ii) The Rector.
- (iii) The Secretary to the State Government in the Finance Department.
- (iv) The Secretary to the State Government in the Education Department.
- (v) The Director of Higher Education.

Class—II—Other members.

- (i) Four Women members elected by the Senate from among its members.
- (ii) Four Women Legislators elected from among themselves by the Women Legislators.
- (iii) Five students elected from among themselves.

(Pause)

Mr. Speaker:—The Amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

“That Clause 14 do stand part of the Bill”

(Pause)

The Motion was adopted and Clause 14 was added to the Bill.

CLAUSE 15 to 18

Mr. Speaker:—The question is:

“That Clauses 15 to 18 do stand part of the Bill.”

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 15 to 18 were added to the Bill.

CLAUSE-19

SRI M. OMKAR:—I beg to move my amendment which reads as follows:

“Add the following after item (g) of sub-clause (1) of Clause 19 :

“(h) All Women's Colleges in the State;

(i) All Women Polytechnic and other Vocational and professional colleges meant for women.”

Mr. Speaker :—Amendment moved.

SRI M. OMKAR:— While proposing the amendment, I am fully aware that we are not encroaching upon their autonomy. By this amendment we can get all womens colleges in the State and all Women Polytechnics and other Vocational and Professional Colleges of women under the jurisdiction of this Mahila University.

SRI P. ANANDAGAJAPATHI RAJU:—I want a clarification from the Hon'ble Member. Whether he means that all these Womens' Colleges and Polytechnics should be affiliated to the Womens' University?

SRI M. OMKAR:—Yes.

SRI A. MADAN MOHAN:—I am something to say about this. I think it is not necessary. Now this University for Women is the first University and there may be demand in other parts of our State. There may be inconvenience then. Trying to tag on all the womens Colleges to Sri Padmavathi Mahila Viswa Vidyalayam is not good. It is neither administratively feasible nor it is desirable.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—As the Hon'ble Leader of the Opposition has informed, it is a big problem. It may not be possible to affiliate all the Womens Colleges to the Mahila University.

Mr. Speaker:—The question is:

“Add the following after item (g) of sub-clause (1) of clause 19

“(h) All womens Colleges in the State

(i) All Women Polytechnic and other Vocational and Professional Colleges meant for Women,”

(Pause)

The Amendment was negatived.

The question is:

“That Clause 19 do stand part of the Bill.”

(Pause)

The Motion was adopted and clause 19 was added to the Bill, Clauses 20 to 43, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title of the Bill.

Mr. Speaker :— The question is :

“That Clauses 20 to 43, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title of the Bill do stand part of the Bill. ”

(Pause)

The Motion was adopted Clauses 20 to 43. Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—Sir, I beg to move:

“That Sri Padmavathi Mahila Viswa Vidyalayam Bill, 1983 be passed.”

Mr. Speaker :—Motion moved. .

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :— అధ్యక్షా ఈ చూనివ్వబడిన బిల్లు, ఈ చూనివ్వబడిన గురించి అలోచించడం మహిళా శాసనసభ్యురాలు మన సభలో మాట్లాడిన ఉపన్యాసాలకు ఈ బిల్లులో పొందుపరచిన విషయాలకు సంబంధం లేదు. వారి కోరిక, ఆకాంక్ష అది—ఇవన్నీ ఉంటాయి, ఈ విధంగా వస్తాయని. మంత్రులు ఏమీ చెప్పారంటే విప్లవాత్మకమైన బిల్లు తీసుకొని వస్తున్నాము, ఈ క్రెడిట్ అంకా మా నాయకునికి, మా పార్టీకి ఇవ్వడం అంటున్నారు. నేను ఏమీ చెబుతున్నానంటే ఈ బిల్లును తీసుకొని వచ్చినంత

Mr. Speaker :—The question is :

“That Clause 14 do stand part of the Bill”

(Pause)

The Motion was adopted and Clause 14 was added to the Bill.

CLAUSE 15 to 18

Mr. Speaker:—The question is:

“That Clauses 15 to 18 do stand part of the Bill.”

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 15 to 18 were added to the Bill.

CLAUSE-19

Sri M. Omkar:—I beg to move my amendment which reads as follows:

“Add the following after item (g) of sub-clause (1) of Clause 19 :

“(h) All Women's Colleges in the State;

(i) All Women Polytechnic and other Vocational and professional colleges meant for women.”

Mr. Speaker :—Amendment moved.

Sri M. Omkar:— While proposing the amendment, I am fully aware that we are not encroaching upon their autonomy. By this amendment we can get all womens colleges in the State and all Women Polytechnics and other Vocational and Professional Colleges of women under the jurisdiction of this Mahila University.

Sri P. Anandagajapathi Raju:—I want a clarification from the Hon'ble Member. Whether he means that all these Womens' Colleges and Polytechnics should be affiliated to the Womens' University?

Sri M. Omkar:—Yes.

Sri A. Madan Mohan:—I am something to say about this. I think it is not necessary. Now this University for Women is the first University and there may be demand in other parts of our State. There may be inconvenience then. Trying to tag on all the womens Colleges to Sri Padmavathi Mahila Viswa Vidyalayam is not good. It is neither administratively feasible nor it is desirable.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—As 'he Hon'ble Leader of the Opposition has informed, it is a big problem. It may not be possible to affiliate all the Womens Colleges to the Mahila University.

Mr. Speaker:—The question is:

“Add the following after item (g) of sub-clause (1) of clause 19

“(h) All womens Colleges in the State.

(i) All Women Polytechnic and other Vocational and Professional Colleges meant for Women,”

(Pause)

The Amendment was negatived.

The question is:

“That Clause 19 do stand part of the Bill.”

(Pause)

The Motion was adopted and clause 19 was added to the Bill, Clauses 20 to 43, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title of the Bill.

Mr. Speaker :— The question is :

“That Clauses 20 to 43, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title of the Bill do stand part of the Bill. ”

(Pause)

The Motion was adopted Clauses 20 to 43. Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—Sir, I beg to move:

“That Sri Padmavathi Mahila Viswa Vidyalayam Bill, 1983 be passed.”

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :— అధ్యక్షా ఈ యూనివర్సిటీ పెట్టడం, ఈ యూనివర్సిటీ గురించి ఆలోచించడం మహిళా శాసనసభ్యురాలు మన సభలో మాట్లాడిన ఉపన్యాసాలకు ఈ బిల్లులో పొందుపరచిన విషయాలకు సంబంధం లేదు. వారి కోరిక, ఆకాంక్ష అది—ఇవన్నీ ఉంటాయి, ఈ విధంగా వస్తాయని. మంత్రులు ఏమి చెప్పారంటే విప్లవాత్మకమైన బిల్లు తీసుకొని వస్తున్నాము, ఈ క్రెడిట్ అంతా మా నాయకునికి, మా పార్టీకి ఇవ్వడం అంటున్నారు. నేను ఏమి చెబుతున్నానంటే ఈ బిల్లును తీసుకొని వచ్చినంత

మూలన చారికి క్రెడిట్ రాదు అని మనవిచేస్తున్నాను ఇంతకుముందు క్రాఫ్ ఇన్ స్ట్రూరెన్సు అని ఒకటి తీసుకొని వచ్చారు. ఏమిటి అంటే సెలెక్ట్ బేసిస్ లో అక్కడక్కడా 3 జిల్లాలలో క్రాఫ్ ఇన్ స్ట్రూరెన్సు పెడుతున్నామని అన్నారు.

9-20 p.m. |

ఆ తర్వాత యీ క్రాఫ్ ఇన్ స్ట్రూరెన్స్ బిల్లుకు యిన్స్ట్రూర్ చేయండి. లేక పోతే యీ బిల్లు కనవడకుండా పోయే ప్రమాదం ఉంది. అప్పుడే చెప్పాను. దీని సంగతి మరచిపోయినారు. ఈ నాడు పుమెన్ యూనివర్సిటీ పెట్టటం దీనికి ఒక వైస్ చాన్సలర్ మిగిలిన వాటి ఖర్చుకు ఒక కోటి రూపాయలు బడ్జెటులో ప్రోవిజన్ పెట్టి దీనితో యూనివర్సిటీ వచ్చేస్తుంది, మహిళలకు స్వయంసమృద్ధి, ఆర్థిక స్త్రీమత వస్తుందని అనుకుంటే చాలా పొరబాటు. మనము యీ యూనివర్సిటీని డెవలప్ చేయడంలోను, ఇందులో పెట్టేటటువంటి ఒకేషన్ కోర్సులు పెట్టి నూతన పంథాలో షెడ్యూల్ చేసి వారికాళ్ళమీద చారు నిలబడడానికి అస్కారం ఉంటుంది. దీనికి ఫండమెంటల్ ఇన్స్ట్రూర్ though we are not differing from the spirit of the Bill. దీనికన్నా బేసిక్ ఇన్స్ట్రూర్ కన్నరెన్సు యిన్ ది లేడీ స్టూడెంట్స్ అవి యేవైతే ఉన్నాయో వీటిని గవర్నమెంటు చేకిల్ చేయాలి. ఈ బిల్లులో పాస్ చేసినవి యేవైతే ఉన్నాయో తాలూకా స్థాయిలోను, జిల్లా స్థాయిలోను, ఫిరకా స్థాయిలోను మహిళా హై స్కూల్స్ లో హాస్టల్ కం జూనియర్ కాలేజీలో హాస్టల్, డిగ్రీ కాలేజీలో హాస్టల్ ఉండాలి. ఇవి టెన్స్ నుంచి విద్య నేర్చుకోసే దానికి వచ్చే వారికి చాలా అవసరం. దానితోపాటు వారికి రక్షణ కూడా ఉండాలి, ఈ విధంగా వారికి హాస్టల్ సౌకర్యం, ప్రత్యేక రక్షణ చూపించక పోతే even if you train 1,000 girls from the Mahila University, it will not serve the purpose. మనకున్న ఉన్న 3 కోట్ల జనాభాలో 10,000 మందికి ప్రైవేటింగ్ ఇచ్చినా మని చెప్పకోవచ్చును. కాని బేసిక్ ఇన్స్ట్రూర్ తేడాగా ఉంది. అని ఈ సందర్భంగా మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. మహిళలు ఆస్తి హక్కులు సమభాగం యిస్తున్నామని బిల్లు పెట్టినారు. బిల్లు పాస్ అయిన తర్వాత దీనికి యెంత తరంగం ఉందో మనకు తెలుసు, ఒక చిన్న ఉరహరణ చెబుతాను. ఈ ఆస్తి హక్కు సమభాగం యిచ్చే కమిటీతో కమిషనరీ దావరి. జిల్లా వెళ్ళినప్పుడు దొమ్మేకు పిడితే పాపం believe me or not. they thought that we are going to give them properties then and there. వారు చాలా ఉత్సాహం వచ్చినారు. అదంతా చూసినప్పుడు నాకు చాలా బాధ కలిగింది. వారి అభిప్రాయాలు చూస్తే ఉత్సాహంగా చాలా బాగా ఉన్నాయి. అది యేమి జరగబోయేదో మనకు తెలుసు కదా, అయితే యీనాడు మంత్రిగారు యీ యూనివర్సిటీ లో మహిళలకు బేసిక్ ఇన్స్ట్రూర్లు యేవయితే ఉన్నాయో అన్ని స్థాయిలలో వారికి యివ్వవలసిన ప్రయోజనాలు యేవీ విస్తరించ వద్ద అని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Sir, the Hon. Member Sri Venkajiah Naidu has definitely raised a Very pertinent point. I do agree with him that just because we start something in a particular direction, it does not mean the problems are solved. There are other basic amenities at the local level. I understand sentiment. At the same time, I would like to mention that there must be due appreciation of certain steps taken by us. May be first step. Do something for the women in the State. It is not a retrograde step but a progressive step and the first step which must definitely be appreciated. Just like he has expressed, he should also appreciate the sentiments that I express.

శ్రీమతి మల్లు స్వరాజ్యం :— అధ్యక్షా, యీ వైస్ చాన్సలర్ ది తప్ప మిగిలిన నవరణలు అన్నీ ఒప్పుకోలేదు. ఒకటి పెడతామని వాగ్దానం చేసినాము కాబట్టి దీనిని పెట్టడం తప్ప దీనిని బాగా స్టడీ చేసి ఒక అవగాహనకు వచ్చినట్లు లేదు. అట్లా అవగాహనకు రావడానికి ముందుగా ప్రత్యేకంగా మహిళా శాసన సభ్యురాళ్లకు యీ బిల్లును యిచ్చి లేకపోతే మీ పార్టీలోని శాసనసభ్యురాళ్ళకు స్టడీ చేయమని యిచ్చి ఉంటే దీనిని సమగ్రంగా సీనుకొని వచ్చే వారు. అట్లా జరగలేదు. దీనికి నిరసన తెలుపుతున్నాను, ఈ విశ్వవిద్యాలయం కేవలం బాసంగా యిస్తున్నామని, మా వంతు తీరిపోయింది. గోవిండా అంటున్నారు. తిరుపతిలో కొబ్బరికాయ కోట్లైతే ఉన్నారు. అది చెల్లదు. ఇప్పటికయినా మంత్రిగారు దీనిలో అవకాశాలు ఒప్పుకోని మహిళా శాసన సభ్యురాళ్లను కూర్చోపెట్టి పరిశీలించి యింకా సమరణ చేయాలి. అందులో రెండవ క్లాజు అనుకుంటాను మహిళా అభివృద్ధి చేసే పట్టినాను. అది పాక శాస్త్రమా, మాకు అక్కడ కూడా వంట కాల పెట్టి వంట నేర్పుతారా? మేము దేశం మొత్తం మీద అందరికీ వంట నేర్పగలము, కనుక దీనిని పూర్తిగా ఆలోచించి అన్నీ స్థాయిలలో కావలసిన యేర్పాట్లు చేసి 10 వ క్లాస్ మొదలు పెట్టే జూనియర్ కాలేజి స్వయం రక్షణ శిక్షణను అందులో పెట్టాలని, యంతకు ముందు నేను చెప్పింది ఒప్పుకోవాలని మీరిచ్చిన వాగ్దానాలు తప్పకుండా ఒప్పుకుంటారని మా కాళ్ళ మీద మేము నిలబడేట్లు మా హక్కులను కాపాడి యందులో తగిన సౌకర్యాలు కల్పిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

కుమారి వి. వెంకటరత్నం :— అధ్యక్షా, యీ బిల్లు ప్రవేశపెట్టిన తర్వాత దీనికి ఒక చిన్న సూచన యేమిటంటే యీ యూనివర్సిటీ ఫంక్షన్ అయ్యేప్పుడు ఉద్యోగాల విషయంలో మహిళలకు వైస్ చాన్సలర్ వదలి యివ్వడానికి అంగీకరించినారు; మిగిలిన పోస్టులు పూర్వ దగ్గర నుంచి పై స్థాయి వరకు ప్రతి ఉద్యోగానికి మహిళలను నియమించాలని, మంత్రిగారు ఆ విధంగా ఎన్సూరెన్స్ యిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Definitely. As far as possible, we will try to appoint women there. Let me highlight the disbelief by the Hon. Member that were not consulted; in this regard let me

మూలమున వారికి క్రెడిట్ రాదు అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతకుముందు క్రాఫ్ ఇన్ స్ట్రూమెంట్స్ అని ఒకటి తీసుకొని వచ్చారు. ఏమిటి అంటే పెల్టెక్ బేసిన్ లో అక్కడక్కడా రి జిల్లాలలో క్రాఫ్ ఇన్ స్ట్రూమెంట్స్ పెడుతున్నామని అన్నారు.

ఆ తర్వాత యీ క్రాఫ్ ఇన్ స్ట్రూమెంట్స్ బిల్లుకు యిన్స్టర్ చేయండి. లేక పోతే యీ బిల్లు కనవడకుండా పోయే ప్రమాదం ఉంది. అప్పుడే చెప్పాను. దీని సంగతి మరచిపోయినారు. ఈ నాడు ఎం.ఎస్. యూనివర్సిటీ పెట్టేటట్లు దీనికి ఒక ప్లాన్ ఛాన్సెల్ మిగిలిన వాటి ఖర్చుకు ఒక కోటి రూపాయలు బడ్జెటులో ప్రోవిజన్ పెట్టి దీనితో యూనివర్సిటీ వచ్చేస్తుంది, మహిళలకు స్వయంసమృద్ధి, ఆర్థిక స్త్రీమత వస్తుందని అనుకుంటే చాలా పొరబాటు. మనము యీ యూనివర్సిటీని డెవలప్ చేయడంలోను, ఇందులో పెట్టేటట్లునాటి ఒకేషనల్ కోర్సులు పెట్టి నూతన పంథాలో పెడితేనే వారికాళ్ళమీద వారు నిలబడడానికి ఆస్కారం ఉంటుంది. దీనికి ఫండమెంటల్ ఇన్ స్ట్రూమెంట్ though we are not differing from the spirit of the Bill. దీనికన్నా బేసిక్ ఇన్ స్ట్రూమెంట్ కన్నరెన్సు యిన్ ది రిడీ స్టూడెంట్స్ అని యేవై తే ఉన్నాయో చీటిని గవర్నమెంటు టేకిల్ చేయాలి. ఈ బిల్లులో పాస్ చేసినది యేవై తే ఉన్నాయో కాబూకా స్థాయిలోను, జిల్లా స్థాయిలోను, ఫిరకా స్థాయిలోను మహిళా హై స్కూల్స్ లో హాస్టల్ కం జూనియర్ కాలేజీల్లో హాస్టల్, డిగ్రీ కాలేజీల్లో హాస్టల్ ఉండాలి. ఇవి టౌన్స్ నుంచి విద్య చెరుకోనే దానికి వచ్చే వారికి చాలా అవసరం. దానితోపాటు వారికి రక్షణ కూడా ఉండాలి, ఈ విధంగా వారికి హాస్టల్ సౌకర్యం, ప్రత్యేక రక్షణ చూపించక పోతే even if you train 1,000 girls from the Mahila University, it will not serve the purpose. మనకన్న ఉన్న రి కోట్ల జనాభాలో 10,000 మందికి ట్రైనింగ్ ఇచ్చినా మని చెప్పకోవచ్చును. కాని బేసిక్ ఇన్ స్ట్రూమెంట్ తాగా ఉంది. అని ఈ సందర్భంగా మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. మహిళలు అన్ని హక్కులు సమభాగం యిస్తున్నామని బిల్లు పెట్టినారు. బిల్లు పాస్ అయిన తర్వాత దీనికి యెంత తతంగం ఉందో మనకు తెలుసు, ఒక చిన్న ఉరహరణ చెబుతాను. ఈ అన్ని హక్కు సమభాగం యిచ్చే కమిటీతో ఎక్సిమగోదావరి జిల్లా వెళ్ళినప్పుడు దొమ్మేకు పెడితే పాపం believe me or not. they thought that we are going to give them properties then and there, వారు చాలా ఉత్సాహం వచ్చినారు. అదంతా చూసినప్పుడు నాకు చాలా బాధ కలిగింది. వారి అభిప్రాయాలు చూస్తే ఉత్సాహంగా చాలా బాగా ఉన్నాయి. అది యేమి జరగబోయేదో మనకు తెలుసు కదా, అయితే యీనాడు మంత్రిగారు యీ యూనివర్సిటీ లో మహిళలకు బేసిక్ ఇన్ స్ట్రూమెంట్ యేవయితే ఉన్నాయో అన్ని స్థాయిలలో వారికి యివ్వవలసిన ప్రయోజనాలు యేవీ విస్తరించ వద్దు అని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—Sir, the Hon. Member Sri Venkajah Naidu has definitely raised a Very pertinent point. I do agree with him that just because we start something in a particular direction, it does not mean the problems are solved. There are other basic amenities at the local level. I understand sentiment. At the same time, I would like to mention that there must be due appreciation of certain steps taken by us. May be first step. Do something for the women in the State. It is not a retrograde step but a progressive step and the first step which must definitely be appreciated. Just like he has expressed, he should also appreciate the sentiments that I express.

క్రిమి మల్లు స్వరాజ్యం :—అధ్యక్షా, యీ వైస్ చాన్సలర్ ది తప్ప మిగిలిన సవరణలు అన్నీ ఒప్పుకోలేదు. ఒకటి పెడతామని వాగ్దానం చేసినాము కాబట్టి దీనిని పెట్టడం తప్ప దీనిని బాగా స్టడీ చేసి ఒక అవగాహనకు వచ్చినట్లు లేదు. అట్లా అవగాహనప రావడానికి ముందుగా ప్రత్యేకంగా మహిళా శాసన సభ్యురాళ్లకు యీ బిల్లును యిచ్చి లేకపోతే మీ పార్టీలోని శాసనసభ్యురాళ్ళకు స్టడీ చేయమని యిచ్చి ఉంటే దీనిని సమగ్రంగా పీనుకొని వచ్చే వారు. అట్లా అరగలేదు. దీనికి నిరసన తెలుపుతున్నాను, ఈ విశ్వవిద్యాలయం కేవలం బాసంగా యిస్తున్నామని, మా మతు తీరిపోయింది. గోవిందా అంటున్నారు. తిరుపతిలో కొబ్బరికాయ కోట్లైట్లు ఉన్నారు. అది చెల్లదు. ఇప్పటికయినా మంత్రిగారు దీనిలో అవకాశాలు ఒప్పుకోని మహిళా శాసన సభ్యురాళ్లను కూర్చోపెట్టి పరిశీలించి యింకా సవరణ చేయాలి. అందులో రెండవ క్లాజ్ అనుకుంటాను మహిళా అభివృద్ధి చేసే పెట్టినారు. అది పాక శాస్త్రమా, మాకు అక్కడ కూడా వంట శాల పెట్టి వంట నేర్పుతారా? మేము దేశం మొత్తం మీద అందరికీ వంట నేర్పగలము. కనుక దీనిని పూర్తిగా ఆలోచించి అన్ని స్థాయిలలో కావలసిన యేర్పాట్లు చేసి 10 వ క్లాస్ మొదలు పెట్టే జూనియర్ కాలేజి స్వయం రక్షణ శిక్షణను అందులో పెట్టాలని, యంతకు ముందు నేను చెప్పింది ఒప్పుకోవాలని మీరిచ్చిన వాగ్దానాలు తప్పకుండా ఒప్పుకుంటారని మా కాళ్ళ మీద మేము నిలబడేటట్లు మా హక్కులను కాపాడి యిందులో తగిన సౌకర్యాలు కల్పిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

కుమారి బి. వెంకటరత్నం :—అధ్యక్షా, యీ బిల్లు ప్రవేశపెట్టిన తర్వాత దీనికి ఒక చిన్న సూచన యేమిటంటే యీ యూనివర్సిటీ ఫంక్షన్ అయ్యేప్పుడు ఉద్యోగాల విషయంలో మహిళలకు వైస్ చాన్సలర్ వదలి యివ్వడానికి అంగీకరించినారు; మిగిలిన పోస్టులు పూర్వ దగ్గర నుంచి వైస్ చాన్సలర్ వరకు ప్రతి ఉద్యోగానికి మహిళలను నియమించాలని, మంత్రిగారు ఆ విధంగా ఎన్యూరెన్స్ యిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—Definitely. As far as possible, we will try to appoint women there. Let me highlight the disbelief by the Hon. Member that were not consulted; in this regard let me

Announcement:

15th September, 1983. 175

re: Receipt of Amendments to
The A. P. General Sales Tax
(Amendment) Bill, 1983.

mention there were three women on the Committee of Experts which went through this aspect and compiled the report. Therefore the opinion of women was definitely taken, consulted at every stage and even now and to-morrow also women will be consulted at every stage.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—ఎల్.డి.సి. అలెండరు కూడా దొరకని సరిస్థితిలో ఉన్నారా? తర్వాత కనీసం మీపార్టీ సభ్యులతో డిస్కస్ చేయకుండా గవర్నమెంటు ఒప్పుకున్నారు. ప్రతిపక్షాలవైపు ఎమెండ్ మెంటు చర్చిస్తే బహుశా కుండా లాస్ట్ ఒప్పుకున్నారు.

Mr. Speaker :—The question is :

“That Sri Padmavathi Mahila Viswa Vidyalayam Bill, 1983 b. passed.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

ANNOUNCEMENT

re: Receipt of amendments to the A.P. General Sales Tax
(Amendment) Bill, 1983.

Mr. Speaker :—I am to announce to the House that the amendments to the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1983 will be received upto 5.00 p.m. on Friday, the 16th September, 1983.

The House now stands adjourned to meet at 8.30 a.m. 9.30 p.m. to-morrow.

(The House then adjourned at 9-30 p.m. till 8-30 a.m. on Friday, the 16th September, 1983).

Announcement:

15th September, 1983. 175

re: Receipt of Amendments to
The A. P. General Sales Tax
(Amendment) Bill, 1983.

mention there were three women on the Committee of Experts which went through this aspect and compiled the report. Therefore the opinion of women was definitely taken, consulted at every stage and even now and to-morrow also women will be consulted at every stage.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—ఎల్ .డి.సి. ఆలెండరు కూడా దొరకని సర్టిఫికేట్ ఉన్నారా? తర్వాత కనీసం మీపార్టీ సభ్యులతో డిస్కస్ చేయకుండా గవర్నమెంటు ఒప్పుకున్నారు. సర్టిఫికేట్ వైపు ఎమెండ్ మెంటు చూస్తే ఒప్పుకోకుండా లాస్ట్ ఒప్పుకున్నారు.

Mr. Speaker :—The question is :

“That Sri Padmavathi Mahila Viswa Vidyalayam Bill, 1983 be passed.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

ANNOUNCEMENT

re: Receipt of amendments to the A.P. General Sales Tax
(Amendment) Bill, 1983.

Mr. Speaker :—I am to announce to the House that the amendments to the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1983 will be received upto 5.00 p.m. on Friday, the 16th September, 1983.

The House now stands adjourned to meet at 8.30 a.m. 9.30 a.m. to-morrow.

(The House then adjourned at 9-30 p.m. till 8-30 a.m. on Friday, the 16th September, 1983).